Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29



Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29



Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29



Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29



Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

W
235
B 29

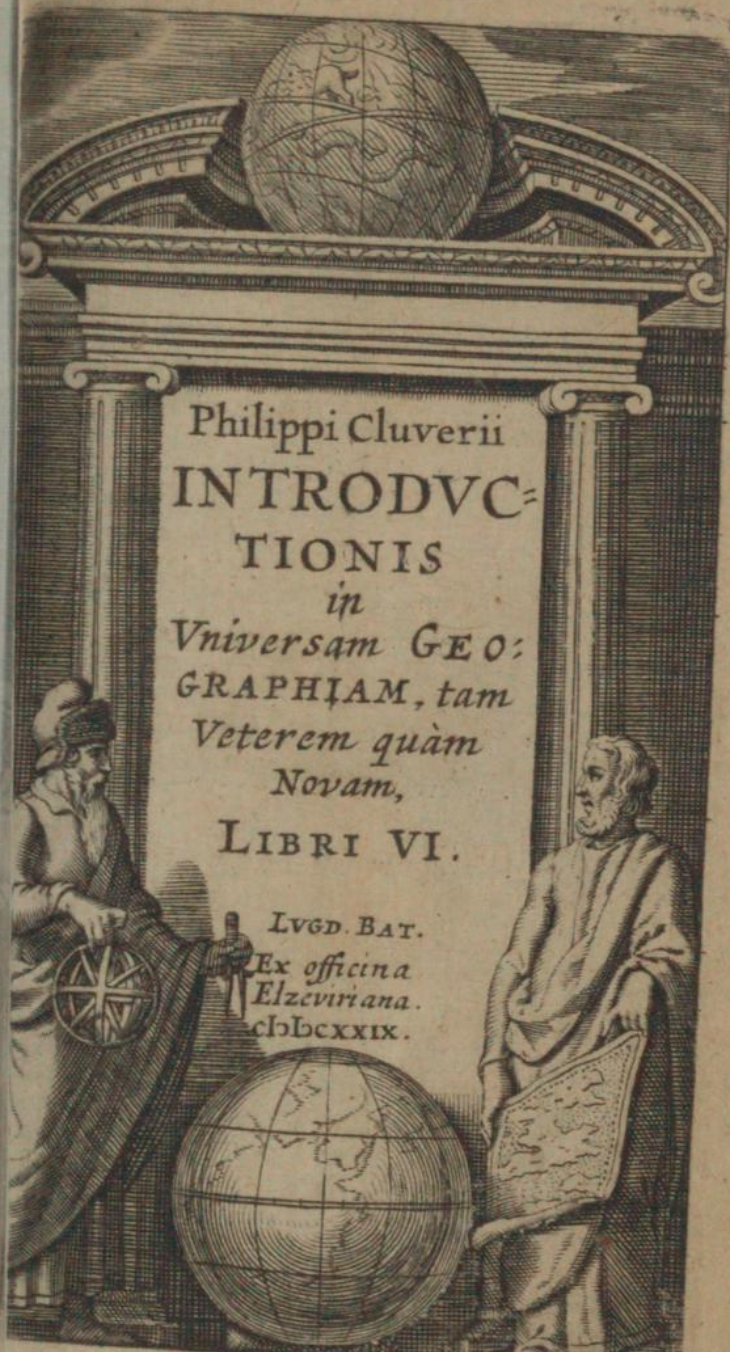
Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

Kon. Bibl

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29



Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

Koninklijke
Bibliotheek
te 's Hage

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

Illuſtriſ. & Ampliſ. Viro

DOMINICO MOLINO

Patritio & Senatori Veneto,

S. D.

IOSEPHVS VORSTIVS EV. F.

COmplures cauſæ ſunt, Vir Illuſtriſſime, quæ me impulerunt, cur fœtum hunc poſthumum PHILIPPI CLVVERI *curæ meæ concreditum clariſſimo tuo nomini inſcribendum eſſe duxerim. ſive enim tua erga defunctum merita conſiderem, ſive in nos noſtramq; familiam à te collata beneficia, ſive denique, quod palmarium eſſe puto, incredibilem illum tuum in bonas literas ac literatos omnes amorem, ſummo cum ſtudio ubique terrarum eos juvandi promovendique conjunctum, nemini niſi uni tibi meritiſſimo operis hujus dedicationem deberi comperio. Qualis autem quantaque ſemper fuerit tua, qua* Cluverium *noſtrum, dum nobiſcum eſſet, proſecutus es benevolentia, vel inde ſatis ſuperque conſtare poteſt, quod de manibus etiam demortui porro bene mereri pergas; dum poſterorum ejus orbitati favorem ac opem tuam deeſſe nullo modo pateris. Quæ res certam mihi*

 ſpem

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

ſpem facit, divinioris illius animi par
tum hunc immaturum minime à te de
relictum iri. Patrocinium tuum im
plorat, Vir Illuſtriſsime; & quod in e
imperfectum obſcurumque, breve, heu
nimium, genitori ſuo vitæ ſpatium con
ceſſum eſſe voluit, id nominis tui ſplen
dor ac conſummata laus uti perficiat a
illuſtret, obnixe petit. Tu qui vivum
nihil deſiderare, quod quidem ab huma-
nitate tua exſpectari poterat, voluiſti,
neque mortuo, ut confido, hanc denega-
bis gratiam. Merentur id eximia viri
virtus & eruditio, tibi, ſi cuiquam, per-
ſpectæ; meretur id ſumma illius olim in
te obſervantia. Quantam vero jactu-
ram in illius morte, eruditis omnibus
acerba, reſpublica literaria fecerit, non
unius paginæ res eſt, aut paucularum
linearum. non ex alio hoc diſces me-
lius, quam ex eo quem maximis in deli-
tiis habes D. Heinſio tuo, viro ingenti-
bus meritis ac fama ſupra conditionem
humanam evecto, qui de more majorum
collegæ ſui exequias funeris diſertiſsima
oratione ex pio officio celebravit. Verum
luctuoſa hac de obitu autoris noſtri re-
cordatione relicta, ad lætiorem me con-
fero. Accedo ad tua in cariſsimum mihi
fratrem benefacta, quibus totam fami-
liam noſtram tibi debendi ream conſti-
tuiſti,

tuiſti, quæ talia tantaque ſunt, ut tuus ex aſſe non ſolum dici frater velit, ſed & debeat. Tu ille es, Vir Illuſtriſſime, qui primus meum Adolphum in illas Italiæ oras advenientem complexu, benevolentia, amore, ac familiaritate tua dignatus es. Neque magnum tuum hic ſilere lubet Heinſium, cui cum is debeat quamplurimum, hoc tamen debere volet ſemper maximum, quod literis ſuis aditum illi ad te paraverit liberiorem. Tu toto quo ibidem vixit tempore, ita illum foviſti, ita tutatus es, ut omne deſiderium patriæ parentumque magna ex parte leniveris, adeo ut vix, imo ne vix quidem procul ſuis ſe eſſe ſenſerit. Tua opera claris doctiſque quamplurimis in Italia viris innotuit, Bibliothecas celeberrimas introſpexit, ac ea oculis auribuſque uſurpavit, quæ haud facile cuiquam ex tanto peregrinantium numero videnda audiendaque contingere ſolent. Et cum reliquæ Italiæ luſtrandæ deſiderio teneretur, ac demum domum revertendi, tu ubique eum commendatitiis proſecutus es; quibus adiutus, Legatis tribus Sereniſſimæ Venetæ Reipublicæ ita carus acceptuſque fuit, ut partim eorum hoſpitio per Italiam, partim comitatu in reditu uſus, uberri-

*tmum fructum peregrinationis ſuæ in pa-
riam reportaſſe, jure gloriari poſſit. Quis
digne deprædicet Illuſtriſſimi heroïs Rei-
neri Zeno, graviſſimi, tum temporis
cum Romæ eſſet, apud Pontificem Ora-
toris ſingularem humanitatem, qui aula
ſua exceptum, maxima cum verecun-
dia non ſemel renitentem, ita benigne
tractavit, ut perpetua apud nos ſit fu-
tura beneficiorum ejus memoria, ac no-
minis illius cultus? quis magnam illam
M. Antonii Mauroceni animam pro me-
ritis extollat? qui cum ad potentiſſimos
noſtros Ordines è Legatione Sabaudica,
qua glorioſiſſime defunctus erat, Orator
mitteretur, Auguſtam Taurinorum in
comitatu ſucceſſoris ſui Illuſtriſſimi &
excellentiſſimi Laurentii Parutæ adpel-
lentem, non modo lubentibus oculis con-
ſpexit, verum etiam ad diem itineri ſuo
præſtitutum apud ſe detinuit, ac comi-
tum ſuorum numero adſcriptum ſal-
vum ac incolumem ad patriæ lares, pe-
riculoſis hiſce temporibus, reduxit. Qua
præſtanti ſummorum virorum benefi-
centia in perpetuum quidem illis devin-
ctus manebit, tibi tamen ſoli tantum
quantum cæteris omnibus; utpote cujus
autoritas ac exiſtimatio apud ſingulos,
illi conciliatrices tantorum favorum ex-
titere. Quanquam autem tot nominibus*

ſcripti

ſcripti huius tibi vendices dedicationem, nulla tamen re propius ea ad te ſpectare videtur, quam propter excelſum illum tuum animum ac plane heroicum, ita erga humaniores literas affectum, ut iniquo hoc ſæculo ſolus fere ad excitanda & ſuſtentanda litteratorum ingenia natus eſſe videaris, dum ſic eos æſtimas, ſic diligis ac pro virili tueris, ut tibi uni primatum hac in parte deferentes, toti ſe ad tui venerationem convertere jam cœperint. Taceo reliquas tuas virtutes, quibus mortalitatis huius limites tranſcendens, proxime ad divinitatem accedere diceris. Quis ſummum in Remp. ſtudium, quis prudentiam ſingularem, ac in maxima autoritate raram comitatem, quis omnigena eruditione plene imbutum pectus, quis oris facundiam ineffabilem, quis incorruptam tuam fidem, candorem, ac tantam perpetuæ humanitis conſtantiam, quanta vel in homine optari poſſit, non modo collaudare, ſed admirari pro magnitudine earum queat? Glorioſum quidem ſibi putat frater, Italiam tuam, humani generis delicias, vidiſſe; Italiæ urbium ocellum Venetias adiiſſe; at te quod coram cognoſcere potuerit ac colere, purpuratorum Patrum decus eximium ac priſcæ nobilitatis Venetæ magnum columen, id vero ſerio

triumphat. De majoribus tuis, viris domi foriſque maximis, multa dicenda forent. Offerunt ſe nobis Iacobi, Crœſi, Andreæ, Hieronymi ac Aloiſii, in toga, armis ac literis jam multa ante ſæcula ſtrenuiſſimi, & antiquiſſimæ Molinorum proſapiæ clariſſima lumina. Verum cum publici annales hos jam dudum loquantur, & nihil potius, quam pauca de ſublimibus illis animabus referre expediat, in te uno tota mea cogitatio defixa maneat, in quem natura parens, miraculi inſtar aliquid edere geſtiens, omnes omnium gentilium tuorum congeſſit virtutes, ut quas in ſingulis admiramur ſingulas, in te ſuſpiceremus ac veneraremur univerſas. Accipe itaque, magne patrone, ſerena fronte literarium hocce munuſculum, meritis ac virtutibus tuis debitum, quod alienis laboribus exſtructum adornatumque, noſtra vero induſtria ac cura in lucem bono publico protractum, Amplitudini tuæ in grati animi ſignum, ſubmiſſe offerimus ac dedicamus; daturi aliquando, ſi genius faveat & fata ſinant, majora teque digniora. Vale ſæculi decus, & nos nomini dignitatiq; tuæ devotiſſimos amare perge.

PHI-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

PHILIPPI CLVVERII
INTRODVCTIONIS
IN VNIVERSAM GEOGRAPHIAM,
tam novam, quam veterem,

LIBER PRIMVS.

CAP. I.

Quid Geographia, & quid Globus ſeu Orbis terræ.

GEOGRAPHIA eſt terrę univerſæ, quatenus nobis cognita eſt, deſcriptio. Vocabulum ejus Græcum eſt : nam à γαῖα, ſive γαίη, id eſt, terra (pro quo in compoſitione uſurpatur γέα) & γράφω, hoc eſt, ſcribo, compoſitum fit Γεωγραφία, id eſt, Terræ-deſcriptio. Differt autem Geographia à Coſmographia, ut pars à toto; à Chorographia, ut totum à parte. Coſmographia quidpe, quæ à κόσμος, id eſt, mundus, & γράφω, dicitur Mundi-deſcriptio, eſt totius univerſi ſeu Mundi tam elemétaris quam ætherei deſcriptio. Chorographia, cujus vocabulum à χῶρος vel χώρα, id eſt, regio, & γράφω cóponitur, eſt regionis alicujus particularis deſcriptio; veluti Hiſpaniæ, Italiæ, Germaniæ: hujus pars iterum eſt To-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

pographia, quæ à τόπος, id eſt, locus, & γράφω dicitur; eſt hæc loci alicujus particularis deſcriptio; utpote agri ſive territorii, alicujus oppidi, ſeu pagi: in qua etiam arva, prata, arbores, plateæ, & ædificia depicta veniunt. Geographia autem ſolius terræ ſitum deſcribit. Terræ autem nomine in Geographia non ſeparatim quartum elementum, ut Phyſici, accipimus: ſed complexim terram, una cum aquis infuſis, pro totius univerſi centro intelligimus, quod à figura, Orbis, ſeu Globus, terræ vocatur. Globus quidpe eſt corpus ſolidum, undique rotundum, unica ſuperficie contentum; in medio habens centrum ſive punctum, à quo omnes lineæ, ad ſuperficiem ductę ſunt æquales. Vnicus igitur ex utroque elemento Globus conficitur; unamque & eandem convexam conſtituit utrumque ſuperficiem. Hunc vero terræ Globum varie Geographi in circulos atque parteis diſtinguunt: de quibus ſingulis ordine agendum.

CAP. II.

De Globi partibus & Circulis.

PRimum Axis in Globo conſtituitur, ſive linea recta, per centum terræ traducta; quæ eſt totius mundi diameter,

ter, à præpoſitione Græca διὰ, id eſt, per, & verbo μετρέω, id eſt, metior, dicta; quaſi medium dimetiens, circum quam volvitur atque convertitur Mundus.

Axis autem extrema, Poli mundi appellantur, à verbo πολέω, quod eſt, verto: unde & vertices Latinis, & cardines dicti; quia circum hos tota mundi machina, circumvolvitur. quorum alter Arcticus, id eſt, Vrſinus, ἀπὸ τῆς ἄρκτου, ab urſa, vicino ſidere; alter Antarcticus nominatur, quia Arctico ex diametro eſt oppoſitus.

Arcticus polus, qui & Borealis ſive Boreus, & Aquilonaris ſive Aquilonius, à Borea ſive Aquilone vento, qui ab hac plaga ſpirat, & Septemtrionalis dicitur, à ſeptem ſtellis, quas Triones vocant, eſt is, qui in his locis, quæ nos incolimus, ſemper adparet.

Antarcticus, qui & Auſtralis, & Auſtrinus, & Notius, ab Auſtro ſive Noto vento, & Meridionalis, à mundi plaga dicitur, eſt is, qui noſtro hemiſphærio nunquam conſpicitur; ſed ſub Horizonte latet.

Porro Globo terrarum octo præcipui aſſignantur circuli, bifariam diſtincti: primum dividuntur pari numero

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

in Majores atque Minores. Majores dicuntur, qui idem cum globo obtinent centrum; ipſumque globum in duas ſecant partes æquales. Sunt autem Æquinoctialis, ſive Æquator, Zodiacus, Horizon, Meridianus. Minores dicuntur, qui diverſum habent centrum à globi centro; quique globum in duas parteis dividunt inæqualeis. Sunt vero, Tropici duo, totidemque Polares.

Rurſus, ex univerſis circulis quinque dicuntur Recti, ſive Paralleli, id eſt, æquidiſtantes, quod eoſdem cum univerſo polos habeant; quodque æqualiter inter ſe in latitudinem diſtent. Sunt autem, Æquator, Tropici duo totidemque Polares. Reliqui tres dicuntur Obliqui, quod diverſos à mundi polis habeant ſuos polos.

Cap. III.

De Quatuor Maioribus Circulis.

Majores Circuli diſtinguuntur in Fixos, atque Mobiles. Fixi, ſive immutabiles, dicuntur, qui eundem perpetuo locum in globo obtinent; ideoque in globi ſuperficie pinguntur. Sunt autem Æquator & Zodiacus. Mobiles ſive mutabiles dicuntur, qui non eandem ſemper in Globo ſedem obtinent; ſed multipliciter, pro varia regio-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

num atque locorum mutatione mutantur: ideoq; extra Globi ſuperficiem deſignantur. Sunt Horizon & Meridianus. Sed de ſingulis agendum.

De Horizonte.

Oʻρίζων, Horizon, Latine Terminator, Finitor, & Finiens, eſt circulus major mutabilis, qui conſpectam mundi partem ab inconſpecta dirimit; hoc eſt, inferius hemiſphærium ab ſuperiore. Deſcribitur in theca ſive armilla Globi; hujus enim ſuperficies, quæ ſupera eſt, vere Horizontis munere fungitur; dirimens globum in duas æquas parteis. Eſt autem duplex: alter, qui ratione atque intelligentia percipitur; alter, qui ſenſu. Is qui intelligentia percipitur, eſt is, qui ad fixarum ſtellarum orbem pertingit, & in duas æqualeis parteis univerſam mundi ſphæram dividit; ita ut alterum hemiſphærium ſuper terram exſtet, alterum ſub terra condatur: Eſtque iterum duplex; Rectus & Obliquus. Rectus eſt, qui per mundi polos tranſiens, polum ſeu verticem habet ſub Æquatore; quem ad rectos angulos interſecat. Obliquus dicitur, cujus vertex ultra citrave Æquatorem incidit; quique Æquatorem ad Obliquos angulos interſecat;

altero

altero mundi polorum ſurſum elevato, altero deorſum depreſſo. hujuſmodi Horizontem qui habent, iis Sol & reliqua ſidera obliquo adſcendunt & deſcēdunt motu. Is vero quem ſenſu percipimus, eſt Horizon, qui oculo noſtro terminatus, quoad uſq; conſpectus ferri poteſt, extenditur, dividens partem Orbis, quæ nobis cernitur, ab ea quæ non adparet. cuj⁹ diametri longitud. CLXXX ſtadia, id eſt, millia paſſuum XXII cum dimidio, milliaria Germanica V cum V octavis, non excedere putatur; quod oculorum acies non ultra ſe extendit. Mutabilis dicitur atque multiplex Horizon, quia non poteſt mutari locus, quoverſum eas, quantumvis mutatio ea perexigua ſit, quin una varietur horizon, regio, & cœlum. atq; hac ratione infiniti poſſunt fingi Horizontes. Porro Horizontis duo ſunt poli; quorū alter Arabico vocabulo, dicitur Semith, corrupte vulgo Zenith: eſtq; punctum perpēdiculariter vertici noſtro incumbens: alter vocatur Nadir vulgo, at proprie Nathir; ſuperiori ad diametrum oppoſitus; Antipodum cervicibus incumbens.

De Æquinoctiali.

Æquinoctialis, qui & Æquidialis, Græce

Græce Ἰσημερινὸς, & Æquator, eſt circulus quinque parallelorum maximus, qui globum in duas parteis æquales ſeptemtrionalem & meridionalem dividit, æquali ſpatio ab utroque polo diſtans. quem cum Sol attingit, æquale toto Orbe efficit diei ac noctis ſpatium; unde & nomen ei quæſitum. Fiunt autem ejuſmodi Æquinoctia, quæ Æquidialia antiquis dicebantur, bis in anno: ſemel in principio Arietis, quum Vernum, atque iterum in principio Libræ, ubi Autumnale vocatur. Cæterũ nautæ Æquatorẽ vulgo adpellant Mediam lineam, ſive nude Lineam κατ' ἐξοχήν.

De Zodiaco.

Ζωδιακὸς, Zodiacus, eſt circulus major, inter mundi polos oblique locatus; ex una parte Tropicum æſtivum in principio Cancri, ex altera hibernum in principio Capricorni adprehendens; ac medium interſecans Æquatorem; à quo viciſſim ſecatur, circa principia Arietis & Libræ: ita uti altera ejus medietas ab Æquatore ad polum Arcticum, altera ad Antarcticum declinet. Dividitur in XII parteis, quæ ſigna vocãtur: unde nomen Latinum Signifer: Græcũ vero Ζωδιακὸς ἀπὸ τῶν ζωδίων, hoc eſt, animalibus, quæ in eo finguntur.

quorum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

quorum nomina, duobus verſibus ab Auſonio expreſſa, ſunt iſta:

♈ ♉ ♊ ♋
Sunt Aries, Taurus, Gemini, Cancer,
♌ ♍
Leo, Virgo,
♎ ♏ ♐ ♑
Libraq; Scorpius, Arcitenens, Caper,
♒ ♓
Amphora, Piſces.

Horum verſuum prior Septemtrionalia, poſterior Auſtralia ſigna continet. Singulis vero ſignis XXX tribuuntur gradus; qui computati CCCLX in univerſum conficiunt; in quos totus diſtribuitur Orbis terrarum.

De Meridiano.

Meridianus, Græce μεσημβρινὸς, major mutabilis circulus eſt, qui per polos mundi, & dati cujuſlibet loci verticem ductus, Æquinoctialem ex transverſo interſecat; totumque terræ Orbem in duas parteis diſpeſcit; altera ejus medietate ad Ortum, altera ad Occaſum relicta: ita dictus, quod Sol, cum in noſtro hemiſphærio eum attingat, apud nos atq; omnes eos, qui ſub eodem Meridiano, Septemtriones

Auſtrum-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

Auſtrumve verſus ſunt poſiti, facit medium diei: ac rurſus medium noctis, cum in inferiore hemiſphærio ad eumdem perveniat. Hujus igitur potiſſimum officium eſt, medium diem mediamq; noctem oſtendere. Eſt autem Vertex loci, punctum in cœlo, directe illi loco ſuprapoſitum, vel vertici capitis cujuſvis hominis perpendiculariter incumbens. Mutabilis dicitur Meridianus, quia ſi tantillum, ortum occaſumve verſus progrediaris, alius continuo erit Meridianus: ita uti ſemper mutetur una nobiſcum pro ratione locorum ac regionum, in quibus conſiſtimus. Atq; hac ratione infiniti conſtitui poſſunt Meridiani: quot enim puncta verticalia, tot Meridiani dabuntur.

CAP. IV.

De quatuor minoribus Circulis.

DE TROPICIS.

TRopici circuli ſunt duo, æquali ſpatio ab Æquatore diſtantes: quorum alter, qui nobis propinquior eſt, Cancri Tropicus; alter in Auſtrum vergens, Tropicus Capricorni dicitur. Latini Solſtitiales adpellant, propterea, quod Solſtitia in iis fiunt. hoſce quippe circulos Sol nunquam egreditur, verum quum ad alterum eorum pervenit, retrorſum

ſe convertit: unde & nomen acceperunt, ἀπὸ τῆς τροπῆς, hoc eſt, à reverſione. Tropicus Cancri, qui & æſtivus dicitur, eſt circulus omniũ, quos Sol deſcribit, ſeptemtrioni proximus, in quo quũ fuerit Sol, non ultra, Septemtrionem verſus progreditur, ſed ad alteram mũdi partem verſus Auſtrum facit reverſionem Æſtivam: ubi omnium totius anni longiſſima in noſtro hemiſphęrio dies, nox vero breviſſima. Cancri autem Tropicus dicitur à ſigno Zodiaci, in cujus principio Sol tunc vertitur. Tropicus Capricorni, qui & hibernus & brumalis, circulus eſt omnium, quos Sol per Mundi converſionem deſcribit, Auſtro proximus, in quem cum Sol pervenit, non ultra Auſtrum verſus procedit, ſed ad alteram Mundi partem, verſus Septemtrionem, reverſionem facit hibernam, ſive brumalem: ubi longiſſima totius anni in noſtro hemiſphærio nox, dies vero breviſſima efficitur. Capricorni Tropic⁹ adpellatur à ſigno, cujus principium tunc Sol tranſmittit.

De Arctico.

Polares circuli ſunt duo extimi, polis vicini, æquali ſpatio à ſuo quiſque polo diſtantes. Horum, qni nobis ſemper cõſpicitur, Arcticus dicitur, ut ipſe Polus,

ἀπὸ τῆ ἄρκτȣ, ab Vrſa, quia prioribus Vrſæ pedibus deſcribitur, minoris videlicet. Item Septemtrionalis & Borealis, & Aquilonaris; à mundi regione, cui ſubjacet.

De Antarctico.

Alter vero æqualis & parallelus Arctico, Antarcticus dicitur, quod Arctico ex diametro opponitur: totus ſub terra conditus, cujus objectu à nobis haud cerni poteſt. Idem Auſtrinus, ſive Auſtralis & Meridionalis.

CAP. V.

De Zonis.

QVatuor minores circuli totius terræ ſuperficiem in quinq; dividunt ſpatia ſeu plagas, quas Zonas vocant Geographi.

Ζωνὴ, Latine cingulum, eſt ſpatium in globo terræ inter duos circulos minores, vel inter circulum minorem & polum comprehenſum. Appellantur autem Zonę ab habitudine ſeu natura, una Torrida, duæ Frigidæ, totidemq; Temperatæ. Ea, quæ in medio reliquarum ſita eſt, Torrida vocatur à Solis, cujus viæ ſubjecta eſt, perpetuo ardore: propter quem vetuſtiſſimis mortalium inhabitabilis putabatur. Eſt autem ſpa-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

tium inter duos Tropicos comprehenſum; continés in latitudine grad. XLVII mediā interſecat circul⁹ Æquinoctialis.

Duæ autem extremæ, quæ ſunt circa mundi polos, altera Septemtrionalis, circa polum Arcticum, altera circa Antarcticum, Auſtralis, Frigidæ vocantur; quia longiſſime à Solis via ſepoſitæ ſunt, & ob nimium frigus itidem inhabitabiles veteribus exiſtimabantur. Eas autem diſterminant utrimque circuli Arcticus & Antarcticus, ſuam verſus ſuum quiſq; polum. A polis etiam dicuntur Polares. Harum quæq; complectitur gradus XXIII cum dimidio.

Reliquæ vero duæ, quod in medio inter frigus & ardorem poſitæ ſunt, Temperatæ dicuntur & habitabiles. Harum altera, quæ Arctico & Tropico Cancri finitur, Septemtrionalis, altera, quæ Antarctico & Tropico Capricorni terminatur, Auſtrina ſive Auſtralis & Meridionalis dicitur. Continet quæque gradus XLIII.

CAP. VI.

De Parallelis & Climatibus.

AT diſtinguitur etiam terræ ſuperficies ſecundum aliam rationé; nempe per quantitatis dierum variationes. Quippe qui ſub ipſo Æquatore conſiſtunt,

ſtunt, perpetuo diem nocti æqualem XII horarum habent quanto autem aliqua regio latius ab Æquatore verſus alterutrum polum declinaverit; tanto plus æſtate diei longiſſimæ, vel viciſſim hyeme noctis quantitas augetur. Proinde Geographi pro diverſa quantitatis dierum variatione diverſas plagas terrę diſtinxere, quas vel Parallelos vocarunt, vel Climata.

Paralleli ſunt circuli æquali undique ſpatio abs ſe invicem diſtantes, ab occaſu in ortum ducti. Hi varii in Globo ad libitum cujuſque deſcribi poſſunt. Verum Ptolemæus, quem plerique alii ſequuti ſunt Geographi, XXI Parallelos deſcripſit Septemtrionales. hac obſervata intercapedine, uti dies unus paralleli longiſſimus, ſuperet paralleli præcedentis diem prolixiorem. Clima autem eſt terræ ſpatium duobus parallelis incluſum: in quo, longiſſimo die dimidiæ horæ variatio, ſive auctio fit. Sed nomen Climatis ac Paralleli aliquando circulum, aliquando ſpatium duobus circulis comprehenſum ſignificat.

Cæterum diſtinguuntur Climata in Septemtrionalia & Auſtralia; utraq; ab Æquatore verſus ſuum quæque Polum initia ducentia. Ideoq; quorum aliquod

Clima fuerit ab Æquatore, tot ſemihoris longiſſimus ejus loci dies ſuperat diem nocti æqualem. & vice verſa, uti ſcire queas, ſub quo Parallelo vel climate quilibet locus poſitus ſit, conſidera numerum horarum, cujus longiſſimus ejus loci dies ſuperat diem Sphæræ rectę, qui ſemper horarum eſt duodecim; is enim duplicatus oſtendit numerum Climatum: quadruplicatus exhibet numerum Parallelorum.

Cæterum Climata à Veteribus VII tantum numerata ſunt; quod loca ultra ſeptimum Clima, ſibi incognita, vix inhabitari exiſtimarint. Climata autem hæc ab inſignioribus locis, per quæ climatis medium protenditur, nomina acceperunt: ut primum per Meroën, Nilo circumfuſam inſulam & urbem Africæ; ſecundum per Syrenen, Ægypti urbem; tertium per Alexandriam, itidem Ægypti urbem; quartum per Rhodum inſulam; quintum per Romam; ſextum per Pontum Euxinum; ſeptimũ per Boryſthenis oſtia. Poſteriores vero qui experti ſunt ulterius habitari terram, fecere XXIV Climata, ad elevationem uſque graduum LXVII. Primum per Meroën; ſecundum per Syrenen, ſub Tropico æſtivo; tertium per Alexandriam; quartum per Rhodum; quintum per

per Romam & Helleſpontum, ſextum per Mediolanum & Venetias;ſeptimum per Podoliam & Tartariam minorem; octavum per VVittebergam; nonum per Roſtochium; decimum per Hiberniam; undecimum per Bohus, caſtrum Norvegiæ; duodecimum per Gutiam; tertiumdecimum per Bergos, Norvegiæ oppidum; quartumdecimum per Viburgium, opidum Finniæ;quintumdecimum per Arotiam Svediæ; ſextumdecimũ per Dalenkaulii fluminis oſtia: reliqua paribus interſtitiis per alia Norvegiæ, Svediæ, Ruſſiæ, & proximarum inſularum loca. Ac certum quidem eſt, ab Æquinoctiali circulo ad eum locum, ubi dies longiſſimus horis XXIV definitur, climata XXIV interjacere, inde vero ad polum climatũ diſtinctio minus certa eſt: proptêrea quod non jam horis dimidiatis, ſed integris primum diebus, mox ſeptimanis, ac tandem totis menſibus dies ita augeantur, ut ſub ipſis polis hemiſphæriorum alterum VI menſium luce perpetua exſiccetur;altero in denſiſſimis tenebris languente. Cæterum, quæ ratio climatum eſt ab Æquinoctiali ad Arcticum verſus, eadé eſt ab eodem Æquinoctiali verſus Antarcticum & par numerus. Hæc autem climata proprias appellationes non

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

habent apud auctores, ſed ex oppoſitis nominãtur; adjecta præpoſitione Græca ἀντὶ, ut ἀντὶ διὰ Μεροῆς, id eſt, contra per Meroën; & ita deinceps. Poſſent tamen eodem modo, ut illa ab ſuis locis appellari: ut primum clima per Lunæ montes, ac fontes Nili, ſecundum per promontorium, vulgo dictum, *Cabo de Corientes*, ſub Tropico hiberno: & ſic deinceps. Sed ſingulorum Climatum, & Parallelorum latitudines ab Æquinoctiali, intervalla ab invicem, & maximorum dierum longitudines, quo facilius intelligantur, tabulam hic adponemus.

Climata.	*Paralleli.*	*Dies longiſſimi Hor.*	*ſcr.*	*Latitudo Gr.*	*Scr.*	*Intervalla Climatum.*	
0	0	12	0	0	0	4	18
	1	12	15	4	18		
1	2	12	30	8	34	8	25
	3	12	45	12	43		
2	4	13	0	16	43	7	50
	5	13	15	20	33		
3	6	13	30	23	10	7	3
	7	13	45	27	36		
4	8	14	0	30	47	6	9
	9	14	15	33	45		

5	10	14	30	36	30	5	17
	11	14	45	39	2		
6	12	15	0	41	22	4	30
	13	15	15	43	32		
7	14	15	30	45	29	3	48
	15	15	45	47	20		
8	16	16	0	49	1	3	13
	17	16	15	50	33		
9	18	16	30	52	58	2	44
	19	16	45	53	17		
10	20	17	0	54	29	2	17
	21	17	15	55	34		
11	22	17	30	56	37	2	0
	23	17	45	57	34		
12	24	18	0	58	26	1	40
	25	18	15	59	14		
13	26	18	30	59	59	1	26
	27	18	45	60	40		
14	28	19	0	61	18	1	13
	29	19	15	61	53		
15	30	19	30	62	25	1	1
	31	19	45	62	54		
16	32	20	0	63	22	0	52
	33	20	15	63	46		
17	34	20	30	64	6	0	44
	3[illegible]	20	45	64	30		
18	36	21	0	65	49	0	36
	37	21	15	65	6		

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

19	38	21	30	65	21	0	29
	39	21	45	65	35		
20	40	22	0	65	47	0	22
	41	22	15	65	57		
21	42	22	30	66	6	0	17
	43	22	45	66	14		
22	44	23	0	66	20	0	11
	45	23	15	66	25		
23	46	23	30	66	28	0	5
	47	23	45	66	30		
24	48	24	0	66	31	0	0
		Menſes.					
		1		67	15		
		2		69	30		
		3		73	20		
		4		78	20		
		5		84	0		
		6		90	0		

CAP. VII.

De Globi in partes CCCLX *ſectione; item de ambitu terræ; & de longitudine ac latitudine ejus.*

OMnis circul⁹ à Geometris in CCCLX parteis ſecatur: quam ſectionem & Sphæra Globuſque admittit.

Terra igitur, quemadmodũ Sphęra, in

in CCCLX parteis,qui gradus dicuntur, diſtribuitur. Singuli gradus in LX diſtribuuntur ſcrupulos, qui ſunt totidem millia paſſuum Romanorum ſeu milliaria Italica. Horum quatuor conficiunt unum milliare Germanicum commune. hinc ſinguli gradus XV milliaria Germanica continent. Hæc computata conficiunt milliaria in univerſum quinquies mille quadringenta: quę eſt circumferentia totius terrarum Orbis. Hinc diameter ejus fit milliarium mille ſeptingentûm octodecim, cum duabus undecimis, cujus ſemiſſis, ſive ſemidiameter, eſt à ſuperficie ad centrum milliarium, octingentûm quinquaginta novem, cum una undecima.

Cæterum gradus, per quos terra deſcribitur, alii ſunt longitudinis, alii latitudinis. Longitudines diſtinguuntur per circulos meridianos, latitudines per paralellos. Meridiani inſcribuntur Globo XXXVI, X ſinguli gradus continentes. qui numerus multiplicatus CCCLX conficit gradus. Sed primum Meridianum Ptolemæus in Fortunatis, quas nunc Canarias vocant, poſuit inſulis: Hiſpanorum poſtea nautæ in Aſſoribus inſulis: alii etiam in medio Hiſpaniæ, Paralleli ab Æquatore ad alterutrum Polum notantur IX, X itidem

gradus

gradus ſinguli continentes. hoc itaque numero quadruplicato, paralleli in univerſum erunt XXXVI; ut in longitudine. Longitudo igitur regionis eſt ſpatium Æquatoris, duobus Meridianis, uno Aſſorum Inſularum, unde initium ducitur, altero ipſius regionis aut loci, comprehenſum. Latitudo vero eſt loci ſeu regionis ab Æquatore verſus alterutrum polum receſſus. Hinc poli elevatio eadem eſt, quæ latitudo regionis. Cæterum latitudo duplex eſt; altera in noſtro hemiſphærio, ab Æquatore ad Polum Antarcticum, Septemtrionalis; altera in inferiori hemiſphærio, ab Æquatore ad Polum Antarcticum, Auſtralis.

CAP. VIII.

De quatuor Mundi Regionibus, & de ventis.

OMne hoc, cui Mundi Cœlique nomen inditum, unum eſt, & uno ambitu ſe cunctaque amplectitur, partibus differt; quæ Regiones Mundi ſeu Cardines vocantur. unde Sol oritur, Oriens nuncupatur, ſive Ortus: quo demergitur, Occidens, ſive Occaſus: qua decurrit, Meridies: ab adverſa parte, Septemtrio. His quatuor aliæ interponuntur regiones. Inter Septemtrio-

nem

nem & Orientem Æquinoctialẽ Orien

cõmodius ex typis noſcuntur. *A*

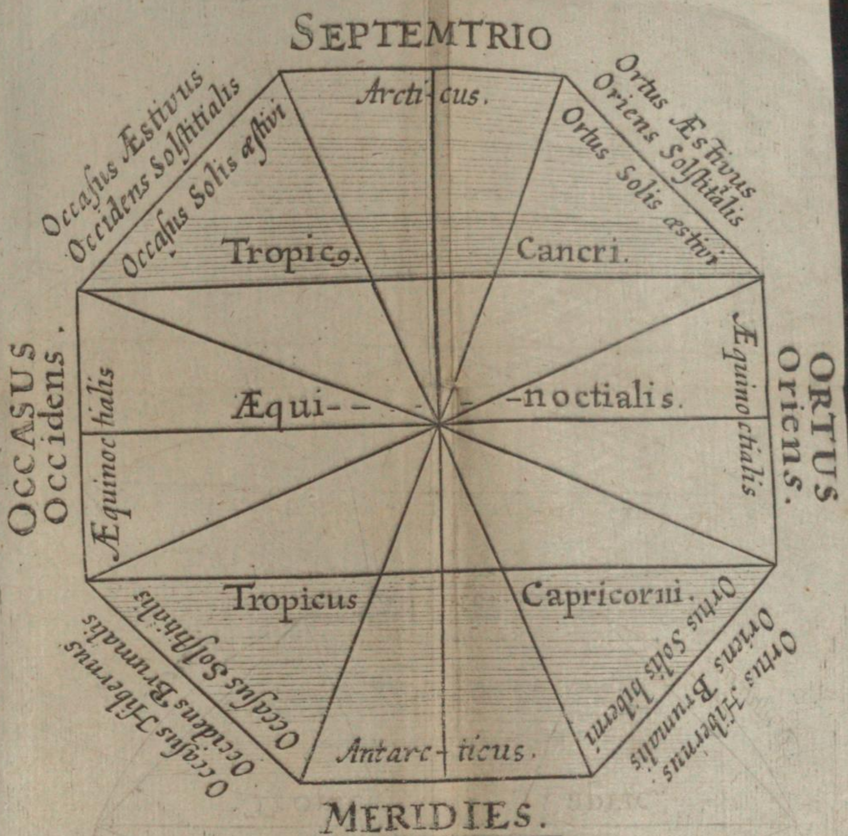
Verum hic ventorum nominibus tam varios varii ſimul veteres atq; recentiores auctores attribuerunt ſitus; uti

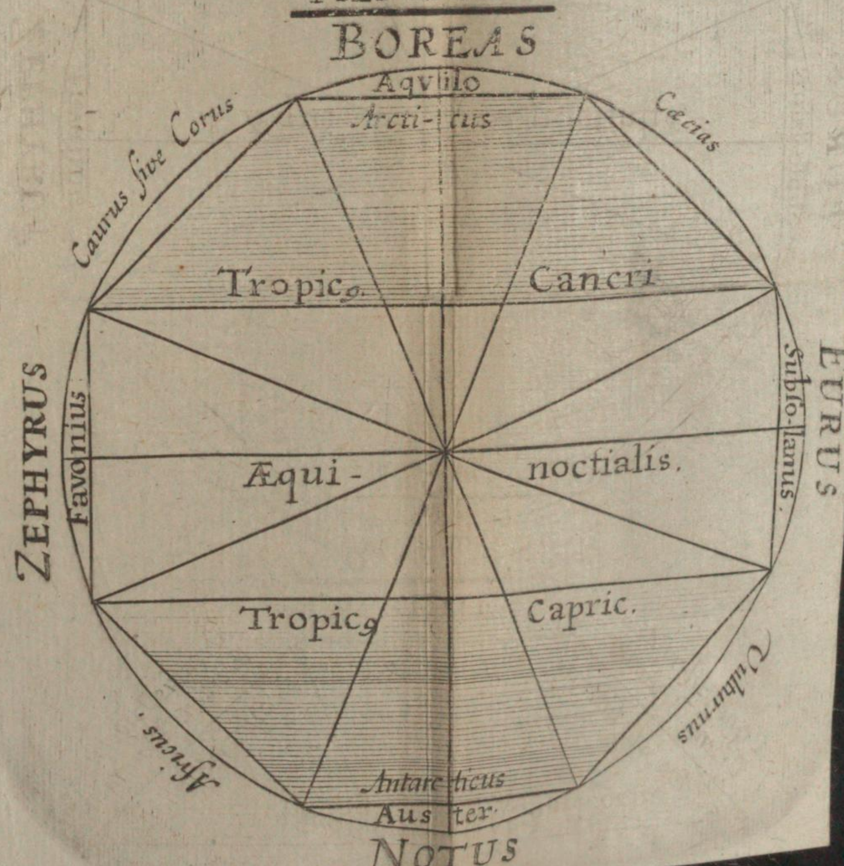
Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

Oriens nuncupatur, ſive Ortus: quo demergitur, Occidens, ſive Occaſus: qua decurrit, Meridies: ab adverſa parte, Septemtrio. His quatuor aliæ interponuntur regiones. Inter Septemtrionem

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

Ad pag. 29. ad lit. A.





Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

nem & Orientem Æquinoctialẽ Oriens Æſtivus; qui & Ortus Solis æſtivi dicitur. Inter Orientem Æquinoctialem ac Meridiem, Oriens Hibernus ſive Brumalis; qui & Ortus Solis Hiberni, ſive Brumalis. Inter Septemtrionem & occidentem Æquinoctialem, Occidens Æſtivus; ſive Occaſus Solis æſtivi. Inter Occidentem Æquinoctialem & Meridiem, Occidens hibernus ſive brumalis, qui & Occaſus Solis hiberni ſive brumalis.

Cæterum IV Mundi regionibus ſeu cardinibus, IV Principes aſſignantur Venti; qui inde Cardinales vocantur. Nomina eorum atque regiones ſic referuntur Ovid. in Triſt. lib. 1. Eleg. 2.

Nam modo purpureo vires capit Eurus ab ortu;
Nunc Zephyrus ſero veſpere miſſus (adeſt:
Nunc gelidus ſicca Boreas bacchatur ab Arcto,
Nunc Notus adverſa prælia fronte (gerit.

Sed cum Græca hæc ſint vocabula, Latinis ab Septemtrione flans dicitur Aquilo; ab Oriente Subſolanus; à Meridie Auſter; ab Occidente Favonius. Sed hæc cõmodius ex typis noſcuntur. A

Verum hic ventorum nominibus tam varios varii ſimul veteres atq; recentiores auctores attribuerunt ſitus; uti

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

28 iti unum certum Typum ex univerſorum ſententiis componere nequeas. Cætero Internum mare, quod inter Europam, Aſiam & Africam diffunditur, navigantes Itali, ſic ventos in XVI parteis diſtribuunt. *B*

Externum mare ſive Oceanum navigantes Europæi omnes Germanicis utuntur vocabulis, varie tamen ad ſuam quique linguam detorquentes. Germani ſic in XXXII nomina diſtribuunt. *C*

CAP. IX.

De locorum Menſuris.

ROmani locorum intervalla per millia paſſuum, quæ milliaria dicebantur, dimenſi ſunt. Singula millia paſſuum quum lapidibus ſive cippis notarentur, ipſa inde milliaria lapides appellarunt: ut ad decimum lapidem: id eſt, ad decimum milliare. Quatuor millia paſſuum conficiunt unum milliare Germanicum commune. hinc gradus unus in Globo terræ continet millia paſſuum LX; milliaria autem Germanica communia XV. Græci ſua intervalla per ſtadia dimenſi ſunt. Stadium eſt CXXV paſſuum; hinc octo ſtadia conficiunt unum milliare Romanum, id eſt, mille paſſus, XXXII ſtadia

con-

ſtitu[illegible] milliare Germanicum cõ-

[illegible]

nia, quorum xv unum conſtituunt gra-
dum.

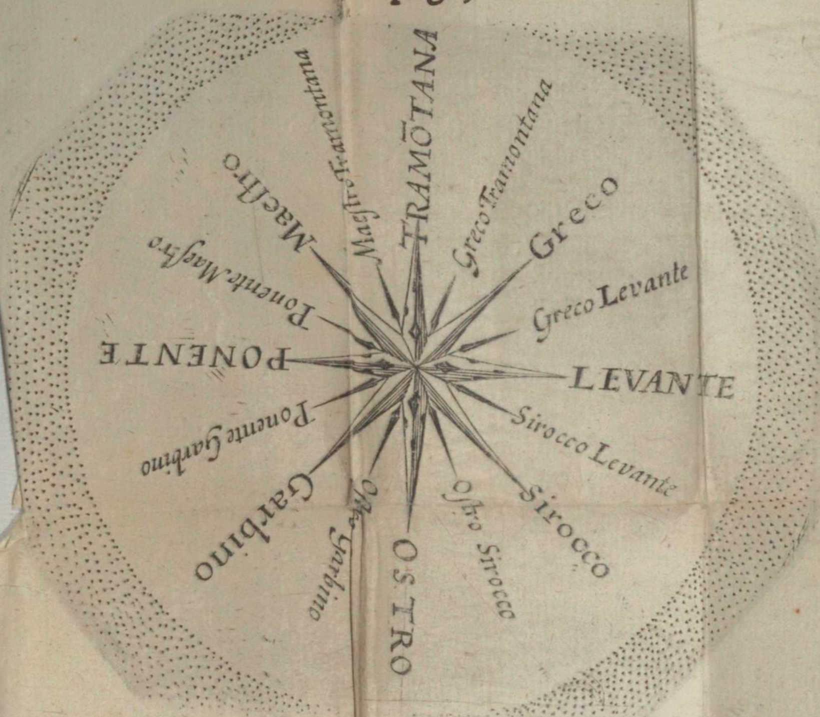
Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

2 [illegible] unum cer[illegible]

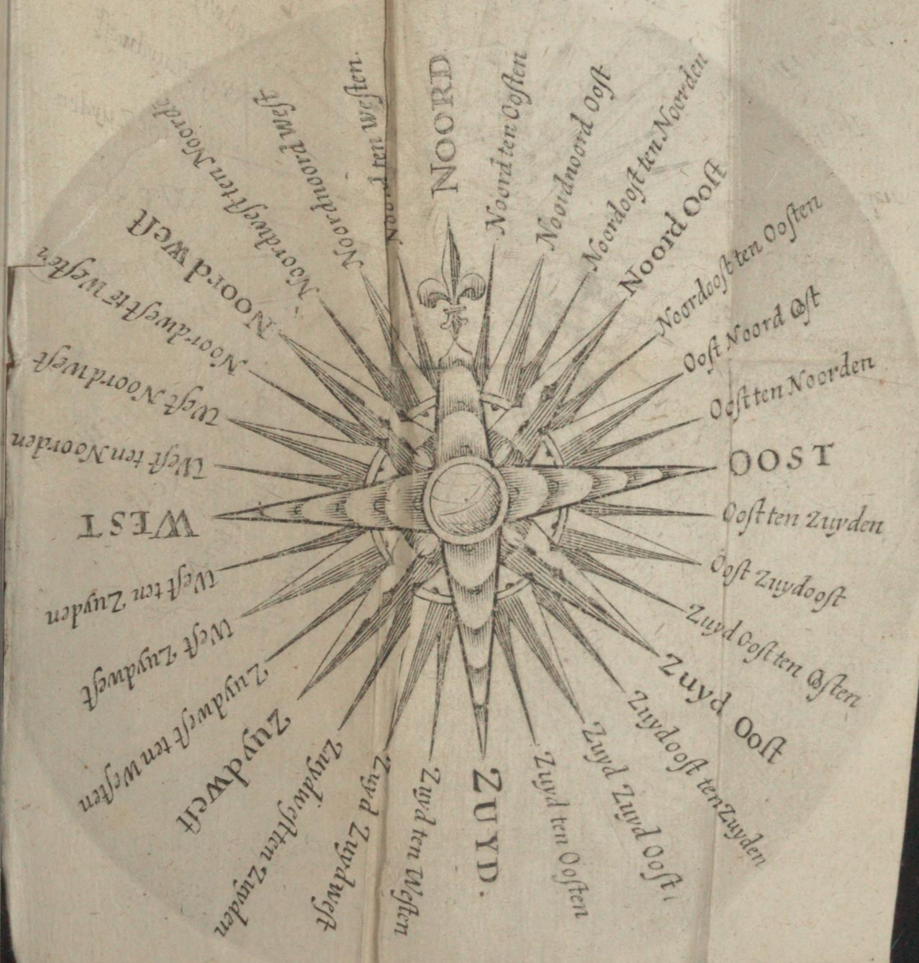
[illegible] a-
dia conficiunt unum milliare Roma-
num, id eſt, mille paſſus, x x x i i ſtadia
con-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

Ad lit. B. pag. 30.



Ad lit. C. pag. 30.



Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

ſtituunt milliare Germanicum cō-

nia, quorum xv unum conſtituunt gra-
dum.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

28 rii unum cer[illegible]

dia conveniunt [illegible]

num, id eſt, mille paſſus, XXXII ſtadia

con-

conſtituunt milliare Germanicum cõ-

Typus intervallorum variarum gentium. Ad paginam 31.

Gradus.	1	2	3	4
Ruſſica mill.	20 40 60 80	120 160	200 240	280 320
Ital. mill.	10 20 30 40 50 60	90 120	150 180	210 240
Anglica mill.	$27\frac{1}{2}$ 55	$82\frac{1}{2}$ 110	165	220
Scotica mill.	10 20 30 40 50	100	150	200
Gallicæ leucæ.	5 10 15 20 25	50	75	100
Horariæ leucæ.	5 10 15 20	30 40	50 60	70 80
Hiſpanicæ leucæ.	$17\frac{1}{2}$	35	$52\frac{1}{2}$	70
Germanic. mill.	5 10 15	30	45	60
Scandica mill.	2 4 6 8 10	20	30	40

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

ſtituunt milliare Germanicum cõ-
ne. Perſæ ſuas habuerunt in dime-
dis intervallis Paraſangas: quarum
gulæ xxx continuerunt ſtadia. Ægy-
habuere Schœnos; ſed diſpares in-
ſe longitudine. alii enim Schœno
tribuunt ſtadia; alii xL; alii xx tan-
m. Hodie milliarii vocabulo utuntur
xime Germani, Dani, Norvegii, Sve-
Angli, Scoti; quibus eſt *meile* & *mile*.
m Poloni & Bojohæmi; aliæq; Sla-
cæ gentes; quibus eſt, *mila* & *mile*:
em Itali; quibus *miglio*. Hiſpani &
alli ſua intervalla dimetiuntur per
ugas ſive leucas: quas illi *leguas*, hi
eues adpellitant. Itali etiam & Angli
le Germanorum, Slavorum, Hiſpano-
um, Gallorumque intervallis loquen-
es, per leugas indicant, quæ illis *leghe*,
his *leagues* dicuntur. Ruſſi ſive Moſco-
vitæ ſuam locorum menſuram agunt
per ſpatia, quæ patria lingua vocant
voreſt. Sed horum omnium menſuræ
& comparationes ex typo quam facil-
lime cognoſcuntur.

Sed notandum, quod nulla gens æ-
quis ubiq; utitur intervallorum men-
ſuris. nam ut Germanis, pro ratione
variarum regionum, milliaria alia di-
cuntur magna, alia parva, alia commu-
nia, quorum xv unum conſtituunt gra-
dum

dum in Globo Terræ: ſic Hiſpanis ... que & Gallis leucæ ſunt inæquales ... aliis itidem gentibus milliaria. An... rum quoq; plerique Mathematic... milliaria tribuunt uni gradui cũ It...

CAP. X.

De Oceano, ejuſque partibus.

TErra, in mundi medio tanquam ... centro poſita, mari undique om... cingitur. Totum autem mare, ſeu qu... quid aquarum terris paſſim infuſu... univerſum Orbem ambit, id uno no... ne Oceanus nuncupatur. qui poſ... nominibus, ut locis, differens, in va... maria ac ſinus varie diſtribuitur. ... primum quatuor adpellationes, ex ... Mundi regionibus accipit. Ab Orien... Eous dicitur; id eſt, Orientalis: ab Occ... dente Occiduus ſive Occidentalis : ... Meridie Notius, id eſt, Auſtralis: à Sep... temtrionibus Septemtrionalis. Præte... hæc, prout quamque regionum perfun... dit, diverſa à littoribus ſuis vocabula... trahit. A Septemtrionibus, qua Sarmatiæ adfunditur, inter Lappiam & flumen Obium, Sarmaticus; qua Scythię, Scythicus appellatur Oceanus. Sed à toto Septemtrione etiam Hyperboreus dicitur, à gente in extimo hoc Septemtrionis littore poſita. idem mare Cronium;

um; quod Saturnus his locis regnare
citur, ſidus frigidum. eadem ex cauſa
oncretum,& Amalchium;quod gen-
s olim illius lingua Congelatum ſig-
ificabat; & Morimaruſa: quod Mare
ortuum: ob perpetuam caliginem,&
ienum molliorum ſiderum inibi ad-
ectum, maligna, ac pruina tantum al-
icante luce; ut inquit Plinius. Tacito,
ſt Mare pigrum ac prope immotū. Ab
Driente Sericus dicitur ad Sericam re-
ionem,quæ nunc eſt *Kitaia:* & Sinen-
is ad regioné Sinarum, quæ vulgo Hi-
panis *China* vocatur, id eſt, ſi Germa-
icis ſcribas literis, *Tſchina.* Hinc ſequi-
ur Hippadis pelagus,vulgo Archipela-
gus S. Lazari, ob multitudiné inſularum
n eo, ad comparationem Archipelagi
Europæi, id eſt, Maris Ægæi, ſic dictus.
Inde à Meridie Oceanus eſt Indicus,qua
Indos, Perſas atque Arabas Æthiopaſq;
ab Oriente alluit. Hic vero ea parte,
qua à Gange Indiæ flumine adfunditur,
Gangeticus dicitur; vulgo nunc Ben-
galenſis ſinus, ab Indiæ urbe *Bengala:*
qua Perſidem tangit, Perſicum mare:
mox Arabicum, qua Arabiam ab Au-
ſtro percutit. hinc ad Cernen ſeu Minu-
thiam inſulam,quę vulgo eſt *Madagaſ-
car*, Aſperum; ob brevia & ſyrtes, qui-
bus refertum. At totum hoc mare Indi-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

cum, quod Gangetici, Perſici, Arabi
& Aſperi nominibus diſtinguitur, a
nomine mare Rubrum Latinis, Græ
Erythræum dicitur; quod à Solis r
percuſſu talem reddi colorem, alii
arena terraque, alii talem ipſius eſſe n
turam exiſtimarunt; vel, ut alii, quoru
verior videtur ſententia, à Rege Er
thra, cujus ſepulchrum in Ogyri inſu
ejuſdem maris erat. Porro à mari Er
thræo promontorioque Bonæ Spei
pars altera Meridionalis Oceani incipi
verſus Occaſum, Oceanus Æthiopicu
ſeu mare Æthiopicum, qua Æthiop
alluitur, aduſque Oſtia fluminis Nigr
Inde jam eſt Atlanticus Oceanus (a
Atlante, Mauritaniæ monte, vel eju
promontorio dictus) ſeu mare Atlan
ticum, ad Hiſpaniæ uſque promonto
rium Artabrum, vulgo *Cabo de Roca*
Hinc Oceanus Gallicus ad promonto
rium uſque Galliæ Celticæ, vulgo
Four. At idem, qua Cantabriam Hi
ſpaniæ regionem alluit, Cantabricu
adpellatur: qua Aquitaniam, Galli
provinciam, Aquitanicus. mox Britan
nicus eſt, inter Britanniam & Galliam
inter Hiberniam & Britanniam Hiber
nicus: & ſupra Scotiam, quæ quondam
Caledonia dicta, Caledonius, qui apu
Ptolemæum mendoſe eſt Deucaledo
nius

s. Vltra Britanniam, aduſque Cim-
bs ſive Iutiam, Daniȩ regionem, Ger-
nicus Oceanus Germaniam lambit.
Hæc igitur ſunt nomina, in quæ to-
Oceanus à Veteribus diviſus, hodie-
maxima ex parte ſervat. Cæterum
um in ulteriores mundi parteis
ſtmodum navigatum ſit, Oceano
ens conſpecto recentia quædam im-
ſita ſunt vocabula; in quatuor ſcili-
parteis univerſo Oceano diviſo.
icquid aquarum inter Aſiam, Ame-
am & Magellanicam, ſeu Auſtralem
rram interfuſum eſt, Hiſpani *Mar del*
r, id eſt, Mare Auſtrinum, & alio no-
ine Pacificum nominant, à fluctuum
aciditate. Hinc quod inter Americã,
ropam & Africam, aduſq; lineam Æ-
inoctialem protenditur; *Mar del*
ort, id eſt, Septemtrionale: ultra li-
eam, inter Americam, Africam &
uſtralem terram, *Mar d'Ethiopia* hoc
t, Æthiopicum: inter Africam, Aſiam,
tque Auſtralem, *Mar d'India*, hoc eſt,
ndicum. Atq; hæc de Oceano, quate-
us oras terrarũ extimas amplectitur.

CAP. XI.

De Magnis ſinubus Oceani.

IN gremiis autem Terræ deſcribun-
tur, ad noſtram continentem, quȩ in

Europam, Aſiam & Africam diſting
tur, ſinus magni à veteribus quinq
Primus eſt ingens ille Plinii ſinus C
danus, quod Tacito Mare Suevicum
Suevis olim accolis, dicitur: idem v
go nunc Balticum, & Germanico v
cabulo *die Ooſt-Zee*, Mare Orient
inter Pomeraniam, Daniam, Svedia
Livoniam ac Pruſſiam. Secundus
qui medius inter Europam, Africam
Aſiam, ad paludem uſque Mæotin p
tenditur: unde maris mediterranei v
gare nomen traxit, Latinis olim Int
num mare dictum. Tertius dicitur, P
ſicus; qui latere ſuo dextro Perſid
radit. Quartus, qui litore dextro A
biam perfundit, Arabicus. Hic in ſac
libris appellatur Rubrum mare; q
ſinus eſt maris Erythræi, ſive Rubri: h
die etiam vulgo *Mare Roſſo*: idem *M*
di Mecca, ab urbe natalibus Mahum
tis celebri. Quintus habebatur Caſpi
ſeu Hircanus: cui nomina à binis p
pulis accolis quæſita ſunt. Hunc pri
inter ſinus numerabant, quia Oceanu
Scythicum ab Septemtrionibus eu
recipere opinabantur; ut Indicus A
bicum & Perſicum ab Auſtro. Her
dotus tamen, antiquiſſimus ſcriptor,
item Ariſtoteles atque Diodorus, ab h
opinione diſſentientes, mare id per

e

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

tradiderunt, nec Oceano miſceri.
Ptolemæus lacum quam mare ap-
are maluit, qui pedibus circuiri poſ-
huic rei recentiores quoque adſti-
ntur. vulgato tamẽ nomine etiam
c mare dicitur Caſpium atq; Hir-
ũ: vulgo *Mar de Sala*, ab urbe adpo-
& Ruſſis accolis *Chvvalenske more.*

CAP. XII.

De Mari Interno.

OCeanum, parteiſque ejus, ac ſinus
præcipuos diximus. ex his mare In-
num, quia omnium celeberrimum
pluribus adhuc eſt dicendum. O-
nus igitur Atlanticus ab occaſu So-
per Fretum Gaditanum irrumpens,
ſis utrimque (id veteres credidere)
Hiſpania, Calpe ab Africa Abyla
ontibus, quos Columnas Herculis
xere, quaſi laborum ejus metas, inter
ropam & Africam Aſiamq; diffun-
ur; unde Mediterranei vulgare no-
en ei quæſitum. Fretum ipſum, quod
nquam limen ejus eſt, cognominatur
aditanum, à Gadibus inſula celebra-
ſima ante ſita; & alio nomine Her-
ıleum, à fabuloſo Herculis ex Africa
Hiſpaniam tranſitu. Intranti ipſum
are, à lævo latere Europa eſt, à dex-
o Africa: inter has ad imum receſ-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

ſum Aſia. Diffunditur autem mare
varia nomina, prout regionum lito
bus adfunditur. Ad Iberiam,id eſt,H
ſpaniam, dicitur Ibericum ſive Hiſp
nicum mare: circa Baleares Inſulas B
learicum; ad Narbonenſem Provi
ciam Gallicus ſinus: mox Liguſtic
ad Liguriam: ab eo ad Siciliam Tuſcu
mare; quod Græci Tyrrhenum, Lati
Inferum vocarunt: circa Corſicam i
ſulam Corſicum eſt mare: circa Sard
niam Sardoum: à Sicilia Cretam uſqu
Siculum. Inde Creticum ad Cypru
uſque: mox Cyprium, ad Aſiæ uſqu
continentem. Inter Siciliam,Italiam,&
Græciam, Ionium dicitur mare. cuju
pars ſinus Adriaticus, inter Italiam &
Illyricum; ab Adria urbe quondam ſi
dictus. Idem & Superum vocatur mare
reſpectu Inferi quod eſt Tyrrhenum
Adriatici iterum partes ſunt, Illyricum
mare;& hujus rurſum partes duæ,Dal-
maticum ad Dalmatiam, Liburnicum
ad Liburniam. inter Siciliam & Adria-
ticum ſinum Auſonium dicitur mare:
quia hæc pars Italiæ quondam vocaba-
tur Auſonia. Sed poſtea omne hoc ma-
re inter Italiam & Illyricum, Græciam
atque Siciliam, Adriaticum eſt dictum,
quod alio nomine erat Ionium. idem
& Siculum. Inter Peloponneſum &

Achaiam

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

chaiam Corinthiacus eſt ſinus. Inter
ræciam, Cretam Inſulam, & Aſiam,
gæum eſt mare; quod nunc *Archipe-
gus*, innumeris Inſulis refertum. Id
iam varia ab Inſulis, quas alluit, ſor-
tur vocabula: ut ad Myrton dicitur
lyrtoum; ad Icariam, Icarium; ad Car-
athum, Carpathium; alibi aliter. Hinc
ſtum mare inter Europam Aſiamq;
ngusto iterum meatu irrumpit inter
rras, in magnumque ſinum effundi-
ır. Primas anguſtias Helleſpontum
ocant: qua Xerxes Rex Perſarum
onſtrato in navibus ponte duxit exer-
tum, Græciæ bellum inferens. porri-
tur inde tenuis Euripus. mox exſpa-
atur æquor: rurſumque in arctum
bit. Laxitas Propontis adpellatur; ceu
eſtibulum Ponti: anguſtiæ Boſpho-
us Thracius; à meatibus boum per-
iis; qua Darius, pater Xerxis, copias
onte transvexit hinc vaſtum rurſus
nare Pontus Euxinus, à moribus ac-
olarum appellatus, quondam Axenus,
onge refugientes occupat terras; mag-
noque litorum flexu jungitur Mæotici
acus oſtio; quod Boſphorus vocatur
Cimmerius. ipſe lacus Mæotis Tanaim
amnem, noviſſimum inter Europam
Aſiamq; terminum recipit. Atque ha-
ctenus partes interni maris dictæ ſunt,

 qua-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

quatenus Europam alluit. Porro a[d] Aſiam poſt Ægęi nomen Carium voca[tur],qua Cariam perfundit : Rhodium circa Rhodum Inſulam ; Pamphyliu[m] ad Pamphyliam; Cilicium ad Ciliciam mox Syrium ſive Syriacum apud Sy[riam]. Inter Ciliciam , Syriam & Cy[prum] inſulam vocatur Cyprium mare & Iſſicus ſinus , ab Iſſo celebri Ciliciæ urbe. Ad Phœnicen Phœnicium eſt;ad Palæſtinam Palæſtinum ; ad Iudæam Iudaicum;ad Ægyptum Ægyptium ſive Ægyptiacum;ad Cyrenaicam regionem Cyrenaicum. Hinc ad Libyam , id eſt Africam, Libycum ſive Africum : ad Numidiam Numidicum; ad Mauritaniam Mauritanicum.

CAP. XIII.

De navigatione Oceani.

OCeanum Atlanticum, qui eſt inter Europam , Africamque & Americam,antiqui mortales quando primum navigare cœperint , haud facile dictu eſt. Notam fuiſſe Ægyptiis Græciſque terram Americam, eoq; Carthaginenſes navigaſſe, poſt ſuo loco oſtendam. Noſtro atque avorum noſtrorum memoria omnis Terræ Orbis jam aliquoties circumnavigatus eſt. Medio Mundi ſæculo,quum Græcis Romaniſq; una

tantum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

tum continens,quam Europæ,Afri-
Aſiæque nominibus diſtinxerant,
gnita fuerit;de hujus circumnaviga-
one narrat Plinius lib.II. cap. LXVII,à
adibus Columniſque Herculis Hiſpa-
æ & Galliarum circuitu totum ſua
tate navigatum fuiſſe Occidentem.
ptemtrionalem autem Oceanum ma-
re ex parte navigatum auſpiciis Divi
ugusti, Germaniam claſſe circumve-
a uſque ad Cimbrorum promonto-
ium,& inde immenſo mari proſpecto,
ut fama cognito, ad Scythicam pla-
am & humore nimio rigentia. quod
Tiberii ductu factum, ex Velleii libro
ecundo proſpicitur. Idem Plinius eo-
dem loco auctor eſt, Alexandri Magni
victorias majorem partem meridiona-
lis orientaliſque Oceani perluſtraſſe,uſ-
que in Arabicum ſinum. in quo etiam
poſtea res gerente C. Cæſare, Auguſti
filio, ſigna navium ex Hiſpanienſibus
naufragiis fuiſſe agnita. Carthaginis
vero potentia florente, Hannonem,
circumvectum à Gadibus ad finem A-
rabiæ, navigationem eam prodidiſſe
ſcripto: ſicut ad extera Europæ no-
ſcenda miſſum eodem tempore He-
milconem. Præterea Nepos Cornelius
auctor eſt apud eundem Plinium, Eu-
doxum quendam ſua ætate, quum La-

 thyrum

thyrum Ægyptii Regem fugeret, Arabico ſinu egreſſum, Gadeis uſque per vectum. multoque ante eum Cælius Antipater ibidem adfirmat, vidiſſe ſe qui navigaſſet ex Hiſpania in Æthiopiam commercii gratia. Idem Nepos eodem loco apud Plinium, de Septentrionali circuitu tradit, Q. Metello Celeri, Galliæ Proconſuli, Indos à Rege Suevorum dono datos, qui ex India commercii cauſa navigantes, tempeſtatibus eſſent in Germaniam abrepti. Hodie tamen ea navigatio ſæpius ab Hollandis Angliſq; tentata, numquam perfici potuit; perpetua glacie & diuturnis tenebris obſiſtentibus. Illa, quæ à Plinio narrantur, ſi vera ſint; jam totus hic noſter Orbis circumnavigatus fuit.

CAP. XIV.

Summa totius orbis diviſio.

DE aquis, id eſt, de Oceano ejuſque partibus, hactenus in compendio dixiſſe ſufficiat. nunc terras exponamus. Totus igitur terrarum Orbis in treis potiſſimum parteis, ſive in tres Inſulas magnas, quas Oceanus circumfluus efficit, diviſus eſt: quarum prima eſt quam nos incolimus; altera America; tertia Magalanica; eadem terra

Auſtralis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

ſtralis & Incognita vocitata; quia
æter litora, nihildum à nobis cogni-
m eſt. Ex his tribus Inſulis, ſive eas
eis continenteis appellare libeat, pri-
o loco eam explicabimus, quam nos
colimus, ut quæ nobis patria eſt;
uamque jam dudum cognitam pluri-
a ex parte habemus. Hæc quibus O-
eani nominibus cingatur, ſupra me-
noratum eſt. De cætero & ipſa in treis
otiſſimum omni ævo diviſa fuit par-
eis; quarum nomina, Europa, Aſia &
Africa. hancque diviſionem à numero
filiorum Noachi habere putatur: Sche-
mo obveniſſe Aſiam; Chamo Africam;
Iapheto Europam. quanquam primi
earum limites, pro imperiorum, quæ
exorta ſunt, ratione, vel etiam Geo-
graphorum libitu, mutati fuerunt; ita,
uti nonnulli Chami Iaphetique par-
tes Schemi poſteris acceſſerint. Nec
quidem poſteriores mortales, qui circa
medium mundi ſæculum fuere, uno
eodemque modo eas diviſere. alii
quippe duas tantum ejus conſtitue-
runt partes; idque bifariam: quidam
Aſiam atque Europam; Africam ſub
hujus nomine comprehendentes, tan-
quam partem; ſciſſis utrimque (id cre-
diderunt) Calpe & Abyla montibus,
freto divulſam: alii itidem duas à freto
Gadi-

Gaditano ad Tanaim amnem;hinc Europam,inde Aſiam ; ſub qua Africam etiam intellexerunt. Alii rurſus in IV parteis diſtribuerunt;Europam,Aſiam, Ægyptum & Africam.Hinc alii poſtea, qui treis ejus parteis poſuere;Europam, Aſiam & Africam; Aſiæ Ægyptum tribuerunt; quamvis minus commode minuſque rite Nilum terminum inter Aſiam Africamque ſtatuentes : qua ratione pars altera Ægypti Africæ, altera Aſiæ acceſſit. Noviſſimi ſinum Arabicum terminum inter Aſiam & Africam ponentes,Ægyptum Africæ adjecerunt. Atque hæ quidem univerſi orbis variæ partitiones atque limites diſerte apud veteres auctores paſſim exſtant. De termino autem inter Europam Aſiamque obſcurior ac minus certa eſt traditio. nam qui Tanaim flumen ſtatuerunt, fontem ejus per ſummum errorem in Riphæis montibus,haud procul Oceano Sarmatico poſuerunt,qua Petzora eos perrumpit amnis.alii vero,qui Iſthmum, qui eſt inter Ponticum Caſpiumq; maria, pro fine conſtituerunt; his perſuaſum fuit, Caſpium mare eſſe ſinum Oceani Septemtrionalis, ea regione, qua Obii amnis immenſum eſt oſtium, irrumpentem. nam omne litus , quod eſt ſub Septemtrionibus ab

occaſu

caſu in ortum verſus ab Obii uſque ſtium, ad Sarmatiam pertinet: Sar- atia autem pars eſt Europæ. Itaque rum certumq; terminum inter Eu- opam Aſiamque uti habeas; ſtatue oſt mare Ægæum, Helleſpontum, Pro- ontidem, Boſphorum Thracium, Pon- um Euxinum, Boſphorum Cimme- ium, lacumque Mæotin, primum Ta- ais fluenta, donec adverſo amne ad lexum ejus pervenias, apud Tujam op- idum: inde lineam duc ad proximam Obii fluminis ripam. hinc pone ipſum flumen Obium ad Oceanum uſque.

LIBER SECVNDVS.

CAP. I.

Summa Europæ deſcriptio.

PRIMVM ergo de Europa dicemus, longe terrarum celebratiſſima, cum ob armorum virtutem, tum propter literarum gloriam, quibus omni ævo reliquis Orbis partibus anteſtitit. Terminos habet, ab Oriente, qua Aſiæ jungitur, quos ſuperiori capite diximus; à meridie, mare Internum, fretum Herculeum, & Atlanticum mare: ab

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

Occidente item mare Atlanticum: a Septemtrionibus mare Hyperboreum ſive Septemtrionale. Longitudo ejus ſumma eſt inter Hiſpaniæ promontorium Sacrum, quod vulgo nunc dicitur, *Cabo de Vincente*, ad Obii fluminis oſtium, milliarium Germanicorum circiter I Ɔ CCCC: latitudo maxima à Tænaro Peloponneſi promontorio ad Scritofinniç promontorium Rutubas, vulgo nunc *Noortkyn* dictum, mill. I Ɔ L. Diviſa olim fuit in varias gentes Regioneſque; quarum nomina, etiam nunc clara, ſunt iſta: Hiſpania, Gallia, Germania, Vindelicia, Rhætia, Italia, Noricum, Pannonia, Illyricum, Epirus, Græcia, Macedonia, Thracia, Mœſia, Dacia, & Sarmatia. In inſulis vero Oceani maximis, Britannia, Hibernia, Thule: maris interni, Baleares duæ, Sicilia, Sardinia, Corſica, Creta, Eubœa, cum aliis minoribus ſine numero. Hodie dividitur in complura regna, atque Principatus. Regnorum præcipua ſunt, Hiſpania, Gallia, Anglia, Scotia, Hibernia, Norvagia, Svedia. Dania, Germania, quod nunc Romanum vocatur Imperium; dein Polonia, Bojohemia, Vngaria, Slavonia, Croatia, Dalmatia, Boſnia, Servia, Bulgaria, Tattaria minor, ſive Preçopenſis;

item

in Regnum Neapolitanum, & Sicilia. [..]chiducatus unus eſt Auſtriæ. magni [..]catus tres, Moſcovia, Lituania, & [..]ſcia. Ducatus & Principatus innu[..]eri. Figuram univerſæ Europæ Strabo [..]dit Draconis, cujus caput Hiſpania, [..]llum Gallia, corpus Germania, alæ [..]xtra lævaq; Italia ac Cimbrica pen[..]ſula. Noſtro ævo quidam fœminæ [..]dentis ſpeciem ei tribuerunt, cujus [..]put Hiſpania, collum extrema Gal[..]a; qua Pyrenæis ſubjacet montibus: [..]ectus ipſa Gallia, Brachia Italia ac Bri[..]annia, venter Germania, umbilicus [..]ojohæmia. reliquum corporis ſub ve[..]tibus late circa ſedem diffuſis implent Norvagia, Dania, Svedia, Finnia, Livonia, Lituania, Pruſſia, Polonia, Vngaria, Slavonia, Croatia, Dalmatia, Græcia, Thracia, Servia, Bulgaria, Tranſilvania, Valachia, Moldavia, Tattaria Precopenſis, & Moſcovia. Sed ſumma Europæ in parteis diviſio poſtquam tradita eſt, ſingulas nunc ejus regiones inſpiciamus.

CAP. II.

De Hiſpania.

PRima terrarum eſt Hiſpania; altrix ſemper Martiarum gentium regio; omni materia adfluens, quæcunq; aut

pretio

pretio ambitioſa eſt, aut uſu neceſſa[illegible]
viris & equis abundat : metallis a[illegible]
argenti, æris, ferri, plumbi albi ni[illegible]
que tota ferme ſcatet : frumenti, m[illegible]
me vero vitium ac oleæ adeo ferax,[illegible]
ſicubi ob penuriam aquarum effœt[illegible]
ſui diſſimilis eſt, linum tamen & ſp[illegible]
tum alat. Atque de hac Hiſpaniæ [illegible]
tilitate quum omnes fere priſci Geog[illegible]
phi conſentiant, errare mihi vident[illegible]
qui Græco vocabulo eam Σπανίο[illegible]
ob raritatem incolarum, ac locor[illegible]
aſperitatem ſterilitatemque, dictam [illegible]
ſpicantur. quanquam hac noſtra æt[illegible]
ubertas ejus præ aliis terris prædic[illegible]
nequeat. Ab Hiſpano Rege dictam v[illegible]
Iuſtinus. ego ab urbe Hiſpali, ceu qu[illegible]
dam totius regionis capite, nuncup[illegible]
tam conjecerim. Græci ab initio voc[illegible]
verunt Iberiam, à flumine ejus celeb[illegible]
tiſſimo Ibero; non ab Iberis Aſiæ pop[illegible]
lis, quos in Hiſpaniam perveniſſe Var[illegible]
tradidit. Iiſdem Græcis fuit Heſperi[illegible]
quod in Occidentem verſus ipſis ſi[illegible]
fuerit. Terminos habet ab ortu ac m[illegible]
ridie Internum mare, Fretum Gadit[illegible]
num, & Oceanum Atlanticum: ab o[illegible]
caſu eundem Oceanum: à Septemtri[illegible]
nibus Oceanum Cantabricum, & P[illegible]
renæa juga, quibus à Gallia ſubmov[illegible]
tur. Longitudo ejus ſumma à ſac[illegible]

pr[illegible]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

montorio, quod vulgo eſt *Cabo de Vincente*, ad uſque Salſulæ fontem, go *Salſas*, in finibus Galliæ ad mare ernum, milliarium Germanicorum circiter cxc. Latitudo à Celtico pro-ntorio, quod vulgo *Cabo Finis terræ*, uſq; promontorium Saturni, vulgo nc *Cabo de Palos*, milliarium cl. O-ni internique maris circumfuſione ne inſula efficitur: Pyrenæis jugis nſitum maris arcentibus. Strabo co-bubulo expanſo eam adſimilat.

Cap. III.

Diviſio Hiſpaniæ veteris.

DIviſa fuit olim Romanis in tres pro-vincias; Bæticam, Luſitaniam, & rraconenſem. Bætica clauditur à Se-temtrionibus & Occaſu flumine Ana; neridie Oceano & mari Interno, uſ-e ad Murgim opidum, vulgo hodie *Almeria* dictum; ab ortu Tarraconenſi ngitur Provinciæ; à qua recta linea, Murgi ad opidum, quod vulgo dici-r *Ciudad Real*, & Anam amnem du-a, diſcernitur. dicta Bætica, à flumi-e Bæti, mediam ſecante. Cæteras pro-ncias diviti cultu & quodam fertili peculiari nitore præcedit. Partē ejus, uæ Bætim Anamque Amneis inter, æturia dicta fuit, Turduli verſus Or-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

tum, Celtici verſus Occaſum in Luſitaniam uſq; protenſi tenuere. Hodie universa Bætica continet duo Regna Hiſpaniæ, Granatam & Andaluſiam, partemque Caſtiliæ Novæ, & Eſtremaduram, Luſitania terminatur à Septemtrione flumine Durio, ab Occaſu Oceano, à Meridie Ana fluvio; ab Oriente linea à Civitate Regali ad Samoram opidum, apud Durium flumen ducta, à Tarraconenſi provincia ſeparatur. Dictam voluerunt antiqui Luſitaniam à Luſo ac Lyſa, fabuloſis Bacchi comitibus. habet Olyſſiponem opidum ad Tagi amnis oſtium, quod ab Vlyſſe conditũ eſſe fabulati ſunt. continet hodie totum ferme Regnũ Portugalliæ, partem Caſtiliæ Veteris, partemque Novæ. Reliquum vero Hiſpaniæ occupat Tarraconenſis provincia, à Tarracone, capite ſuo, cognominata. In hac populi fuere, quorum nomina olim clara; Celtiberi, dextram Iberi fluvii ripam late accolentes: quorum caput Segobriga, nunc *Segorbe* vulgo dicta; & clara Romanorum everſione Numantia, nunc *Almaſan*: regio ipſa Celtiberia. hinc Vaſcones; qui maxima pars hodie Navarræi Regni, Pirenæis mõtibus adfixa. Horum caput Pompelon, ſive Pompejopolis, nunc vulgo *Pompelona*. Varduli,

li, hodie *Guipuſcoa*: quorum caput
uviobriga, nunc *Bilbao*. Cantabri; qui
omen Oceano Cantabrico dedere;
unc *Biſcaja*: caput Iuliobriga, hodie
al de Viece. Aſtures; nunc *Aſturias*:
uorum caput Aſturica, nunc *Aſtorga*,
bs quondam magnifica. Gallæci, in-
r Minium & Durium amneis; quorum
igantia, hodie *Bragança*; pars nunc
rtugalliæ. Vaccæi, quorum Pallantia,
lgo nunc *Palencia*. Carpetani, quo-
m Toletum, nunc *Toledo*; & Com-
utum, nunc *Alcala de Henares*. Sub
s verſus meridiem fuere Oretani.
omplectitur tota Tarraconenſis pro-
ncia regiones hodie iſtas; Murciam,
alentiam, Cataloniam, Arragoniam,
avarram, Biſcajam, Aſturiam, Gallæ-
am, Legionem, Caſtilias Veterem ac
ovam fere totas. At eadem Hiſpania
ſtincta etiam fuit Romanis duabus
ntum provinciis; Citeriore, & Vlte-
ore; unde ſæpiſſime Hiſpaniæ plurali
umero dicuntur hæ terræ. Citerior
iſpania eſt eadem quæ Tarraconenſis
rovincia: Vlterior Bæticam ac Luſita-
iam complectitur. Dictæ ſunt Cite-
or atque Vlterior, reſpectu Vrbis Ro-
æ: ſicuti & Galliæ duæ.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

CAP. IV.

De Nobilioribus Hiſpaniæ fluviis, & urbibus olim claris.

FLuvii majori fama celebrati ſunt; in Tarraconenſi Iberus, vulgo nunc *Ebro* dictus, navigabili commercio dives: in Bætica Bætis, vulgo nunc *Guadalquivir:* inter Bæticam ac Luſitaniam Anas, nunc *Guadiana :* totus ad Medelinam opidum cuniculo ſe condens, poſt octavum circiter milliare Germ. renaſcitur. Tagus, vulgo accolis *Tajo,* in Tarraconenſi provincia ortus, Oceanum intrat; mediam Luſitaniam ſecans: auriferis quondam arenis celebratus. Inter Luſitaniam & Tarraconenſem provinciam Durius, vulgo *Duero*, ſupra Numantiam in Celtiberis ortus, in eundē effunditur Oceanum. Vltra eſt in Gallæcia Minius, vulgo nunc *Minio* dictus. Sub Pyrenæo autem Sicoris, vulgo *Segre*, Ilerdam opidum præterlapſus, in Iberum defluit.

Vrbium tota Hiſpania clariſſimæ fuere olim; in Bætica Aſtigi, nunc vulgo *Ecya*; Hiſpalis, nunc *Sivillia*; & Corduba, nunc *Cordova*. In Luſitania Auguſta Emerita, nunc *Merida*: in Tarraconēſi, Pallantia & Numantia, ante memoratæ; item Tarraco, vulgo *Tarragona*,

Scipio-

pionum opus, maritimarum in his
cis olim opulentiſſima; Cæſar-augu-
, ſive Cæſarea Auguſta, vulgo *Çara-
ça*; hodie etiam omnium Hiſpania-
m ſplendidiſſima; Aſturica ante di-
a. Sed & Carthago Nova, vulgo *Car-
gena*, clara fuit à conditoribus Pœ-
s; & Saguntus, nunc *Morviedro*, fide
q; ærumnis inclytum nomé reliquit.

CAP. V.

De incolis Hiſpaniæ, ac recentiori ejus diviſione.

TVbalem, Noachi nepotem, in Hi-
ſpaniam primum perveniſſe, poſt
quarum inundationem, in diſperſio-
e gentium, adfirmant noſtri ſæculi
riptores ex Ioſepho: qui tamen Tuba-
m in Aſiæ Iberia inter Ponticum Ca-
iumque maria ſtatuit. Haud minori
rrore, in univerſam Hiſpaniam perve-
iſſe Iberos ex Aſia & Perſas, tradidit
M. Terentius Varro. Celtarum gentem,
b Aſchenaze propagatã, omnem poſt
errarum inundationem obſediſſe Hi-
paniam, Galliamque, Britannicas inſu-
as, Germaniam atque Illyricum, tam
x ſacris quam gentilibus diſpicio au-
toribus; unde etiam nomen eorum
multis Hiſpaniæ locis adfixum retule-
unt Græci Romanique ſcriptores: ut

Celticorum; qui partem Bæticæ ac Lu-
ſitaniæ,partemque Tarraconenſis pro-
vinciæ adusque promontorium Celti-
cum,quod vulgo nunc eſt *Cabo finis ter-
ra*,tenuere: item Celtiberorum,ad Ibe-
rum flumen incolentium. Germanos
cognominat, neſcio unde,Plinius Ore-
tanos, Tarraconenſis provinciæ popu-
los. Primi exterorum poſt hominum
memoriam ad Celtos in Hiſpaniam
venere Phœnices,à Tyro,mare Intern-
huc uſque & ad Gadeis navigantes,
partemq; Bæticæ,quæ poſtea Turdita-
nia dicta fuit , occupantes ; ut ex Dio-
doro atque Strabone diſcimus. Græci
poſtmodũ à Maſſilia colonias deduxe-
runt inter Pirenæum & Iberum,Rho-
dam & Emporias : quæ opida etiam
nunc vocantur vulgo *Roſas & Empul-
lias*. Interiora etiam Græcos quoſdam
incoluiſſe indicat corruptum) ut vult
Silius Poëta) nomen Graviorum, quaſi
Grajorum ; Græcorumque caſtellum
Tyde,vulgo nunc *Tuy*,in ea parte Tar-
raconenſis,quæ hodie eſt Gallæcia. Po-
ſteaCarthaginienſes majorem ejus par-
tem tenuere,ad Internum mare,Amil-
care eam occupante.Secundo bello Pu-
nico ſuperatis atque expulſis Pœnis to-
ta Romanorum facta eſt. Sub quorum
Imperio , tribus provinciis, diſtincta
manſit,

manſit, uſque ad Honorii Imperatoris tempeſtatem; quum Gothi ac Vandali, Germanica utraque gens, circa annum Chriſti cccc, eam invadentes, dictas provincias in tria Regna diſtribuerent. Deinde vero Saraceni cum Mauris, circa annum IↃ ccxx invecti, tota Hiſpania direpta, complura in ea Regna inſtituerunt; Chriſtianis, id eſt, Gothorum reliquiis, in Aſturiam ac Legionem, regiones natura locorum munitas, compulſis. Regnorum numerus tandem crevit ad xiv; quorum nomina hæc recenſentur: Legio, Gallæcia, Portugallia, Algarbia, Andaluſia, Granata, Murcia, Valentia, Arragonia, Catalonia, Navarra, Caſtilia Vetus, Caſtilia Nova, quod Toletanum Regnũ; & Baleares Inſulę, vulgo *Majorca* & *Minorca* dictæ; quæ una cum Ebuſo Inſula, vulgo nunc *Yvica*, unum Regnum conficiunt. Ex his poſtea durabili titulo, ad hoc noſtrum ſæculum, clara fuere tria; Caſtilia, Arragonia & Portugallia.

Regnum Caſtiliarum.

Legionis Regnum, vulgo *Leon*, conſtituere reliquiæ Gothorum, à Mauris, ut dictum, in ea loca compulſæ. At Ferdinãdus primus Legioni per matrimonium, juncta Caſtilia, uno nomine Ca-

ſtiliam adpellavit Regnum ſuum. Hu
poſtea, devictis ac pulſis Mauris, acce
ſerunt Gallæcia, Andaluſia, Granat
Murcia, ac Navarra. Navarræ aute
Regnum initium cepit circa annu
IƆccccLX, quum Enecus, Bigorriæ (pa
eſt Galliæ Aquitanicæ) Comes, tran
greſſo Pyrenæo, Mauris ejectis, Rege
ſe conſtitueret. Poſt hunc Henricus IV
Caſtiliæ Rex, armis occupatum Nava
ræ Regnum, ſuo Imperio adjecit.

Regnum Arragoniæ.

Arragoniæ Rex primus factus e
Ramirus, Sanctii Magni, Navarræ Re
gis, filius ſpurius, anno cIƆ XVI. Hui
deinde titulo annexæ ſunt Catalonia &
Valentia. Iacobus autem Rex anno
cIƆ CCLII Inſulas Baleares ſuis armis oc
cupatas, Arragonię Regno, fideiq; Chri
ſtianæ adjecit. Tandē Ferdinandus VI,
Caroli V avus maternus, Caſtellę & Na
varræ Rex, per matrimonium Caſtellæ
junxit Regnū Arragoniæ. Hic tandem
Mauros, quos Ferdinandus III in Gra
natenſe Regnum compulerat, omnem
que una Iudæorum gentem tota Hiſpa
nia anno cIƆ CCCCXCII expulit.

Regnum Portugalliæ.

Portugalliæ Regnum cepit initium
ad

nunc modum: Quum Henricus Lo-
ringiæ Comes res ingentes contra
uros in Hiſpania geſſiſſet, præmium
utis ac laborum Alfonſus VI Ca-
æ Rex, Tireſiam filiam notham ei
it in matrimonium; dotemq; appo-
eam Hiſpaniæ partem, quæ nunc
tugallia dicitur. Hujus filius cum
nque Reges Maurorum uno prœ-
fudiſſet. Rex primus Portugalliæ
ellatus eſt circa annum cIↃcx; ha-
tque ſucceſſores continua ſerie, do-
ultimo Rege Sebaſtiano in Africa
ſo, Regnum ad Regem Caſtellæ re-
it.

Hac igitur ratione cuncta Hiſpaniæ
gna ad unum corpus rediere; caput-
e unum tota Hiſpania agnoſcit: qui
nc eſt Philippus III, Hiſpaniarum po-
s, quam Caſtellæ titulo gaudens. At
eræ pretium eſt, tanquam in tabula
gnoſcere, quo titulo Rex Hiſpania-
m, quamq; terrarum ſuarum poſſi-
at. Triplici igitur titulo tenet quic-
id tenet; Caſtellæ, Arragoniæ, & Por-
galliæ. Sub Caſtellæ regno ſunt: Duæ
aſtellæ, Legio, Aſturia, Galæcia, Extre-
adura, Andaluſia, Granata, Murcia,
ſcaia, Navarra, Mediolanum, Belgica,
urgundiæ Comitatus, Inſulæ Cana-
æ, America, Inſulæ Philippinæ. Sub

regno Arragoniæ; ipſa Arragonia, Ca-
talonia, Valentia, Inſulæ Baleares,
Majorca & Minorca: Regnum Nea-
litanum, Sicilia, Sardinia. Sub re
Portugalliæ; ipſa Portugallia, Al
bia, Guinea, Æthiopia, India Orient
Braſilia, Inſulæ Moluccæ. De cæteri
ipſis Hiſpaniis Duces numerantur x
At id maxime mireris; reperiri i
quod haud facile alias toto orbe te
rum: ſcilicet Ducem in Portugallia,
mine Brigantinũ, cui tertia pars R
pareat. Porro Archiepiſcopatus in u
verſa Hiſpania ſunt XII: Epiſcopatus

CAP. VI.

De Urbibus, Portubus, & Academ
hodie claris.

URbes in Hiſpania nunc celeb
ſunt Barcino, vulgo *Barcelona*,
taloniæ caput; parvum quondam c
dum, nunc celebre Emporium; li
portus commoditate deſtituatur; e
naves ſæpe in ſtatione tempeſtatib
pereant. Cæſaraugusta vulgo *Çarag*
Arragoniæ caput, magnificentiſſi
totius Hiſpaniæ urbs. Pompelon, ſ
Pompeiopolis, vulgo *Pompelona*, ca
regni Navarræi. Valentia, caput ol
Regni, nunc fructuum varietate l
ſpanicarum amœniſſima. Murcia, ca
Reg

ni. Hortus totius Hiſpaniæ voca-
Carthago Nova, vulgo *Carthagena*,
imus Hiſpaniæ, ad mare Internum,
tus. Granata, caput regni, ſplendida
ue ampla urbs. Hiſpalis, vulgo *Se-*
a, Andaluſiæ caput, urbs magnifi-
tiſſima, opulentiſſimum totius Eu-
æ Emporium. *S. Lucas*, navium ſta-
Hiſpalenſium. Corduba, urbs ad-
dũ ampla, at minus populoſa. Mar-
æ opidi ager lectiſſimos totius Hi-
niæ fert Aſturcones, Toletum, cen-
m fere Hiſpaniæ obtinet; omnium
xima ac munitiſſima Madritium,
lgo *Madrid*, & *Madril*, Regia ſede
bile opidum. Quinto ab hinc mil-
rio viſitur in Eſcuriali ſuperbum il-
D. Laurentii Monaſterium, Phi-
pi II opus, in memoriam victoriæ
verſus Gallos, ad S. Quintinum in
cardia, anno cIↃ IↃ LVII obtenta, ex-
uctũ. Burgi, vulgo *Burgos*, Caſtellę ve-
ris caput, opidũ antiquitate & magni-
dine celebre. *Valliadolid*, inter niti-
iſſimas Europæ urbeis cenſetur. Com-
oſtellam, Gallęciæ caput, alias vulgo *S.*
go, D. Iacobi Apoſtoli oſſa, ut credi-
ur, ibi ſita, claram effecerunt. Olyſſipo
ulgo Hiſpanis *Lisbona*, incolis Portugal-
s *Lisboa*, Portugallici regni caput, urbs
nagna, populoſa, negotiationibus ce-
leber-

leberrima. *Setubal, cuidad di Pue* *Corunia, Ribadeo, Vierus, Bilbao,* po ad Oceanum celebres.

Academiæ illuſtriores ſunt, Salm tica & Complutum in Regno Caſt Conimbrica in Portugalliæ Regno.

Cap. VII.

De Inſulis ad Hiſpaniam.

INſularum Hiſpaniis adjacentium lebriores ſunt, Baleares duæ, item buſus & Gades.

Baleares contra Tarraconenſia lit ra ſitæ, haud longe inter ſe diſtant, & ſpatio ſuo cognominibus acceptis, M jores, Minoreſque plurali numero, v etiam ſingulari Major, Minorq; app lantur: funda olim bellicoſæ, unde nomen traxiſſe putantur, quaſi ἀπὸ βάλλειν, id eſt, à jaculando: Græc Gymneſiæ dictæ, ἀπὸ τῆς γυμνότητος id eſt, à nuditate, quod incolę aliquai diu nudi vitam egiſſe dicantur: nur vulgo *Majorca & Minorca.* Pyratic olim incolæ maxime vivebant: Carth ginienſibus iidem contra Romanos ſt pendiarii, donec Hiſpaniis debellatis, Romanis ſubigerentur. Mauri poſte ex Africa occuparunt, cum Hiſpania diriperent, regnumque adjecta Ebuſ

Inſula

a in iis condiderunt: quos tandem
bus Arragoniæ Rex ejecit; ut ſu-
commemoravimus. Ebuſus inter
oricam & Hiſpaniam ſita eſt; fru-
tis tantum non fœcunda; ad alia
ior; & omnium animalium, quæ
ent, adeo expers, ut nec ea quidem,
de agreſtibus mitia fiunt, aut gene-
aut ſi invecta ſint, ſuſtineat. hodie
go *Yvica* dicitur, ſalis copia maxi-
celebris. In capite Bæticæ, ubi extre-
s antiquis mortalibus noti Orbis
terminus, Inſula Gades fretum
tingit, quod inde Gaditanum per-
etur, à continenti anguſto ſpatio, ac
uti flumine abſciſſa: quam Tyrii à
bro mari profecti. Erythræam, Pœ-
ingua ſua, Gadir, id eſt, ſeptem no-
narunt. In hac Geryonem, cujus bo-
Hercules abduxit, habitaſſe fabulati
t. Tyrii condidere in ea ejuſdem
minis urbem, quæ poſtmodum eva-
opulentiſſima: nunc etiam Empo-
m haud ignobile, vulgari vocabulo
diz, & corrupte *Calis*, dictum.

CAP. VIII.
De Gallia.

HIſpaniæ proxima eſt Gallia. Hæc ab
initio incluſa fuit ab Oriente Rhe-
amne, Alpium parte & Varo flumi-
ne;

ne; à meridie Mari Interno Pyrenæ
que jugis; ab Occidente Oceano G
co; à Sepremtrionibus Oceano Brit
nico. At poſtquam Gallorum nonn
Alpes transgreſſi Italiæ fere dimid
occuparunt, Galliæ nomen huc u
extenſum fuit. Omne autem hoc
rarum ſpatium bifariam fuit diviſu
Primo in Galliam Cisalpinam, quæ
Italica, eademque Citerior; & Tranſ
pinam, quæ Vlterior Gallia hodie p
prie dicta. Rurſus hoc idem terrar
in tria populorum genera, ab hab
corporis cognominata, diſtributũ f
in Togatam, quæ Cisalpina; in Brac
tam, quæ & Narbonenſis, Roman
rum provincia; & Comatam, quæ r
qua eſt Galliarum pars. Sed de Ciſalp
poſt agemus, quum de Italia erit ſerm
nunc de Transalpina, illius matrice, p
mum dicendum.

Pyrenæis igitur jugis ſuperatis, pro
ma aperitur terra Gallia, felix præpi
guibus glebis, & commoda proven
bus fructuariis; conſita vitibus & ol
quibuſdam in locis; omni ad anima
tium uſum fœtu beatiſſima; rigua
fluminum & fontium aquis; & no
genere animalium minime freque
frumento adeo fertilis; ut meliorib
Europæ terris conferri poſſit. Nom

nitio proprium & peculiare, quod
uerit, haud facile diſpectu eſt. Tar-
io PriſcoRomæ regnante vocabu-
tandem Galliæ nacta eſt, ab incolis
is, ut poſtea oſtendetur. Longitudo
olim à Pyrenæi montis in Oceanũ
urſu ad Rheni Vahaliſque divergia,
d Munimentum Schenckii, vulgo
encken-ſchans, porrigebatur. Lati-
o à Gobęo promontorio, vulgo nũc
our, in Britannię extremo ad Varum
ue flumen. In hoc terrarum ſpatio
ia ſita erat, duobus ut dictum eſt,
ncta nominibus. Braccata interno
minet mari; Comata ad Oceanum
Germanos ſpectat.

CAP. IX.

Gallia Braccata, quæ & Narbonenſis Provincia.

Arbonenſis Provincia, ſive Gallia
Narbonenſis, appellatur pars Gal-
ũ, quæ Interno mari alluitur; Brac-
a ante dicta; amne Varo Alpiumq;
is ab Italia diſcreta; ab Hiſpania Py-
æo monte; à reliqua vero Gallia flu-
ne Garumna, Gebenna Monte, ac
odano amne. Agrorum quondã cul-
virorũ morumq; dignatione, ampli-
dine opum nulli Provincarũ Romani
perii poſtferenda; ſed Italia verius,
quam

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

quam provincia. Quin nunc eti
agrorum proventu,civitatum opul
tia,ædificiorum nitore, reliqua Ga
lætior eſt. Continet hodie Lingua
cum, Sabaudiam, Delfinatum,ac P
vinciam;quæ veteris appellationis r
moriam ſervat. Populi in ea quond
clari: in Sabaudia; Allobroges, q
rũ Geneva & Vienna; Centrones,q
rum Axima,nunc *Centron*, & Tar
taſia, nunc *Monſtier & Tarantaiſe.*
Delfinatu;Segalauni quorum Valen
Vocontii, quorum Dea, nunc *Die*; C
turiges,quorumCaturigomagus,vul
Chorges;in Provincia,Gavares,quoru
Avenio,nunc *Avignon*;Salyes,quoru
Aquæ Sextiæ,nunc *Aix*. In Linguad
co Gabali, nunc *Vellay*; Ruteni, nu
Rodes; Helvii,nunc *Albigeois*; Vol
Tectoſages, circa Toloſam;Volcæ Ar
comici,quorum Nemauſus,nunc *N*
mes.Horum populorum clariſſimi A
lobroges. Vrbium opulentiſſimæ oli
Vaſio, nunc *Vaiſon*; Vienna, Aveni
Nemauſus,Toloſa,Arauſio,nunc *Ora*
ge; Arelate,nunc *Arles*; Blitteræ,nu
Beziers: ſed omnes præcedebat, un
nomen ac decus Provinciæ, Marti
Narbo, vulgo nunc *Narbonne*. In li
tore autem portu clara Maſſilia, vul
Marſeille, urbs antiquiſſima, à Græc

con

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

ondita. Eædem etiam nunc totius
rovinciæ clariſſimæ ſunt.

CAP. X.

De Gallia Comata; ac prima ejus parte Aquitania.

GAllia Comata in tres partes diviſa fuit; Aquitaniam, Celticam ac Belicam: ſed his alios alii poſuerunt terinos. Cæſar Belgicam fecit inter Rhenum, Oceanum & Sequanam, Matroamq; amnes: Celticam, quam eandem roprie Galliam, & incolas ejus Gallos dpellat ubique Belli Gallici Commenar. primo, inter Matronã Sequanamue, Oceanum & Garumnam flumen, ebennam montem, Rhodanum ac henum flumina: Aquitaniam inter Garumnam, Oceanum & Pyrenæos montes. Poſtea vero Auguſtus aliter diſtinxit; Belgicam ſtatuens inter Rhenum, Rhodanum, Ararem, Matronam, Sequanamq; amneis & Oceanum; Celticam, quam & Lugdunenſem appellavit à capite Lugduno, inter Matronam, Sequanam & Ligerim amneis, & Oceanum; Aquitaniam, inter Ligerim, Gebennam & Pyrenęos Montes, & Oceanum. Aquitania vetus ſive Cæſariana, Aremorica ante dicta, nunc Vaſconia, vulgo *Gvaſcogne*, vocatur. Vaſcones

quondam ex Hiſpania ab altero Py- næi latere huc transgreſſos, haud d bium eſt. Populi heic olim clari; Au nunc regio *Armignac*; Vaſates, nu regio *Albeet*, opidum *Bazas*; Beger ſive Bigerriones; nunc *Bigorre*: T. belli, quorum opidum Aquæ Tarbel nunc *Acqs*. Horum clariſſimi fue Auſci, & caput eorum Eluſaberris, nu *Aux*, totius veteris Aquitaniæ op lentiſſima.

In reliqua Aquitania auguſti popu quondam, qui hodiernis provinciaru nominibus originem dedere, Cadur *Quercy*; quorum opidum Devona nunc *Cahors*: Petricorii, nunc *Perigor* quorum Veſonna, nunc *Perigueux*: A verni, ſive Alverni, nunc *Auvergn* quorum Auguſta Nemetum, nunc *Flour*: Limovices, nunc *Limoſin* quo rum Auguſtoritum, nunc *Limoges* Bituriges, nunc *Berrii*; quorum Ava ricum, nunc *Bourges*: Pictones, nun *Poictou*; quorum Limonum, nunc *Poi ctiers*: Santones, nunc *Sainctonge*; quo rum Mediolanum, nunc *Sainctes*.

CAP. XI.

De Gallia Celtica ſeu Lugdunenſi.

IN Celtica quondam populi, quorum hodieque ex parte nomina exſtant

cla.

ari fuere: Oſiſmii, nunc ultimus Bri-
nniæ in mare excurſus; quorum opi-
ım Vorganium, vulgo nunc *Guin-
uand:* Veneti, quorum Vindana, nunc
annes: Nannetes, quorum Condi-
ncum, nunc *Nantes:* Carioſolires,
ritannia inferior: Redones, Britannia
perior, quorum opidum Condate,
unc *Redon:* Andegavi, qui & Ande-
ıvi, & Andes, nunc *Anjou*, quorum
pidum Iuliomagus, nunc *Angiers:*
urones, nunc *Tourraine*, quorum Cæ-
rodunum, nunc *Tours:* Aulerci Dia-
lintæ, quorum opidum Noviodunũ,
unc *Maine:* Aulerci Cenomani, quo-
ım opidum Vidunum, nunc *Mans:*
nelli, quorum Crociatonnum, nunc
Quarentain: Carnutes, quorum Autri-
ım, nunc *Chartres*, & Gennabum, nũc
rleans; ipſa regio *la Beauſſe:* Lexobii,
uorum Noviomagus, nunc *Liſieux*, in
Normandia: Aulerci Eburovices, quo-
um Mediolanũ, nunc *Evereux*, in Nor-
nandia: Pariſii, quorum Lutetia, nunc
Paris: Senones, quorum Agendicum,
nunc *Sens*, in Campania: Tricaſſii, quo-
um Auguſtobona, nũc *Troyes*, in Cam-
pania: Ædui, ſive Hedui, quorum Augu-
todunum, nunc *Autun*, in Burgundiæ
Ducatu: Vadicaſſes, quorũ Noviomag⁹,
nunc *Nuys* in dicto Ducatu: Seguſiani,

nunc *Foreſt*; quorum opidum Foru
Seguſianorum, nunc *Fours*, & item
ipſorum agro Lugdunum, nunc *Lyo*
At horum omnium clariſſimi Hedu
urbs eorum totius Celticæ opulentiſſi
ma, Auguſtodunum, Lugdunum no
men Provinciæ dedit.

Cap. XII.

De Gallia Belgica; item Fluminib universæ Galliæ Transalpinæ.

Belgica illa Vetus, quæ tertia pa Galliæ Comatæ, vetuſtiſſimis ſcri ptoribus, clauditur Rheno Rhodanoque amnibus, lacu Lemano, Matrona ac Se quana fluminibus, Oceanoque Britan nico. At Plinius atque Tacitus ab Hel vetiis ad Oceanum, omnem interiorem ripam Rheni à Germaniæ populis in coli tradunt. Hodie ſane idem fit: a aliquanto latius quam olim. Itaq; Pli nius initium Belgicæ, à Scaldi flumin facit. Inter Moſam & Flandriam ac Oceanum fuere Taxandri; nunc eſt Ze landia ac Brabantiæ inferior pars. Ind Menapii reliqua Brabantię pars, & item Geldriæ ad Rhenum uſque: quorum opidum Caſtellum Menapiorum, in Moſæ ripa, nunc *Keſſel*. Morini, pars Flandriæ inter Oceanum & Legiam amnem; opidum Teruanna, nunc *Ter-vvane*;

vane;& portus Geſſoriacus,qui antea
ius , & poſtmodum Bononia , nunc
ulogne: Ambiani, quorum opidum
omanobriga,nunc *Amiens:* Bellova-
i, quorum regio Belgium,nunc *Beau-
oiſin*; & opidum Cæſaromagus, nunc
eauvais: Caletes, *Païs des Cauls*; opi-
um Iuliobona , nunc *Diepe :* Vello-
aſſii,quorumRotomagus,nunc *Roan:*
trebates; opidum Nemetacum, nunc
*Arras:*Nervii; opidum Bagacum,nunc
avay;& itemCameracum,nunc *Cam-
ray*. Eburones, Condruſi, Segni, Cæ-
æſii, Pœmani; qui primi uno nomine
dpellati fuere à GallisGermani,poſtea
ero à ſe ipſis Tungri;quorum opidum
Atuatuca, nunc *Tongeren:* Veroman-
dui;quorumAuguſtaVeromanduorum
nunc *Vermandois* , vicus in extima Pi-
cardia. Sueſſiones ; quorum Auguſta
Sueſſionum,nunc *Soiſſons:* Silvanectæ;
quorum Auguſtomagus, nunc *Senlis:*
Remi; quorum Durocortorum , nunc
Reims, in Campania. Treviri, quorum
Auguſta Trevirorum, nunc *Trier* Ger-
manis,*Treves*,Gallis. Mediomatrices;
quorũ Divodurum,nunc *Metz*.Leuci;
quorum opida Tullium & Naſium,
nunc *Toul* & *Nanſy* , in Lotharingia.
Lingones ; quorum Andomatunum,
nunc *Langres*.Sequani;quorumVeſon-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

tio, nunc *Beſançon*, in Burgundiæ Comitatu. Rauraci, nunc ager Baſileenſis; eorum opidum Auguſta Rauracorum, nũc vicus *Augſt*. Hinc Helvetii, in quatuor Pagos diſtincti. Pagorum nomina: Tigurinus, Tugenus, Ambronicus & Vrbigenus. Tigurinus nomẽ habuit ab opido antiquiſſimo Tiguro, ſive, quod rectius ſcribitur, Turigo, nunc *Zürich*. Tugenus, ab opido Tugio, nunc *Zug*. Ambrones nomen habuere à flumine, quod accoluere, Amma, nunc *Emme*. Vrbigeni dicti ſunt ab opido Vrba, nunc *Orbe*.

Caput Helvetiorum fuit Aventicum, nunc *Avances* Gallis, Germanis *Wiflisburg*. Rhenum autem accolentes Germaniæ nationum in eadem provincia, Trebocci in Elſatia; quorum Argentoratũ, nunc *Strasbourg*: Nemetes; quorum Noviomagus, nunc *Speir*: Vangiones; quorũ Moguntiacum, nunc *Mentz*: Vbii quorũ Colonia Agrippenſis, nunc *Cöllen*: Iugerni in partibus Gelriæ & Cliviæ; ubi opida *Goch* & *Gelre*: quondam, quum trans Rhenum incolerent, Sicambri dicti. Hinc Batavi, Rheni Inſulam incolentes. Occupat hæc partem Gelriæ, partem Trajectenſis Provinciç, partemq; Hollandiæ. Incipit haud procul Clivis opido, apud munimentum

Schenkii,

henkii, vulgo *Schenkenſchans:* ubi
henus in duo veluti cornua ſcinditur.
iſtrum, Vahalis flumen adpellatur:
oſæ amni apud Vorcomum opidum
nfuſum, uno ejus alveo ad Oceanum
fertur, ubi Moſæ oſtium dicitur. Dex-
um cornu primo latum ad uſq; Ba-
vodurum, quod vulgo eſt *Wÿck te*
uerſtede, inde modicum nominis ſui
ſtodiẽs alveum, Trajectumq; & Lug-
unum tranſiens opida, propter vicum
atvvÿc in Oceanum olim effundeba-
ur; nunc Oſtium hoc arenis obſtructũ
ſt. Quicquid igitur duobus hiſce alveis
ceanoq; includitur, Inſula Batavorũ
uit: cujus nomen hodieq; in ſuperiore
jus parte ſervatur, vulgo *de Betavv* di-
tum. Præterea extra Inſulam tenuere
atavi, quicquid Vahali ac Moſæ inclu-
itur. Partem Inſulę circa Trajectum &
Vordã incoluere Caninefates. De cęte-
o Gallorum omnium fortiſſimi erant
elgæ: horũ bellicoſiſſimi Helvetii; cla-
iſſimi Treviri. urbiũ Belgicarum opu-
entiſſima Auguſta Trevirorum.

Fluvii Galliæ.

Nobiliores Galliæ fluvii ſunt; Ocea-
nũ petentes, Moſa, vulgo *die Maſe* Ger-
manis, Gallis *la Meuſe*; Scaldis *l'Eſcaut*
Gallis, Germanis *die Schelde*; Sequana,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

la Seine, Matronam devehens, vulgo *le Marne*, & Ligeris, *la Loire*; Garumna *la Garonne*. Rhodanus, *der Roden* Germanis, Gallis *le Roſne*, velociſſimus amnis, inter tres maximos Europæ fluvios computatus, tardiſſimũ Ararem, vulgo *le Saone*, in Mare internũ ſecum trahit.

Cap. XIII.

De Incolis Galliæ, ac poſteriori ejus diviſione.

Unam gentem, Celtarum nomine omnem quondam incoluiſſe Hiſpaniam, ac Galliam Germaniamque, Illyricum, & Britannicas Inſulas, ſupra ad Hiſpaniam dictum eſt; latiusq; infra in Germaniæ deſcriptione dicetur. Cæterum Gallorum natio adeo populoſa fuit, uti, quum domi haud ſterile ſolum tenerent, ob multitudinem tamen hominum, neceſſum habuerint, in diverſas ac longinquas mundi regiones colonias deducere. Nonnulli eorum Italiæ dimidiam fere partem occuparunt. ex his quidam ultra profecti, in Aſiam uſque pervenerunt; nomenq; ibi Galatiæ, ſive Gallogræciæ, ſeu Græcogalliæ fecerunt. Alii in Britanniam Inſulam perveniſſe putantur. In Germaniam autem alii invecti, ingentem tractum à Rheno ad Viſtulæ uſque fonteis obſederunt.

nt. In ipſa Gallia vixit univerſa
, quot nominibus, tot civitatibus,
eriis ac magiſtratibus diſcreta. Pri-
Romanorum arma ſenſere Salyes;
 de incurſionibus eorum Maſſilia,
a Romanorum civitas, quereretur.
nde Allobroges & Arverni; quum
erſus eos ſimiles Heduorum que-
e opem & auxilium flagitarent. Pri-
igitur Narbonenſis Gallia ſubjuga-
in Provinciæ formam redacta eſt;
mitio Ænobarbo & Fabio Max. tro-
æa in ea ſtatuentibus. Reliquæ Gal-
per x annos domitæ laus ad Iulium
eſarem defertur. Paruit hinc tota ſub
efectis Romano imperio ad Honorii
peratoris uſque tempeſtatem; quum
ca annum Chriſti cccc, Gotho-
m, Hiſpaniam atque Italiam vaſtan-
um, pars Narbonenſem Provinciam
vaſit, nomenque Regioni de ſuo im-
ſuit quod poſtmodo corrupte Lan-
uedoc, quaſi *langue de Goth*, dictum
. Prolatis deinde ad Ligerim uſque
nem Imperii finibus regnum con-
ituerunt, cujus caput ac regia Toloſa
it. Eadem tempeſtate Burgundiones,
 ultima Germania (pars Caſſubiorũ,
arſque Brandeburgenſium nunc ea
ca tenent) cum Vandalis Sueviſque
rofecti, alias Galliæ partes occuparũt,
E 5 regno-

regnoq; conſtituto, Burgundiæ nom
de ſuo impoſuerunt. cujus caput reg
que ſedes Arelate. Complectebatur
tramque Burgundiam, Lugdunenſ
agrum, Delfinatum, Sabaudiam, & P
vinciam. Sub idem ferme tẽpus, Fra
Germanica gens, Rheno trajecto, pr
ximam Gallię partem, Tungriam (nu
eſt Brabantia, ac Leodienſis Epiſcop
tus) obſederunt. at pulſi mox à Goth
paulo poſt redierunt, ultraque in Pa
ſios uſque progreſſi, regioni ac regn
inibi condito, Franciæ vocabulum
ſuo impoſuerunt, cujus caput ac reg
Lutetia. Circa eadem tempora Britan
ex Britannia Inſula, ab Anglis & Sax
nibus, quos in opem & auxilium ad
verſus Scotos Pictoſq; ex Germania vo
caverant, pulſi, extrema Galliæ Celtic
obſederunt, & de ſuo nomine Britan
niam minorem appellarunt. At Clodo
væus, V. Franciæ Rex, Burgundiæ Reg
Gundebaldo armis devicto, Gothiſqu
ex Gallia ejectis, utrumque regnum ſu
imperio adjecit. Hic vita excedens, re
gnum Franciæ IV filiis in quatuor par
teis ſeu regna diſtributum reliquit. Pri-
mus erat Pariſiorum rex: cui parebant
Pariſii, nunc vulgo *Iſle de France*, id eſt,
inſula Franciæ, Campania, Cenomani,
Turones, Andegavi, Aquitani, Ar-

verni,

. Secundus Sueſſionum Rex: cujus
o ſubmiſſi Veromandui, Neuſtrii,
: Normanni; Picardi, Flandri. Ter-
Burgundiæ, ſive Aureliani Rex: cui
t totum Burgundiæ regnum, ante
um, cum Aurelianenſi Ducatu.
rtus Rex Metenſis, ſeu Auſtraſiæ;
i cōplectebatur quicquid inter Mo-
ac Rhenum. Mortuis autem fra-
us, Clotarius ſolus rerum potitus
Hujus itidem quatuor filiis regnum
um in quatuor dictas parteis divi-
eſt. At defunctis, ut ante, fratribus,
tarius II totum regnum Franciæ
s obtinuit. Id integrum intactumq;
ceſſoribus ejus manſit, ad Caroli
gni uſque tempeſtatem, quum Au-
ſia divelleretur. mox Flandria etiam
juris facta eſt. Imperator dein Hen-
us III. Burgundiæ regnum Germa-
rum imperio adjunxit. Sed id poſtea
quatuor partes direptum eſt. Beroal-
s Saxoniæ Dux, Sabaudiam invaſit.
ho, Flandriæ Comes, partem occu-
vit, quam *Franche Conte*, id eſt, libe-
m Comitatum Burgundiæ nuncupa-
t. Guigius Comes eam, quam à filii
ceri nomine Delfinatum appellavit.
oſo poſtremus in Provincia regnum
nuit, quod Arelatenſe dictum fuit. At
oſteriores Franciæ Reges Provinciam
ac

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

ac Burgundiæ Ducatum recupera
Delfinatum Hubertus ultimus
Princeps Regi Galliarum vendidit
lege pacta, uti in poſterum primo
tus cujuſque Regis filius nomen
phini inde geſtaret. Sabaudia ſucc
ribus Beroaldi etiam nunc manet.
gundię Comitatus eodem titulo ac
ad Hiſpaniarum Regem pervenit,
ipſa Flandria. Avenionenſem Com
tum Ioanna Provinciæ Comes P
Clementi VI conceſſit. manetq; et
nunc ſub Romanæ Eccleſiæ ditione

Cap. XIV.

De recentiori Galliæ, ejuſque in va
Provincias diviſione.

HAc igitur ratione Gallia arct
quam olim fuit, facta eſt; tota p
pemodum Belgica avulſa. Itaq; à M
ridie, Occaſu ac Septemtrione ſerv
antiquis terminis, ab Ortu claudit
Sabaudia, Burgundiæ Comitatu, L
tharingia, ac Inferiore Germania, qua
vulgo nunc Belgicam & Belgium v
cant. Longitudo ejus ab extima Brita
nia, ad uſque Varum flumen, Italiæ te
minum, porrigitur milliarium Germ
nicorum CLXXX. Latitudo à Pyrena
jugis in Bearnia ad extremam uſq; P
cardiam milliarium CXL. Francia aute
dicit

ır vulgo à Francis ; Germanica
ı,in eam transgreſſis. Tota paret
Regi, in parteis varie diviſa. Præci-
tamen regiones ſunt,quarum vul-
vocabula iſta ſunt: *Bretaigne, Nor-
die, Picardie, Champagne, la Frãce,
ſſe, Berry, Blaiſois, le Maine, Tourai-
Anjou, Poictou, Saintonge, Perigort,
ſin, Bourbonnois, Bourgogne Duché,
rcy, Guaſcogne, Languedoc, Proven-
auphiné*. Acceſſit haud ita pridem
eſſe,pars Sabaudiæ: *Mets* etiam at-
Toul Lotharingiæ opida Regis Frã-
m nuper facta ſunt. Cæterum Du-
s in Gallia ſunt XIX : *Orleans, Bour-
e, Narbonne, Bretagne, Anjou, Ber-
Normandie, Anvergne, Gujenne,
rs, Barleduc, Valois, Nemours, Alen.
Reims, Laon, Langres, Bourbon, le
ne*. Pares Franciæ quondam Caro-
Magnus, XII inſtituit : quorum ſex
leſiaſtici, ſex ſeculares. Eccleſiaſti-
um III ſunt Duces; Archiepiſcopus
nenſis, vulgo *Reims*; Epiſcopus Lau-
nenſis, vulgo *Laon*; Epiſcopus Lingo-
ſis vulgo *Langres*. Tres Comites,
mque Epiſcopi; Catalaunenſis, vul-
Chalons ; Noviodunenſis , vulgo
yon; Bellovacenſis , vulgo *Beauvais*.
ularium itidem tres Duces ; Bur-
ndicus, Normannicus, Aquitanicus,
Guienne

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

Gu'enne vulgo. Tres Comites; Flan
Toloſanus, Campanus. At hodie
ex his XII aboliti ſunt, Burgundicu
Flander. Conventus Iuridici (Pa
menta Franci vocant) ſunt octo; P
ſienſis, Rotomagenſis, vulgo *Rouan*
Normandia, Redonenſis, vulgo *Re*
in Britannia; Divionenſis in Burg
dia, vulgo *Dijon*; Burdegalenſis, in V
conia, vulgo *Bordeaux*; Toloſanus
Linguadoco, vulgo *Toulouſe*; Gratio
politanus, in Delfinatu, vulgo *Gre*
ble, Aquenſis in Provincia, vulgo *A*
His acceſſerunt nuper duo alii conve
tus; *Pau* in Bearnia, & *Mets* in Loth
ringia. Archiepiſcopatus ſunt per u
verſam Franciam XV, quibus ſubje
Epiſcopatus CIII.

CAP. XV.

De urbibus Galliæ celebribus, Academiiſque illuſtribus.

VRbes Galliæ celeberrimæ ſunt, i
Pariſiis, ſive Inſula Franciæ, Lutet
Pariſiorum, vulgo *Paris*, caput ac regi
regni; urbs totius Europæ, unam
Conſtantinopolin excipias, magnitud
ne atque incolentium frequentia, cla
riſſima, dignitate ſua maxime æſtiman
da. In Picardis Ambianum, vulgo *A*
miens; templi interno ſplendore, ac or

namenti

entis inſignis. In Normannis Ro-
agus *Roüan*; opulentiſſimũ Galliæ
ceanum Britannicum Emporium:
omũ, *Caen:* Diepa, navium appulſu
errimum opidum. In Britannis *Re-*
& *Nantes*, ſatis clarum Emporium.
ndegavis Andegavum, ſive Iulio-
gus, vulgo *Angiers*. In Turonibus
onum, vulgo *Tours*. In Bleſenſi pro-
ia, Bleſenſe caſtrũ, vulgo *Blois*; cujus
ob multiplicem amœnitatem hor-
Galliç nuncupatur. In Beauſſe *Char-*
, & item Aurelianũ, vulgo *Orleans*.
Biturigibus *Bourges*, antiquitatum
quiis ac Xenodochio clara. In Cam-
ia Remi, vulgo *Reims*, templi arti-
oſa extrinſecus ſtructura nobilis: Ca-
uni, vulgo *Chalons*. Tricaſſium, vul-
Troyes, urbs ampla ac populoſa. In
gundia Divionum, vulgo *Dyon*, Du-
n quondam ſedes: Cabilonum, vulgo
lon, emporium haud ſpernendum:
tiſcona, vulgo *Maſcon*, ſatis nitida:
na, vulgo *Beaune*, Xenodochii ma-
ficentia famoſa: Auguſtodunum,
tun, antiquitatibus Romanis adeo
erta, uti Roma Gallica quibuſdam
citata fuerit. In Borbonenſi provin-
, *Molins*. In Lemovicibus, Lemovi-
m, vulgo *Limoges*; emporium opu-
tum. In Pictonibus Pictavium, vulgo

Poictiers,

Poictiers, magnitudine ſecunda p
dem à Lutetia fert, at multo m
populoſa. In Santonibus *Saintes*
quitatibus Romanis maxime or
Rupellæ, vulgo *la Rochelle*, celeb
mum ad Oceanum Aquitanicum
porium, urbs munitiſſima, propu
culum proximis bellis civilibus P
ſtantium tutiſſimum. In Vaſcon
Burdegala, vulgo *Bordeaux*, urbs an
antiquitatum Romanarum reli
conſpicua; opulentiſſimum empor
Garumna flumine navium appu
commodante. In Linguadocia eſt
loſa, *Toulouſe*, inhabitantium mul
dine inſignis: Martius Narbo, vu
Narbonne, magnifica quondam u
nunc munimine maxime clara. M
Peſſulanus, urbs magna ac ſplend
vulgo *Montpellier*. Nemauſus, vu
Niſmes, antiquitatum Romanarum
liquiis omnium Gallicarum referti
ma. In Provincia Maſſilia, *Marſei*
portus commoditate juxta ac pulc
tudine clara; opulentiſſimumque G
liæ ad internum mare emporium; T
remium regiarũ ſtatio. cæterum lib
eſt civitas, una cum Arelate: utraq
Galliæ Regis clientela. Aquę etiam S
tiæ, vulgo *Aix*, nitida urbs: item Av
nio, *Avignon*, Romanę Eccleſię paren

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

Academia.

cademiæ Galliæ illuſtres ſunt; Lu-
e Pariſiorum, Cadomi, Andegavis,
eliani, Biturigibus, Pictavii, Bur-
alæ, Toloſæ, Montispeſſulani.

CAP. XVI.

Sabaudia ac Burgundia Comitatu.

Eractis hactenus regionibus, quæ
Regi Franciæ hodie parent, reliqua
iæ pars, quæ veterem Belgicam fer-
totam occupat, cum Narbonenſis
vinciæ parte, explicanda eſt. Tota
ur illa pars, quæ veteri Galliæ avulſa
in quinque ditiones diſpertita eſt.
nam obtinet Dux, cui cognomen-
n Sabaudici dedit ipſa regio Sabau-
in qua nihil clarum, præter unam
nevam, liberam civitatem, bellis Sa-
dicis, & Proteſtantium religionis
feſſione celebrem. Conventus Iuri-
us eſt Cameriaci, vulgo *Chamberii.*
num Divi Ioannis in valle Mauria-
vulgo *S. Iean de Morienne,* egregio
nimento celebratur. Secunda ditio
Hiſpaniarum Regis in Comitatu
rgundiæ, ubi Veſontio, vulgo *Beſan-*
, urbs eximia, liberaq; civitas, in fide
edicti Regis. Tum Dola, *Dole,* con-
u Iuridico & Academia clara. Tertia

F ditio

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

ditio eſt imperii Germanorum: ſub
Alſatia, Lotharingia, Treverenſi
Leodiacenſis Epiſcopatus, Iuliace
Ducatus, & item Clivenſis Duc
portio; de quibus in Germania age
Quarta ditio eſt Helvetiorum ac V
ſiorum. Quinta inferioris Germa
ſive, ut vulgo vocant, Belgarum.
duobus poſtremis nunc agendum
ac primum de Helvetiis.

CAP. XVII.

De Helvetiis ac Valleſiis.

HElvetii loci natura undique
continentur: una ex parte flum
Rheno à Germania dividuntur: alt
ex parte monte Iura altiſſimo à Ga
ſeparantur; tertia parte lacu Lema
ac flumine Rhodano à Sabaudia diſ
minantur. In quatuor pagos, Tigu
num, Tugenum, Ambronicum, &
bigenum, olim fuiſſe diviſos, ſupra
deſcriptione Veteris Galliæ dictum
Gens quum foret totius Celticæ be
coſiſſima, reliquos Gallos virtute p
cedebant, quod fere quotidianis prœ
cum finitimis Germanis contendere
Qua fiducia freti totius Galliæ im
rium adfectarũt. Rem ipſam tentan
C. Iul. Cęſar armis in ſedes ſuas redeg
& una cum reliqua Gallia Romano I
pe

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

ſubjecit. cui paruerunt uſque ad
rii Imperatoris tempora; quum
ſis populis, diverſas imperii par-
ripientibus, Alemanni (inter
num, Mœnum atque Danubium
re loca) Helvetiam, in quam jam
crebras incurſiones fecerant oc-
rent; Galliæque avulſam, Germa-
corpori ſuo adjiceret. Inde gens ea
eri, à vico, forte quondam capite,
z dicta, ſub Germanico Imperio
re Ducibus ſuis ſubjecti, donec
oldo Duce in prœlio cæſo, in liber-
ſeſe, circa annum cIↄ cccc vin-
unt. Fœdere poſt libertatem ade-
inter ſe ſancito, nunc libere agũt,
pagis ſeu civitatibus (incolæ die
r, Galli *Cantons*, vocant) diviſi.
ates ſunt hæ; *Zurich, Bern, Lucern,*
Svvitz, Vndervvalden, Zug, Gla-
Baſel, Friburg, Soloturn, Schaf-
en, Appenzell. Ex his *Appenzell,*
itz & Svvitz, ſunt vici: *Vnder-*
den & Vri regionum nomina: qua-
capita duo vici: Hujus *Altorf*, il-
Stantz. Reliqui octo Cantones
urbes: quarum potentiſſima eſt
a; quidpe cujus ditio à Geneva ad
eam fere protẽditur, milliaria Ger-
ica ultra xxx. Sequuntur Tigurum,
lea, Lucerna, Friburgum, Solodurũ,
 opu-

opulentę civitates. Ex univerſis Car-
nibus Proteſtantium religionis ſu
Bern, Zürich, Baſel, Schafhauſen;
tholicæ Rom. *Lucern, Friburg, S.*
turn, Zug, Vri, Vndervvalden, Svv.
utramque religionem profitentur G
ritz & Appenzell. Conventus to
Helvetiæ fit Aquis Helvetiis, vu
Reichsbaden, Academia eſt Baſileæ
leberrima. Præterea Gymnaſia, Aca-
mias æmulantia, Tiguri, Bernæ, atq
Lauſannæ in Bernenſium agro. Eſt p
terea in Helvetiorum agro confœde
tum oppidum, S. Galli Fanum, linifi
maxime nobile.

Valleſii.

Helvetiorum reip. confœderata
reſp. Valleſiorum, vulgo *die Walliſ*
Galliæ etiam hi olim populi Inalpi
Penninarum Alpium à Rhodani fon
bus ad lacum Lemanum, vulgo *Genf*
ſee, vallem, unde etiam nunc nom
habet, incolentes. In quatuor popul
tota vallis diviſa fuit. Viberi ad Rhod
ni fontes incoluere, circa vicum *G*
mers. Seduni circa opidum nunc Ep
copale Sedunum, vulgo Germanis *Si*
ten; Gallis *Sion*. Veragri quorum vic
Octodurus, nunc *Martinach*. Nantu
tes, circa Sancti Mauritii fanum. Prim

omn

nes hos ſubjugavit Ser. Galba, Iul.
ſaris in Gallia Legatus. Nunc Ger-
ni incolunt, ſub una liberaq; republ.

CAP. XXVIII.

De Hodierna Belgica, ſive de Inferiore nunc Germania.

Elgicam hodie adpellant eas terras, quæ confuſis Galliæ Germaniæque quis limitibus, XVII provincias tinent, eandem Inferiorem Germam, & vernaculo vocabulo dicunt *derland*, Itali, Hiſpani ac Galli *Flanm*; ab una earum, quondam clariſa provincia. Regio eſt agrorum cul- urbium vicorumque multitudine, nitore totius Europæ amœniſſima, iiſque negotiationibus navigationiſque longinquis ditiſſima. Terminos bet, à Septemtrionibus Oceanum rmanicum; ab ortu Friſiam Orientem, VVeſtfaliam, Colonienſem aum, Iuliacenſem Ducatum, Trevinſem Epiſcopatum; à Meridie & Ocu Galliæ Regnum. In ea parte, quæ Rhenum in Gallico ſolo eſt, populi i fuerint, jam ante oſtenſum eſt. In era parte, quæ trans Rhenum in rmania ſita eſt, fuere quondam; Fri, à Rheni oſtio ad oſtium uſque Amiæ amnis, vulgo *die Ems*, in Septem-

trionali Hollandia, Friſia Occiden
Groningenſi agro,& parte Trajecte
provinciæ : Bructeri in Tranſiſa
provincia: Marſaci, circa *Amers*
inter Rhenum & Iſalam amneis.
omneis L. Druſius imperitante Au
ſto Cæſare ſubegit. Illos, qui in Ga
Iul. Cæſar perdomuit. Manſerunt i
ſub Imperio Romano, maxime qu
Rhenum, donec id, Theodoſio im
rante, ab advenis gentibus direpti
tunc enim varii Germaniæ populi,
ſubinde atque alii huc immigraru
quorũ cum qu dam poſtea in Galli
nonnulli vero in Britanniam inſul
commigrarent,incolæ in priſcam,c
tis ſibi Regulis, libertatem ſeſe vi
carunt. Inde tẽporis progreſſu in x
provincias tota hæc regio diviſa f
quarum aliæ Ducum nomine, aliæ
mitum aliæ etiam Dominorum titu
rectores acceperunt. Sunt autem
IV Ducatus; Brabantia, Limburgiu
Luceburgium, Geldria. Comitatus
Flandria, Arteſia, Hannonia, Holl
dia, Zelandia, Namurcum, Sutfan
Marchionatus unus Sacri Imperii, A
verpia. Dominia V; Friſia Occiden
lis, Mechlinia, Trajectus, Tranſiſalan
Groningium. Friſia, poſtquam
gum Romani imperii excuſſerat, an
fer

ne cccc ſub regibus ſuis fuit; do-
exſtinctis his, dominium ad Caro-
Magnum pervenit. poſt eum, re-
s ſuis, ut cæteræ, regi cœpit. At
cedente tempore, alia alii provincia
matrimonium rectorum juncta
donec tandem ad unum dominum
venerunt. Is primus fuit Carolus,
gundiæ Dux, cognomento Audax;
vus Caroli V Imperatoris; qui poſt-
dum heres factus, Philippo filio
paniæ Regi reliquit. cui ſucceſſit fi-
ejuſdem nominis.

At quum incolæ jam inde à Carolo
im atque injuriam ſibi fieri, privile-
que quibus ſatis libertati ſuæ provi-
n erat, eripi ſentirent; vim vi repelle-
armiſque libertatem avitam defen-
e decreverunt. Inde diutinum illud
norum XL bellum. Pars Hiſpa-
rum armis ſuccubuerunt; pars in
ſtinam libertatem ſeſe vindicarunt.
nc in duas parteis Belgica. ſeu in-
ior Germania diviſa eſt. Provinciæ
ſpano Imperio audientes ſunt iſtæ:
abantia, Limburgium, Lucebur-
um, ac dimidia pars Gelriæ, cis
enum ac Vahalem, in veteri Belgica
a; dein Flandria, Arteſia, Hanno-
a, Namurcum, Marchionatus S. Im-
rii & Mechlinia. Reliquæ provinciæ

 ſub

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

ſub una republ. conſtanter ac fort
libertatem tuentur.

CAP. XXIX.

De præcipuis Inferioris Germaniæ urbibus,

Flandria, vulgo *Flandren.*

FLandria omnes Chriſtiani Orbis Co
mitatus ſuperat: ager fertilis, paſcu
que læta. Inſulas habet adjacenteis *C*
ſant, *Ooſtburgh*, *Bierfliet*; Ordinib
fœderatis parentes. Vrbes præcip
Flandriæ ſunt; Gandavum vulgo *Ge*
caput Provinciæ, inter majores Euro
urbes computata; Caroli V. incunab
lis nobilitata. Brugæ, vulgo *Brugg*
primas ob pulchritudinem & amœn
tatem ſibi vendicant. Sequuntur T
nacum, Gallis *Tournay*, German. *Do*
nijck; Cortracum, Gall. *Courtray*, G
man. *Cortrijck*; Duacum, *Douay*; In
læ, Gall. *L'Iſle*, German. *Ryſſel*, ſi
ter Iſſel; Yperæ, *Yperen*; Neoport
Nieupoort; *Sluys*, *Duynkercke*, pirati
ſuperiori bello infamis. Oſtenda, trie
ni Hiſpanorum obſidione inſigni
Grevelinga, nobiliſſimum in finib
Galliæ munimentum.

Arteſia; Artois.

Caput Arteſiæ eſt Atrebatium, vul

Ge

manis *Atrecht*, Gallis *Arras*; urbs
idida. clarum hic eſt Fanum D.
omari, vulgo *S. Omer*. Tervanna,
nis quondam erat: poſtea vero à
olo V. expugnata ac funditus ever-
Eſt præterea heic nobilis Comitatus
nomine *D. Pauli*.

Hannonia; Gallis *Hainaut*,
Germ. *Henegouvv*.

Hannoniæ caput eſt Montes, vulgo
ns, Gallis; Germ. *Bergen*. Secunda ab
Valentianæ, Gall. *Valenchienes*.
meracum, German. *Camerick*, Gall.
mbray, cum agro ſuo ſingularem
vinciam conficere videtur, quæ di-
ur *Cambreſis*.

Namurcum; Gall. *Namur*;
Germ. *Namen*.

Caput eſt, quæ provinciæ nomen
dit, Namurcum, ædificiis magis va-
da quam ſplendida.

Luceburgium; Lucelburg.

Hic Ducatus nihil inſigne habet,
ræter Luceburgium, unde nomen
rovinciæ; & ipſa urbs tam fœda,
quam ſatis natura loci munita.

Limburgium.

Hujus caput eſt Limburgium urbs,
minus inter reliquas XVII provincias

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

clara. Falcoburgium ac *Dalem*, du Comitatus, portiones ſunt Limburgienſis Ducatus.

Brabantia; *Brabandt*.

Primaria Brabantiæ urbs eſt Antverpia, Gallis *Anvers*, Germanis inferioribus *Antvverpen*, ſuperioribus *Antorf*. Emporium quondam totius Europæ celeberrimum, nunc etiam urbi totius terrarum Orbis ſplendidiſſima arce ſua maxime nobilis, Bruxellæ *Bruſſel*, magnifica urbs, rectorum Belgii Hiſpanici ſedes. Silva Ducis, *de Hertogenboſch*; ac Lovanium, vulgo *Leuven*, inſignes urbes: Præterea *Breda*, *Sevenbergen*, *Bergen op Zoom*, *Lier*, *Herentals*, *Dieſt*, *Tienen*, & *Gemblours* haud ignobilia ſunt opida. Mechlinia *Mechlen* Germanis, *Malines* Gallis, quæ unam provinciam in XVII conficit, inter nitidiſſimas Belgicæ merito numeratur. De cætero, & in Brabantia Ducatus *Arſchot*: Marchionatus *Bergen op Zoom*; Comitatus *Hoochſtratē & Megen*; Baronatus *Breda*, *Dieſt*, *Grimbergen*.

Zelandia.

Zelandia in inſulas complures diſſecta eſt; quarum nobiliores, VValachria, vulgo *Walcheren*; Scaldia, vulgo *het Landt van Schouvven*; & Bevelandia

Auſtrina,

trina, vulgo *Zuyt-Beverlandt*. In
alachria urbs princeps eſt Middel-
burgium, celebre Emporium. Secunda
Vliſsingen, proximus in Zelandia ex
llia ac Britannia advenientium na-
m adpulſus. Vera, vulgo *'ter Veer*,
oticarum mercium Emporium. In
aldia inſula eſt *SirickZee*, opidum ſa-
nitidum. In Bevelandia Guſa, vulgo
Goes.

Hollandia.

Hollandia ob frequentia in varias
undi parteis commercia totius Belgi-
celeberrima potentiſſimaque, divi-
itur in Septemtrionalem & Auſtralé.
ptemtrionalis Hollandiæ pars meri-
onalis, crebris lacubus interfuſa, *Wa-
rlandt* incolis vocatur. Princeps di-
nitate eſt totius Hollandiæ urbs Dor-
racum, vulgo *Dordrecht* & *Dort*, in
ſis lacuum, quos Moſa Vahaleſq; effi-
unt, undis ſita; vini Rhenani frequenti
mercatu nobiliſſimum Emporium. At
maxima potentiſſimaque omnium eſt
Amſterodamum, vulgo *Amſterdam*,
opulentiſſimũ ad Oceanum Germani-
um Emporium, Lugdunum Batavo-
rum, vulgo *Leyden*; omnium Belgica-
rum, nedum Hollandicarum, amœni-
ate ſalubritateque ſplendidiſſima. Del-
phi, vulgo *Delft*, Gulielmi Principis
Auriaci,

Auriaci, Illuſtriſſimi Principis Maurit parentis cæde inſignita civitas: Rote rodamum, *Rotterdam*, natalibus Eraſ mi Roterodami clara, ſecundum al Amſtelodamo Emporium. Haga-Co mitis, vulgo *des Graven-Haghe*, nobi liſſimus totius Europæ vicus; multiſqu urbibus præferendus. Comitum quondam Hollandiæ, nunc Concilii Confœderatarum Provinciarum univerſalis ſedes: huc quippe, quoties de communibus negotiis decernendum eſt, univerſæ provinciæ conveniunt. Sunt prę terea nobiles urbes, *Haerlem*, *Goude*, *Geertrudenberghe*, *Alckmaer*, *Edam*, *Hoorn*, *Enckhuyſen*. In inſulis Auſtralibus eſt *Briel*, haud poſtremum provinciæ opidum, & itidem *Geerfliet*. Septemtrionali Hollandiæ adjacent Inſulæ duæ, *Texel* & *Flielandt*, navium ſtationibus celebres. De cætero eſt in Hollandia Comitatus *Egmont*, Baronatus Brederodiorum *Vianen*.

Trajectenſis Provincia.

Trajectenſis ſive Vltrajectenſis provincia, nomen accepit à capite ſuo Trajecto, ſive Vltrajecto, vulgo *Vtrecht* vel *Vtert*. Vrbs eſt ampla atque magnifica, Epiſcoporum quondam Friſiorum ſedes. Eſt & *Amersfort*, haud ſpernendum oppidum.

Gelria

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

Gelria *ſive* Geldria, *Gelderladt.*
Zutphania, *Zutphen.*

Gelriæ Ducatus in duas hodie ſeca-
r parteis: quarum altera Hiſpanici,
tera Confœderati juris eſt. Hiſpanicæ
elriæ caput eſt Ruremunda, ſedes E-
ſcopalis & conventus Iuridicus; dein
elre, quæ nomen Ducatui dedit: poſt
m *Venloo.* Gelria Confœderata in
es dividitur potiſſimum portiones:
arum Velavia, vulgo *de Veluvve,*
rbes habet Arenacum, vulgo *Arn-
em,* caput in hac parte, ac ſedes olim
ucum, nunc conventus Iuridicus to-
us provinciæ. Poſt hanc ſunt Harder-
vicum, & Elburgum. Betavia altera
ars, hodie de *Betuvve*, veteris Bata-
iæ nomen fert: in hac ſunt Comitatus
uren, & *Culenburg,* eodemque perti-
ent duæ munitiſſimæ urbes *Bommel,*
Noviomagus, vulgo *Nimmegen,* &
Nieumegen. Tertia pars antiquæ Gel-
iæ eſt Comitatus Zutphanienſis quæ
nam in XVII conficit per ſe provin-
iam. Nomen habet à capite ſuo *Zut-
phen:* ſunt præterea nobilia munimen-
a, *Grolle, Bredefort, Locchem.*

Transiſalania, *Over-Yſſel.*

Transiſalania nomen habet à ſitu
trans Iſalam flumen. Dividitur in tres
parteis:

parteis: *Salandt, Tvvente & Drente*. Tota provincia celebratur tribus quōdam liberis civitatibus, *Deventer, Campen, Svvolle:* nunc etiam eodem nomine gloriantibus. Sunt præterea duo inſignia munimenta, *Steenvvÿck* & *Coevorden*; quorum illud ſatis egregium opidum.

Friſia, *West-Frieſlandt.*

Friſia, quæ Occidentalis cognominatur, vulgo *West-Frieſlandt*, caput habet Leovardium, *Lieuvvaerden*, urbem ſplendidam, ac magnificam, ubi conventus Iuridicus totius provinciæ, præfectorumque ſedes. Sequuntur *Harlingen*, celebris portus, *Franiker, Sneeck*.

Groningenſis Provincia, *Groeningerlandt.*

Groninga urbs eſt ſatis ampla ac celebris, quæ nomen provinciæ dedit. *Delfziel*, locus verſus Germaniam munitiſſimus.

Academiæ Belgicæ.

Academiæ ſunt, Hiſpanicæ ditionis, Lovanium ac Duacum. Confœderatarum provinciarum, Lugdunum Batavorum, Franikera, ac nuper erecta Groninga.

CAP.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

Cap. XX.

De Britannicis Inſulis.

GAllico littori ac Rheni oſtiis adjacent inſulæ innumeræ, Britannicæ in univerſum appellatæ: quarum duæ magnitudine nobiliores Albion atque Hibernia dictæ ſunt: at quæ Albion ante, ab albis ad littus petris, Græcis hominibus vocitata fuit, propter excellentiam poſtea Britanniæ nomen ſola obtinuit, cum reliquæ ſuis ſibi nominibus appellarentur.

Hæc omnium quæ Europę adjacent, quaſque Romana notitia complexa eſt, maxima, nomen Orbis alterius mereri amplitudine ſua veteribus viſa eſt: clara Græcis, clara Latinis monumentis. Duo hodie Regna, Angliam atque Scotiam continet.

Anglia ſolo eſt tam ubere ac fœcundo, ut omnia majori nitidioriq; forma prognata benignius quã alię terrę alat; cœlo adeo clementi, uti rorem marinũ ac laurum magna copia producat. Id imbribus ac nebulis craſſum aſperitatem frigorum prohibet. Aſperioris cœli ſolique eſt Scotia, lõgius in Septemtrionem producta: ſaxo ſterili plurimum ac lacubus horrida, triſtiſque adſpectu.

Gens olim Britannica inculta, inho-

ſpita,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

ſpita, immanibus moribus fera vel fœ-
da: nunc Angli omnium delicatiſſi-
perhibentur. Nomen genti ſeu inſu-
unde quæſitum, parum conſtat. Por-
gitur inſula in longum à Tarvid-
ſeu Orcade promontorio, vulgo nu-
Dunsby heat, ad Dubrim portum, vu-
go *Dover*, milliaria Germanica circit-
CL. Latitudo maxima patet inter D-
brim ac Bolerium promontorium,
vulgo *the Landes end*, mill. Germ. LX
Ipſa forma triquetra in tres angulos
cuneat. quorum unus Septemtrion-
proſpicit, nullis contra terris, vaſto a-
que aperto mari: alter Belgas ac Rh-
ni oſtia: tertius Hiſpaniam. Vnum la-
tus in Orientem, Germaniæ (intellig-
veteris, cujus pars Norvegia) obtend-
tur; alterum in Meridiem, Galliæ; ter-
tium in Occidentem, Hiberniæ. Oce-
no undiquaque alluitur, ab Occaſu Hi-
bernico, ab Septemtrionibus Caledo-
nio, ab Ortu Germanico, à Meridie
Britannico, ubi fretum Gallicum inte-
Dubrim & Bononiam.

CAP. XXI.

Diviſio Veteris Britanniæ, item de fluviis & opidis.

EAm inſulæ partem, quæ nunc Scoti-
eſt, Caledoniam olim appellatam
cum

ex aliis, tum ex Tacito maxime
t. at tota poſtmodum diviſa in
orem & Minorem. Major ea pars,
nunc Anglia. Minor quæ Scotia.

Major Britannia.

Majoris populi, quorum nomina
l rerum auctores clara: Oſtidamnii
amnonii, nunc *Cornuvval* regio:
otriges, *Devonſchire:* Belgæ, *Som-*
ſet: Segontiaci, *Soutſex* & *Sout-*
pton: Bibroci, *Surrey:* Cantii, quo-
regio Cantium, vulgo nunc *Kent:*
obantes, *Middelſex,* & *Hardfor-*
e: Caſſii, *Cambridge* & *Eſſex:* Zocni,
folck & *Suffolck:* Ancalitæ, *Oxford,*
uckin am: Atrebatii, Berceria; Do-
i, *Glocester:* Silures omnium latiſ-
incolentes, nunc VVallia, vulgo
lles. Ordovices, *Cardigan:* Deme-
Carmarthin: Cornavii, *Cornavvan.*
terea Coritani, *Lincolnſchire:* Pa-
, ea pars *Torckſchire,* quæ *Lincoln-*
e contermina: Brigantes, reliquum
kſchire & *Northumberland.* Meæ-
Cumberland. Horum omnium cla-
imi fuere Silures atque Brigantes: hi
nerosiſſimi, illi pugnaciſſimi.

Minor Britannia.

At in Minori Britannia ſive Caledo-
, olim omnia obſcura, ac pleraque

veteribus ignota, nihilque ſylva Cal-
donia ac monte Grampio clarius.

Fluvii Britanniæ.

Fluvii Britanniæ celebriores ſunt; T-
meſis, vulgo *Täms:* Sabrina, *Saver*
& *Humber:* Breviſſimo curſu, at latiſ-
mis oſtiis (id æſtuaria efficiunt) com-
modum majoribus navibus acceſſu-
præbentes.

Habitationes Veterum Britannorum.

Vrbes Britanni nullas antiquitus i-
coluerunt. quum autem hominũ eſſ-
infinita multitudo, creberrimis ædi-
ciis diſperſi egerunt; opida, ut aut-
eſt Cæſar, vocarunt, quum ſylvas in-
peditas vallo foſſaque muniviſſent, qu-
incurſionis hoſtium vitandę cauſa co-
venire conſueverant. Poſtea vero cu-
Romani eo legiones ſuas coloniaſq-
invexerunt, cultius jam paucis quibu-
dam urbibus habitari cœptum eſt.
his Camalodunum fuit Romanoru-
colonia, nunc *Malden*, opidum mar-
timum in Eſſexia; & Londinium, nu-
Londen, copia negotiatorum & co-
ventu jam, tum maxime celebre.

Cap. XXII.

De Incolis Britanniæ.

DE incolis Britanniæ ſic Cæſar
Comment. de Bell. Gall. *Britann-*

pa-

ars interior ab iis incolitur, quos natos inſula ipſi memoriæ proditum dicunt: aritima pars ab iis, qui prædæ ac belli ferendi cauſa ex Belgis tranſierunt. ui omnes his fere nominibus civitatum ppellantur, quibus orti ex civitatibus peruenerunt. Poſt hunc Tacitus: *Bri-tanniam,* inquit, *qui mortales initio co-erint, indigenæ an advecti, ut inter arbaros, parum compertum: habitus cor-orum varii, atq; ex eo argumenta: nam-ue Caledoniam habitantium rutilæ co-æ, magni artus, Germanicam originem dſeverant. Silurum colorati vultus & rti plerumque crines, & poſitus contra iſpaniam, Iberos veteres trajeciſſe eaſ-ue ſedes occupaſſe, fidem faciunt: proxi-i Gallis & ſimiles ſunt.* Gallos vicinum lum occupaſſe creditur. Regibus o-m, ut nationibus diſtincti, regeban-ur. Primus omnium Romanorum Iul. æſar cum exercitu Inſulam ingreſſus, uanquam proſpera pugna terruerit ncolas ac littore potitus ſit, poteſt vi-eri oſtendiſſe poſteris, non tradidiſſe. t Claudius Imperator trajectis legio-ibus gentem perdomuit: paulatimq; n formam provinciæ proxima pars ritanniæ redacta eſt: donec tota tan-dem in Romanorum poteſtatem ſub omitiano pervenit. Quanquam non

 de-

deſunt, qui negent, unquam à Romanis perdomitam fuiſſe Caledoniam, id eſt, Scotiam: pro argumento adferunt murum in limitibus majoris minoriſque Britanniæ à Romanis contra Pictorum Scotorumque incurſiones exſtructum. Verum hos refellunt Dionis Zoſimique hiſtoriæ, in rebus geſtis Severi & Conſtantini Imperatorum. Cæterum, imperarunt Romani Britanniæ ad Theodoſii uſque tempora: tunc vero cum legiones præſidiaque Romana, ad Galliam defendendam accerſita, illam inermem relinquerent, Scoti Pictique ulteriorem inſulæ partem, quæ nunc Scotia eſt, incolentes, ea occaſione illecti, citeriorem, id eſt, Angliam armis invaſerunt: quorum impetum quum hi ſuſtinere nequirent, Anglos ex Germania atque Saxones in auxilium vocarunt; hi poſtmodum hoſpitii fide ac jure violatis, Britannos domibus agriſque pepulerunt. Pulſorum pars in Galliæ extremum angulum ſedem, ut ſupra dictum, nomenque intulerunt: pars intra montes, (VVallia nunc eſt) utpote loca contra hoſtium violentiam ſatis munita ac tuta concedentes, ad hanc uſque tempeſtatem priſcam Britannorum gentis linguam conſervare creduntur. Scotia ab-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

mine à Scotis denominata ſuos ordi-
habuit Reges: Angliaque ab Angelis
mine tracto, ſeorſim ſuos. VVallia,
lgo Anglis *Wales*, incolis *Cambray*,
s olim principibus poſt Anglorum
fidiam diu recta fuit. tandem bel-
i victa, horum ceſſit imperio. Inde
os invectus, uti primogenitus An-
orum Regis filius Princeps VValliæ
ncupetur.

CAP. XXII.

De Anglia.

CÆterum, Anglia dividitur ab Sco-
tia Tueda ac Solveio fluminibus.
Occupat in longitudinē à *VVaymouth*
romontorio prope Dorceſtriam, ad
arvicum opidum in finibus Scotiæ,
hilliaria Germanica LXXX: In latitu-
inem ab opido S. Davidis ad opidum
armouth milliaria circiter LX. At ſi
nfimam partem, id eſt, latus meridio-
ale permetiaris, milliaria erunt circi-
er LXX.

Diviſio Angliæ.

Cæterum, Anglia diviſa fuit medio
ævo in duas parteis: Cambriam; quæ
adem nunc VVallia: & Loegriam,
reliquam Angliæ partem. Fuerunt ad
patrum noſtrorum memoriam in ea

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

Ducatus aliquot: verum his abolitis, LII Comitatibus, quos incolæ *Shires* vocant, tota diſtincta eſt.

Archiepiſcopatus ſunt duo: Cantuarienſis in urbe Cantuaria; vulgo *Canterbury*: & Eboracenſis in urbe Eboraco, vulgo *Yorke*: his Epiſcopi ſubſunt XXIV.

Vrbes Angliæ, Portus & Academiæ.

Vrbium princeps eſt Londinium, *London*; caput atque compendium totius regni, Emporiumque inter celeberrima Europæ nequaquam poſtremum: urbs amplitudine ac duorum templorum immenſa magnitudine maxime conſpicua. Hanc magnitudine incolarumq; frequentia ſequitur Eboracum, inde Briſtolium, vulgo *Briſtovv*, Gallicarum mercium nobile Emporium; ut *Southampton* Hiſpanicarum. De reliquo Oxonium, vulgo *Oxford*, & Cantabrigia, vulgo *Cambridge*, illuſtribus Academiis ornatæ, magnificentiſſimis collegiorum ædificiis celebrantur. Sunt præterea inprimis viſendę arces ſeu domus Regiæ circa Londinium, in lætioribus atque amœniſſimis agris diſpoſitæ: quarum nomina *Grinvvich*, *Richmont*, *Kingſton*, *Nonſuch*, *Hamptoncourt*, *Windſor*, & verſus Cantabrigiam *Tebal*. Breviſſimus ex Britannia ad contiinen-

intem trajectus eſt à Dubri ad Cale-
m, vulgo *Calais*, Galliç opidum, mill.
m. VI. Reliqui portus celebriores
t; in Orientali inſulæ latere *Neu-
el, Hull, Lyn, Yarmouth, Harvvich,
chester, Sandvvich*; in Meridionali
ere *Pleymouth*; in Occidentali latere,
ſter: unde naves in Hiberniam na-
aturæ ſolvunt.

Inſulæ ad Angliam.

Inſularum Anglico litori appoſita-
n clariores ſunt; ab Occaſu Mona,
nc *Man*; incolis quondam validiſſi-
; & Menavia ſive Monapia; nunc
ngleſci Anglis; VVallis, *Mon*: à Me-
ie eſt Vectis, nunc *Wight*.

CAP. XXIV.

De Scotia.

Cotiæ longitudo eſt à Meridie in Se-
ptemtriones, id eſt, à promontorio,
uod accolis *The Mule, of Gallovvay*,
a Hiberniam ſpectat, ad promonto-
um *Dunsby heat*, quod ab Orcadibus
ſulis conſpicitur, mill. Germ. LXX: la-
udo ab Occaſu in Ortum, hoc eſt, à
ovantum promontorio, nunc *Ar-
rmouth head*, prope Mulam inſulam,
d promontorium Buchananum, vul-
o *Buquhamnes*, milliaria L. Regio, ut

ſolo ſic incolis bifariam diviſa eſt. quippe Grampius Mons, nunc *Granſbain*, ab occaſu in ortum tendens, mediam ſecat. Qui meridionalem partem habitant, cultiores numeroſioreſque lingua propemodum ac moribus utuntur Anglicis. Septemtrionales, hominum genus aſperum, ferum ac ſylveſtre, ſermone, habitu, moribuſque Hibernicis vivunt. Vrbium clariſſima eſt Edenburgum, vulgo *Edimbrovv*; regni caput ſedeſque Regia: *Glaſco* & *S. Andreas*, Archiepiſcopatibus ſunt inſignes, quibus ſuppoſiti Epiſcopatus XIII. Academia illuſtris eſt S. Andreæ, & Aberdonium, vulgo *Aberdon* & *Aberdain*, haud ita nobilis, at portus celebris.

Inſulæ ad Scotiam.

Inſularum ad Scotiam clariſſimæ ſunt; verſus Occaſum, Hebrides XXX amplius numero: ad Septemtriones, Orcades, nunc *The iles of Orknay*, XL amplius numero: longius diſſitæ verſus Septemtrionem VII Acmodæ, nunc *Farre*. Vltima Britannicarũ erat Thule, nunc *Iſlandt*: de qua poſtea ſuo loco.

CAP. XXV.

De Hibernia.

HActenus de Albione Britannicarum Inſularum maxima; item de mino-

moribus Britannicis inſulis: at ſecun-
magnitudine eſt in Occaſum ſita
bernia; Iverna, & Ierna quibuſdam
bellata: nomine inibi nato; quum
olæ hodieque *Eryn* vocitent, Angli
o *Irlandt*. De natura hujus inſulæ,
olarumque ingenio, etiam nunc ve-
m manet, quod tot retro ſeculis
mponius Mela tradidit: *Adeo luxu-
ſam herbis, non lætis modo, ſed etiam
lcibus, ut ſe exigua parte diei pecora
pleant, & niſi pabulo prohibeantur,
tius paſta diſſiliant: Cultores ejus in-
ditos eſſe, & omnium virtutum igna-
, magis quam alias gentes.* Hæc Me-
. Cæterum, cœlo eſt miti, clementi
ſereno, terra nullum animal vene-
ſum alit nec patitur. Longitudo ejus
xima porrigitur mill. Germ. LX.
titudo autem mill. Germañ. XXX.
i populi primi eam incoluerint pa-
m conſtat, niſi quod Celtici cum
iquis Britannis fuerint generis. Bri-
ntes, Cauci, Mænapii, quos in ea
olemæus memorat, mirum ni ex
llia, Britannia, Germania, huc traje-
rint. Dividitur hodie in quatuor po-
ſimũ regiones. Langinia, vulgo *Len-
ſter*, in Orientem ſpectans, ut Angliç
opior, ita cultior. Haud multum ab-
milis huic Mononia, vulgo *Mounſter*,

qua Galliæ in Meridiem obtenditur. aſperiores, Connacia, *Connacht*, & Hultonia, *Quunſter*; hæc in Septentrionem, illa in Occaſum, vergentes.

Comitatus per totum regnum ſunt XXXIII. Opidula rectius quam urbes Hibernos incolere dixeris. Regni caput eſt *Armagh*: Secunda ab hac *Dublyn*, opidum munitiſſimum, ſedes præfecti, quem huc cum titulo Vice-regis mittit Rex Angliæ: ſedes item Archiepiſcopi, ut & *Armagh*, & *Caſhyl*. his ſubjecti ſunt Epiſcopi XII. *Arglas* celebris eſt portus; Academiam ſuſtinet prędictum Dublinum. Atque hæc breviter de Inſulis Britannicis: nunc tempus eſt in Continentem reverti: ac primo loco de Germania.

LIBER TERTIVS.

CAP. I.

De veteri Germania.

GERMANIAM, quæ nunc terrarum cultu, urbium ſplendore, ædificiorumque magnificentia, cum Italia conferri, reliquis vero regionibus præferri poſſit, *terris informem, montibus aſperam, cultu aſpectuque triſtem, in uni-*

verſum ſylvis horridam, aut paludi-
s fœdam, utriſque inviam, veteres
diderunt, in tantum res mutantur.
Nomen Germanorum unde dedu-
m ſit, varium inter autores eſt cer-
men: à Gallis id inventum, & quin-
t primo Germanorum nationibus,
ronibus, Condruſis, Segnis, Cæræ-
i & Pæmanis, è Germania in Galliam
nsgreſſis inditum, qui poſtea uno
nem fuere nomine Tungri dicti, ex
ſaris, Taciti,Dionis,& aliorum ſcri-
rum monumétis clarum fit riman-
s.Id poſtmodum Gallorum Roma-
rumque uſurpatione in univerſam
tem Transrhenanam tranſiit. Ipſa
s ſuo ſibi vocabulo ſemper appella-
uit Teutiſci, vulgo *Die Teutiſche*,
pſius veri æternique Dei, rerum o-
nium conditoris, antiquiſſima plu-
iſque gentibus uſurpata appellatio-
Theuth, ab hoc enim illi, & à primo
rtalium *Manno*, id eſt, Adamo, è
ra condito, originem ſe ducere præ-
runt; ut latius infra dicetur. Ad li-
es Germaniæ quod attinet, vehe-
ter errant illi, qui latius nunc quam
n Germaniam patere, ex Ptolemæi
pographia adfirmant; maxime ii, qui
lo majorem faciunt. Secus mihi
tentia eſt, qui dimidio minorem
cenſeo.

cenſeo. Elſatiam, Lotharingiam, Treviros, Luceburgenſes, Brabantios, Iuliacenſes, dimidiam partem Gelrię, Hollandiæ, omnem Selandiam, ac Flandriam hodie acceſſiſſe, aiunt: ego acceſſiſſe nego; manſiſſe adſevero. Quippe Plinius jam inde Germanię limitem ad Scaldim fluvium protendit. Idemque ſimul & Tacitus ab uſque Sequanis omnem Rheni citeriorem ripam Germanos accoluiſſe tradit. Apud Cæſarem ipſi Rhemi, Belgica natio, ultro teſtati ſunt, Belgas pleroſque eſſe ortos à Germanis. Ex Gallia quidem uni Helvetii, ex Illyrico veteri Vindelicia & Noricum, quæ inter Alpes Danubiumque ſitæ ſunt regiones; item Pannoniæ ſuperioris pars; extra veteris Germaniæ limites nomenque cenſitæ fuerunt. Verum eis oppono quicquid eſt terrarum hodie Poloniæ citra Viſtulam amnem, qui terminus olim Germanię fuit; item Bojohæmum; quarum regionum ſermo aperte genus atque originem incolarum indicat. Pruſſios etiam atque Livones, quia Germanica lingua utuntur, Germaniæ acceſſiſſe illi cenſent: quum antiquitus Venedi, Sarmatica gens, incoluerit: ego & hos acceſſiſſe nuper, nego; manſiſſe à multis ſæculis ajo. Quippe Æſtios, qui olim totam Livo-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

...m ac Pruſſiam, omnemque fere de-
...am ripam Viſtulę late patentem oc-
...parunt, diſertiſſimis verbis Germanię
...ſcribit Tacitus. Idem auctor, & Pli-
...s, regiones hodie, Norvagiam, Sve-
...m ac Fennos, & quidquid terrarum
...eano Septemtrionali, Moſcoviæque
...nfiniis ambitur, Germaniæ attri-
...unt. Quin etiam Peucini, alio no-
...ne Baſtarnæ dicti, à Viſtulæ fontibus
...m ad Pontum uſque Euxinum &
...i oſtia extenſi, Germani fuerunt, te-
...bus iiſdem Scriptoribus. Vetuſtiſſimi
...tur Germaniæ termini fuere; ab Oc-
...u Rhenus amnis, & Oceanus Ger-
...nicus; à Septemtrione Oceanus Se-
...ntrionalis ſive Hyperboreus; ab Or-
...Granvicus & Finnicus ſinus, mare
...vicum, ſive ſinus Codanus, Viſtula
...nis, & à fonte ejus linea ad Sarmati-
... montes ducta, qui è Septemtrione
...Meridiem ad Danubii uſque ripam
...tenſi, ubi opidum nunc Hungariæ
...*cia*; dein à Meridie ipſum Danubii
...men. Poſtea vero portiones ei ex
...llia ad lęvam Rheni ripam, & ex Sar-
...tia ad ſinum Codanum & dextram
...ulæ ripam acceſſerunt, ut dictum
.... Longitudo ejus ſumma fuit à Scri-
...nniæ promontorio, vulgo *Noort-*
...*n*, quod in Oceanum Septemtrionalē
ex-

excurrit, ad Danubium uſque, mill
Germ. cccc. Latitudo vero maxima à
Rheno amne juxta Baſileam, ad Ama
docam uſque paludem, quæ in confi
niis Ruſſiæ, Lituaniæ ac Podoliæ ſit
eſt, mill. Germ. cc.

Cap. II.

Diviſio Veteris Germaniæ, ac primum de Vindilis & Ingævonibus.

GEnera Germanorum quinque à Pli
nio traduntur, Vindili, Ingævones
Iſtævones, Hermiones, & Peucini, qu
& Baſtarnæ.

Vindili.

Vindili, etiam Vinili, & Vandili
Vandali, Vandalii, & Vanduli Roma
nis Scriptoribus ſimul & Græcis dict
ſunt. Horum nationes fuere, Gotho
nes, qui & Gotones, Gutones, Guttho
nes; ac Gythones, Gothi & Gotthi au
ctoribus dicuntur; nunc Caſſubiæ par
ad Viſtulæ infimam partem, quæ pro
prie *Pomerellia* nunc dicitur: ubi no
bis natale ſolum. Carini, Pomerania
pars, in qua opida *Stolpe*, *Colberg*, *Cör-
lin*, *Camin*. Lemovii, ea pars Pomera
niæ, in qua *Stetin*, *Vſedom*, *Wolgaſt*
Gripeſvvolda. Rugii antiquitus, circ
Rege flumen Pomeraniæ, & opidum
Regen

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

genvvolde, dein in inſulam trans-
fleſſi, quæ etiamnunc Rugia, vulgo
igen appellatur. Varini, in Meckel-
urgenſi Ducatu, circa flumen & opi-
um *Warne*. Angili ſive Anglii, reliqua
eckelburgenſis agri pars, ad Lubecam
que. Eudoſes, Suardones, Nuithones,
rs Meckelburgenſis agri, Pomeraniæ
archiæque proxima. Caviones, pars
archiæ, Dannebergenſi Comitatui
oxima. His contermini Deuringi, ſive
oringi, in eadem Marchia, circa opi-
Havelberg, & *Rappin*. Longobardi,
Marchia media, vulgo nunc *Middel-*
rch, inter Albim & Viadrum amneis,
rca opida *Grabovv*, *Brandenborch*,
rlin, *Brötzen*. Semnones, in portio-
bus Marchiæ, Miſniæ, Luſatiæ, Sile-
e, atq; Poloniæ, inter Albim & VVar-
m amnem in Viadrum defluentem.
urgundiones, in partibus Caſſubiæ ac
oloniæ, inter Gotones ac Semnones.

Ingævones.

Ingævonum populi fuere iſti: Chau-
, qui & Cauchi, & Cauci; inter A-
iſiæ Albiſque oſtia utramque acco-
erunt Viſurgis ripam ſupra Bremam
que opidum; deinde uſque Mindam,
a Chattis jungebantur. Qui apud
acitum Foſi; reliquis auctoribus Saxo-
nes

nes appellantur: horum tota fuit Holſatia ad Cimbricam uſque peninſulam. Poſtea omnem oram maritimam occuparunt ab Albi ad Rheni uſque oſtia: unde cum Anglis in Britanniam inſulam abiverunt. Cimbri omnem eam tenuerunt peninſulam, quam nunc antiqui nominis itidem gens incolit Iutæ. Teutoni Danicas incoluerunt inſulas; quarum maxima vulgo *Zeeland*, Melæ dicitur Codanonia, nempe à gente Teutonorum, qui variantibus dialectis jam tunc dicebantur Dani, Godani & Codani: unde totum hoc mare etiam dicitur Codanus ſinus eidem Melæ ac Plinio, quod Tacito mare Suevicum, quia utrumque Suevi accoluerunt, ut mox oſtendam. Regiones trans dictum mare, quę nunc ſub Norvegiæ ac Suediæ Finniæque maxime nominibus veniunt, immenſas Germaniæ inſulas eſſe, falſo crediderunt veteres, quum verius ſint peninſulæ. Harum maximam, quæ Norvegiæ Suediæque regna continet, à proxima gente quidam dixerunt Scandiam, & Scandinaviam: alii à freto, quod eſt inter Danicas inſulas, vulgari vocabulo *Belt*, Baltiam: quod vocabulum poſtea corruperunt in Baſiliam. Altera peninſula, vulgo nunc *Finland*,

Plinio

pinio dicitur Finningia. In Scandia
opuli Scandii, ſive Scanii: vulgo nunc
anen, unde toti peninſulæ nomen.
s contermini fuere Hilleviones, nunc
alland. Vltra utroſque incoluerunt
iones, nunc Norvegii, vulgo *Nor-*
ge, & *Norge;* quorum terra jam anti-
iſſimis Græcorum autoribus dicta
erigon. Vltra hos ſunt Marchiofinni,
lgo *Marchfennen*. His continuantur
ritofinni, vulgo *Scritfennen*; extre-
verſus Septemtriones apud pro-
ontorium, Rutubæ Plinio, vulgo
nc *Noortkiin*. His proximi ſunt ver-
Orientem Lappiones, ſive Lappii,
lgo *Lappen:* infra hos verſus Meri-
em ſunt Suiones ſive Sueones, nunc
edi, vulgo *Svveden*. Infra hos Gutæ
e Guti, quorum regio nunc vulgo
tlandt. hi falſo vulgo appellantur
thi, & regio eorum Gothia; quum
fuerint iidem & Gothones ad Viſtu-
oſtia: ut ſupra dictum. Sed hic jam
antiquus ſcriptorum error: unde
iculæ illæ Iornandi fabulæ de Gotho-
m origine. Finni Ptolemæo, Tacito
cuntur Fenni, quod nomen hodie-
e ſervant, variatis dialectis, vulgo
nnen & *Finnen* dicti.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

CAP. III.

De Iſtævonibus, Hermionibus, atque Baſtarnis, item Suevia, & veterum Germanorum habitationibus.

IAM vero Rheno proximi erant Iſtævones: horum nationes fuere Friſii, Bructeri, Angrivarii, Chamavi, Anſibarii, Dulgibini, Chaſſuarii, Marſi, Tubantes, Marſaci, Sicambri, Vbii, & qui in horum poſtea agros ſucceſſerunt, Vſipii, Tencteri, Iuhones, Mattiaci; præterque antiquiſſimis temporibus Marcomanni, Harudes & Seduſii: qui tres populi poſtmodum in Boiohæmo inter Hermiones ſedes locarunt. Ex his omnibus Friſii, Marſaci & Bructeri quo ſitu fuerint, jam ante in XVII inferioris Germaniæ Provinciarum deſcriptione dictum eſt. Sed Bructeri poſtea inter ſuperiorem Luppiæ amnis partem & Agrippinenſem Coloniam coluerunt. Marſi, antequam Druſiana foſſa, quæ eſt in Gelria, inter Arnhemum & Dusburgium, facta eſt, ſuperiorem Velaviam & Zutphanienſis Comitatus partem, qua opida ſunt *Dotechum*, *Grolle* & *Bredefort*, incoluerunt. Foſſa autem facta, pars eorum intra Rheni divortia incluſi novum vocabulum Marſacorum, ſive Marſatiorum, adſumſerunt;

de-

e quibus ſupra: pars autem veteri no-
ine ſervato in interiora cōceſſerunt,
ter Amiſiam & Luppiam amneis, o-
dumque *Dulmen*. Angrivarii, Bructe-
s proximi, primum inter Amiſiam &
ſurgim amneis, qua eſt opidum *Min-*
n, coluerunt: Chamavi vero, ſupra
os inter Amiſiam & Loam flumen,
uod Amiſiæ paullo ſupra Emdam mi-
etur. poſtea vero utraq; gens Bructeris
pulſis agros eorum occuparūt: Cha-
avi verſus Occidentem; Angrivarii
rſus Septentriones. Hinc Dulgibini
nuerunt inter opidum Paterbornam
Viſurgim, qua *Flotovv* ei opidum ap-
ſitum. In his Quintilius Varus, cum
ibus legionibus, cæſus ab Arminio
eruſcorum Duce, inter opida *Diet-*
elle & *Horn*. His proximi verſus Me-
liem fuere Chaſſuarii, qui & Chat-
ari, inter Paterbornam & Viſurgim,
a ei opidum *Huter* impoſitum; pars
ondam fuere Chattorum. At Anſi-
rii tenuerunt inter Viſurgim & la-
m *Dommel*, apud quem opidum
iepholt. Tubantum varia ſemper fuit
les, ad ſuperiorem Amiſiæ partem.
cambri Rheni ripam tenuerūt à Co-
nia Agrippinenſi ad Rheni uſque di-
rtium; ab Oriente vero uſque ad
ttos, circa fontes Lappiæ, & opidum

Medebach; poſtea à Tiberio in Galliam tranſportati, ubi inter Moſam & Rhenum Gugerni dicti. horum agri portiones deinde tenuerunt in Rheni ripa Vſipii, ſive Vſiperes, & Tencteri: hi apud Coloniam, illi ad Rheni divortia. Vbii in Germania Rheni Mænique dextras ripas tenuere, ad Coloniam uſque, ab Oriente Chattis contermini. Horum agros Chattorum poſtea partes, occuparunt Iuhones & Mattiaci. horum fuit ſuperior ripa & Naſſovienſis Comitatus, cum VVetteravia & Haſſiæ parte, qua Marpurgium nunc eſt, quondam Mattium dictum; unde genti nomen; illi inferiora tenuere, cum VVeſtervvaldia. Marcomanni, antequam cum Seduſiis & Harudibus in Bojohæmum migrarent, fines habuere inter Rhenum, Danubium, Cocharum & Nicrum amneis. Seduſii inter Cocharũ, Nicrum, Rhenum & Mœnum: proximi his fuere Harudes, ad lineam à fonte Mœni ad Danubium uſque & opidum Ingolſtadium ductam. Allemanni Gallorum fuere colluvies, ſub Cæſare Auguſto, quum Maroboduus Marcomannos, Seduſioſque & Harudes, in Bojohæmum deduceret, in horum fineis inter Danubium, Rhenum ac Mœnum transgreſſi; unde & nomen.

Her-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

Hermiones.

Hermiones verſus Meridiem ad Danubii uſque ripam incoluerunt. in his populi fuere iſti: Cheruſci, Chatti, Hermunduri, Nariſci, Marcomanni, Quadi, Oſi, Gothini, Lugii, Burii, Marſigni. Cheruſcorũ agros nunc tenent Brunſvvicenſes, ac Luneburgenſes: Chattorum Haſſi & Thuringi. Hermunduri, ab initio inter Salam & Albim & Bojohæmum incoluere Voitlandiam, & Miſniæ Saxoniæque ſuperioris parteis; deinde quum Harudes cum Marcomannis ac Seduſiis in Bojohæmum transgreſſi. Harudum porro agros illi occuparunt ad Danubium uſque. hi poſtea proprie Suevi dicti ſunt. Nariſci tenuerunt inter Bojohæmi Occidentale latus & Danubium lineamque à Mœni fontibus ad opidum Ingolſtadium ductam; poſtmodum Armalauſi dicti. Marcomanni, Seduſii atque Harudes. Maroboduo Duce, à Rheno in Bojohæmum transgreſſi ſunt: ubi tamen Seduſiorum Harudumque nomina obſcurata vel prorſus exſtincta. Quadi antiquitus inter Bojohęmum, Danubium & Marum flumen incoluerunt; poſtea vero nomen eorum ad Sarmatica uſq; juga, quæ ſunt in Hungaria, inter duo

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

celebria quondam opida *Erlam* & *Vaciam*, protenſum fuit. Oſi Moraviæ ac Sileſiæ parteis coluere, inter opida *Oſtram* & *Osvvieczijm*; quorum hoc Viſtulæ, illud Maro impoſitum. Infra hos fuere Gothini, itidem Sileſiæ partem inter Mari Vartęq; fluminum fonteis colentes. Hinc Lugii, magna gens inter Vartam & Viſtulam, Polonię partem tenuere, ad opidum uſque Vladiſlaum Viſtulæ appoſitum. His contermini verſus Occidentem Burii, inter Vartam & Viadrum; his Marſigni inter Viadrum & Bojohæmum; utrique finitimi Semnonibus ſupra dictis.

Baſtarnæ, ſive *Peucini*.

Baſtarnas quondam à Viſtulę dextra ripa ad oſtia uſque Iſtri incoluiſſe, ſupra dictum eſt. Ipſos quoque oſtiorum inſulas tenuiſſe, quarum maxima dicebatur Peuce, nomen eorum alterum Peucini indicat.

Æſtii, quos Livoniam Pruſſiamque inhabitaſſe, ſupra dixi, cui quinque generum adſcribendi ſint, dubito: quum ab Rheno quondam in has ſedes inter Ingævones Baſtarnaſque profecti fuerint. Diſtinguebantur in Hirros atque Scyros ſive Sceros: hi Pruſſiam, illi Livoniam habuere.

Sue-

Suevia.

Cæterum, Suevia antiquiſſimis tem-
oribus erat quicquid ab Occidente
ojohæmicis montibus, Sala, Albi, &
'rava amnibus, ſinu Codano, ac mox
nari Germanico ; à Septemtrionibus
nari glaciali ; ab Oriente ſinu Albo,
acu Albo, ſinu Botnico, mari Codano,
c Viſtula Maroque ; à Meridie Danu-
io includebatur. quod ſpatium Suevi
ncoluerunt, in nationes ſupra memo-
atas diſtincti. Eorum antiquiſſimi no-
iliſſimique Semnones fuere, utram-
ue late accolentes ripam Viadri, qui
mnis antea Suevus dictus: unde genti
nomen, & à gente poſtea mari cogno-
nen Suevico, vulgo nunc *die Ooſt-Zee.*
ed poſterioribus ſæculis Suevi proprie
abiti ſunt, ceu peculiari nomine Sue-
orum pars, Hermunduri: quorum
nunc etiam poſteritas durat in regio-
ne, quæ vulgo dicitur *Svvaben.*

Priſcorum Germanorum habitationes.

Nullas, inquit Tacitus, *Germanorum
populis urbeis habitari, ſatis notum eſt:
ne quidem pati inter ſe junctas ſedes. co-
lunt diſcreti ac diverſi, ut fons, ut cam-
pus, ut nemus placuit.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

Cap. IV.

De Vindelicia & Norico.

ANtequam hodierna Germaniæ explicentur, terrarum inter Alpes & Danubium primum exponēda erit antiquitas; nam hæ jam circa annū Dom ccc. ab Allemannis, Marcomannis ac Quadis occupari cœperunt, perpetuoque in hunc uſque diem ab iiſdem nationibus poſſeſſæ ſunt. unde etiam partes factæ Germanici Imperii. Inter Rhenum igitur, ſive quem Rhenus tranſit, lacum Brigantinum, & Lichum amnem, Rhætos: inter Lichum & Ænum Vindelicos: inter hos & Cethium montem, qui ad Viennam deſinit, in Danubii ripa, Noricos ponit Ptolemæus: ſed falſo: ut ex Strabonis Pliniique patet Geographia, ſimulque ſitu regionum. namque Rhæti Alpes tantum incoluere, & earum valles, à Septemtrione ad lacum uſque Brigantinum. Sub Alpibus ad Danubium uſque fuere inter dictum lacum & Ænum flumen Vindelici. Hinc ad Cethium uſque montem Norici: quorum hi etiam ipſas Alpeis tenuerunt apud Fori Iulii regionem. Nomen habuerunt à Noreia, urbe ſupra Aquileiam ſita. Reliqua opida clara fuere iſta: Ovilia,

Wels

Vels nunc; in Danubii ripa Vindonia-na, quod corrupte Vindobona, & apud Ptolemæum corruptius Iuliobona, vulgo nunc *Wien*; Lauriacum, nunc *Lorck*. Vindelicorum caput fuit Damaſia, quę poſtea, colonia Auguſti Cæſaris auſpiciis deducta, Auguſta Vindelicorum dicta eſt. Cætera loca maxime celebria fuere: Iuvavium, ſive Colonia Iovavia, vulgo nunc *Saltzburg*. Dein Reginum, ſive Regina caſtra, vulgo nunc *Regensburg*; nomine à flumine Regino, vulgo nunc *Regen*, olim tracto. Hinc Batava caſtra, vulgo *Paſſavv*: & prope hoc opidum, apud Danubii Ænique confluenteis, Bojodurum; quod nomen accepit à Bojorum trajectu, qui à Marcomannis è Bojohæmo pulſi in has oras tranſmigrarunt, quas etiam nunc eorum poſteri tenent, nomine nunc vitiato, Bavari; ſuperioribus ſæculis Bojoarii, & Bojuvarii dicti. Reliqua opida fuere, Abuſena, *Abenſperg*: Guntia, *Guntzperg*: Campodunum, *Kempten*: Abudiacum, *Fueſſen*; Iſiniſca, *Munchen*.

CAP. V.

De fluviis, ſilvis ac montibus Germaniæ.

CElebriores Germaniæ fluvii, iidemque navigiorum capaces ſunt: O-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

ceanum petentes; Rhenus, ſecundus claritudine Europæ: qui lacum Brigantinum, vulgo *der Bodenſee*, tranſiens, recipit Nicrum, vulgo *der Necker*; & Mœnum, vulgo *der Meyn*; Luppiamque, vulgo *die Lippe*. Hinc Amiſius ſive Amiſia, vulgo *die Ems*; Viſurgis, *die Weſer*, ſuperiore ſui parte *die Werre*. Inde Albis, nunc vulgo *die Elbe*, Salam, vulgo *die Sale*, una ſecum devehit. In ſinum Codanum ſeſe effundunt; Chaluſus ſive Trava, vulgo *die Trave*: Viadrus, antea Suevus, & Plinio Guttalus dictus, vulgo nunc *die Oder*: Viſtula ſive Viſtillus, *die Weixel*. At Danubius, vulgo *die Donavv*, & *Danavv*, omnium Europæ maximus, à dextra ripa ex Vindelicia Lichum, vulgo *die Lech*, & Ænum, vulgo *der In*, à læva Navam, vulgo *die Nabe*, & Marum, *die March*, in Pontum Euxinum defert.

Sylvarum Romanis monumentis celebratę ſunt; Hercinia, totam fere olim Germaniam occupans; proprie tamen ſic circum Bojohæmum appellata; vulgo nunc, *der Böhaymer vvald*. Bacenis, quæ & Semana, vulgo nunc in Brunſvvicenſi Ducatu *der Hartz*, antiquam Herciniæ memoriam ſervans. Gabreta, vulgo *der Döringer vvaldt*. Luna, inter Moraviam, Poloniam & Hungariam.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

m. Martiana, ſeu forte rectius Harma, nunc *der Schvvartz vvaldt*. Cæ, ad dextram Luppiæ amnis ripam, ud procul Veſalia.

Montium nobiliſſimum jugum Hernium, Bojohæmum cingens, qui & iditi montes. Dein Abnoba in Duu VVirteburgenſi circa Danubii Nique fonteis. Taunus, ex adverſo Montiaci, vulgo *der Hayrich*. Rhætico, adverſo Bonnæ, *das Siebengebirge*. eliobocus in Brunſvvicenſi Ducatu, ud Semanam Silvam, vulgo *der ockesbarch*.

CAP. VI.

De Incolis Germaniæ.

DE origine gentis Germanorum, multi hoc noſtro ſæculo, multa falati ſunt, nugatique Germani ſcriores. Antiquus juxta & gravis inpriis auctor Romanus Tacitus, in libro em de hac gente conſcripſit: *Celeant* (inquit) *carminibus antiquis, quod unum apud illos memoriæ & anlium genus eſt) Tuitonem Deum, rra editum, & filium Mannum, origim gentis conditoreſque*. Mannus hic at Adam, *Theut* vero, ſive *Tuit*, ipſe eus rerum omnium auctor, qui è rra condidit formavitque primum

hominem.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

hominem, Germanis *Man*, Hebra
Adam dictum. ab hujus igitur *The*
nomine tota gens ſibi nomen adſcivi
Theutiſci, ſive, variante Dialecto,
Tuit, *Tuitiſci*. vulgo *die Teutiſſche*
Duytſche. Vnam eandemque lingua
antiquiſſimis temporibus fuiſſe per u
niverſam Hiſpaniam, Galliam, Britar
nicas inſulas, Germaniam & Illyricun
omneſque has nationes in univerſu
Græcis dictos fuiſſe Celtas, ſupra i
deſcriptione Galliæ dictum. Cæſar i
Comm. de Bell. Gall. *Gallos*, ait, *à Di*
patre ſe prognatos prædicaſſe: quem il
haud dubie intellexere eundem *Tuit*
nem Germanum: quando Lucanus ill
rum Deum *Teutatem* memorat. Eun
dem vero Teutatem Mercurium c
luiſſe Hiſpanos, auctor eſt Livius. Ex ho
igitur argumento, ſimulque ex illo d
lingua Celtica, colligere licet, omn
prædictas quinque nationes uno voca
bulo olim dictas fuiſſe Teutiſcos, *d*
Teutiſſche. Aſchenazem Noachi pro
nepotem ab urbe Babylone in diſper
ſione gentium huc deduxiſſe ſuos, alib
demonſtratum eſt. Hinc poſtmodum
Hebræis ſemper gens Germanorum
dicta fuit *Askenazim*. Cęterum, natio
nes nonnullas jam antiquiſſimis tem
poribus à Germania in Gallias commi
graſſe

ſe Gallos in Germaniam transgreſ-
tradunt apud Romanos maxime
ar & Tacitus. Helvetii inter Danu-
n, Rhenum & Mœnum, Bojohæ-
mque, loca tenuere: ipſum Bojohæ-
m Boji; unde nomen regioni. Po-
ioribus ſæculis, quum Germanorum
erſæ nationes, Gothii, Burgundi,
gii, Vandali, Longobardi, Marco-
nni, Quadi, alii in Italiam, in Gal-
m alii & Hiſpaniam, proficiſcerentur;
termina olim trans Viſtulam gens
edi, ſive Vinidi, quæ iidem & Slavi,
gnam Germaniæ partem occupa-
t, ad Albim uſque. hinc crebra in
ſia, Luſatia, Miſnia, Marchia Bran-
urgenſi, Meckelburgenſi Ducatu,
Pomerania, Slavonica urbium, ca-
orum ac vicorum nomina. Gens
adhuc incolit totum Bojohæmum
ue Moraviam, Luſatiæ item agros
gna ex parte.

CAP. VII.

Quota pars Germaniæ ſubjecta fuerit Imperio Romano.

T operæ pretium fuerit, antequam
ad hæc noſtra ſæcula pergam, pri-
um indicaſſe, quota pars olim Ger-
aniæ Romanorum armis debellata
erit. Primi igitur Germanorum Ro-
manis

manis nomen ſuum dederunt, armaq; noſcenda, Cimbri atque Teutoni, ultro Galliam Italiamque petentes: quos C. Marius partim in Gallia, partim in Italia ſub ipſis Alpibus vicit. Cæſar poſthinc, dum Gallia domita Rhenum transgreſſus Germanos irritavit, perpetuum Romanis bellum cum Germanorum gente concitavit. Reliqua omnia, quocunque arma tulerunt, prona illis fuerunt. Germanos ingentibus ſæpe exercitibus triumphatos magis, quam victos, ipſimet Romanorum fatentur ſcriptores. At quota pars horum armis tot ſæcula Germaniam petentibus perdomita fuit? Maximis equidem ipſorum Romanorum cladibus debellati fuerunt populi Rhenum inter & Albim, Auguſti Tiberiique auſpiciis: at poſt hos nihil ſub imperio ſuo retinuerunt, niſi Rheno proximos Friſios, Vſipios, Tencteros, Iuhones, Mattiacos, & his conterminos Alemannos: qui tamen non origine Germani, ſed Galli fuerunt, ut ſupra dixi. Sed & hi mox circa annum Chriſti cc. rebellarunt, Galliamque crebris incurſionibus vexarunt. quo tempore quoque natum Francorum nomen: quod ſibi omnes populi inter Rhenum Albimque incolentes, in unum corpus

con-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

ngreſſi , novum à libertatis argu-
nto impoſuerunt ; protinus & ipſi
lliam crebris incurſionibus depopu-
tes . Reliqua ultra Albim Danu-
mq; Germania intacta ſemper man-
quæ & ipſa poſtmodum Suevis, ut
ra dixi, Gothis, Burgundis, Vanda-
& Longobardis, aliiſque nationibus
iſſis, ultro Romanum imperium
iit, totumque propemodum occu-
vit. Marcomanni & Quadi, Danubii
olæ, jam inde à M. Antonini Impe-
, Vindeliciam, Noricum & Panno-
am Romanorum provincias, petere
perunt. Nec ante Martia hæc Ger-
anorum gens quievit, donec toto
mano Imperio per varias provin-
s occupato, ipſum tandem Imperii
mē decuſq; in fines ſuos pertraheret.

CAP. VIII.

De variis Germaniæ Regnis, ac noviſſima ejus diviſione.

Æterum, liberis olim rebuspubl.
Germani, inter Rhenum, Danu-
um, Viſtulam & ſinum Codanum,
erunt. principes tamen plerique ſuos
abuere: quos falſo nomine ſæpe reges
ocant Romani. Vltra ſinum Coda-
um duo fuere jam inde ingentia re-
a, Sitonum in Norvegia, & Sueonum

in

in Suedia: quæ etiam nunc durant: niſi quod Norvagiorum Imperium tranſla-tũ eſt ad Danos. His poſtea acceſſerunt Czechorum in Bojohęmo, & Polonorũ ad Viſtulam amnem. At Saxonum, Duringorum, Francorum Orientalium, Suevorum ad fontes Danubii, ac Bojoariorum, quæ iiſdem fere tempeſtatibus orta fuerant, circa Caroli M. tempora abolita ſunt. Hic, tandem Romanorum Imperio in Germaniam delato, in varias provincias atq; Ducatus eam diviſit; Norvagia, Suedia, Daniæque parte, trans mare Suevicum, ac Polonia cis Viſtulam, jam tum à Germania avulſis. Hinc Germania in duas parteis, id eſt, in ſuperiorem & inferiorem, diviſa eſt. In Superiore ſunt regiones iſtæ: Helvetia, Alſatia, Suevia, VVirtenbergenſis Ducatus, Bavaria, Franconia, ſive Francia Orientalis, Palatinatus Rheni, Bojohæmum, Moravia, Auſtria, Stiria, Carinthia, Carniola, Tirolis. In Inferiore, præter XVII provincias, quas vulgari nunc vocabulo vocant Belgium, ſunt: Leodicenſis Epiſcopatus, Lotharingia, Iuliacenſis Ducatus; Colonienſis, Treverenſis, Moguntiacenſis Archiepiſcopatus; Clivia, VVeſtfalia, Haſſia, Duringia, Saxonia, Miſnia, Luſatia, Sileſia, Marchia Brandeburgenſis, Pomerania,

Meckel-

ckelburgenſis Ducatus, Holſatia.
lvetii, poſtquam Iͻ cccc prope an-
in Germania, ac noviſſime ſub Ger-
anorum Imperio computati eſſent,
go tandē imperii excuſſo, cc xx circi-
annos libere agunt. Cęterum, Otho-
III imperante, (ut vulgaris opinio
,)inter Germanię Principes conven-
m atque decretum fuit, ne quis, niſi
ermanici nominis Princeps, Rom. Im-
rator crearetur. Atque tum Septem-
ri conſtituti, quibus ob eligendi Im-
ratorem poteſtatem Electorum no-
en inditum. Horum tres Eccleſiaſtici,
emque Archiepiſcopi, & Archican-
llarii S. Imperii. Primus, Moguntia-
s in Germania. Secundus, Colonien-
in Italia. Tertius, Treverenſis in Gal-
. Quatuor reliqui ſunt ſeculares. Pri-
us, Rex Bojohemiæ, pocillator: Se-
ndus, Palatinus Rheni, dapifer: Ter-
us, Saxo, enſifer: Quartus, Marchio
randeburgenſis, cubicularius.

CAP. IX.

e Imperii Germanici provinciis, citra Rhenum in Gallico ſolo ſitis.

eodicenſis *Provincia*, Gall. *Liege*, ſu-
per. German. *Lüttich*, infer. *Luyck*.

Eodicenſis provincia, quamvis Bel-
gicis undique cincta, tamen ad S. Im-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

perium ſpectat, Colonienſi Epiſcopo ſubjecta. Caput ejus eſt Leodicum, urbs ampla & ſuperba, magnificis ædificiis inſtructa; ob amœnitatem delitiaſque varias paradiſus ſacerdotum nuncupata. *Huy*, nitidum cum arce opidum. *Bullion*, ſui quondam juris Ducatus; nunc Leodicenſi Epiſcopo ſubjectus; arcem habet ejus nominis munitiſſimã.

Ducatus Iuliacenſis, *Gulich*.

Caput Ducatus Iuliacenſis, quod ei nomen dedit, eſt Iuliacum, opidum antiquum atque munitum. In Iuliacenſi agro ſita eſt urbs Aquæ Grani, ſive, ut vulgo uſurpatur. Aquisgranum; German. ſuper. *Ach*, inferioribus *Aken*, Gallis *Aix* dicta; ſaluberrimis calidarum aquarum fontibus clara; Caroli M. primi Germanorum Imperatoris aula ac ſepulchro inſignis. Mos erat olim, Imperatores heic inaugurare ſub corona ferrea in templo pendente..

Colonienſis Archiepiſcopatus.

Colonienſis Diœceſis veterum Vbiorum ad utramque Rheni ripam ſedes olim fuit. Ipſa urbs Colonia Agrippinenſis, ſeu, ut vulgo uſurpatur, *Colonia Agrippina*, Vbiorum caput, à colonia, Agrippinæ Claudii Imperatoris uxoris auſpiciis deducta, nomen cognomento

traxit

axit. Vrbs nunc eſt Germanicarum
axima, Emporiumque ad Rhenum
leberrimum. Cęterum, libera eſt Im-
rii civitas. Bonna antiquum muni-
imque opidum, Archiepiſcopi Colo-
enſis, Electoris Imperii, ſedes.

Lotharingia, *Lottheringen.*

Lotharingiæ Ducatus à Lothario,
roli M. nepote, nomen accepit; ca-
t ejus quondam fuit Divodurum
ediomatricorum, vulgo *Metz*, libe-
n Imperii civitas: at nunc Galliæ Rex
m tenet; una cum Viroduno, *Ver-
n*; & Tullo, *Toul*. Nanſium, vulgo
anſy, ſedes nunc Ducum & caput
ovinciæ, egregia munitaque urbs.

Auſtraſia, *Weſtreych.*

Auſtraſia complectitur Diœceſes Tre-
renſem & Moguntinam; item Duca-
m Bipontinum, vulgo *Zvveybruc-
n*, Comitatuſque, *Sarbrucken, Ley-
ngen, Bitſch.*

Treverenſis Archiepiſcopatus caput
t Auguſta Treverorum, vulgo *Trier*,
allis *Treves:* urbs antiquitatem ſuam
æ ſe ferens. Confluentes, *Coblentz*,
bs ad Rheni Moſellæque confluentes
oſita, haud exigui eſt momenti. Vi-
llicum, *Witlich*, Treverenſis Archie-
ſcopi atque Electoris ſedes.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

Moguntini Archiepiſcopatus capt
eſt Moguntiacum, ſive Moguntia
Mentz, urbs inter præclaras Germa
niæ computata. At ſedes Archiepiſco
pi Electoriſque eſt trans Rhenum i
Germanico ſolo, Aſciburgii, *Aſche*
burg. Sunt præterea in Auſtraſia libe
ræ Imperii urbes; VVormatia, vulg
VVormbs: *Oppenheym*: & *Spira*, Iurid
co totius Imperii conventu clara; Ca
meram Imperialem vulgo vocant
Franckenthal, nitidiſſimum eſt à Belg
excultum opidum.

Alſatia, *Elſaß*.

Alſatia Auſtriacæ ditionis regio, i
duos Landtgraviatus, ſuperiorem & in
feriorem diviſa eſt. In ſuperiore opid
ſunt; Colmaria, Seleſtadium, Rufacum
haud ignobilia. Inferior habet; Tabe
nas, vulgo *Zabern*; & Hagenoam. A
gentoratum in eodem tractu, vulg
Straßburg, in clariſſimis Germaniæ ci
vitatibus. turris, quæ eſt ad Cathedra
lem Eccleſiam, mirifica & magnific
ſtructura; item armamentario inſtru
ctiſſimo, maxime inſignis eſt.

Montbeliard.

Eſt in confiniis Alſatiæ ac Burgun
diæ Comitatus *Montbeliard*, German
Mümpelgard, VVirtembergenſi Du
ſub

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

ſubjectus. opidum *Montbeliard* tutiſſimo munimento clarum eſt.

CAP. X.

Suevia, Franconia, Palatinatus Rheni.

Briſigavia, *Briſgavv.*

Rima trans Rhenum eſt Briſigavia regio, Elſatiæ quondam pars. Caput hujus Provinciæ eſt Friburgium, ſplendida atque amœna urbs; ſecunda eſt Briſiacum, *Breiſach.*

Suevia, *Schvvaben.*

2 Suevia, vaſtæ quondam illius gentis exiguæ reliquiæ, ad ſupremam Danubii partem conſtitit. Vrbium hujus Ducatus prima eſt Auguſta Vindelicorum, *Augsburg*, opulentiſſimum Emporium: urbs ſplendida inprimis & magnifica, munitione tuta, libera Imperii civitas. Vlma, munitiſſima & ipſa, ſimulque ditiſſima Imperii civitas, ædificiorum ſplendore facile finitimas præſtat. Reliqua loca nobiliora ſunt; *Nordlingen, Memmingen, Lindavv, Füeſſen, Rottvvijl*, ubi Iuridicus Imperii conventus eſt.

VVirtembergenſis Ducatus.

VVirtembergenſis Ducatus, ab arce VVirtemberga cognominatus, pars erat Sueviæ; at quum nuper Ducatus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

factus ſit, provincia ſeorſim cenſetur. Vrbes inibi claræ ſunt, *Canſtat*, mercatu celebris, *Stutgart*, Ducum ſedes, Rotenburgium; quæque reliquas antestat, Tubinga.

Franconia, *ſive* Francia Orientalis, *Franckenlandt*.

Dux eſt, qui & Epiſcopus, cognomine Herbipolitanus, ab Herbipoli, vulgò *Würtzburg*, capite provinciæ, dictus. Vrbs eſt inter primas prçclara. At Francofurtum ad Mœnum libera imperii civitas, celeberrimis totius Europæ, nedum Germaniæ, nundinis nobilitatur. Bamberga Epiſcopali dignitate celebris urbs, centrum Germaniæ obſidere videtur. Eſt in Franconienſi agro Arx *Anſbach*, Marchionatus titulo gaudés.

Palatinatus Rheni, *die Pfaltz*.

Franconiæ quondam pars, nunc Palatinatus Rheni, caput habet provinciç Heidelbergam, eamdem Electorum Palatinorum ſedem. Ad confluentes Rheni Nicriq; Manhemium opidum munitiſſimum, provinciç propugnaculum eſt. Eſt eodem tractu, inter Elſatiam & Palatinatum, Marchionatus Badenſis, ab aquis totius Germaniæ celeberrimis cognominatus. Sedes Marchionis eſt Durlacum, opidum cum arce.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

CAP. XI.

Palatinatus ſuperior, Bavaria, Salisburgenſis Archiepiſcopatus, Tirolis Comitatus.

Nortgavia, *Nortgavv*; qui & Palatinatus Bavariæ, ſive ſuperior Palatinatus, *die Ober Pfaltz.*

NOrimberga, *Nürnberg*, in confiniis Franconiæ, Sueviæ, ac Bavariæ poſita, nullius ſoli eſſe cupit. Vrbs eſt magnifica, ſplendida, potens ac totius Germaniæ ſuperbiſſima. Caput Nortgavię nunc cenſetur Amberga. *Neuburg & Sultzbach* Principum Palatinorum ſunt ſedes. Eſt circa hæc loca Landtgraviatus Leuchtenbergicus, cujus ſedes *Pfreimbt*. Eſt & Egra, *Eger*, libera imperii civitas. Item Comitatus *Ellenbogen*, qui ad Bojohæmiam ſpectat.

Bavaria, *Baieren.*

Bavariæ Ducatus dividitur in Superiorem & Inferiorem. hic ad Ortum; ille ad Occaſum ſpectat. In ſuperiori ſunt urbes claræ Monacum, *München*, Ducum ſedes, omnium Germanicarum pulcherrima. Secunda eſt Ingolſtadium: hanc ſequitur Friſinga. In inferiori Auguſta Tiberii, quod nomen illi falſo tribuerunt olim fabuloſi Gram-

matici; alias Ratiſbona dicta, vulg
Regenſburg, comitiis imperii, quæ he
haberi conſueverunt, antiquitatum re
liquiis, & ponte prælongo clara. Rel
quæ memoratu dignæ ſunt, Pataviun
vulgo *Paſſavv*, *Landshut*, *Straubing*.

Salisburgienſis Archiepiſcopatus.

Bavariæ pars eſt Salisburgienſis Ar
chiepiſcopatus; cujus caput ſedeſq; Ar
chiepiſcoporum Salisburgium, *Saltz
burg*, urbs ſatis elegans.

Tirolis Comitatus.

Terioli, vulgo *Tyrol*, eſt arx, und
maximus Europæ Comitatus in ipſi
Alpibus, in Germania Norici, in Itali
Rhætiæ partem obtinens, nomen ha
bet. Vrbes claræ ſunt, Ænipons, vulg
Inſpruck, quondam Comitum, nun
Auſtriæ Archiducum in his oris ſede
Tridentum, Italis *Trento*, Germani
Trient, concilio Oecumenico clara. Bol
zanum, mercatus non incelebris. Bri
xia etiam, vulgo *Brixen*, nobilis in ho
tractu Epiſcopatus eſt.

Cap. XII.

*Croatia, Vinidorum Marchia, Carniola
Carinthia, Stiria & Auſtria.*

Croatia, Marchia Vinidorum, Car
niola, Carinthia, Stiria & Auſtri
ſupe

perior, quia hodie domui Auſtriacæ parent, in Germania hodie cenſentur; quum olim Pannoniæ portiones fuerint.

Croatia, & Vinidorum Marchia.

Croatia, Germ. *Krabaten*, regni titulo decora, & Vinidorum Marchia, Germ. *VVindiſch Marck*; nihil in ſe habent memoratu dignum. Cæterum incolæ utriuſque ſunt Slavonici generis. In Vinidorum tamen Marchia ſunt etiam Germani.

Carniola, *Krain*.

Caput hujus Ducatus eſt opidum Lubiacum, *Laubach*, & Lubiana dictum. *Krainburg* locus eſt munitiſſimus. Celeia, *Cilly*, Comitatus titulo inſignitur. Cæterum incolæ partim ſunt Germani, partim Slavi.

Carinthia, *Kernten*.

Ducatus hic Stiriæ Ducatui conjunctus, urbes inſigniores habet, *Villach*, *Claghenfurt*, Ducum quondam ſedem; *Volckmarck*, *S. Veit*, *Iudenburg*.

Stiria. *Steirmarck*.

Dividitur Stiria in ſuperiorem atque inferiorem. In hac caput totius Stiriæ & ſedes Archiducum Auſtriacorum, eſt Grætia, *Gräts*, admodum magnifica.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

gnifica. Sunt præterea celebres, *Rackelſpurg, Pettavv, Marpurg: Kermend,* & *Camſia*, duo munitiſſima erant contra Turcarum irruptiones propugnacula; ſed hoc jam ſuperioribus annis Chriſtianis ereptum eſt. In ſuperiori Stiria urbs primaria eſt Muripons, *Pruck an der Mure.*

Auſtria, *Ooſterreich.*

Vnicus totius Europæ Archiducatus eſt Auſtria, in Superiorem ac Inferiorem diviſa. Inferior inter Danubium, Bojohæmiam, & Tejam flumen ſita, urbem præcipuam habet *Krembs.* Superiorem, quæ inter Danubium & Stiriam poſita, caput eſt Vindoniana, ſive, ut vulgo uſurpatur, Vienna, *Wien*; urbs magnifica ac ſplendida, tutiſſimum in his oris contra Turcarum incurſiones munimentum. Lincium, *Lintz*, nobile eſt ad Danubium Emporium.

Cap. XIII.

Bojohæmia, Moravia, Sileſia, Luſatia.

Bojohæmia regnum, Germ. *Böhaimb*, montibus ac ſylvis, ceu munitiſſimo vallo undique cinctum, ab initio incoluere Germanorum quidam: quibus pulſis Boii, Gallica gens, obſederunt;

unt; nomenque de ſuo regioni reliquerunt. Bojos pepuleruntMarcomanni, Germanica gens; hos, circa annum à nato Ieſu IↃ L, Slavonica gens, quæ etiam nunc tenet, Bojohæmi, *die Böhmen*, à ſolo quod occuparunt, Germanis dicti; at *Czechi* ſuo ſibi patrio vocabulo nuncupantur. Principio adventus à ducibus populus regebatur; donec circa annum cIↃ LXXXVI Vratiſlaus primus Bojohæmiæ Rex crearetur. Hunc poſtea continua ſerie ſecuti ſunt alii Reges, donec Regia ſtirpe prorſus extincta, ad Auſtriacam domum regnum devolutum eſt. Regio ipſa eſt omnium rerum ad uſum vitæ humanę neceſſariarum fertiliſſima; argenti ęriſque metallis abundans: quibus in locis etiam auri ſunt venæ. Vrbium clariſſima eſt Praga, regni caput, Regumque ſedes, totius Bojohæmię compendium: urbs ſane magnificentiſſima, ſuperbis ædificiis frequens, exteris nationibus adfluentiſſima. Secundum locum tenet *Pilſen*. Reliqua opida nobiliora ſunt *Kralovvihradetz*, Germanis *Königingrätz*; *Kutnahora*, Germ. *Kuttenberg*; *Nympurck*, German. *Limburg*; *Tabor*, *Budieiovvice*, Germ. *Budvveiß*; *Lanÿ*, German. *Laun*; *Satetz*, Germ. *Satz*: *Litomierzitze*, Germ. *Leitmeritz*;

Chomu-

Chomutovv, Germ. *Commetavv*; Thermæ Carolinæ, *Karlsbad*, ſaluberrimis aquis opidulum eſt celebratiſſimum.

Moravia, *Mähren*.

Sub Bojohæmiæ regno cenſentur Moravia, Sileſia ac Luſatia. Moravia Marchionatus nomen habuit à flumine in Danubium exeunte, quod Plinius Morum, Tacitus Marum vocat. Gens incolit Slavonica, Germanis miſta. Vrbium clariſſima eſt *Olmitz*, Slavonice *Olomuce* caput regionis, elegans ac dives. *Brin & Znaim* inter ſplendidiſſimas haud poſtremæ. *Iglavv & Kremſier*, non negligenda opida.

Sileſia, German. *Schleſinghen & Schleſien*.

Sileſiæ ampla ac dives regio, ſub Ducatus titulo XVI Principatus in ſeſe complectitur; quorum nomina ſunt; *Breſlavv, Glogavv, Sagan, Schvveinitz, Lignitz, Briege, Neiſſe, Croſſen, Teſchen, Oppelen, Ratibor, Münſterberg, Troppe, Iaur, Olſſe. & Iägerndorff* Poloniæ regibus ſubjecta fuit primum univerſa Sileſia: poſtea circa annum CIƆ CCC. in Bohæmiæ Regum fidem ſe contulit, à quorum Imperio etiamnunc pendet. Vrbium Princeps eſt Vratiſlavia,

Bojo-

Bojohemis *Wratzlavv*, Germ. *Breſlavv*, opulentiſſimum in his oris Emporium, ſplendida ſane urbs, ac merito inter tres pulcherrimas Germaniæ (quarum alteræ Monacum & Lipſia) computata. Secunda ab hac eſt Glogovia cognomine Major, *GrooßGlogavv*. Sequuntur hinc *Sagan, Schvveinitz, Neiſſe, Lignitz, Briege, Olavv, Oppelen, Troppavv, Teſchen*. Eſt præterea in his oris inter Bohœmiam & Sileſiam, ſui quondam juris Comitatus Glacenſis, *Glatz*; cujus titulo, Comitum ſtirpe extincta, Bojohæmiæ Rex nunc gaudet.

Luſatia, *Laußnitz*.

Sileſiæ ab ſolis æſtivi occaſu contermina eſt Luſatia, Hexapolitano agro, *die Sechsſtätte*, à ſenario oppidorum numero ſic appellata, clara. Nomina eorum ſunt, *Bautzen, Gorlitz, Sittavv, Kamitz, Luben, Guben*. quorum tria priora ſatis lauta.

Cap. XIV.

Marchia Brandeburgienſis, Pomerania, Meckeloburgium, Holſatia.

Marchia Brandeburgienſis.

REgio hæc eſt ſpatioſa, ingentibus ſilvis, lacubuſque atque paludibus invia, ab opido Brandeburgio cognominata.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

minata. Dividitur in duas potiſſimum parteis. Veterem ac Novam Marchiam. Veteris caput eſt *Brandeburg*. Nova Francofurtum ad Oderam, celebris civitas, mercatu nobilis. Berlinum in medio Provinciæ ſitum, ſedes eſt Principum Electorum Brandeburgenſium; urbs amœniſſima. Coſtrinum, vulgo *Köſtryn*, mirando munimento nobile opidum. Alterum munimentum eſt *Spandavv*, prope Berlinum. Cætero *Croſſen* Ducatus, qui antea in Sileſia cenſebatur, nunc Marchionibus Brandeburgenſibus paret.

Pomerania, *Pomern*.

Pomeraniæ Ducatus ſolo fertiliſſimo juxta litus maris Codani longo tractu expanditur, in ſeptem parteis, quarum quæque Ducatus dignitate cenſetur, diviſus. Nomina Ducatuum ſunt, *Wenden*, *Stetin*, *Gütſchkovv*, *Wolgaſt*, *Vſedom*, *Rügen*, *Bart*. Ex his *Rügen* & *Vſedom* ſunt Inſulæ. Caput Pomeraniæ eſt Stetinum, urbs haud exigui momenti, Emporiumque celebre. Sequuntur *Straleſond*, *Wolgaſt*, *Gripesvvold*; *VVollin*, celeberrimum quondam in his oris emporium; *Stargard*, *Colberg*, *Camin*, *Cöslin*, *Stolpe*, opida nobilia.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

Meckelburgienſis *Ducatus.*

Meckelburgienſis Ducatus, quem ulgus Latinorum inepte Megapolitanm adpellat, urbes habet claras Lubeam, *Lübeck*; Roſtochium, *Roſtock*; ſmariam, *Wiſmar*; Lubeca opulenſima quondam marique potentiſſia imperii civitas, nunc etiam Suedi Moſcoviticiſque commerciis celerrimum Emporium. Vrbs eſt ampla, endida & magnifica.

Holſatia, *Holſtein.*

Dividitur hæc regio in Holſatiam oprie dictam, & Ditmarſiam ac Sleovicenſem Ducatum. Ditmarſi, *die itmerſen*, libera nuper gens, nunc ſub anorum Regum imperio vicatim inlunt. Clariſſima totius Holſatię urbs Hamburgium, opulentiſſimum ad bim flumen Emporium, quo advernaves ex variis mundi partibus adllunt. *Kiel*, item, *Ekelnförde*, & *uſem*, nitida opida portuſque celees. In mediterraneis ſunt *Flensburg*, *ensburg*, & *Sleſvvÿck*. huic conqua fere arx *Gottorp*, Ducum ſes eſt.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

CAP. XV.

Luneburgenſis Ducatus, Bremenſis Archiepiſcopatus, Friſia Orientalis, Weſtfalia, Clivia & Montanus Ducatus.

Luneburgenſis *Ducatus.*

DVcatus hic cognominatur à capite ſuo Lunæburgio, *Luneburg* urbe lautiſſima, ſalis fontibus maxime clara. Cella, *Cell,* Ducum ſedes eſt. *Danneberga,* Comitatus titulo decorata.

Bremenſis *Archiepiſcopatus.*

Bremenſis Archiepiſcopatus caput Brema eſt, *Bremen,* civitas egregia & magnifica, Emporiumque haud ignobile, Viſurgi fluvio navium appulſum commodante. *Stade,* opidum prope Albim, Anglorum, qui per univerſam Germaniam pannis negotiantur, celebre nuper fuit Emporium. *Vorde,* ſive *Bremerforde,* arx cum vico, Archiepiſcoporum Bremenſium ſedes eſt.

Friſia *Orientalis.*

Friſia Orientalis, *Ooſt-Frieſlandt,* alio nomine Comitatus Embdanus nuncupatur, à capite ſuo Emda, *Emden;* urbe haud equidem ampla; at portu celeberrimo. Auricum, *Aurick,* Comitum ſedes eſt.

VVeſt-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

VVeſtfalia, *Weſtfalen.*

VVeſtfalia ſatis ampla regio, gregi-
us quã hominibus alendis benignior
t; ſilvis horrida, ac paludibus crebris
eda, veterem illam Germaniam refer-
videtur. Epiſcopatibus & Comitati-
us frequentibus diſtinguitur. Epiſco-
atus ſunt; Monaſterienſis, Paderbor-
enſis, Mindenſis, Oſnabrugienſis, Ver-
enſis, Mõnaſterium, *Münſter*, caput
otius VVeſtfaliæ, nobilis & magnifica
ivitas, in amœniſſimis agris ſita, annis
uperioribus Anabaptiſtarum lympha-
ico regno celebris. Secunda à Mona-
terio VVeſtfalicarum eſt Suſatum,
Soeſt, nulla re, quam amplitudine ſua
lara. Deinde Tremonia, *Dortmund*,
Minden, *Oſenbrugge*, *Paderborn*, cul-
orum frequentes ſunt urbes. Comi-
atus nobiliores ſunt, *Marck*, *Olden-*
urg, *Delmenhorſt*, *Benthem*, *Arnsberg*,
Lingen, *Teckelenburg*, *Waldeck*, &c.
Lingen opidum eſt munitiſſimum.

Clivia, *Cleve.*

Clivia, ad utramque Rheni ripam
porrecta, à *Clivis* capite totius Duca-
tus, cognominatur: junctaque eſt Iulia-
cenſi Ducatui. Colles ſive Clivi, in qui-
bus condita, nomen urbi præbuiſſe,
vulgo putantur. At clariſſima omnium

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

eſt Veſalia, *VVeſel*, ſecunda Emeriacum, *Emmerick*; *Santen*, antiquitatum Romanarum reliquiis priſcam originem claritatemque indicat. *Mours* Comitatus titulo inſignitum opidum, munimine maxime clarum eſt.

Montenſis *Ducatus*.

Montenſis Ducatus Clivenſi Ducatui conterminus eſt, vulgo *Berg*, cujus caput *Düſſeldorp*, opidum cum arce, Ducum Iuliaci, Cliviæ & Bergæ ſedes.

Cap. XVI.

Haßia, VVetteravia, Buchovia, Thuringia.

Haſſia, *Heſſen*.

HAſſia Landtgraviatus, Comitatus in ſe habet nobiles hos, *Zigenhaim* & *Nidda*; caput provincię eſt Caſtellum Cattorum, ſive, ut vulgo nunc uſurpatur, Caſſella, *Caſſel*; lauta ſane civitas cum ſplendida arce, Landgraviorum ſedes. Secunda eſt *Marpurgium*, literarum ſtudiis maxime clara. *Gieſſen* munitiſſimum totius Provinciæ opidum.

VVetteravia, *Wetteravv*.

Inter Haſſiam ac Rhenum fluvium eſt VVetteravia, regio, quam maxime nobilitat nobiliſſimus Comitatus Naſſovicus; unde decus illud gentis, Belgicę

fœde-

fœderatæ munimen ac gloria, PRINCEPS MAVRITIVS, originem ducit.

Buchovia, *Buchovv.*

Inter Haſſiam, Franconiam atque Thuringiam. media ſita eſt regio Buchovia, cujus caput *Fulda*, opidum celebre, præſtantiſſima Europæ, nedum Germaniæ, Abbatia inſignitum.

Thuringia, *Düringen.*

Thuringiæ Landgraviatus omnium nobiliſſimus inter Salam Viſurgimque amneis protenſus, familiæ Saxonicæ paret. Caput regionis eſt Erfordia. *Erffurt*, ingens urbs, & quaſi compendium totius provinciæ, Academia quondam clara: & Vinaria, *Weimar*, Principum ſedes; urbs eſt amœniſſima. *Gotha* cum diruta arce *Grimmenſteyn*, Auguſti Electoris obſidio arciſque everſione clara eſt, *Iena* Muſarum eſt domicilium. Iſenacum, *Eiſenach*, Ducum ſedes eſt.

Præterea eſt in hac provincia Ducatus Coburgienſis, cujus caput *Coburgium*, urbs cum egregia arce, Ducum ſede. Item Comitatus Svvartzeburgienſis, cujus caput *Arnſtad*, haud ſpernendum opidum.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

CAP. XVII.

Miſnia, Saxonia, Brunſvicēſis Ducatus.

Miſnia, *Meiſſen.*

MIſniæ Marchionatus, Ducum Saxoniæ domicilium, agro amœniſſimo, argenti venis ditiſſima, urbibus ſplend.diſſima eſt regio. Vrbium quondam prima erat Miſna ad Albim amnē ſita, unde Provinciæ nomen: at nunc clariſſima omnium eſt Lipſia, *Leipzig*, haud ita magna, verum ædificiorū nitorem, incolarum mores, agri circumjecti amœnitatem ſi ſpectes, nihil adeo feſtivū in tota Germania reperiri poſſe credas; nundinis, quæ hic ter in anno habentur, poſt Francofurtum ad Mœnum, celeberrima. major eſt Noviburgium, *Naumburg*, at minus ſplendida, & ipſa nundinis celebris. Dreſda, *Dreſden*, urbs eſt cū arce magnificentiſſima, Ducum Electorum ſedes. Celebrantur hic maxime pons ſuper Albim, Stabulum equorū, armamentarium, & quod incolæ vocant *die kunſtkammer*; ubi notatu digna viſuntur plurima. *Freiberg, Annaberg, Mariaberg*, argenti metallis fœcunda opida. *Weiſſenfels, Zwicka, Zeitz, Chemnitz, Torga, Iochimſthal*, haud contēnenda opida: quorum poſtremum eſt feudum regni

Bojo-

ojohræmiæ. Eſt præterea in Miſnico agro Principatus Snebergenſis, ab opido arceque *Sneberg* cognominatus; cui conjunctus eſt Comitatus *Hennebergenſis*. *Aldenburgium* Ducum ſedes eſt. Miſnicæ etiam ditionis eſt *Voytlandia*, cujus caput eſt opidũ *Hoff*, ſatis nobile.

Saxonia, *Sachſen*.

Saxoniæ Ducatus ad utramq; Albis fluvii ripam eſt, in varias ditiones diſcerptus. Vrbium clariſſima ampliſſimaque eſt Magdeburgium, *Meyburg*, Burchgraviatus S. Imperii, & Archiepiſcopatus titulo maxime inſignis.

Wittenberga opidum nitidũ ac munitum, Ducum Saxoniæ quondam ſedes, Martini Lutheri Theologica profeſſione maxime clara. Halla, vulgo *Hall in Sachſen*, elegans urbs, ſalis coctione maxime celebris. Eſt in Saxonia, ſui juris Principatus Anhaltinus, ab arce *Anhalt* ita cognominatus; huic ſubſunt duo Comitatus, *Aſcanien & Barbi*, Baronatuſque *Bernburg*. *Deſſavv*, Principum ſedes, urbs eſt lauta. hac quidem major eſt Serveſta, *Zerbſt*, at minus polita. Eſt in eadẽ Saxonia clariſſimus omnium Comitatus Mansfeldicus, ab opido *Mansfeld* denominatus, quatuor alios intra ſe Comitatus includẽs.

Brunſvicenſis Ducatus; *Brunſvvick.*

Caput eſt, unde Ducatui nomen *Brunſvicum*, libertate imperii fruens; urbs dives ac probe munita, fortiſſima contra Ducum Brunſvicenſium crebras obſidiones defenſione maxime nobilis. Secundum locum obtinet *Halberſtadium*, inde *Hyldesheim*, *Hannover*, *Goſlar*, *Helmſtad*, haud ſpernenda opida. *Wolfenbüttel*, arce munitiſſima, Ducum ſedes eſt.

Cap. XVIII.

De Archiepiſcopatibus & Academiis Germaniæ.

ARchiepiſcopatus in Germania ſunt 7. Moguntinus, Colonienſis, Treverenſis, Magdeburgienſis, Salisburgienſis, Bremenſis & Pragenſis. Epiſcopatuum in tam vaſta regione incertus eſt numerus. Præcipui ſunt: Herbipolitanus, Bambergenſis, Argentoratenſis, Spirenſis, Leodicenſis, Monaſterienſis, Paderbornenſis, Hildesheimenſis, Mindenſis, Oſnabrugienſis, Verdenſis, Halberſtadienſis, Hallenſis in Saxonia, Vratiſlavienſis.

Academiæ illuſtres ſunt; Baſileę, Friburgii in Briſgavia, Argentorati, Heidelbergæ, Tubingæ, Ingolſtadii, Altorfenſis, Pragæ, Viennæ, Francofurti ad

Oderam,

deram, Gripsvvoldiæ, Roſtochii,
elmſtadii, VVittembergę, Lipſię, Ienę,
fordiæ, Marpurgii, Gieſſæ, Coloniæ.

CAP. XIX.
Daniæ Regnum.

DAnia nomen habet à Danis, ſive
Codanis populis, qui & Teutoni
nim dicti fuere. Codano ſinu, ſive mari
evico, in plures ſecatur portiones.
artem ejus cis ſinum in Germanię cõ-
nenti ſitam, Cimbricam peninſulam
omanam vocitatam, ante diximus.
imbri ab initio incoluere: poſtea Iutę,
nde regioni nomẽ in hunc uſq; diem,
tlandt, præter unum opidum *Flens-*
rg, nihil clarum habens. Alteram
artem, trans ſinum ſitam, veteres in-
lam putarunt eſſe, nomine Scandi-
aviam, ſive Scandiam; at continentem
ſſe, una cum Suedia, & Norvagia, ſatis
unc conſtat. Dividitur in tres partes;
alland, Scanen & Bleicking. Vrbes
n ea, ſeu potius opidula, litori præten-
a, ſunt, *Elleboge, Lands-kroon*, & *El-*
enborg, freto Danico, quod vulgo di-
itur *der Sondt*, appoſitum. In medi-
erraneis eſt *Londen*, Archiepiſcopali
ede decoratum. Tertia pars regni in
nſulis diſperſa medium ſitum obſidet.
n his Codanonia, ab ipſis incolis Co-

 danis,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

danis, qui alio nomine fuere Teutoni, veteribus ſic dicta, nunc *Seelandia*, ut magnitudine ſic fœcunditate alias anteſtat. In hac totius regni caput Hafnia, vulgo incolis *Cōpenhafen*, *&* *Copinghafen*, German. *Copenhaven* & *Kopenhagen*, celebre Emporium Regumq; ſedes. *Elſenōre* celebris ad dictum fretum navium appulſu locus eſt: hic namque vectigal Regibus à tranſeuntibus navibus penditur. Contigua eſt ſplendidiſſima & munitiſſima arx *Cronenburg*, contra vim ex Oceano vel ipſo ſinu irruentium exſtructa. In mediterraneis eſt *Rotſchil*, dives quondam urbs, nunc oppidum Regum ſepulchris clarum. *Frederichsborg*, arx in amœniſſimo agro condita, Regū ſeceſſibus frequentatur.

Eſt præterea in hoc ſinu inſula *Bornholm*, hacque multo major Gothia, vulgo *Gottlandt*, ſaxo albo ad exſtruenda ædificia utilis, utraque Daniæ regno ſubmiſſa.

CAP. XX.

Norvagia, Finnomarchia, Iſlandia, Gronlandia, Frieſlandia.

NORVAGIA.

NOrvagia, vulgo incolis *Norrige*, & contracte *Norge*; Germ. *Noortvvegen*, & *Norvegen*, (Timæo apud Plinium

omnium Nerigon, qui inſulam omnium Septemtrionalium maximam falſo credidit) nomen à ſitu accepit: quippe *Nort* Germ. eſt quod Latinis Septemtrio. Sevone monte Orientale ejus latus, Meridionale ſinus Codani faucibus & Oceano, Occiduum eodem Oceano clauditur: à Septemtrione Finnomarchia ei obtenditur. Terra ipſa vaſta, ſed maxime aſpera, ſaxoq; ſterili aut ſylvis ingentibus horrida. Antiquiſſimi Sitones incoluiſſe traduntur. Poſtmodo potens Norvagiorum in Danos etiam & Friſios imperium fuit: at nunc ipſi Daniæ regibus parent. Vrbes in ea ſunt, Nidroſia, vulgo *Drunthem*, caput regni, Regumque quondam ſedes, ubi ſuperbiſſimi olim totius Septemtrionis templi rudera viſuntur. Bergi, vulgo *Bergen*, celeberrimum in his oris Emporium: prædicto Timæo pro inſula memoratur. Hinc eſt *Anſlo* ſive *Opſlo*, haud ignobile Emporium.

Finnorum Marchia.

Norvagiæ ab Septemtrionibus continuatur Finnomarchia, ſatis ampla & ipſa regio, duobus diverſis imperiis in duas partes diſtracta. Pars Meridionalis Daniæ: Septemtrionalis Suediæ regno ſubjecta eſt.

Iſtandia.

A Norvagiæ littore in occaſum verſus ad C L. mill. Germ. navigantibus occurrit in Oceano Hyperboreo inſula Britannicarum olim ultima, Thule; vulgo nunc *Iſland*, ab immenſis frigoribus & perpetua glacie, quibus damnata eſt, ſic dicta; magnitudine ſua, Melitæis catellis, & monte Hecla, perpetuum ignem eructante, maxime clara: De cætero Daniæ regibus ſubjecta.

Gronia.

Iſlandiæ ab occaſu æſtivo proxime objacet Gronia, vulgo *Groenlandt*: immenſo terrarum ſpatio, incertum inſula an continens terra ſit cum Americæ terris; quibus propinquior longe quam Europæ. Imperium in litora hactenus cognita ſibi vendicarunt Daniæ Reges. Balænarum captura regio maxime nobilitatur.

Frieſlandia.

A meridie eidem Iſlandiæ oppoſita eſt inſula *Frieſland*; & ipſa à frigoribus ac perpetua fere hyeme nomen habens, nulla re alia Regibus Angliæ, quibus paret, quam piſcium captura utilis.

CAP.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

CAP. XXI.

Suedia, Botnia, Scrickfinnia, Lappia, Finnia.

SVEDIA.

AT in Continenti rurſus Norvagiæ Daniæque regnis jungitur Suedia, continua certaque ſerie antiquiſſimum in orbe terrarum regnum; quod ſemper Suiones ſive Sueones incoluere. Clauditur ab Ortu, Finnico ſinu, Codanoque mari: à Meridie Daniæ confinio: ab Occaſu Sevonis immenſi montis jugo à Norvagia ſubmovetur: à Septemtrione eſt Botnia. Pars regni Auſtralis antiquo nomine Guthia, vulgo *Gutlandt* vocatur, reliquis partibus longe celebrior lætiorque. Caput regni univerſi Regumq; ſedes eſt *Stockholm*; urbs poſita in ſtagnis marinis, palis ſuperſtructa; unde etiam nomen traxit, natura operibuſq munitiſſima. Emporiumque celeberrimum. Secunda eſt *Upſalia*, Academia Archiepiſcopatuque inſignis. *Calmar* in confiniis Daniȩ, cum arce validiſſima, urbs eſt ſatis magna, portuſque celebris. Eſt item *Nicopen*, munitum opidum Emporiumque clarum.

Botnia.

Botniam ſinus Botnicus in duas ſecat partes,

partes, Orientalem & Occidentalem. Nihil in ea notatu dignum pręter Emporium *Torniam* ad intimum ſinus receſſum ſitum.

Scrickfinnia.

Supra Botniam Scrickfinni ſive Scritfinni incolunt, una cum Botnis, Suediæ regibus ſubjecti.

Lappia.

Hinc verſus Orientem in extimo veteris Germaniæ angulo Lappia, vulgo *Lappenland*, & incolæ ejus Germanis *Lappen*, Ruſſis *Loppi*; in duo genera diſtincti. Occidentales Suediæ regibus parent. Orientales Ruſſico vocabulo *Dickiloppi*, id eſt, feri Lappones, magno Moſcoviæ Duci ſubjecti ſunt.

Finnia.

Infra Lappiam Botniamque verſus Meridiem eſt Finnia, inter Botnicum Finnicumque ſinum poſita. Plinio Fenningia, (qui inſulam eſſe credidit,) vulgo nunc *Finland*, dicta; haud parva Suedici Imperii portio; fertilis arvis, paſcuiſque læta. Vrbium clariſſimæ ſunt: *Abo* Epiſcopalis ſedes, ac *Viburgium* in intimo ſinus Finnici receſſu nobile Emporium.

CAP.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

CAP. XXII.

De Italia *& variis ejus nominibus.*

EXplicatis veteris novæque Germaniæ partibus, commodiſſimus nunc videtur locus, à Septentrionibus verſus meridiem pedem referre, ac tranſgreſſis hinc Alpium jugis Italiam introſpicere. Quin pigeat, quæ omnium dignitate prima erat, eam poſteriore loco dici: quidpe terra olim fuit omnium terrarum alumna ſimul & parens; divina providentia electa, quæ ſparſa congregaret imperia, rituſque molliret; & tot populorum diſcordes feraſque linguas ſermonis commercio contraheret ad colloquia, & humanitatem homini daret; breviterque una cunctarum gentium in toto orbe patria fieret. Iam vero locorum ſalubritatem, cœli temperiem, aprica collium, opaca nemorum, tantam frugum & vitium olearumq; fertilitatem, pecorum fœcunditatem, tam innoxios ſaltus, tot munifica ſilvarum genera, tot lacus, tot amnium fontiumque ubertatem, colonias tam frequenteis, tam adſiduam novarum urbium gratiam, tam clarum decus veterum oppidorum, virorum deniq; ingenia, mores ac ritus, linguaque ac manu res geſtas

ſi re-

ſi reputes; nihil toto orbe terrarum commemores quod huic conferri nedum præferri queat.

Nomen unde ſortita ſit, varie auctores tradunt. alii quippe à bobus, quorum magnitudine pulchritudineq; fœcunda eſt, vocitatã Italiam exiſtimant: nam Ἰταλοὺς veteri ſua lingua dixiſſ Græcos, quos Latini Tauros: alii veriu ab Italo, Rege Siculorum; qui primum agrum Sabinorum & Latium incoluere, hanc terrarum partem appellatam tradunt Italiam: quod poſtea nomen in totam terram, inter Alpeis & Siculum fretum, tranſiit. Heſperia etiam dicta fuit Græcis, à veſpertino ſidere Heſpero; quia illis in occaſum ſita erat. Saturnia, Auſonia, Oenotria, Latium, quanquam ab antiquiſſimis Græcis, poſtea etiam à Latinis poëtis pro univerſa Italia ponantur, partium duntaxat fuere nomina.

Cæterum natura Imperio Romano proſpiciens, mari Supero Inferoque & altiſſimis Alpium jugis, ceu firmiſſimo vallo, foſſaque latiſſima totam undique cinxit.

Terminos igitur habet à Septemtrionibus Alpes; ab Ortu Arſiam Hiſtriæ flumen & mare Superum, qui & Hadriaticus ſinus dicitur: à Meridie mare

Infernum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

fernum ſive Tuſcum ; ab occaſu ite-
am Alpeis & Varum amnem.
Longitudo ejus ſumma eſt ab Alpi-
o fine Auguſtæ Prætoriæ, quæ vulgo
unc *Aoſta* , per urbem Romam Ca-
uamque meante curſu ad Rhegium
ppidum & Leucopetram promonto-
ium, quod vulgo, *Capo del l'Arme*,
hillium paſſuum IↃ cccc, id eſt, mill.
erman. cc xxv. Latitudo varia eſt. at
ubter Alpes millium paſſuum , IↃ LX,
d eſt, mill. German. c XL. medio curſu
nter Anconam & oſtia Tiberina millia
aſſuum c xxxvi, id eſt, mill. German.
xxiv. Veteres querno folio eam aſſi-
hilarunt, at noſtri ævi homines cruri
umano.

CAP. XXIII.

De diviſione veteris Italiæ.

DIviſa fuit olim Italia aliter aliis ſub-
inde temporibus ; prout gentium
igrationes finiumque commutatio-
es factæ ſunt. Nos eam maxime divi-
ionem ſequemur, quæ ſub primis Ro-
anorum Imperatoribus fuit.
Poſtquam Gallorum inter Oceanum,
hhenum, Alpes, Internum mare & Py-
enæos montes incolentium , ingens
ultitudo , variæque nationes trans
lpeis profectæ, eam Italiæ partem
obſe-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

obſederunt, quæ inter Alpeis & Apenninum ad Æſum uſque flumen, prope Anconam porrecta eſt; GALLIA hæc Romanis dicta eſt ITALICA: item Gallia citerior, & Ciſalpina, item Gallia Circumpadana & Togata à toga Romana, quia veſtitum rituſque Romanorum aſſumſerat: quum trans Alpeis ulterior Gallia diceretur Comata, à coma ſeu cæſarie, quam incolæ ejus alebant: pars autem Tranſalpinæ Galliæ à Braccis, femorum tegumento, Braccata; quæ eadem Narbonenſis provincia. Sed ſub eadem Galliæ Togatæ provincia comprehendebantur etiam alii populi; ut ad mare Infernum, Ligures; ad Superum, Veneti, Carni, Hiſtri; in Alpibus, Taurini, Salaſſi, Lepontii, Euganei: & qui poſtea Provinciam per ſe una cum Tranſalpinis populis, Vindelicis atque Noricis conficiebant, Rhæti. Poſt Galliam Togatam primi ſequebantur ſub Apennino Etruſci, ſive Tuſci: ultra hos ad utrumque Apennini latus Vmbri: Infra hos Sabini ac Latini, Æqui, Volſci, atque Hernici: Iuxta Vmbros ad mare Superum erant Picentes; dein Marrucini, Veſtini, Frentani, Peligni, Marſi: ultra hos in mediterraneo Samnites & Hirpini: infra Samnites ad mare Inferum Campani;

mox Picentini. Frentanis Hirpiniſque jungebantur Apuli. inde Calabri & Sallentini lævum Italiæ cornu inſidebant. Sub Apulis erant Lucani, ad utrumque mare. Sub his in dextro cornu & extimo Italiæ angulo erant Brutii.

Cap. XXIV.

Ligures, Taurini, Cottij & Ideonni regna, Salaßi, Lepontij, Euganei, Rhæti, Veneti, Carni, Hiſtri.

LIguria inter Varum & Macram amneis, mareq; Liguſticum & Padum fluvium ad Placentiam uſque porrecta, caput gentis Ligurum habuit Genuam, vulgo nunc *Genova*. Reliqua inde opida clara fuere in ora maritima, Nicæa & portus Herculis Monœci à Græcis Maſſilienſibus condita; inde Liguſtica opida Albium Intemelium, & Albium Ingaunum, quæ vulgo contracte dicebantut Albintemelium, Albingaunum, nunc *Vintimilia & Albenga*. Hinc Vada Sabatia, nunc *Savona*. Intus fuere Pollentia, Alba Pompeia, Aſta, Aquæ Statiellæ, Dertona, Iria, quæ vulgo nunc dicuntur, *Polenza, Alba, Acte, Acqui* ſive *Aich, Tortona, Voghera*.

Liguribus jungebantur Taurini inter Padi lævam ripam, Alpium radi-

ces & Orgum fluvium. Caput gentis olim Auguſta Taurinorum, nunc vulgo *Turino*.

His finitimi erant Cottii & Ideonni Regulorum regna in Alpibus. Cottiani regni caput fuit Seguſio, ſive Seguſium, nunc *Suſa*.

His iterum continuabantur Salaſſi, in valle quam Duria amnis mediam ſecat. Horum caput Auguſta Prætoria, nunc vulgo *Aoſta*; inde Eporedia, nunc *Invrea*.

Salaſſis contermini erant porro Lepontii, circa lacum Verbanum, vulgo nunc *Lago Maggiore*, & flumina quæ is recipit. Caput fuit Oſcela, vulgo nunc ad Toſam amnem *Domo d'Oſcela*.

Lepontios ſequebantur in Alpibus Euganei inter Larium ſive Comenſem Lacum & Atheſim fluvium. horum opida fuere Anaunia, ſive Anonium, Sarraca & Vannia, vulgo nunc *Caſtel Nàn*, ſive *Nòn*; *Sarca* & *Cividà* ad Ollium fluvium; dein Clavenna; & item Telium in Valle Tellina. Nobiliſſimi Euganeorum populi fuere Sarunetes in vallibus Clavennenſi & Tellina; Vennones; ad ortus Atheſis amnis; Camuni, nunc *Val Camonica*; ad Ollium fluvium Triumplini, ſive Trumplini, nunc *Val Troppia* ad Melam amnem. Supra

Euga-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

Euganeos fuere Rhæti, Duce Rhæto ex
Tuſcis, quum hi pellerentur Circumpa-
dana regione à Gallis, orti. Fines ha-
buere à Rheni fontibus ad fontes uſque
Dravi amnis, in Danubium defluentis.
Caput eorum Tridentum, nunc vulgo
Trento. reliqua opida clariora; Curia,
vulgo nunc *Chûr,* Italis *Coira*; Feltria,
Belunum, nunc *Feltre, Belluno.* At Ve-
rona celeberrima omni ævo urbs, ab
Euganeis ſimul & Rhætis condita fuit.
A Rhætis ab ortu ſolis proximi fuere
Veneti; quos fabuloſa Græcorum an-
tiquitas ex Paphlagonum ad Pontum
Euxinum gente, Duce Antenore à
Trojæ excidio huc deduxit. Alii verius
Illyricum fecere populum. Euganeo-
rum, qui inde in Alpeis ſeceſſerunt, oc-
cuparunt agrum ad mare Hadriaticū,
inter Padum amnem & Timavi fon-
tis. Caput Venetorum Patavium, nunc
Padoua, ab Antenore Trojano condi-
tum vel auctum. Inde oppida celebria,
Atria ſive Adria, nunc *Adri*; à Tuſcis
quondam conditum; unde mari ſeu
ſinui Adriatico cognomen: tum Ateſte,
nunc *Eſte*: Vicentia nunc *Vicenza*; &
Altinum, ex quo præter nomen & te-
nuia quædam ruinarum veſtigia apud
ſilim fluvium nihil nunc reliquum eſt.
Hinc ſequebantur Tarviſium, Opiter-
 gium;

gium;nunc *Treviſo & Oderzo*:& Concordia, cujus nomen manet.

Reliquam hinc Euganeorum ſeu Venetorum oram ad Formionem uſque amnem,qui nunc *Riſáno* eſt, apud opidum *Capo d'Iſtria*, Carnorum poſtea obtinuit populus. Vrbs heic,quondam potens atq; ingens inter primas Italiæ, Aquileia, nunc *Aquiléa*, deſerta plane. Inde clara opida, Forum Iulii, nunc vulgo *Cividád di Friuli*; Iulium Carnicum, nunc *Zuglio*, in ruinis inter Tilavemptum fluvium & Alpeis: Vedinum, vulgo Germanis nunc *Weiden*, Italis *Vdene*. Circa Venzonum Noreia fuit Tauriſcorum urbs,qui inde poſtea Norici trans Alpeis dicti. Tergeſte item, vulgo nunc *Trieſte*, clara olim Hiſtrorum primum urbs, poſt Romanorum fuit colonia, Carnorum provinciæ attributa. Sed inprimis celebratus in hac ora fuit Græcis pariter ac Latinis monumentis Timavus amnis, inter Aquileiam & Tergeſte, ſeptem capitibus exoriens, uno oſtio poſt mille haud amplius paſſus in mare emiſſus.

Poſt Carnos igitur eſt Hiſtria,& populi Hiſtri. Regio ceu peninſula inter Formionem & Arſiam amneis in mare procurrit. Caput gentis fuit Pola, à Colchis, Iaſonem & Medeam perſe-

quen-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

quentibus, olim condita. Inde celebria oppida, Parentium & Ægida, nunc *Parenzo & Cabo d'Iſtria:* item Neſactium ad Arſiam fluvium, nunc *Caſtel Nuovo.*

CAP. XXV.

De Gallis Ciſalpinis.

GAllicæ gentes trans Padum fuere, Libici, Lævi, Inſubres, Orobii, Cenomani. Libicorum caput fuere Vercellæ, nunc *Vercelli.* Lęvorum Ticinũ, nunc *Pavia*; eorundem fuit Novaria, nunc *Novara.* Inſubres omnium Gallicarum in Italia gentium fuere validiſſimi. Caput eorum Mediolanum, vulgo nunc Italis *Milan,* German. *Meyland.* Opida hinc clara; Laus Pompeja, nunc *Lodi*; Forum Diuguntorum, nunc *Crema*; Moguntiacum ſive Modicia, nunc *Monza.* Orobiorum fuere Comum, Bergomum, Forum Licinii, nunc vulgo *Como, Bergamo, Berlaſina.* Vltra Inſubres Orobioſque incoluere ad Venetiam uſque Cenomani; quorum caput Brixia, nunc *Breſcia*, ſive *Breſſa.* Præterea celeberrimæ urbes, Cremona & Mantua, à Tuſcis quondam condita. At cis Padum Gallici populi fuere Ananes, Boii, Senones. Ananes Liguriæ continuabantur circa Placentiam Romanorum coloniam,

vulgo nunc *Piacenza*. Inde ſequebantur Boii, ſecundum Inſubres maxima potentiſſimaque Gallorum Italicorum gens. Caput eorum fuit Bononia, nunc vulgo *Bologna*; Felſina ante dicta, cum caput Hetruſcorum eſſet. Inde opida nobilia; Parma, Brixellum, Regium Lepidi, Mutina, Forum Cornelii, Faventia, Forum Livii; quæ nunc vulgo, *Parma, Briſſello, Reggio, Modena, Imola, Faenza, Forli*. Poſtremi Gallorum in Italia fuere Senones, inter Ravennam & Æſim flumen, quod nunc *Ieſi*, prope Anconam, partem Vmbrorum agri incolentes. Caput heic gentis conſtituere Senam Gallicam, ſive Senogalliam, vulgo *Sinigaglia*. Reliqua hujus oræ opida in Vmbris dicemus.

Cap. XXVI.

Etruria & Vmbria.

GAlliæ Togatæ jungebatur à meridie Etruria, ſub Apennino monte. ejus incolæ Etruſci ſive Tuſci; Græcis Tyrrheni dicti. Sed horum prima ſedes fuit, ut ante dictum, trans Apenninum, ab utraque Padi ripa; unde à Gallis expulſi, intra Apenninum, mare Inferum & Tiberim Macramque amneis conſederunt, duodecim urbibus, totidemque Principatibus inter ſe conſtitutis

Vrbium

Vrbium nomina hæc ſunt; Veii, Volſinii, Cluſium, Peruſia, Crotona, Aretium, Falerii, Volaterræ, Vetulonii, Ruſellæ, Tarquinii, Cære. Ex his hodieque extant, nominaque vulgaria habent iſta; *Bolſena, Chiuſi, Perugia, Cortona, Arezzo, Civita Caſtellana, Volterra, Cerveteri.* Reliquarum Veii ad XII. lapidem ab urbe Roma fuere, circa opidum nunc *Scrofano*; Vetulonii fuere prope litus inter *Plombinum* & *Maſſam* opida; vulgo nunc dicitur *Bagni di Roſelle*, id eſt, Aquæ Roſellarum. Tarquiniorum veſtigia jacent ſupra Cornetum opidum.

Celebres præterea urbes in Etruria fuerunt, in littore; Luna trans Macram fluv. ſed Etruſcorum tamen opidum, portu nobile, nunc *l'Erici*; inde Piſæ, nunc *Piſa*; Portus Liburnus, ſive Hercules Liburnus, nunc *Livorno*: Populonia, cujus veſtigia extant prope *Plombinum*: Telamon, nunc *Telamone*; Coſa, nunc *Anſidonia*; Graviſcæ, quondam infra Cornetum; Centum Cellæ, nunc *Civita Vecchia*, & Alſium, nunc *Palo*.

Intus in mediterraneo, Nepete, Sutrium, Falerii Faliſcorum, Fanum Voltumnæ, Hortanum; quæ vulgo nunc *Nepe, Sutri, Cività Caſtellana, Viterbo*

& Horti. Inde Herbanum; quæ poſtea Vrbs vetus, nunc *Orvieto*. Suana & Saturnia, Senæ, Florentia, Piſtoria, Luca, nomina antiqua retinent.

Vmbria.

Tuſcis jungebantur ad Tiberim fl. Vmbri. Sed hi ab initio ad utrumque mare late incoluerunt. unde fluvius, mediam poſtea Etruriam ſecans, Vmbro olim, nunc *Vmbrone*. Ab Infero mari eos rejecerunt Etruſci; à Supero Senones Galli. at his à Romanis deletis, Vmbris fines fuere in Romano Imperio ab Auſtro Nar amnis, vulgo *Nera*, in Tiberim confluens;ab occaſu Tiberis, & trans Apenninũ Bedeſis, nunc *Ronco*,apud Ravennam mareHadriaticum petens; à Septemtrionibus ipſum hoc mare; ab ortu Æſis fluvius, & inde linea ducta ad Naris fonteis.

Vrbes in ora Hadriatici ſinus; Ravenna, Ariminum, Piſaurum, Fanum Fortunæ, & Sena Gallica, ſupra dicta: nomina vulgaria nunc ſunt, *Ravenna. Rimino, Péſaro, Fano, Sinigaglia*. Intus Cæſena, Saſſina, Vrbinum, Sentinum, Æſis, Camerinum; vulgo nunc, *Céſena, Sarſina, Vrbino, Sentino, Ieſi, Camerino*. Cis Apenninum; Iguvium, Mevania, Spoletium, Tifernum, Nuceria

ceria Camellaria, Aſiſium, Hiſpellum, Fulginium, Tuder, Interamnium, Narnia, Ameria, & citra Narem Ocriculi: quæ vulgo nunc. *Augubio, Bevagna, Spoleti, Città di Caſtello, Nocera, Aſsiſi, Iſpello, Fuligno, Todi, Térani,* ſive *Terni, Narni, Amelia, Otricoli.*

CAP. XXVII.

De Sabinis & Latio.

INfra Vmbros ad mare uſque antiquiſſimis temporibus incoluere Siculi; à quorum Rege Italo, hæc regio primum dicta eſt Italia; quæ deinde ab Aboriginibus, pulſis inde Siculis, Saturnia vocata eſt, & mox item Latium: unde Aboriginibus novum nomen Latini. Sed in partem Antiqui Latii poſteà ſucceſſerunt Sabini, inter Narem & Anienem, quorum hic *Teuerone* dicitur. Caput Sabinorum fuit Reate, nunc *Rieti*; & ante hanc Cures, nunc *Il Veſcovio di Sabina*, cœnobium, cum ingentibus veteris urbis reliquiis. hinc Romani dicti fuere Quirites. Reliqua oppida celebria ſunt; Nurſia, nunc *Norcia*; Cutiliæ, cujus ruinæ prope opidum *Città Ducale*; Amiternum, cujus veſtigia prope Aquilam. Inde Eretum & Nomentum, prope Anienem,

vulgo nunc *Monte Eretondo* & *Lamentario.*

Sub Sabinis itaq; juxta Tuſcos fuere Latini, non totius Italiæ ſolum, ſed & orbis univerſi gens nobiliſſima. Terra eorum Latium dicta, arctis initio finibus incluſa, ab Aniene ac Tiberi ad Circæum uſq; promontorium, quod vulgo nunc eſt *Circelli.* At poſtquam finitimi etiam populi Æqui, Hernici, Volſci, & Auſones ſub eodem Latinorum nomine computati ſunt, finis novi Latii fuit Liris amnis, vulgo nunc *Garigliano.*

Caput Latii omni ævo fuit Roma, urbs, ab Aboriginibus, qui antea Oenotri dicebātur, cum ex Græcia in Italiam adveniſſent, condita; ab Æneæ poſteris, ut tradunt, aucta: urbium ſane Regina, orbisque terrarum caput ac domina. Reliqua opida, antiquitate & claritudine, præcipua fuere; Tibur, nunc *Tivoli;* Præneſte, nunc *Pilaſtrina,* Gabii, medio inter Præneſte & Romam itinere quondam; Tuſculum, nunc *Fraſcati;* Aricia, nunc *L'Aricia;* Lanuvium, nunc *Città Lavinia;* Alba longa, inter Albanum quondam montem & Lacum; & Albæ mater Lavinium, prope litus, nunc *Patrica;* inde Laurentum, nunc *Paterno;* & tandem Oſtia, ab Oſtiis Tiberinis nomen habens. Circa

nienis Tiberiſque confluenteis opida Antemnæ, Collatia, Fidenæ, in tenuibus incertisque veſtigiis oſtenduntur. Rutuli pars fuêre Latinorum; caput eorum Ardea.

In Æquis fuere Carſeoli ſive Carſula, nunc *Arſuli*, & Valeria, quæ & Varia, nunc *Vico Varo*; tum Sublaqueum, nunc *Suliaca*; Algidum, in Algido monte & nemore, nunc *Selva d'Aglieri*.

Hernicorum fuere; Anagnia, Alatrium, Veruli, Ferentinum, nunc *Anagni*, *Alatri*, *Veroli*, *Ferentino*, dicta.

Sub Hernicis ad mare fuerunt Volſci. opida eorum in litore Antium, Circæi, Tarracina, quod antea Anxur. intus ſtatim celeberrimus Pomtinus ager, & Pomtinæ Paludes, à capite olim Volſcorum Sueſſa Pometia dictæ. inde Velitræ, Cora, Norba, Privernũ, Setia, Signia, Sulmo, Fruſino, Fabrateria, Aquinum, Caſinum, Atina, Arpinum, Arx, Sora: vulgo nunc dicũtur; *Belitri*, *Cora*, *Norma*, *Piperno*, *Sezza*, *Segni*, *Sermonetta*, *Fraſelona*, *Falvatera*, *Aquino*, *Monte Caſino*, *Atina*, *Arpino*, *Arce*, *Sora*. At Fregellæ, nunc *Ponto Corvo* eſt; & Interamna, *l'Iſola* nunc dicta.

Auſonum fuere Cajeta, Fundi, Formiæ: nunc vulgo dicuntur *Gaéta*, *Fondi*, *Mola*.

CAP.

Cap. XXVIII.

Picentes, Veſtini, Marrucini, Peligni, Marſi, Frentani, Samnites, Hirpini.

VLtra Apenninum rurſus juxta Sabinos & Vmbros, fuere Picentes, inter Æſim & Aternum amneis: quorum hic nunc *Peſcára* dicitur. Regio eorum vocabatur Picenum. gens à Sabinis fertur orta. Opida in littore; Ancona, Græcorum colonia, à Syracuſanis condita: Caſtrum novum, nunc *Flaviano*; Caſtellum Truentinum, ad Truentum amnem. Intus Auximum, nunc *Oſmo*; Septempeda, nunc *S. Severino*; Tollentinum, Firmum Picenum, & Aſculum Picenum, Interamnium, Atria; quæ nunc, *Tollentino, Fermo, Aſcoli, Téramo, Atri.* Picentibus continuabantur Veſtini, quorum opida Angulus & Pinna, vulgo nunc *Cività di Sant Angelo, & Cività di Penna*; Avia ſive Avella, nunc eſt *Aquila.*

Veſtinis ad mare conterm̄ini erant Marucini, quorum opidum Teate, nunc *Tieti & Chieti.*

Marucinis ſimul & Veſtinis finitimi erant Peligni, quorum caput olim Corfinium, nunc deſtructum; deinde Sulmo, nunc *Sulmona.*

Pelignis & Veſtinis in mediterraneo con-

ontinuabantur Marſi. quorum Alba ucentis, ad Fucinum lacum; quæ hopieque nomen antiquum in ruinis renet; vulgo *Albe*, & *Albi* dicta. & Marrubium, nunc *Morréa*.

Rurſus in littore ultra Marrucinos Pelignos incolebant Frentani; quoum opida Ortona, Anxanum, Hiſtonium; nunc *Ortona, Lanzano, Guaſto Amone*.

Infra Frentanos fuere Samnites, Saelli etiam dicti, à Sabinis orti: & à amnitibus orti Hirpini. Illorum reio Samnium; in quo opida, Bovianum, Æſernia, Sæpinum, Alliſæ, Telea, nunc vulgo *Bojano, Iſernia, Sepio, Aliſi, Teleſt.* Horum opida Beneentum, Equus Tuticus, Abellinum, ompſa, nunc *Benivento, Ariano, Avellino, Conza*.

CAP. XXIX.

De Campania & Picentinis, Apulia, Calabria.

Vxta Samnites Hirpinoſque ad mare Inferum erat Campania, vulgo nunc *erra di Lavoro*: in qua ſummum iberi patris cum Cerere certamen. Opida in litore, Liternum, Scipionis fricani voluntario exſilio clarum; unc vulgo *la Torre di Patria*: Baję, deliciæ,

liciæ, an corruptelæ populi Romani: Miſenum: nunc *Monte Miſeno*; ſtatio quondam claſſis Romanæ ad Inferum mare: Puteoli, *Puzzuolo*, portus ad hoc mare totius Italiæ celeberrimus: Neapolis, Parthenope ante dicta, nunc *Napoli*; litterarum ſtudiis Ciceronis Virgiliique ætate clara: Herculanium, vulgo *Torre di Greco*; & Pompeii, vulgo *Scafáti*; Veſuvii montis incendio nota opida. Inde Surrentum, nunc *Sorrento*. Intus in mediterraneo, unde Campaniæ nomen, Capua, à Tuſcis condita; æmula quondam Romæ, atque ob id ipſum perdita. nunc ruinæ ejus viſuntur duobus amplius millibus paſſuum à Nova Capua. Sueſſa Aurunca, nunc *Seſſa*; Venafrum, nunc *Venafri*; Caſilinum, nunc *Nova Capua* ad Vulturnum amnem: Teanum Sidicinum, nunc *Tiano*: Calatia, nunc *Cajazzo*; Cales, *Calvi*. Atella, nunc *Averſa*; Acerræ, nunc *Acerra*; Nola, nomen retinens: Nuceria, nunc *Nocera*.

Iuxta Campanos fuere Picentini, à Surrento, ſive Minervæ promontorio, ad Silarum uſque amnem; pars quondam Picentium, huc à Romanis à ſupero mari traducti. caput eorum Salernum, vulgo *Salerno*.

Apu-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

Apulia, Calabria.

IUxta Frentanos, Samnites atque Hirpinos fuere Apuli, quorum regio Apulia, longiſſimo tractu à Frentone fluvio, vulgo nunc *Fortore*, ad fauces usque Hadriatici maris excurrens. Diviſa fuit in treis parteis. Daunia dicebatur à Frentone ad Aufidum amnem, vulgo nunc *Lóſanto* · inde ad Brunduſium, & Tarentum, Peucetia; cujus partem Pœdiculi incoluere. hinc reliquum ſub peninſulæ forma tenuere Meſſapii. Sed Meſſapia poſt dicta fuit Calabria, & incolæ Calabri. Calabriæ orſus dimidia pars, Tarentino ſinui contermina, Salentinorum fuit regio. Atque tum Apulia proprie dicta conſtebat inter Frentanos & Calabriam. Oppida in Apulia fuere clara, Teanum Apulum; nunc exiguum murorum veſtigium dicitur, *Civitate* vulgo: Gerion, nunc *Tragonara*; Sipuntum, nunc *Siponto*; Luceria, nunc *Lucera* Æquutuum, nunc *Troja*; Arpi, cujus ruinæ apud *Foggiam* opidum: Aſculum Apulum, nunc *Aſcoli*; Venuſia Horatio alumno nobilis, nunc *Venoſa*; Acherontia, nunc *Acirenza*; Canuſium, nunc *Canoſa*; & clade Romanorum inſignis vicus, Cannæ, nunc *Canne*; Sa-

lapia, *Salpe*; Rubi, *Ruvo*; Butunti nunc *Bitonto*; Barium, *Bari*; Egnatia, nunc *Torre d' Anazzo.*

In Calabria Brundiſium, trajectu in Græciam olim clara; nunc *Brindiſi*; Hydruntum, *Otranto*; Caſtrum Minervæ, *Caſtro*; Callipolis, *Gallipoli*; & omnium clariſſima Tarentum, *Taranto*. Intus in peninſula, Neritum, *Nardo*; Aletium, *Lezze*: & prope hanc quondam Rudiæ; Ennio cive nobile opidum.

Cap. XXX.

De Lucanis, Brutiis & Magna Græcia.

INfra Apulos, Hirpinos atque Picentinos ad utrumque mare fuere Lucani & ipſi à Samnitibus orti Duce Lucio: fineis habuere ad Laum & Sybarim uſque amneis; quorum hic in Tarentino ſinu nunc vulgo dicitur *Cochile*; ille ad mare Inferum, *Laino*. Opida in littore hæc: Pæſtum, Græcis Poſidonia appellatum, nunc in ruinis *Peſto*; Velia, nunc *Piſciotta*; celebris quondam portus; Buxentum, nunc *Policaſtro*; à Tarentino ſinu Metapontum, nunc *Torre di Mare*; Heraclea, ante Siris dicta, nunc in veſtigio ruinarum, *Policore*; Sybaris, poſtea Thurii, ac tandem Copiæ, urbs dicta, inter

Sybarim

ybarim Crathimque amneis non ex-
t. Intus Potentia, nunc *Potenza*;
rumentum, nunc *Clarimonte*.

Poſt Lucanos extimum Italiæ, ad
etum uſque Siculum, angulum te-
uere Brutii, à Lucanis orti. Opida in
ore verſus occaſum, Cerilli, nunc *Ci-*
lla; Clampetia, nunc *Amantéa*; Tem-
ſive Tempſa, cujus ſitus fuit prope
peculam maritimam, cui nomen vul-
are *Torre Loppa*; Terina, nunc *Nocera*;
ametia, nunc *Santa Euſemia*; Scyl-
ium in cervice Scyllæ ſcopuli, nunc
ciglio; & ultra fretum, Rhegium, nunc
eggio; ab altero mari Locri cognomi-
e Epizephyrii, nunc *Ierace*; Caulonia,
unc *Caſtel vetri* : Scylacium, nunc
quillaci; Croto, nunc *Crotone*; Petelia,
unc *Belicaſtro*; Ruſcianum, nunc *Roſ-*
uo. Intus caput Brutiorum Conſen-
a, nunc *Conſenza*; & haud procul inde
erſus Septemtrionem, quondam Pan-
oſia, cum Acheronte fluv.: quæ duo
omina cum Alexander Epirotarum
ex in Epiro ancipiti oraculo monitus
talia evitare vellet, heic in eadem in-
dit atque periit. Fuit præterea potens
uondam civitas Hipponium, Roma-
is Vibo Valentia dictum, nunc *Monte*
eone.

Atque hactenus populos enarravi-

mus,qui univerſam Italiam olim incoluerunt, præcipuaſque eorum urbeis recenſuimus. Cæterum quum Grçci omnem fere oram maritimam, Coloniis ſuis è Græcia deductis, obſiderent, ipſa hæc terra una cum Sicilia dicta eſt Magna Grçcia, duravitque hoc nomen multis ſæculis, donec inter fretum Siculum conſtitit & Tarentum;quæ pars Italici littoris poſtea proprie eo nomine indigetata eſt,teſtibus Cicerone, Plinio, Ptolemæo & aliis.

CAP. XXXI.

De fluviis Italiæ.

FLuviorum princeps Italiæ eſt Padus, vulgo *Pò*,nulli amnium claritate inferior, Græcis Eridanus dictus;ac Phaëtontis ut fabulata eſt antiquitas, pœna illuſtratus. E gremio Veſuli, celſiſſimi inter Alpium juga montis profluens, triginta amplius flumina, lacuſque immenſos, ſeptem oſtiis, quæ ſeptem maria perhibebantur, in mare Adriaticum defert. Fluminum nobiliora; ſunt ex Alpibus orta; Duria, nunc *Dora*; Seſſites, *Seſia*; Ticinum, *Teſino*, lacum Verbanum, nunc *Lago Maggiore*, tranſiens; Addua,nunc *Adda*, Larium lacum,nunc *Lago di Como*, perfluens: Ollius, nunc *Oglio*, lacum Sebi,

bинum,nunc *Lago d'Iséo,* tranſiens:
incius, nunc *Menzo*, lacum Bena-
m, nunc *Lago di Garda,* transmit-
us. At à dextra ripa recipit idem Pa-
s ex Apenninis jugis, Tanarum, nunc
naro; Trebiam, qui nomen ſervat,
omanorum clade illuſtrem: & Rhe-
m Bononienſem, vulgo *Reno*.
Ex Alpibus item profluit Atheſis, Ita-
nunc *Adeſe*; German. autem *Etſch*.
liqua quæ ſequuntur, cuncta Apen-
nus fundit: quorum Arnus, vulgo
rno, Florentiam ac Piſas perfluit; Ti-
ris, quem urbs Roma, Romæq; con-
tor Romulus, totius terrarum orbis
iſtriſſimnm fecerunt, à dextra ripa
anim, vulgo *Chiana*, à ſiniſtra Na-
n, vulgo *Nera*, atq; Anienem, nunc
verone, in mare Infernum defert.
Inter Latium & Campaniam eſt Li-
, nunc *Garigliano*, in ipſa Campania
lturnus, *Volturno*; inter Picentinos
Lucanos Silarus, *Silaro*. In magna
æcia Sybaris, nunc *Cochile*, & Cra-
s, *Crati*; in Apulia Aufidus, nunc *Lo-
nto*, Romanorum ſiniſtra pugna ad-
ſus Annibalem nobilitatus. Inter
ecutios & Picenum Aternus, nunc
ſcára. In Gallis Senonibus Metaurus,
nc *Metro*; Haſdrubalis fratris Anni-
lis clade atque interitu inſignitus.

Cap. XXXII.
De montibus Italiæ.

ALpes Italiam à Gallia, Vindelicia, Norico ac Pannonia ſubmovent. Initium earum à vadis Sabatiis: finis ad Flanaticum ſinum, vulgo *Golfo di Carnaro*, & Colapis, vulgo *di Kulpe*, fluminis fonteis. Dividuntur in varias parteis atque nomina. A vadis Sabatiis ad Vari amnis fontes, qua Liguſtico mari objacent, maritimæ cognominantur: hinc ad Seguſium uſque, vulgo *Suſa*, Cottiæ: inde ad S. Bernardum minorem Grajæ: dein ad uſq; S. Gothardum, Penninæ: his continuantur Rhæticę, ad Plavis uſque fontem: quarum pars Tridentinę perhibentur, ſupra Tridentum. His junguntur ad Doblacum uſq; Noricæ, ſupra Tilavemptum amnem, vulgo *Tajamento*: inde jam Carnicæ ſupra Carnos, uſque ad Savi fontes: moxque ultimæ, ad Colapis fonteis uſque, Pannonicæ, eædem & Iuliæ dictæ. Sunt tamen qui ſupra Dalmatiam Alpium nomen protendant, ubi Dalmaticas dici volunt: aliique in Thraciam & Pontum uſque. Sed prior finis ad Colapis fontes à pleriſque receptus eſt.

Cæterum intus in Italia Apenninus mons ampliſſimus Alpibus ad Vada

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

Sabatia annexus, perpetuis jugis lunatoque curſu, ad Siculum fretum Leucopetramque promontorium tendens, Italiam quaſi mediam ſecat. Prope Sueſſam, Liris fluminis ſiniſtræ ripæ prætexitur Maſſicus mons: hinc inter Bajas & Puteolos eſt Gaurus. ſupra Capuam, eſt Tifata mons, vulgo *monte di Capua*. Vltra Neapolim Nolæ vicinus eſt Veſuvius, nunc *monte di Somma*, ignium eruptione ac Plinii interitu clarus. In Apulia eſt Garganus, in mare Superum ingenti promontorio excurrens, nunc *monte di S. Angelo*.

Cap. XXXIII.

De variis Italiæ incolis.

TErram Italiam à freto Siculo ad Alpes uſque porrectam, qui ab initio habuerint mortales, parum in tanta temporum longinquitate compertum eſt: nec conſtat, unus poſt inundationem terrarum ab urbe Babylonica profectus in diſperſione gentium populus hanc regionem occupaverit omnem, unumque univerſæ nomen impoſuerit; an aliæ ſubinde atq; aliæ in terras cultoribus vacuas invectæ gentes, ſuis quæque ſedibus vocabula dederint diverſa. Sane varii atque genere plane diverſi in ea memorantur aucto-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

ribus populi. quorum antiquiſſimi ſunt
iſti: Auſones, Brutiorum Lucanorumque agrum quondam tenentes; hinc
Opici ſive Oſci, in Samnio atque Campania; Siculi in Sabinis & Latio: Vmbri
ad utrumque mare; ad Inferum, in parte Tuſciæ inter Tiberim & Vmbrorum
amneis. Inde Tuſci ad Alpeis uſque:
juxta hos Ligures in Galliam uſque ad
Rhodanum extenſi. Vltra Tuſcos Veneti: quos alii à proximo Illyrico, alii
ab Henetis, Paphlagonica gente, ortos
tradiderunt. Tuſcos expulerunt inter
Alpeis & Apenninum ſupra dicti Galli:
Vmbros ab Infero mari removerunt
Tuſci. Græca gens ex Arcadia Duce
Oenotro profecti, unde dicti Oenotrii,
primum Auſones ſupradictis ſedibus
pepulerunt, ulterioraq; verſus Septemtrionem Italiæ, circa Vulturnum Lirimque amneis petere coëgerunt, nec
ea terrarum parte contenti, mox Siculos etiam ſedibus ejecerunt, jam tum
mutato nomine Aborigenes dicti: Sed
cum ſolum, quod tum occupaverant,
Latium vocaretur, mutato jam iterum
vocabulo, Latinos inde ſeſe appellarunt. Sabini Opicorum fuere progenies; genueruntque ipſi ex ſeſe Picentes, Veſtinos, Marſos, Pelignos, Frentanos, Marrucinos, Samnites. quorum
hi

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

hi poſtea Hirpinos, Campanos, Lucanos, atque Brutios condiderunt. Interim Græcorum nationes, aliæ aliis temporibus in Italiam invectæ, urbes in ea paſſim condiderunt, ſuisque coloniis, ut ſupra dictum eſt, omnem oram maritimam Superi Inferique maris impleverunt. Hinc Italia una cum Sicilia, ut ex Strabone & Trogo liquet, Magna Græcia appellata fuit. At cum alii populi aliis ex locis Græcos expellerent, maxime vero Lucani eam partem, quam de ſuo nomine Lucaniam dixerunt, oppreſſis illis, occuparent, & ab his orti Brutii Brutiam, paulatim Græcum nomen per Italiam imminui cœpit; donec in ea parte conſiſteret, quæ tum Magna Græcia, nunc Calabria ſuperior dicitur.

At poſtquam Romanorum crevit potentia, tota tandem Italia horum armis ſubjugata eſt; ſtetitque ſub Romæ urbis imperio, regionibus ac populis ſupra explicatis diſtincta, ad Honorii Imperatoris uſque tempeſtatem. Ex hinc alii aliique ſubinde, Gothi, Vandali, Heruli, Germanicæ gentes, tum Hunni, ſuperatis Alpium jugis totam invadentes, in varia regna atque imperia diſtribuerunt. His tandem à ducibus Iuſtiniani Imp. pulſis, Exarchatus

in Italia magiſtratus conſtitutus eſt, cujus ſedes Ravenna; Roma tum in ruinis jacente. Vltimi hinc Longobardi expugnata Ravenna, regnum in Togata Gallia conſtituerunt, quod etiam nunc de gentis vocabulo corrupte *Lombardia*, quaſi Longobardia appellatur. Hos tandem debellavit Pipinus Franciæ Rex, à Pontifice Romano contra eos in Italiam vocatus.

CAP. XXXIV.

De noviſſima Italiæ diviſione.

POſtquam imperii Romani dignitas atque ſedes in Germaniam delata eſt, Italia varie ab aliis aliisque divexata, atque in varios titulos atque dominia diſcerpta eſt. Hinc noviſſimæ diviſionis regiones nunc ſunt: Hiſtriç Marchionatus, Fori Iulii Ducatus, & haud exigua Italię portio Lombardia, ſub qua Marchia Tarviſiana, Ducatus Mantuanus, Ducatus Mediolanenſis, Tirolis Comitatus dimidia pars, Griſones in ipſis Alpibus; & his contermini Helvetiorum ſtipendarii, Pedemontium, Ducatus Montis-Ferrati, Parmenſis Ducatus, Romania ſive Romaniola, Marchia Anconitana, jamq; extra Lombardiam, Ager Genuenſis, Tuſcia, in qua patrimonium D. Petri, Tiberis dextræ

ripæ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

ripæ adfixum; Ducatus Spoletanus, Ager Romanus; inde Regnum Neapolitanum, inque eo regiones Aprutium, Apulia, Laborinus ager, Baſilicata, Calabriæ duæ, Ager Baritanus, & ager Hydruntinus.

At eandem Italiam in partes ſingulis Dominiis diſtinxeris hoc modo.

I. Dominium eſt Hiſpaniarum Regis, ſub quo Regnum Neapolitanum, Ducatus Mediolanenſis, ac quædam opida in Tuſciæ litore, Inſulæque Italiæ adjacentes, Sicilia & Sardinia.

II. Pontificis Romani, ſub quo ager Romanus, Patrimonium D. Petri, Ducatus Spoletanus, Marchia Anconitana, Romaniola, & urbs in agro Neapolitano Beneventum.

III. Venetæ Reipublicæ, ſub qua Hiſtria, Forum Iulii, Marchia Tarviſiana, & inde Lombardiæ pars ad uſque Bergomum.

IV. Magni Ducis Tuſciæ in Tuſcia.

V. Genuenſis Reipublicæ; ſub qua Liguria intra Apenninum & Liguſticum mare, ac portiuncula Tuſciæ Liguriæ proxima, cum Inſula Corſica.

VI. Ducis Parmenſis in Lombardia Cispadana.

VII. Ducis Sabaudiæ, ſub quo Pedemontium.

VIII. Helvetiorum, ſupra lacum Verbanum & Larium.

IX. Rhætorum ſive Griſonum in Alpibus.

X. Archiducum Auſtriæ in Comitatu Tirolenſi, ubi Tridentum, & in partibus Alpinis Fori Iulii ac Hiſtriæ.

XI. Ducis Mantuani, in Ducatibus Mantuæ ac Montis-Ferrati.

XII. Ducis Mutinenſis.

XIII. Ducis Vrbinatis.

XIV. Civitatis Lucenſis in urbe Luca.

XV. Comitis Mirandulani.

CAP. XXXV.

Hiſtria, Forum Iulium, Marchia Tarviſiana, Griſones, Helvetiorum ſtipendiarij, & Pedemontium.

NOviſſima Italiæ diviſione tradita, ſingulas partes inſpicere haud pigeat. Prima ab Arſia amne eſt Hiſtria, German. *Iſterreich* dicta. Opida nunc clariora ſunt: Pola, Parentium, & Caput Hiſtriæ, vulgo *Capo d'Iſtria.*

Forum Iulium, vulgo *Friuli*, & *Patria di Friuli.*

Fori Iulii caput eſt Vedinum, nunc *Vdene*; reliqua opida clara ſunt: *Cividad di Friuli*, Tergeſtum, Gradiſcia, ac nuper à Venetis condita *Palma*, egregium

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

gium Forii Iulii atq; Italiæ ab hac parte propugnaculum. Cæterum eſt in Foro Iulio Auſtriacę ditionis Palatinatus Goricienſis, cujus caput *Goricia*, opidum ſatis nobile.

Marchia Tarviſiana.

Cognominatur Marchia hæc ab Tarviſio, vulgo *Treviſo*, ſplendida urbe. At princeps non modo Marchiæ Tarviſianæ, ſed totius facile Italiæ urbs eſt Venetiæ, in ipſo ſalo, palis ſuperſtructa, Emporium toto orbe terrarum celeberrimum, ac reſpubl. potentiſſima, magnificis ædificiis ſplendens, ac templo D. Marci, atque armamentario, maxime conſpicua.

Patavium, urbs ſpatioſa magis quam populoſa, Academia totius Europæ celeberrima maxime gloriatur: de cætero munitiſſima.

Verona ampla, ſplendida, magnifica ac populoſa, amphitheatri reliquiis nota eſt. Vicentia Equeſtris ordinis viris gratiſſimum domicilium.

Rhæti, vulgo *Griſones*.

Griſones, quos Latine vulgato nomine Rhætos, Germ. *die Graupünter*, vocant, Rheni, Oeni, Atheſis ac Adduæ fonteis accolunt. Opida habent tenuia; quorum caput Curia, Germ.

Chur.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

Chûr, Ital. *Coira : Meyenfeld, Ilandtz.* Sub Rhætis eſt vallis Tellina, & Comitatus Clavennenſis; cujus caput Clavenna, Germ. *Clăven*, Ital. *Chiavenna.* In valle Tellina ſunt Sundrium, Tiranum, Peſclavium, Morbenium.

Helvetiorum ſtipendiarii.

Griſonibus contermini ſunt Helvetiorum ſtipendiarii; quorum opida haud illepida, Lucanum, Locarnum & Belliſona.

Pedemontium.

Pedemontii Dominus eſt Dux Sabaudiæ. Caput provinciȩ ac Ducum Sabaudicorum ſedes eſt Auguſta Taurinorum, vulgo *Turino:* Reliqua opida clara ſunt: Vercellæ, Eporedia, Auguſta Prætoria, Aſta, Alba, Salutium & Nicæa, licet non magna, at incolis valida. Prope eſt Nicæenſium portus, *Villa Franca,* triremium Ducis ſtatio.

Cap. XXXVI.

Lombardia, & Genuenſis ager.

Lombardia *Tranſpadana.*

EA quæ nunc Lombardia proprie dicitur, pars eſt Italiæ, urbium ſplendore, agrorumque cultu lætiſſima. Dividitur autem Pado amne in Cispadanam & Transpadanam. Trans-

padana

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

Padana rurſus diſpertitur in Ducatum Mediolanenſem, Mantuanum & Venetorum ditionem.

Mediolanenſis *Ducatus.*

Caput eſt Mediolanum, unde Ducatui nomen ac dignitas; urbs magnitudine ſua, arcis munitione, atque incolarum numeroſitate clariſſima; armorum bellicorum officina tota Europa celeberrima. Secunda à Mediolano eſt Cremona, magnificis ædificiis ſuperba. Sequuntur Comum, Papia, Novaria; & in Cispadana Lombardia ſub eadem ditione Alexandria ac Dertona.

Mantuanus *Ducatus.*

Mantua, quæ nomen Ducatui dedit, in palude vel lacu ſita eſt, urbs amœniſſima, ſedes & domicilium nobiliſſimæ Gonzagarum familiæ.

Veneta *ditio in Lombardia.*

Venetæ ditionis ſunt in Lombardia Brixia, Bergomum, Crema & Peſchiera, urbes celeberrimę: quarum duæ poſteriores munimina habent validiſſima.

Lombardia *Ciſpadana.*

In Lombardia Cispadana ſunt Ducatus tres: Parmenſis, Mutinenſis, & Montisferratenſis Ferrarienſisque ditionis loca.

Parmenſis *Ducatus.*

Parmenſis Ducatus caput eſt Parma, urbs egregia, illuſtriſſimæ Farneſiorum familiæ domicilium. Secunda eſt Placentia, illi nulla re, niſi dignitate, inferior.

Mutinenſis *Ducatus.*

Hujus caput eſt Mutina. Alterum ejus clarum opidum eſt Regium Lepidum.

Ager Genuenſis, vulgo *Riviera di Génova.*

Caput regionis eſt Genua; urbs omnium Italicarum ædificiorum ſplendore ac magnificentia ſuperbiſſima; quippe in eo vico, qui novus, vulgo *ſtrada nuova*, dicitur nulla eſt domus, quin digna regem vel potentiſſimum excipere. Hujuſmodi autem plures paſſim in urbe, maximeque in ſuburbiis invenias, omni deliciarum genere, ut ſunt Italorum ingenia, inſtructiſſimas. Cæterum Genuenſes in Regis Hiſpaniarum clientela ſunt. Secunda à Genua eſt *Savona*, lepida ſane ac lauta. Sequuntur *Vintimiglia*, *Albenga*, & *Serezzana* in Tuſco ſolo ſita, egregio munimento, ac militum præſidio.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

C A P. XXXVII.

uſcia, Romaniola, Marchia Anconitana, Romanus ager, & Ducatus Spoletanus.

Tuſcia, vulgo *Toſcana*.

TVſcia, magni Ducatus titulo ad
ſublimem inter Italicas regiones
gnitatem elata, caput habet ac Du-
um ſedem Florentiam, vulgo *Fioren-*
ı, vel *Firenze*, urbem, ſi unam Ant-
erpiam excipias, totius Europæ pul-
ıerrimam, templorum ſplendore ma-
me conſpicuam. Libera atque opu-
nta fuit civitas antequam Medicæo-
ım familia Principatum occuparet.

Luca ſui juris civitas opulenta ac
axime ſplendida munitaque, Impe-
ali libertate gaudet. Haud procul
armora magna copia cæduntur, to-
us Italiæ nobiliſſima.

Piſæ, libera quondam ac potens terra
ariq; civitas, nunc propemodum in-
olis deſerta, Magno Etruriæ Duci pa-
et. Liburno portui, vulgo *Livorno*, ſive
igorno, & *Liorno*, ad antiquam clarita-
em hoc novum decus accedit, quod
ecens à Magno Duce in ſummũ ſplen-
orem reſtaurata eſt. Portus eſt in cele-
errimis Italię haud poſtremus, Magni
Ducis ſeceſſu ac triremium ſtatione in-
ignis.

Plom-

Plombinum, Telamon, Orbetellum & portus Herculis, Hiſpani Regis imperio ſubjecta opida, validis Hiſpanorum præſidiis cuſtodiuntur.

Senæ, vulgo *Siena*, in medio fermè Tuſciæ ſita urbs, merito inter principes Italiæ connumeratur. Libera quondam ac latiſſimo territorio potens civitas nunc Etruriæ Duci dicto audiens eſt.

Reliqua Tuſciæ opida ſunt Aretium, Cortona, Volaterræ, Piræ, Piſtoria: quarum hæc inter amœniſſimas Italiæ cenſetur. Pratum item & Poggium ſummarum deliciarum ſunt loca.

Maſſa, olim Herculis fanum, nunc novum Genuenſis familiæ Ciborum opus, Principatus titulo cenſetur; opidum feſtivum ac amœnum.

Patrimonium D. Petri.

Etruriæ pars eſt patrimonium D. Petri à Machtilde illuſtri muliere Eccleſiæ Rom. legatum; hinc vulgo *Lo ſtato della Chieſa* indigetatur. Vrbium in eo clariſſimæ, Peruſia, Orvietum, Aquapendens, Horti, Viterbum. Opidum in litore vetuſtiſſimum, quod quondam Centumcellæ, nunc *Civita Vecchia*, id eſt, Vetus civitas, dicitur, portu egregio ac triremium Pontificiarum ſtatione nobile eſt. Bracianum

ad

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

ad Sabatinum lacum, illuſtriſſimæ Vrſinorum familiæ Ducatus eſt.

Romaniola, vulgo *Romagna*.

Romaniolæ fines ſunt intra Foliam amnem, montem Apenninum, Panarum flumen & Padi extremum verſus Septemtriones alveum. Vrbium clariſſima ac celeberrima eſt Bononia, ædificiorum ſplendore ac magnificentia in primis cenſenda. Sequuntur Ravenna ac Ferraria. Hæc ſuum nuper habuit Ducem; at nunc Romanę Eccleſiæ ſubjecta. Inde Ariminum, Ceſena, Faventia, Imola, egregia atque haud ignobilia opida.

Marchia Anconitana, Ducatus Vrbinas.

Vrbium in Anconitana regione opulentiſſima eſt Firmum. At portu celebri notiſſima Ancona. Cætera loca notatu digna, Æſis, vulgo *Ieſi*, Macerata. Hinc in Ducatu Vrbinati Vrbinum, Fanum, Senogallia, S. Leo, Forum Sempronii.

Romanus ager, vulgo *Campagna di Roma*.

Princeps agri Romani eſt Roma, Orbis terræ quondam caput, at nunc

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

etiam ob Pontificis maximi ſedem, omnium illuſtriſſima atque celeberrima, de qua præſtat tacere, quam pauca dicere.

Reliqua opida agri Romani, alioquin nobilia ſatis, Romanæ urbis propinquo ſplendore obſcurantur. In his Tibur, nunc *Tivoli*, hortus Ateſtini Cardinalis multiplici amœnitate, ac vario genere deliciarum, clarum per totam Italiam reddit: ſed ipſum opidum longe anteeunt Tarracina & Præneſte.

Ducatus Spoletanus.

In Ducatu Spoletano ſunt Spoletum, Augubium, Fulginium, Interamnia, Narnia.

CAP. XXXVIII.

De Regno Neapolitano.

HInc reliquum Italiæ, quicquid à Fundis opido, & Liri fluvii fontibus; Apennino monte, Truento amne & utroque mari Infero Superoque includitur, Neapolitanum vocatur Regnum, ab urbe Neapoli, capite ſuo. Longitudo ejus eſt à Truenti amnis oſtio ad Brutium uſque promontorium, vulgo *Capo Spartivento*, mill. Germ. xc. Latitudo ab Athenæo ſive Minervæ promontorio, vulgo *Maſſa*, haud

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

haud procul Neapoli, ad promontorium Gargani montis, vulgo *Monti di S. Angelo*, mill. German. xxx.

In regni formam redacta eſt hæc regio hoc modo. Cum circa annum Chriſti cIↄ, Saraceni hoc terrarum, una cum Sicilia inſula occupaſſent. Tancredus quidam Normannus, prognatis duodecim filiis, egeſtate compulſus, Italiam adſumtis liberis petiit, operamque ſuam contra Saracenos obtulit. Ibi cum re bene geſta, Saraceniſque Italia ac Sicilia ejectis, portiones ei & filiis aſſignantur in utraque terra. Poſtea Robertus, unus ex filiis, primus Apuliæ & Calabriç Dux pronunciatur. Dein cujus filius Rogerius primus terrarum Neapolis & Siciliç ſub uno regno comprehenſarum Rex creatur. Regnum ipſum geminarum Siciliarum nomine appellabatur. nam quod nunc in Italia Neapolitanum dicitur regnum, tunc Sicilia cis pharum ſeu fretum vocabatur; ipſa autem inſula Sicilia, trans pharum. At diviſum mox in duo regna, duos pariter Reges accepit: quorum alter in Italia, Apuliæ ſive Neapolis; alter in inſula, Siciliç Rex appellatus eſt. Dehinc variam utrumque regnum Dominorum mutationem paſſum eſt. Quippe in Neapolitano regno primi

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

Normanni Galli Reges fuere: poſt Suevi Germani; mox iterum Galli Angolemenſes; dein Arragonenſes Hiſpani: Iamque tertio Galli; iterumque Arragonenſes: tandem Caſtiliani Reges obtento totius Hiſpaniæ Imperio, in Neapolitano etiam regno in Arragonenſium locum ſucceſſerunt.

Cap. XXXIX.
De urbibus Regni Neapolitani.

VRbes in Neapolitano regno non æque cultę ſunt ac in ſuperiori Italia. una tamen Neapolis regni caput, ſedeſque Præfecti, quem Hiſpaniarum Rex Vice-regis titulo mittit, nulli clariſſimarum urbium, neque ædificiorum magnificentia, neque palatiorum ſuperbia, neque civium opulentia cedit; multitudine vero incolentium, habita amplitudinis ſuæ ratione, reliquas omnes vincit. Reliquæ urbes celebriores ſunt iſtæ: in Laborino agro, Capua, Surrentum, Salernum, & Melphis, vulgo *Amalfi*; in qua primum inventus eſt Pyxidis ſive magnetis nautici uſus. In Calabria Conſentia, Regii Præfecti ſedes: Mons Leonis, Regium. Tum in Hydruntino agro Hydruntum, nunc *Otranto*, Gallipolis & Aletium, vulgo *Lezze*, conventu Iuridico nobile opidũ; item

tem Tarentum. In Baritano agro Barium, Monopolis, Tranium. In Apulia Manfredonia, Luceria, Troja, Aſculum Apulum: In Aprutio, Aquila, Beneventum, Anxanum, Theate, Pinna, Sulmo, Aſculum Picenum.

Cæterum cum tam varium fuerit, tamque frequens de hoc regno inter varios populos certamen, cumque crebris Saracenorum ac Turcarum incurſionibus petitum; effectum eſt uti crebra ac frequentia munimenta contra ingruentem hoſtilitatem paſſim excitarétur: quorum firmiſſima nunc ſunt Conſentiæ, Cantazari, Mantéæ, Crotone, & Tarenti in Calabria: Gallipoli, Hydrunti, ac Brundiſii in agro Hydruntino: Monopoli, Barii, Tranii, Barlettæ, Manfredoniæ in Apulia: Aquilæ in Aprutio. At Cajetę munimentum, ob ſingularem firmitudinē ſitumque loci, clavis totius regni adpellatur.

CAP. XL.

De Epiſcopatibus Italiæ, Academiis, & urbium clariſſimarum Epithetis.

ARchiepiſcopatus in univerſa Italia ſunt triginta: quorum in Neapolitano rēgno viginti & unus; Neapolitanus, Capuanus, Salernitanus, Melphitanus, Surrentinus, Beneventanus,

Theatinus, Acheruntinus, Sipontinus Manfredonienſis, Canuſinus, Tranienſis, Baritanus, Tarentinus, Maderenſis, Brundiſinus, Hydruntinus, Roſſanenſis, Conſentinus, Sanctoſeverinenſis & Reginus. In reliqua Italia novem; Senenſis, Florentinus, Piſanus, Ravennenſis, Genuenſis, Taurinenſis, Mediolanenſis, Venetus, & Gradiſcienſis.

Epiſcopatus, ut admodum tenues, ſic innumeri. nam quoties opidum aliquod civitatis jure donatur, Epiſcopus ſimul eidem contribuitur; ita ut nulla civitas perhiberi poſſit, quæ Epiſcopum non habeat, & reciproce, quæ Epiſcopum habeat, civitas negari nequeat.

Cæterum Patriarchatus, qui Aquileiæ erat, Venetias tranſlatus eſt.

Academiæ.

Academiæ illuſtres ſunt: Patavii, Bononiæ, Piſis, Senis, Peruſiæ. At minus celebres, Auguſtæ Taurinorum, Ferrariæ, Romæ, Firmi, Neapoli, Salerni, Maceratæ in Marchia Anconitana.

Vrbium clariſſimarum Epitheta.

Urbium Italicarum tantus eſt ſplendor, nitor, tanta feſtivitas & magnificentia, uti haud facile toto terrarum orbe quidquam invenias, quod cum his conferri poſſit: at eximiæ claritudinis ſunt novem; quarum Epitheta, ut in

Italia

[I]talia per ora hominum feruntur, hic [a]pponam.

Roma dicitur ſancta, vulgo *Roma [l]a ſanta,* ob Pontificis maximi ſedem. [N]eapolis, nobilis; vulgo *Napoli la gen[t]ile,* ob frequentiam Principum, Comi[t]um atque Equeſtris ordinis virorum. [V]enetiæ opulentæ, vulgo *Venetia la* [r]*icca*; ob potentiam atq; opes immen[ſ]as. Genua ſuperba, vulgo *Genova la* [ſ]*uperba*; ob ſuperbam ædificiorum ma[g]nificentiam. Mediolanum magnum, vulgo *Milano la grande*; ob amplitu[d]inem urbis, civiumque numeroſita[t]em. Florentia pulcra, vulgo *Fiorenza* [l]*a bella*; ob ædificiorum ſplendorem, vicorum munditiem, latitudinem ac directionem. Bononia pinguis, vulgo *Bologna la graſſa*; ob laſcivam agri fer[t]ilitatem. Ravenna antiqua, vulgo *Ravenna l'antica*; ob ædificiorum totiuſque urbis vetuſtatem. Patavium doctum, vulgo *Padova la dotta*; ob celebre literarum ſtudium.

CAP. XLI.

De Sicilia.

OMnes Interni maris inſulas magnitudine juxta ac claritate anteſtat Sicilia; quondam, ſi veteribus credimus, continens & Italię annexa: poſt,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

interfuſo Siculi maris freto, avulſa: cœli clementia ac ſoli ubertate adeo felix ut horreum Romanorum appellaretur. Nomen Sicilię à Siculis, Latii quondam in Italia incolis, habuit: ante fuit dicta Sicania, à Sicano Rege, qui ante Trojana bella, cum ampliſſima Iberorum ſive Hiſpanorum manu advectus, inſulam de ſuo nomine Sicaniam populumque Sicanos appellavit. Trinacria item, & Triquetra, à triangula fôrma, Græcis atque Latinis dicta eſt. quidpe tribus promontoriis in diverſa procurrens, Græcæ literæ, quæ Δέλζα dicitur, imaginem efficit. Pachynum vocatur promontorium, vulgo nunc *Capo Paſſaro*, quod Græciam ſpectat, Lilybęum, nunc *Capo Boéo*, quod Africam; Pelorum, nunc *il Faro*, quod in Italiam vergens freto alluitur. Id anguſtum & anceps, alterno curſu atrox, ſævum, & Scyllæ Charybdisq; horrendis nominibus inclytum eſt. Scylla eſt ſcopulus verſus Septemtrionem. Charybdis mare vorticoſum verſus meridiem; utrumque noxium appulſis.

Cæterum ipſius inſulæ ſumma longitudo eſt inter Pelorum Lilybæumque promontoria, mill. Germ. L. latitudo à Pachyno ad Cephalædim opidum mill. Germ. XXXV.

Vrbes

Vrbes olim in hac claræ; in litoribus Meſſana, civium Romanorum, qui Mamertini vocabantur; Zancle, id eſt, *Falx*, ante dicta, nunc *Meßina*; Tauromenium, nunc *Taormina*; Catona ſive *Catina*; nunc *Catania*; Syracuſæ, urbs omnium totius inſulæ clariſſima, nunc *Saraguſa*; Camarina, nunc *Torre di Camarána*; Agrigentum, quod Græcis Acragas, nunc *Gergenti*; Selinuntum, Græcis Selinus, nunc *Torre di Pulici*, vel *Terra de li Pulci*; Lilybæum, litterarum quondam ſtudiis celebre, nunc *Marſalla*; Drepanum, nunc *Trápani*; Panormum vel Panormus, nunc *Palermo*; Soluntum, Græcis Solûs, nunc *Solante*; Himera, nunc *Términi*; Cephaladis, nunc *Ciſalú*; Tyndaris ſive Tyndarium, nunc *Santa Maria di Tindari*: Mylæ, nunc *Milazzo*.

Intus Centuripe, nunc *Centorve*; Agyrium, nunc *S. Filippo d'Agirone*; Aſſorus, nunc *Azaro*; Enna, nunc *Caſtro Ianna*; Leontini, nomen retinet; Neetum, *Noto*; Motyca, *Módica*.

Flumina ac Montes Siciliæ.

Fluviorum nobiliſſimi ſunt, Onobala, qui & Taurominius, nunc *Cantara*; Symæthus, nunc *la Iaretta*; Cyamoſorum ab Centuripis & Chryſam ab

Aſſoro devehens; Terias, nunc *Fium* *di S. Leonardo*; Anapus, hodie *Alſé* cum Cyane fonte, nunc *la Piſmæ*, apu Syracuſas; Elorus, nunc *Abiſo*; Gela nunc *Fiume di Terra Nuovo*; Hypſa Be lici; duoque Himeræ, quorum alter nunc *Salſa*, in Libycum pelagus; alter nunc *Termini*, in Tyrrhenum mare de volvitur; ambo ex iiſdem fontibus orti inſulam in duas parteis ſecare falſo veteribus traduntur.

Montium clariſſimus maximuſqu eſt Ætna, nunc *Monte Gibello*, noctur nis mirus incendiis; cujus crater xx ſtadia patet. inde eſt Eryx, vulgo nun *Monte di Trapani*.

CAP. XLII.

De incolis Siciliæ & nova ejus deſcriptione.

INcolas habuit Sicilia primos Cyclo pas, & Leſtrigonas, id eſt, gigantes gentes barbaras atque truces, ut hiſto riis ac fabulis oſſa immania paſſim in inſula reperta fidem faciunt. Dein Ibe ri, ex Hiſpania, Duce Sicano inſulam obſediſſe feruntur. Poſt hos Siculi ex Sicilia Italiæ. Dein Phœnices à Tyro ac Sydone litora ejus occuparunt: hos Græci ejecerunt; cum quibus lingua etiam Græca invecta eſt.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

Imperium ab initio penes Reges ac
Tyrannos ſtetit, donec maxima pars
inſulę in Carthaginienſium poteſtatem
incideret. His devictis Romani ſibi
vindicarunt, primaque fuit quam in
provinciæ formam redegerunt. Iuſti-
niani Imperatoris tempeſtate Vandali
ex Africa eam occuparunt; quibus à
Beliſario Iuſtiniani Duce pulſis, Sarace-
ni poſtea invaſerunt. Hos tandem eje-
cit Tancredus Normannus; cujus ne-
pos Rogerius, ut ante memoravimus,
primus Apuliæ & Siciliæ Rex creatus
eſt. At poſtquam hoc regnum in duo
capita diviſum, Suevi Germani Siciliæ
regno potiti ſunt. quibus pulſis Galli
recuperarunt. Sed trucidatis his ab
incolis ad Veſperas, quas vocant, Sicu-
las, ad Arragoniæ, tandemque ad Ca-
ſtiliæ reges devolutum eſt.

Tota nunc in tres regiones, quas
Valles vocant, diviſa eſt; quarum una
Vallis Demona, Pelorum promonto-
rium ſpectat; altera vallis Neeti, Pa-
chynum; tertia Vallis Mazaræ, Lily-
bæum.

Vrbes nunc claræ.

Vrbium clariſſima eſt Panormus, ca-
put regni ac Proregis, quem Hiſpania-
rum Rex mittit, ſedes: urbs eſt ampla
ac ſpatioſa; hominum multitudine,
ædifi-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

ædificiorum ſuperbia, civium opulentia inſignia. Secunda eſt Meſſana, & ipſa magna, opulenta ac ſplendida. Reliquæ urbes illuſtres ſunt: Catana, Syracuſæ, Tauromenium, Agrigentum, Neetum, Sciacca, Mazara, Marſalla, Drepanum, Termini, Enna. Drepanenſes nautica ſcientia reliquos Siculos præſtant.

Archiepiſcopatus ſunt tres; Panormitanus, Meſſanenſis, & Montiregalenſis. Academia publica eſt Catanæ.

Cap. XLIII.

De Sardinia & Corſica.

SEcunda magnitudine maris interni eſt Sardinia, fertilis inſula & ſoli quam cœli melioris, atque ut fœcunda, ſic pene peſtilens. A Sardo Herculis filio nomen ſortitam eſſe fabulantur Græci, cum ante Sandaliotis & Ichnuſa, à ſoleæ effigie ipſis diceretur. Longitudo ejus à *Calari*, ad fretum quod eſt inter Sardiniam & Corſicam, complectitur mill. Germ. XLV. Latitudo à Gorditano promontorio, *Capo di Monte Falcone*, & *Capo di Argentera*, ad promontorium Columbarium, juxta Olbiam, mill. Germ. XXVI.

Vrbium quondam celeberrimæ, Caralis, nunc *Cagliari* Italis, & Sardis *Caglier*;

[C]aglier; Sulci, Carthaginienſium quon[d]am colonia, nunc *Palma di Sole*; Ol[b]ia nomen in veſtigiis retinet.

Colonos in eam deduxiſſe dicuntur [S]ardus Herculis filius, ex Libya, & No[r]ax Mercurii à Tarteſſo Hiſpaniæ urbe; [s]ic item Iolaus, à quo populi Iolaenſes. [D]einde Ilienſes, & Locrenſes, Corſi[q]ue in eandem pervenerunt. Poſtea [C]arthaginienſes occuparunt. at his [p]rimo bello Punico expulſis, Romani [s]uo imperio adjecerunt: cui paruit uſ[q]ue dum declinante Romano Imperio [S]arraceni invaſerunt. His ejectis Ge[n]uenſes ac Piſani aliquamdiu de ejus [d]ominio contenderunt, donec Pon[t]ifex Romanus utrorumque ereptam [m]anibus Arragoniæ regibus aſſignaret; [q]uo titulo tandem ad Hiſpaniarum Re[g]es pervenit.

Vrbium nunc clariſſima Calaris, ca[p]ut Inſulæ, portu nobilis. Præterea [O]riſtana & Saſſaris.

Corſica.

At minor eſt Corſica ſeſqui mill. [G]erm. ab Sardinia verſus ſeptemtrio[n]em diſtans: omni ævo maligne culta, [q]uia aſpera & multis in locis aditu dif[f]icilis. Dicta eſt primum Terapne: mox [C]yrnus Græcis, à Cyrno Rege, quem

Herculis

Herculis filium volunt. Denique Cor
ſica à Corſa Bubulca, muliere ex Ligu
ria; qua Duce Ligurum manus in ea
ingreſſa eſt: & Corſi à Duce, dicti co
loni. Longitudo Inſulæ eſt à Sacro pro
montorio, nunc *Punta di Marono,* ſi
Capo Corſo, ad promontorium Grania
cum, *Capo di Manza,* mill. Germ. xx
Latitudo à promontorio, quod hod
Capo di Foro, uſque ad Aleriam, mil
Germ. xx.

Vrbes quondam claræ Aleria & Ma
riana, quarum nomina nunc in ruini
jacent.

Tuſci primi inſulæ imperium occu
parunt. poſt hos Carthaginienſes; mo
Romani: dein Sarraceni: quibus pro
fligatis Genuenſes ac Piſani, utris do
minium maneret, inter ſe certarun
tandem Genuenſibus ceſſit.

Vrbes in ea nullæ nunc claræ. præ
cipua tamen loca ſunt; *Adiazzo, Neb
bio, Calvi, Bonifacio.* Calvi eſt celeber
rimus inſulæ portus.

L I

LIBER QVARTVS.

CAP. I.

De Pannonia.

TRansgreſſis ex Italia Iulias Alpeis, Pannonia conſpicitur, ſolo fœcunda, viris fortis, armiſque ac opibus maxime va[l]ida quondam regio. Nominis origo [i]ncerta. Limites ab occaſu habuit Ce[t]hium montem; is nunc ampliſſimis [i]ugis, ab Savi Draviq; fontibus ad Da[n]ubium uſque variis nominibus per[t]exitur, primum *Pleyſz*, modo *Hengſt*[*b*]*erg*, mox *Dembberg*, dein *Herzberg*, *Schneeberg*, & *Kalenberg* dictus. ab Se[p]temtrione, Danubium amnem; ab [o]rtu eumdem Danubium & Aureum [m]ontem, nunc Hungaris *Macheck*: à [m]eridie lineam ductam ab Aureo mon[t]e per confluentes Timaci, nunc *Lim*, [&] Drini, nunc *Drina*, ad fontes Vnæ [f]luminis. Inde *Caravancas* mons, & Pannonicæ Carnicæque Alpes ad Savi [u]ſque fontes. Complectitur hodie Car[n]iolam, Croatiam, Vindorum Mar[c]hiam, Carinthiam, Stiriam, majorem partem Auſtriæ, dimidium Hungariæ, Sclavoniam, Boſniam, partemq; Serviç.

Diviſa fuit in Superiorem & Inferiorem. Superior, quæ & prima Conſularis,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

ſularis, verſus Occidentem eſt; in qu
nunc Carniola, Croatia, Vindorur
Marchia, Carinthia, Stiria, Auſtriæ
que major pars. Inferior, quæ & ſe
cunda Conſularis, in Orientem ver
gens, complectitur Boſniam, Sclavo
niam, & quantum Hungariæ Danu
bium, Dravum, Arrabonemque am
neis interjacet. At ea utriuſque Pan
noniæ pars, quæ inter Dravum Sa
vumque fluvios porrecta, Valeria, ſiv
Pannonia Interamnia & Riparenſi
dicta eſt.

Sic igitur hodie Hungaria vix ter
tiam ſui partem in veteri Pannonia ha
bet; cum reliquum trans Danubiun
in Iazygibus Daciſque obtineat.

Vrbium clariſſimæ, Segeſta, quæ &
Siſcia, nunc *Siſeck*, in Croatia; Pe
tovio, vel Patavium, *Pettavv*, ir
Stiria; Amona, *Vnterlaubach*, Ro
manorum colonia; Nauportum, *Ober*
laubach, in Carniola; Vindoniana, qua
& Vindobona, nunc Vienna, in Au
ſtria: Scarabantia, nunc *Scrabing*; Sir
mium, nunc *Simach*; in Hungaria
Taurunum, vulgo *Belgrad*, & Germa
nis *Griechsvveiſſenburg*.

CAP

CAP. II.

De incolis Pannoniarum & de regno Hungariæ.

PRimi, quos veterum monumenta tradunt, incoluere Pannoniam Pannonii, Celtica gens: quos Græci Pæones vocarunt. Iul. Cæſar primus terram ingreſſus; poſt eum item alii: at Tiberius tandem perdomuit. Tulerunt inde Imperii Romani jugum, donec poſt inclinationem ejus Gothi invaderent, quos Hunni expulerunt; hos Longobardi; rurſumque hos Hunni, tandem circa ann. Iↄ cccc ſub Arnolpho Imperatore, gens quædam è Scythia profecta, oppreſſis Hunnis, totum quod nunc Hungariæ dicitur regnum, occupavit, Hunnorumque reliquiis miſta, nomen in eo conſtituit, quo etiam nunc Hungari indigetantur. At termini Hungariæ ſunt, à Septemtrionibus Carpates mons, quo à Polonia ac Ruſſia ſeparatur; ab Oriente eſt Transſilvania, & Valachia; à Meridie Dravus fluvius; ab Occidente Stiria, Auſtria atque Moravia.

Figura ejus quadra eſt, cujus latera quatuor mundi cardines ſpectant. At maxima ejus longitudo, à Patiſſi fontibus, vulgo *die Teiſſe*, ad Muræ, *die*

Muer, confluentem, mill. Germ. L x
porrigitur. ac par ferme eſt latitudo.

Dividitur in Superiorem, quæ tran
Danubium Poloniæ ac Transſilvania
contermina; & Inferiorem, quæ ci
Danubium eſt. Comitatus in univerſ
cenſentur L. At maximam regni par-
tem hodie Turcarum atrox imperium
miſere divexat.

Opida in ea plurimum diruta, vel
quæ exſtant, admodum tenuia, niſi quę
Moraviæ Poloniæq; propius accedunt,
vulgo *die Bergſtätte*. Clariora tamen
ſunt in ſuperiori Hungaria: *Temesvvar*;
Genadium, vulgo *Chonad*; Segedinum;
Varadinum, vulgo *Wardeyen*; *Solnock*;
Agria, cum arce *Erla*; duoq; firmiſſima
munimenta *Zatmar & Tockey*. At in
Montanis, *die Bergſtätte*; Caſſovia,
Kaſſavv, caput ſuperioris Hungariæ;
Eperis; *Leutſch*; *Neuſol*; *Altſol*; *Krem-
mitz*; *Nitria*; omniumq; amœniſſima
Tyrna: & quę caput regni, poſt amiſſam
Budam, Poſonium, vulgo *Preſsburg*; urbs
ad Germanicum modum ſatis culta.

In inferiori ſunt; Arrabo vulgo *Ra-
be*; incolis *Tavvarzin*, inde latine Ia-
varinum; Comara, vulgo *Komarno*;
Strigonium, vulgo *Graan*; Alba regalis,
vulgo *Stuelvveiſſenburg*; Veſperinum,
Veſperin, Quinq; Eccleſię, *Funf kirchen*;
& ca-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

& caput quondam regiaque totius regni Buda, Germanis *Ofen*; cui in adverſa ripa objacet Peſtum. Clara ſunt munimenta, *Dotis*, *Pappa*, *Palotta*. Archiepiſcopatus ſunt duo, Strigonienſis & Coloſſenſis in opido *Kolotza*.

CAP. III.

De Sclavonia & Boſnia.

SClavoniæ equidem nomine vulgo, confuſis Pannoniæ Illyricique limitibus, accipitur quidquid terrarum ab Dravo amne ad Adriaticum mare protenditur. At proprie Sclavonia dicitur ea regio, quæ Dravum Savumque amnes interjacet, ab Occaſu Stiria, ab Ortu Danubio clauſa. Longitudo ejus eſt ab oppido *Kopranitz* ad Dravi confluentem, milliarium German. L. Latitudo à Dravo ad Savum, XII.

Ad inferiorem Savi partem ultra Danubium protenſi incolunt Raſci populi, Germ. *die Ratzen*. At totam hanc regionem aliquando Pannonii, mox Gothi tenuerunt: noviſſimi Sclavi, ſive ij Sclavonii qui ad hanc noſtram ætatem manent. Hi quondam regnum in ea conſtituentes, poſtea Hungaris vectigales facti ſunt. Nunc major pars Turcico Imperio paret.

Opida notiora ſunt, *Poſega*, *Gradiſ-*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

kia, Zagabria, & *Kopranitz*, validiſſimum contra Turcarum incurſiones munimentum.

Boſnia regnum.

Boſniæ regnum inter Vnam, Savum atq; Drinum amneis Bebioſque montes ſitum, nomen accepit à Boſna flumine. Longitudo ejus inter duo flumina Vnam & Drinum, porrigitur mill. Germ. XL. Latitudo vero inter Boſnæ fonteis ac confluentem mill. Germ. XV.

Hæc quoq; olim Pannonię pars fuit. Poſtmodum Gothi occuparunt; quibus egreſſis, Sclavoni obſederunt. Hungaris deinde principatus titulo ſtipendiaria facta. At quum Turca potiretur, Præfectus, quem ille conſtituerat, regio titulo ac Diademate ſumto, principatum in regni formam redegit; quod Hungari recuperatum, haud diu tenuerunt quin Turca repeteret.

Caput regni erat *Iaytza*: nunc Metropolis eſt *Warboſanin*.

CAP. IV.

De Illyrico.

AB Arſia fluvio, Italiæ termino, verſus Orientem, Illyricum eſt, Græcis Illyris: regio aprica atque amœna, ſolum fertile, ac vitiferum, niſi quod

ubi

bi Pannoniis proximum, aſperum ac urum. Terminatur ab occaſu Arſia umine, ac linea ab Arſiæ fontibus ad olapis ortus ducta; à Septemtrione erpetuis montium jugis, quibus Illyrii Pannoniis diſcernuntur, ad fontes uſque Vnæ, atque inde linea ducta ad imaci, nunc *Lim*, & Drini confluenes: ab Oriente eſt ipſe Timacus, codrus mons, & Drilo fluvius, quo Macedonia ſubmovetur: à Meridie drìaticus ſinus. Longitudo ejús paet ab Arſia ad Drilonem millia German. xc. Latitudo maxima eſt juxta Naronem fluvium à fontibus ejus ad ſtium mill. xx.

Diviſa fuit olim in duas potiſſimum partes ſive regiones; quarum una ab Arſia ad Titium amnem, qui nunc eſt *Cherca*, Liburnia dicitur; inde altera ad Drilonem uſque fluvium, ſive Liſſum opidum, quod nunc vulgo dicitur *Aleſſia*, Dalmatia.

Liburniæ populorum clariſſimi fuerunt Iapyges. Opida per oram, Flanona, nunc *Fianona*; Tarſatica, *Terſatz*; Senia, *Zegna*; Lopſica, *Lopur*; Ortopula, *Starigrad*; Argyruntum, *Peſcha*; Ænona, *Nona*; Iadera, *Zara Vecchia*; Scardona nomen retinet.

Dalmatiæ populi etiam fuere varii.

Opida in litore Sicum, nunc *Sebenico*; Tragurium, nunc *Travv*; Salona prope Spalatum; Narona, *Narenta*; Onæum *Sabioncello*; Epidaurus, *Raguſi Vecchia*; Rizinum, *Riſine*; Budua, *Budoa*; Olchinium, ante Colchinium dictum, nunc *Doleigno*; Liſſus, *Aleſsia*. Intus Scodra, *Scutari*; Dalminium ſive Delminium, *Delminio*, unde Delmatiæ ſive Dalmatiæ nomen.

CAP. V.

De incolis Illyrici, & nova ejus deſcriptione.

ILlyriorum gens fera fuit, atrox, & latrociniis piraticaque infamis, Edomita à Romanis ea pars quæ Liburnia, anno ab urbe condita Iↄ xxv, annis decem ante ſecundum bellum Punicum; Dalmatia ſub Auguſto Imperatore. Stetit inde ſub urbis Romæ imperio, donec Gothi eam vaſtarent. Poſt hos Sclavonii, à Mæoti palude profecti, occuparunt. In quos deinde Hungari imperium habuere: ac noviſſime Turcæ oppreſſis Hungaris, interiora ſibi vendicarunt; Venetis in hunc uſque diem maritimam oram obtinentibus, exceptis duabus civitatibus, Scardona, quę Turcici juris, & *Raguſi*, quæ ſui juris, Regio ipſa quæ olim in duas parteis, Li-

burniam

urniam ac Dalmatiam diviſa, nunc
no nomine Dalmatia appellatur, ea-
emque pars Slavoniæ. At quæ quon-
am Liburnia, ea nunc Comitatus Ia-
era, vulgo *Contada di Zara* nuncupa-
ur. In hoc urbes nunc claræ; *Segna,*
ona, Zara; hæc haud exigui momen-
, nec ultimi ſplendoris civitas. *Sabe-*
icum ſatis amœna urbs, at parum cul-
, ob vexationes vicinorum Turca-
um, qui Scardonam tenent. *Raguſa,*
aud magna urbs cum arce, ſui quidem
uris eſt, at ſtipendium pendit Turcæ:
mporium alioquin, ab hoc latere ma-
is Adriatici, Turcicis mercibus cele-
errimum. *Scutari* quoque, Turcicũ
ppidum, Emporium eſt haud ignobile.

CAP. VI.

De Græcia, *& ſumma ejus diviſione.*

I Llyrico conjuncta eſt Græcia, ante-
quam Orbis imperio Romani poti-
entur, terrarum omnium dictis factiſ-
que celeberrima. Hinc quidpe omnis
itterarum claritas primum effulſit.
hinc frequentes coloniæ ad illuſtran-
dum totum terræ orbem in diverſas
regiones exiverunt. Nunc tota à Turcis
devaſtata, in exiguis ruderibus deſerta
& ipſa barbarie magis barbara jacet.
Dicta eſt terra Græcia à Rege Græco;

eadem ab alio Rege Hellene, Hellas, & incolæ Hellenes. At nomen Græciæ diverſe accipitur. Primum enim Græciæ nomine dictæ fuerunt binæ terræ, quæ poſtea ſeparatim altera Theſſalia, altera Græcia ſive Hellas proprie dicta. Dein Græciæ titulo acceſſit Peloponneſus, mox item Epirus, ſimulque Macedonia tota; denique Creta inſula & quicquid inſularum Græciæ adjacet. Quin etiam in Italiam & Siciliam, ut ſupra dictum eſt, Græcum nomen uſquequaque tranſiit, ubi Græcia magna; & item in Aſiam, ubi Græcia Aſiatica. Sed de hac in ipſa Aſia; nunc Europæ primum terræ explicandæ ſunt.

Totum igitur hoc, quod ſub uno Græciæ nomine computavimus, terminis includitur, ab ortu Ægeo mari; à meridie Cretico; ab occaſu Ionio; à Septemtrione Scardicis jugis ab Illyriis ac Mœſis ſeparatur, Strymoneque amne à Thracibus. Longitudo ejus eſt à Tenario Peloponneſi promontorio, per Iſthmum ad Strymonis fontes, mill. German. c. Latitudo maxima ab Sunio promontorio per Græciam proprie dictam & Epirum, Acroceraunium uſque promontorium, mill. Germ. LXXX.

Partes ſive regiones, in quas univerſa

erſa Grȩcia potiſſimum dividitur, ſunt tæ; Epirus, Peloponneſus, Græcia roprie dicta, Theſſalia & Macedonia. Quanquam Acarnaniam quæ ſub Epi-o, & Ætoliam quæ ſub Græcia, non-ulli veterum Geographorum ſepara-im cenſeant.

At Romani univerſam Græciam in uas provincias diviſerunt; Macedo-iam, ſub qua ipſa Macedonia, Epirus c Theſſalia; & Achaiam, ſub qua Græ-ia proprie dicta, Peloponneſus & In-ulæ circumjacentes.

CAP. VII.

De Epiro & Peloponneſo.

Epirus.

EPirus, quæ nunc *Canina* dicitur, ſeparatur à Macedonibus Celidno mne & Pindo monte; ab Græcis A-heloo flumine. Populi clari fuere Mo-oſſi, quorum opidum Dodone, apud uos Iovis Dodonæi templum, ora-ulo illuſtre; Dryopes; Chaones, quo-um regio Chaonia; opida, Oricum, Antigonia, Panormus, Elæus; Theſpro-ii, quorum Buthrotum, Pyrrhi regia; Caſſiopæi, quorum Caſſiope; regio Almene, opidum Nicopolis; Amphi-ochi, opidum Argos, cognomine Am-philochicum; Acarnanes, regio Acar-

mania, opidum Ambracia, Æacidaru regia; unde Ambracius ſinus, quo n hil in Epiro nobilius: Actium, Leuca Stratos.

Peloponneſus.

Peloponneſus à Pelope Rege dict. quæ nunc *Morea*, haud ulli terrarur quondam nobilitate poſtferenda, qua peninſula inter duo maria Ægæum & Ionium extenditur; ob ſinus & pro montoria, queis ut fibris litora ejus in ciſa ſunt, ſimul quod tenui tramite i latus effunditur, platani folio ſimillima

Partes ſeu regiones in ipſa, Achaja proprie dicta, Elis, Meſſenia, Arcadia Laconica, & Argolis ſive Agria.

Vrbium clariſſimæ; in Achaja, Corinthus in ipſo Iſthmo, olim clara opibus, poſt clade notior; cujus potentiam Romani cum vererentur, funditus everterunt. In Elide Olympia, certamine Gymnico maxime nobilis; Cyllene, quod Mercurium ibi natum arbitrabantur, inſignis; unde Mercurius Cyllenius. In Meſſenia, Meſſene, Pylus, unde Neſtor ille Pylius: Corone. In Arcadia, Tegea, Stymphalus, Mantinea, & Megalopolis, Polybii patria. In Laconica, Lacedæmon, totius Græciæ quondam potentiſſima. eadem & Sparta; Leuctrum, Amyclæ. In Argia, Argos,

Hippium

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

ppium cognomine, templi Iunonis, de Iuno Argiva, vetuſtate & religio- percelebre: Nemea, Mycenæ, Nau- a, Trœzen, fide ſocietatis Atticæ illu- is; Epidaurus, Æſculapii tẽplo inclyta.

CAP. VIII.

De Hellade, ſeu Græcia proprie dicta, & Theſſalia.

Eloponneſo anguſto tramite ſeu Iſthmo adnectitur regio, quæ Hellas ræcis, Latinis Grecia proprie dicta eſt. mites ab occaſu habet Acheloum mnem, quo ab Epiro ſubmovetur; à eptemtrione Othrym & Oetam mon- s, quibus à Theſſalia dirimitur; ab rtu mare Ægæum: à meridie Saroni- um Corinthiacumque ſinus, & in me- io utriuſque Iſthmum, quo Pelopon- eſo adhæret.

Partes ſeu regiones Græciæ ſunt; Æ- olia, Doris, Locris Ozolæa, Phocis, egaris, Attis ſeu Attica, Bœotia, & ocris Epicnemidia.

Vrbes claræ fuerunt; Ætolorum, Chalcis, Calydon, Olenus. In Doride ojum, Cytinium, Pindus. In Locris zolis, Naupactus, quæ nunc *Lepanto*, urcarum clade illuſtrata. In Phocide, nticyra, Cyrrha, Pythia, Delphi ſub onte Parnaſſo, clariſſimum quondam in

in terris oraculo Apollinis opidum.
Bœotia Orchomenum, Theſpiæ, Leb
dia, Chæronea Plutarcho clara; Pl
tææ, Thebæ cognomine Bœotiæ, du
bus diis alumnis Hercule & Libero m
xime celebres, potens quondam civ
tas; Delium, Aulis portu clara, Ag
memnoniæ Graiorumque in Troja
conjurantium claſſis ſtatio: Leuctr
Epaminondæ Thebani pugna adverſ
Lacedæmonios victoriaque clara. I
Megaride, unde regioni nomen, Meg
ra & Eleuſis. In Attide Marathon, m
gnarum multarumque virtutum teſti
& clariores quam ut indicari egean
Athenæ. In Locris Epicnemidiis, Cne
mides, unde regioni cognomen, Opus
Thronium, Elatia, Lilæa.

Theſſalia.

Græciæ proprie dictæ à Septemtrione jungitur mutatis ſæpe nominibus Æmonia, Macedoniæ quondam pars, at poſtea avulſa moxque iterum juncta. Eadem Pelaſgicum Argos, Hellas, Theſſalia & Dryopis, ſemper à regibus cognominata. Ibi genitus Rex nomine Græcus, à quo Græcia; ibi Hellen, à quo Hellenes. Hos eoſdem Homerus tribus nominibus appellavit, Myrmidonas, Hellenas & Achæos.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

t Theſſaliæ nomen tandem invaluit,
Theſſalos proprie dictos, Eſtiotas,
laſgos, Magneſios ac Phthiotas po-
los diviſum.
Oppida in Theſſalia proprie dicta,
ypata, Soſtenes, Cypera. In Eſtiotide,
omphi, Pheſtus, Tricca, Ætinium, &
hilippici campi, iidem & Pharſalici,
vilibus Romanorum cladibus nobi-
ati. In Pelaſgia, Pythæum, Atrax. In
agneſia, Iolcus, Hermenium, Caſta-
a, Melibœa & Methone, Philippi Ma-
donis Alexandri Magni patris obſi-
one, in qua ſagittæ ictu oculum ami-
, clara; & in Malliaco ſinu cæſorum
iam Laconum Leonida duce trophęa
hermopylæ. In Phthiotide, Pthia,
hebæ cognomine Theſſalicæ, Echi-
us, Lariſſa, Demetrias, Pagaſæ, & ſa-
o nemore nobilia Tempe, locus ad
eneum flumen.

CAP. IX.

Macedonia.

SVpra Theſſaliam atque Epirum,
verſus Septemtrionem regiones, quę
iverſis populorum nominibus ac re-
ibus antea ſejungebantur, poſtea uni
Macedoniæ nomini contributæ, factæ
unt corpus unum. Terra ipſa duobus
nclyta Regibus, Philippo patre &
Alexan-

Alexandro filio, per quos terrarum Im-
perio quondam potita, magna eſt &
ſpatioſa ad utrumque mare, qua ſ
oritur, Ægæum, qua occidit, Ioniu
extenſa. Æmathia ante dicta fuit pa
ejus ab Æmathio Rege; unde in tota
terram nomen dimanavit. Macedo-
niam à Macedone Deucalionis mate
no nepote appellatam vult Solinus. ;
ego ſuſpicor à parte ejus Mygdonia n
tum nomen eſſe Macedoniæ, cum ex
gua ſit pronunciationis differentia i
Μακεδονία & Μυγδονία.

Limites habet ab ortu Ægæum;
meridie Theſſaliam & Epirum; ab oc
caſu Ionium ſive Adriaticum mare; a
Septemtrione eoſdem quos univerſ
Græciæ ſtatuimus.

Centum quinquaginta in hac olim
populos fuiſſe, auctor eſt Plinius. A
quorum nomina ad nos clara perve-
nerunt, ad Adriaticum mare Taulantii
quorum opida Epidamnus vel Epidam-
num, propter inauſpicatum nomen,
quia vel in damnum ituris omen id vi-
ſum eſt, à Romanis Dyrrachium ap-
pellatum, nunc *Durazzo*; Apollonia
& Aulon. Elymiotæ, quorum opida
Elyma & Bullis. Oreſtis regio Epiro
juncta, opidum Grytone. Daſſaretæ,
opida Lychnidos, Evia, Regio Æma-
thia,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

ia, ſeu Æmathia proprie dicta, opi-
um Pella, quam omnium Macedo-
carum urbium maxime illuſtrem
fecerunt duo alumni, Philippus Græ-
æ domitor, & Alexander etiam Aſiæ;
gea, in qua mos erat Reges ſepelire,
deſſa. Idomena, Scydra, Europus,
yriſſa. Regio Pieria, Muſarum parens
omuſque; opida Pidna, Phylace,
ion. Mygdones, regioque Mygdo-
ia; opida Antigonia, Phyſcæ, Carrha-
ia, Letæ, Terpilus. Paraxis: opida
ntigone, Pallene, Caſſandria, Toro-
e. Regio Chaldica; opida, Augæa,
ngus, Acanthus. Amphaxitis regio,
pidum, Theſſalonica, Ciceronis exi-
o inſignis, & Stagira, Ariſtotelis prin-
ipis Philoſophorum cunis clara. Bi-
ltæ; opida Euporia, Oſſa, Calliteræ.
donii; opida, Amphipolis, Scotuſa,
erga. Orbeli; opidum Gariſcus. Sin-
ci; opida, Heraclea, Paræcopolis,
riſtolus. Pelagones; opidum Stobi.
ynciſtarum, Heraclea, Iororum, Io-
um & Alorus. Almopum, Europas,
lbanopolis, Apſalus. Æſtræorum,
Eſtræum: Eordeorum, Daulia, Di-
bolia, Scampis.

CAP.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

Cap. X.

De Fluviis, Montibus ac Inſulis Græciæ adjacentibus.

Fluvii.

FLuvii univerſæ Græciæ celebrio ſunt iſti; In Epiro Acheron,cui Pa doſia opidum appoſitum:quæ duo n mina cum Alexander Rex ancipiti or culo monitus fatalia vitare vellet, Brutiis Italiæ populis in eadem incid atque interiit. In Acarnania Achelou In Peloponneſo Peneus, Alpheus, P niſus, Eurotas & Inachus. In Græc Cephiſſus, in duo cornua ſciſſus, qu rum dextrum Aſopus fluvius, lævu Iſmenus vocatur. In Theſſalia Spe chius & Peneus.In Macedonia Ægæu mare petentes, Aliacmon, Erigon Axius, Chabris, Strymon. at in Adri ticum ſinum ſeſe exonerantes, Panya ſus, Apſus, Laus, Celidnus.

Montes.

Montium nobiliſſimi ſunt; in Epir Acroceraunii & Pindus. In Pelopon neſo, Stymphalus, Pholoë,Chronicus Taygetus. In Græcia Callidromus. In ter Græciam & Theſſaliam, Othrys & Oeta. In Phocide Helicon & Parnaſ ſus. In Bœotia Cithæron, fabulis car minibuſqu

nibuſque celebratiſſimus. In Attica
metto meritiſſime tribuitur princi-
tus, quod apprime florulentus, exi-
o mellis ſapore, & externos omnes
ſuos vincit. In Theſſalia Olympus,
ius atque Oſſa, Gigantum fabula
loque memorati. In Macedonia A-
os, quem Xerxes, Græciæ bellum in-
ens, perfoſſum velificavit.

Inſulæ ad Græciam.

Inſulæ Græciæ littori adjacent innu-
eræ. Harum præter Cretam, quæ ſe-
ratim dicetur, clariſſimæ Ionio in
ari Corcyra, cum opido ejuſdem no-
nis, nunc *Corfu*, Venetæ ditionis
a cum Cephalenia & Zacyntho; qua-
m hæc nunc *Zante*, illa *Ceſalogna*.
ope Cephaleniam inter non ignobi-
eſt Ithaca, Vlyſſis nomine maxime
ultris, nunc *Iſola del Compare*. In Æ-
o mari Eubœa, vulgo nunc *Negro-
nte*, Bœotiæ avulſa putatur, tam mo-
co interfluente euripo, ut ponte jun-
tur. opida in ea quondam opulen-
ſima, Calyſtus & Chalcis. Hinc verſus
ptemtriones eſt Scyrus, vulgo *Sciro*;
ultra Lemnos, nunc *Stalimene*, inter
nc & Thracium littus Samothrace,
lgo *Samandrachi*. Leſbus, nūc *Metel-
no*, & Chius, *Scio*, Aſiæ attribuuntur.

P In

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

In Leſbo quondam opidum nobiliſ-
mum Mitylene,unde hodie inſulæ n
men.In Saronico ſinu Ægina,nunc *A*
gia, & Salamis, nunc *Coluri*, exci
claſſis Perſicæ nota.Dein quæ in me
mari veluti in orbem jacent, Cyclad
in quibus notiores Andrus, nunc *A*
dri; Delus, *Sdille*, & Paros, *Pario*, m
more nobilis. Et circum Cycladas,qu
diſperſæ, Sporades; in quibus clario
Icaria, nunc *Nicaria*, & Pathmus, *P*
moſſa, Ioannis Theologi exilio inſig
ta.Nobiles præterea ſunt,Samus,vul
Samo,Côs, nunc *Lango*, & Carpath
Scarpanto; quæ contribuuntur Aſiæ

CAP. XI.

De incolis Græciæ & nova ejus deſcriptione.

GRæciam omnium Europæ terra primam habitatam fuiſſe, cu multa alia, tum inprimis ſitus argu mento eſt; quidpe quæ proxima acc dit Aſiæ, ubi primum hominem for matum ſcimus. Inde igitur brevis a facilis in Græciam trajectus. Suis ſi Regibus, Ducibus ac Magiſtratibus di creti populi ac civitates egerunt, don Philippo Macedone debellante to Græcia Macedonico imperio ſubject eſt. Dein Romani ejus imperio potit

po

ſt hos Gothi ac Hunni devaſtarunt
gis, quam coluerunt; noviſſimi Sa-
eni ac Turcæ in hunc uſque diem
ent. Hinc Græcia, abolitis priſcis
ionum ac populorum vocabulis, in
va nomina diviſa eſt: quæ olim
oponneſus erat, nunc *Morea* dici-
; quæ Græcia proprie, nunc *Liva-*
; quæ Theſſalia, nunc *Ianna*, &
irus, *Canina*. Macedonia vero in
atuor parteis; quæ Thraciæ conter-
na, *Iamboli* vocatur; quæ Theſſa-
proxima, *Camenolitari*; quæ Illy-
o ſive Dalmatiæ jungitur, *Alba-*
i, proxima, antiquus ac nobiliſſimus
incipatus, equitum ſuorum robore
que virtute nunc maxime clarus; &
omnium medio, ipſum Macedoniæ
iſcum nomen.

Vrbium in univerſa Græcia nunc ce-
berrima eſt Theſſalonica, vulgo *Sa-*
aichi, ingens atque opulenta; empo-
am mercatoribus Indicis frequentiſ-
mum. Secunda eſt Dyrrachium Al-
aniæ, vulgo *Durazzo*, urbs validiſſi-
a, at minus culta ob gravitatem cœ-
. *Croia*, Scanderbegi patria, item eſt
rbs munitiſſima in mediterraneis Al-
aniæ.

CAP. XII.
De Creta Inſula.

AT inſularum Græco littori ob
centium maxima omnium eſt C
ta; Gręcis Latiniſque monumentis p
rimum celebrata. Hæc quidpe pri
potuit navibus & ſagittis; prima M
noe duce claſſe pugnavit; equeſtres p
gnas prima docuit laſcivas vertigin
implicare; prima litteris jura junx
ſtudium item Muſicum hinc initiu
cepit. Nomen deducunt alii à Cre
Nympha, Heſperidis filia; alii à Cret
rege Curetum; quidam primum A
riam, deinde Curetim, & Μακαρόννη
σον nonnulli, id eſt, beatam inſula
à temperie cœli appellatam exiſtima
vêre. Incolæ Græcis dicuntur Crete
Latinis Cretenſes. Inter ortum porr
gitur Inſula & occaſum tractu longi
ſimo, hinc Aſia illinc Africa objacent
bus: à Septemtrione Ægeis & ſuis, i
eſt, Creticis æſtibus verberatur; ab Au
ſtro Libycis undis perfunditur & Ægy
ptiis. Longitudo ejus maxima à Samo
nio promontorio, nunc *C. Salamoni*
ad promontorium Corycum, nunc
Cornico, mill. Germ. LXX. Latitudo cir-
ca mediam ſui partem maxime patens
mill. Germ. XV.

Centum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

Centum in ea urbium clara fama
. Sunt tamen etiam in antiquis au-
bribus, qui non centum urbibus, ut
odiderunt qui prodige lingua largiti
nt, ſed magnis & ambitioſis ſtipa-
m exiſtiment.

Clariſſimæ fuerunt, Cortyna caput
ſulæ; Cydon, quam Græci matrem
bium appellavere; Cnoſſus Minois re-
, Therapnæ, Dium, Lyctus, Lyca-
s, Phæſtus, Manethuſa, Dictynna.

Montes item celebres, Dictæus, Idęus,
orycus, Cadiſcus. Labyrinthus in me-
o ferme fuit, mirandum Dædali opus,
nerum ambages, occurſuſque ac re-
rſus inexplicabiles continens, lapide
lito, ac fornicibus tectum.

Incolæ perpetuo vitioſiſſimi & pi-
tica infames, initio rerum regibus
gebantur, poſt Ducibus. Q. Metel-
s inſulam edomitam in provinciæ
rmam redegit; manſitque ſub im-
erio, primum Romano, mox Con-
antinopolitano, donec cum reliqua
ręcia à Saracenis occupata fuit. Recu-
eratam deinde Balduinus Flandrię Co-
nes & Imperator Conſtantinopolita-
us, Bonifacio Marchioni Montisferrati
edit; à quo tandem Veneti grandi pe-
unia mercati etiam nunc tenent. *Can-
dia* nunc à Metropoli ſua indigetatur;

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

habetque urbes claras quatuor, con Turcarum irruptiones munitiſſim Candiam, Caneam, Rethymum & S tiam. Archiepiſcopatus eſt unus Ca diæ; Epiſcopatus octo.

Cap. XIII.

De Thracia.

POſt Strymona amnem Macedon proxima eſt Thracia, inter valid ſimas Europæ gentes maxime fera barbara; Regio nec cœlo læta, nec ſol &, niſi qua mari propior, infœcund frigida, eorumque quæ ſeruntur m ligne admodum patiens.

Nomen habere putatur vel à Thra Martis filio; vel, ut aliis videtur, ab aſp ritate ſoli cœlique & gentis feritat quaſi Τραχεῖα. Terminos habet, à S ptemtrione Æmum montem, quo Mæſis diſterminatur; ab Oriente Pon tum & Propontidem; à Meridie Ægęur mare: ab Occidente Strymona amnem Longitudine occupat à Strymonis fon tibus ad Panyſii oſtium & opidum Me ſembriam mill. German. LXXX. Lati tudine vero ab Æmo monte juxta Ni copolim ad Maſtuſiam Cherſoneſi pro montorium mill. German. LX.

Diviſam quondam fuiſſe in quin quaginta ſtrategias, auctor eſt Plinius.

Is

populos in ea recenſet, Strymonem
nnem accolétes, Denſeletas, Mœdos:
Neſtum amnem, Digeos, Beſſorum-
e multa nomina inter Eleos, Diobe-
, Carbileſos, Bryſas, Sapæos; Hebrum
colentes, Odryſarum numeroſam
ntem, Odomantas, Carbiletas, Pyro-
ros, Drugeros, Cænicos, Hypſaltos,
nos, Carpillos, Botiæos, Edones, Ci-
nes, Biſtones, Selletas, Priantas, Do-
ncas, Thynos, Celetas. omnium auté
viſſimos Scordiſcos memorat Florus.

CAP. XIV.

De Urbibus veteris Thraciæ, Fluviis ac Montibus.

OPida clara olim in Thracia fuere à Strymone amne in litore Ægæo, eſyme, Neapolis, Abdera, à Diomedis rore conditum opidum, unde & nomen habuit, idem & Clazomene ditum. fuit in eadem regione opidum inda, Diomedis equorum ſtabulis dium; Maronea: inter hanc & Hebrum uvium Doriſcus locus, ubi Xerxem erſarum Regem copias ſuas, quia numero non poterat, ſpatio dimenſum erunt. Ænus ab Ænea profugo condia; paulumque à mari recedens ingens uondam Cypſella. In Cherſoneſo, uam Thraciæ cognominant, Cardia,

Eleus & Seſtus,cui objacet ex Aſia Ab-
dus,utraq; Leandri amore nota. Pro
regio, in qua Xerxes diviſas pelago te
ras ponte (mirum atque ingens fac
nus) auſus jungere,& copias ex Aſia
Græciam traduxit: Callipolis, cui o
poſita in Aſiæ litore Lampſacus: &
radice Cherſoneſi ſedens Lyſimach
Inde in Propontide Pactya, Biſanthe, P
rinthus, mirifico amphitheatri ſple
dore clara; Selymbria, atque in ip
Boſphoro Byzantium, ante Lygus, po
modum Nova Roma, & noviſſime
Conſtantinopolis dictum. Vrbs om
ævo clariſſima, à Conſtantino Imper
tore in ſedem Imperii electa: manſit
eadem dignitate, donec Turcarum im
pia gens an. cIↃ cccc LIII occupavi
neque tunc decus ſuum perdidit, cur
etiam nunc imperii Turcici caput col
tur nomine *Stambol*. De reliquo opid
in Ponto, Phinopolis, Salmydiſſus, Pe
ronticum, Apollonia paullum à ma
recedens, magna quondam; Toza, An
chialus & Meſembria, terminus Thra
ciæ. Intus Byzya arx Regum Thra-
ciæ, à Terei nefaſto crimine, ſic opi
nati veteres, inviſa hirundinibus. Phi
lopolis, antea Poneropolis, dein à ſinu
Trimontium; Traianopolis, Adriano-
polis. à conditoribus dicta opida. Præ-

terea

[..]ea Olynthus; vel clariſſima Hera-[..]a, Topiris & Philippi.

Fluvii & montes.

Fluvii celebres ſunt, Neſtus ſeu Neſ-[..]s, Hebrus, Athyras, Bathynias. In [m]ontibus Æmus, Rhodope & Orbelus [p]rincipatum tenent.

CAP. XV.

[D]e incolis Thraciæ, & urbibus nunc claris: item de Patriarchis Græcanicæ religionis.

[I]Ncolarum Thraciæ antiquiſſima habetur origo. Vna gens habitarunt [T]hraces, aliis aliiſque diſcreti & nomi[n]ibus & moribus, in univerſum feri, [s]ævi, atroces & cruenti. Suis ante pa[r]ebant Regibus; poſtea Macedonum [t]ributarii facti: rurſumque ſuo juri red[d]iti, multis præliis à Romanis fuſi, tan[d]em à C. Scribonio Curione Procoſ. perdomiti, imperioque Romano ſubjecti ſunt. Dehinc eadem qua Græcia ac Macedonia, uſa eſt Thracia fortuna, donec in Turcarum manus pervenit; quorum imperio omne decus dignitatemque præſtat. quippe heic Turcarum caput ac ſedes eſt Conſtantinopolis, ante memorata, urbium tota Europa omnium maxima ac populoſiſſima; quam Conſtantinus Imperator

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

Novam Romam appellavit: unde novum nomen Thraciæ ortum, quo nunc *Romania* indigetatur.

Secundum à Conſtantinopoli locum inter Thracias urbes obtinet Hadrianopolis, Turcis *Endrem* dicta, magna quidem atque ingens, at mœnibus haud cincta, ædificiiſque vilibus exſtructa. Tertia Philippopolis ſatis numeroſe incolitur. nec cedit huic Trianopolis. Seſtus & Abydus ſibi invicem objectæ, clauſtra Turcici imperii in his oris perhibentur.

Cæterum quia ad hoc loci perventum eſt uti Græciæ ſtatum præſentem conſideremus, operæ pretium eſt cognoſcere, Græcos jam olim à Romana Eccleſia receſſiſſe, nec Pontificem Romanum ceu caput agnoſcere. Religionem quippe peculiarem inter ſe habēt, diverſam ab ea quam Romana Eccleſia profitetur. Nec ſoli Græci hanc ſequuntur, ſed complures aliæ nationes, Bulgari, Servi, Boſni, Sclavoni, Illyrii, Albani, Moldavi, Valachi, Ruſſi, Muſcovitæ, Tattari, Circaſſi, Mengreli, cunctæque nationes Ponticæ, & Tattarorum interior pars. Capita jam inde quatuor ſibi conſtituerunt, quos Patriarcharum titulo reverentur. Horum, ut diverſæ ſunt ſedes, ſic in diverſas regio-

nes

nes inſpectio & regimen. Princeps & caput univerſæ Eccleſiæ Græcanicæ eſt Patriarcha Conſtantinopolitanus, à quo dependent quotquot Græcanicæ religionis Chriſtiani per omnem Europam diſperſi degunt. Alexandrinus, cujus *Cairo* in Ægypto ſedes; qui & Arabiæ Eccleſias regit. Hieroſolymitanus in Syria ſupremus agnoſcitur. In reliqua Aſia Antiochenus.

CAP. XVI.

De Mœſia.

SVpra Macedoniam ac Thraciam Mœſia eſt, quam Romani Cereris horreum ob fertilitatem ſoli adpellavere, ab Aureo & Scodro montibus intra Iſtrum & Æmum ad Pontum uſque extenſa; in Superiorem, quæ nunc Servia eſt, & Inferiorem, quæ Bulgaria, diviſa. Terminus in medio utriuſque eſt Ciabrus fluvius. In ſuperiori populorum quondam clariſſimi Dardani, regioque ipſa Dardania, Macedoniæ contermina; In inferiori Triballi omnium nobiliſſimi: poſt hos Peuceſtæ & Troglodytæ, jam Scythicæ gentes: infimam quidpe inferioris Mœſiæ partem, quæ ad Pontum accedit, Scythæ tenuerunt: quorum pars validiſſima Getę ad utramque Danubii ripam,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

ripam, hinc in Mœſos illinc in Dacos tranſeuntes.

In Mœſia dextram Danubii ripam frequentibus olim opidis ſtipatam fuiſſe, Ptolemæi teſtatur Geographia, idemque in mediterraneis haud modicum eorum numerum recenſet. At in litore Pontico clara maxima fuere, Sarpedonia, Dionyſopolis, Timogetia, Tomi, Ovidii Poëtæ exilio nobiles, Iſtropolis & Eleutheræ.

De Iſtro amne.

Iſter fluvius omnium Europæ maximus, in Germaniæ jugis Abnobæ montis ortus, per multas lapſus gentes Danubii nomine, immenſo aquarum auctu, & unde primum Illyricum alluit, id eſt, ad Savi confluentem, Iſter quondam appellatus, ſexaginta circiter amnibus receptis, medio ferme eorum numero navigabili, in Pontum vaſtis ſex fluminibus ſive oſtiis evolvitur. Singula autem oſtia tanta ſunt, ut prodatur, in quadraginta millia paſſuum, id eſt, mill. Germ. x. longitudinis, vinci mare, dulcemque intelligi hauſtum. German, vulgo *die Donavv*, Sarmatis ac Scythis *Dunay*.

De

De incolis Mœſiæ, & duobus noviſſimis in ea regnis, Servia ac Bulgaria.

Mœſos populos feros, truces Barbaorumque barbaros, à Thracibus geus duxiſſe, tradunt auctores: cum ipſa Mœſia pars aliquando Thraciæ fuerit. M. Licinius Craſſus perdomitos impeio Romano ſubjecit. Deinde in Superiorem Mœſiam Servi, Inferiorem Bulari, utraque ex Sarmatia Aſiatica adena gens, invecti, duo inibi regna de uo nomine, hi Bulgariæ, illi Serviæ, ondiderunt. At noviſſimi Turcæ in trumque effuſi etiamnunc tenent.

Caput regni Serviæ regumque quonlam ſedes, Senderovia, Vngaris *Zenlrevv*, Turcis *Semender*, ad Iſtri ripam ſita: Præterea *Vidna*, *Bodon* & *Novograd* nobilia ſunt opida; quoum hoc arce munitum inexpugnabili. At Bulgariæ regni caput eſt *Sophia*, urbs magna & populoſa.

CAP. XVII.

Summa univerſæ Scythiæ deſcriptio. Item de veteri Scythia Europæa.

TRans Iſtrum Mœſis contermina eſt Scytharum gens omnium toto orbe vaſtiſſima, quippe ex Mœſia Inferiori in Aſiam ad *Tabin* uſque promonto-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

montorium & fretum *Anian*, longitudine terrarum mill. Germ. cIↄ amplius occupat. Latitudine vero ab Oceano Septemtrionali ad Caucaſum montem fonteſque Indi fluminis mill. Germ. circiter LX. Dividitur autem univerſa Scythia in Europæam & Aſiaticam. De hac poſterius in ipſa Aſia; nunc Europæam prius expediamus.

Scythia Europæa.

Terminatur Europæa ab occaſu Patiſſo flumine, ab Septentrione linea à Patiſſi fontibus per Amadocam paludem (quæ eſt in Lituania) ad Boryſthenis fonteis, atque inde alia linea ad Tanais ortus ducta; ab ortu ipſo Tanai & Ponte Euxino: à meridie Iſtro, & ubi is ad Nicopolim inflectitur, recta linea ab occaſu in Orientem ad Pontum ducta.

Totum hoc terrarum variis gentibus ac populis diſtinguitur; quorum clariſſimi, præter Troglodytas in Inferiore Mœſia commemoratos, Daci; quorum regionem nunc tenent Moldavi, Valachi, Tranſſilvani, & Hungarorum pars inter Patiſſum amnem & Transſilvaniam; Getæ, quos ad utramque Iſtri ripam in Mœſiam & Daciam extendi, ante diximus; nunc Bul-

garorum

rorum & Moldavorum pars: Tyra-
tæ & Arpii inter Tyram flumen &
rum; nunc inferior Moldaviæ pars
onto objacens: Inter Tyram & Hy-
nim amneis, Carpiani, Callipides,
rici, & Axiaces & Iazyges Eneocadlę;
orum omnium ſolum nunc Podolia:
ſtarnæ, iidem & Peucini, quorum
rs una in Germania, pars altera in
ythia Europæa; nunc Ruſſia minor
ı Nigra: Boryſthenitæ, inferior Li-
huaniæ pars verſus Pontum: Neuri, ad
oryſthenis fonteis: inde Geloni, Thuſ-
getæ, Budini & Agathyrſi, in Moſco-
a inter Boryſthenis fonteis & Tatta-
am minorem: Alani ac Roxalani in
oſcovia, ad ſiniſtram *Donotz*, id
t, minoris Tanais ripam: Hamaxobii
ve Hamaxobitæ, ad Gerrhi fluminis
onteis in Tattaria minore: Georgi,
omades, Baſilides & Tauroſcythæ
ve Scythotauri, itidem in Tattaria mi-
ori: Tauri ſive Taurici, qui Tauricam
ve Scythicam Cherſoneſum incolue-
unt: In his Boſphorani utrimque Boſ-
horum Cimmerium accolentes: Ia-
yges Mœotæ, juxta Mœotim palu-
em ad Tanaim uſque protenſi: Ari-
maſpi & Eſſedones ac Tanaitæ ipſo Ta-
nais flexu cincti.

CAP.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

CAP. XVIII.

Dacia.

TRans Iſtrum igitur Mœſis conte mini fuerunt Daci Scythica ger fera, atrox & barbara. Regio ipſa D cia terminatur à Septemtrione Carp thicis jugis & Hieraſo amne; ab Orie te eodem Hieraſo & Iſtro; à merid itidem Iſtro; ab Occidente Patiſſ Complectitur hodie Hungariç parten prædictam Transſilvaniam, Valachia & Moldaviam fere totam.

Diviſa fuit olim in Ripenſem, Alp ſtrem & mediterraneam. Ripenſis e quæ hodie dictam Hungariæ parte complectitur, cum parte Valachiæ. I hac populi Prendaveſii, Albocenſii, Sa denſii, Tervingi, Burrhi, Cingeſi. A peſtrem nunc incolunt major pars V lachorum & Moldavi. Quondam in e populi Piephigi, Siginni, Sinſii, Coten ſii, Taiphali, Cacoenſii, Ciſtoboci Mediterranea, quæ & Gepidia, tot nunc eſt Transſilvania. In hac olin populi Potulatenſii, Buridienſii, Bie phi, Ratacenſii, Tauriſci.

Vrbs olim clara fuit Vlpia Traiana ante Zarmiſogethuſa dicta; nunc *Var-heli* eodem ſitu eſt in Valachia.

Fluviorum celeberrimi, Mariſus

Germ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

erm. *Mariſch;* Hung. *Maros;* & Alu-, Germ. *die Alt*, Hung. *Olt.*

De incolis Daciæ.

Incolas ante Getas fuiſſe tradit Pliius; Dacos poſtea à Romanis appeltos. Getarum nomen manſit circa ramque Iſtri ripam, ut ante dictum. egibus illi ſuis regebantur, donec raianus Imperator Daciam perdomim in provinciæ formam redegit. oſtea Sarmatæ invecti. dein Gothi, oxque Hunni. Poſt hos Saxones Geranica gens, à Carolo M. devicti, cum ges victoris ferre nequirent aut nolnt, in univerſam Daniam tranſient. Hinc etiamnum frequens, licet orruptus, in iis oris durat Germanicus rmo. Exinde eadem gens, quæ Panoniæ partes occupaverat, Hungari axonibus ſeſe miſcuerunt. unde mixta unc utriuſq; gentis lingua. Tum vero iviſa fuit univerſa Dacia in nova nomina. Ea pars quæ Patiſſo amni anexa, *Hungariæ* titulo acceſſit. Quæ nte Dacia mediterranea erat, Tranſlvania appellata: Inter hanc & Iſtrum alachia: Inter hanc & Hieraſum Molavia; cujus titulo etiam adjectum uicquid inter Hieraſum & Tyram mneis interjacet.

CAP. XIX.

Transſilvaniæ, Valachiæ & Molda
deſcriptio.

Transſilvania.

TRansſilvaniæ Principatus, qui ſil
undique, unde ei nomen Latinu
& montium jugis clauditur, Hunga
ce *Erdeli*, Germanice *Stebenbürge*
Saxonibus haud dubie à ſeptem opid
rum numero dictus eſt. Qua ratio
etiam nunc Sarmatis ſeu Sclavis *Sied*
grodska ziemia, hoc eſt, Septemcaſtre
ſis regio, indigetatur. Poſtquam Sax
nes colonos recepit, cultius habita
cœpit. Namque opida in ea illi cond
derunt, quæ in hanc diem clara ſunt

Cibinium ſive Hermanopolis, vul
Hermanſtadt, caput provinciç eſt: Al
Iulia, Germ. *Weyſſenburg*, Hung. *G*
lafeirvvar, Principis ſuperioribus a
nis ſedes: Claudiopolis, Germ. *Clauſe*
burg, Hung. *Coloſvvar:* Briſticia, Ge
Biſtriz, Hung. *Beſterze :* Sciburgiu
Germ. *Schiesburg*, Hung. *Segeſvva*
Medieſus, Germ. *Medvviſch*, Hun
Megies : Stephanopolis ſeu Corona
Germ. *Croonſtadt*, Hung. *Breſlavv*.

Valachia ac Moldavia.

Quæ nunc duç regiones Valachiæ a
Moldaviæ nominibus diſtinguuntur

ſupe

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

uperiori ætate uno Valachię vocabulo
enſebantur. Incolis *Woloska Zemla*, id
ſt, Valachia terra, & gens ipſa *Wolochy*.
ividebatur autem tota provincia in
Majorem & Minorem. Major poſtea
Moldaviæ nomẽ recepit; Minori Vala-
chiæ titulus remanſit. Quæq; ſuo pa-
ebat Principi ſeu Duci, quem Sarmati-
æ gentis vocabulo, *Wayvvodam* ap-
ellant. Polonis quondam utraque ſti-
endiaria. Nunc partem Hungarię Rex,
artem Turcarũ Imperator tenet. Va-
achiæ caput ac ſedes Vaivodę eſt *Targo-
vvisko*. reliqua loca ſunt *Brailovv*, &
Dombrovvitza. Moldavię caput eſt ac
Vaivodæ ſedes *Czukavv*. reliqua opida
unt, *Margoſcſt*, *Tarisko*, *Moncaſtro*.

CAP. XX.

Tattaria minor: ubi Taurica Cherſoneſus.

TAttarorum nomen longe lateq; per Aſiam & Europam diſperſum eſt; cujus limites poſtea in Aſia dicemus. at nunc de parte ejus agamus, quæ Tattaria Europæa ſive Minor dicitur.

Tattaria igitur Minor, ſive Præcopenſium Tattarorum regnum, eſt ea Scythiæ Europææ pars quæ fluviis Boryſthene & Pſola ac Deſna (quæ duo in Boryſthenem exeunt) & Tanai minori,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

vulgo *Donetz*, ipſoque Tanai, Mæo
palude ac Ponto cingitur. Quinam an
tiquitus populi has oras incoluerin
ſupra demonſtratum eſt. Cæterum o
mne litus hujus tractus Græcorum co
loniis juxta atque monumentis incly
tum fuit: maxime vero Taurica Cher
ſoneſus, non minus quam ipſa Græci
celebrata. In hac Græcorum urbes cla
ræ, Panticapæum, nunc vulgo *Pontico*
Cimmerium, in medio Cherſoneſi; Ta-
phros, nunc *Przekop*; & Theodoſia,
nunc *Kaffa*.

Scythæ in univerſum tenuerunt: at
poſtquam *Tattari*, ex Aſia profecti,
occuparunt, *Tattaria* dicta eſt, Minor-
que cognominata, ad differentiam
Majoris quæ eſt in ipſa Aſia.

Diviſa eſt in Præcopenſem & Cre-
meam. Præcopenſis, quæ Sarmatis
Przecopska dicitur, eſt ipſa Cherſone-
ſus Taurica, à *Przekop*, id eſt, foſſa, quæ
in Iſthmo facta eſt, ſeu ab opido ejuſ-
dem nominis huic appoſito, cognomi-
nata. Cremea, *Krymska* incolis, eſt re-
liqua pars extra Cherſoneſum, à *Krym*
opido, quod olim Cremnos, dicta, At
quia imperii ſedes eſt in Cherſoneſo,
tota Tattaria Minor Præcopenſium
Tattarorum regnum appellatur. Ipſa
gens fera, atrox ac rapida, nõ in oppidis
vel

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

el civitatibus, ſed campis ac ſilvis vaga git. Vnius regis Imperio parent, cujus egia eſt *Przekop.*

CAP. XXI.

Sarmatia Europæa.

ULtimi Europæarum gentium fuere Sarmatæ, Græcis dicti Sauromatæ, regionem totius Europæ latiſſimam incolentes, in Scythiam quoque Europæam protenſi: quin etiam in Aſiam uſque ad Hyrcanum mare nomen eorum pertinebat; ubi Sarmatæ Aſiatici dicebantur.

Sed Europææ Sarmatiæ limites fuerunt, ab occidente Viſtula amnis, Suevicum mare, Finnicus ſinus, & linea ab hoc ſinu ad ſinum Granvicum ſive lacum Album perducta; quibus à Germania ſeparatur: à Septemtrione Oceanus Sarmaticus, ſive mare concretum: ab ortu iidem limites qui Europæ: à Meridie Mæotis palus, Iſthmus Tauricæ Cherſoneſi, Pontus, Iſter, & Hieraſus; dein Carpatici montes, ubi in cuneum inter Patiſſum Iſtrumque procedit.

Longitudo ejus porrigitur ab Iſtri ac Patiſſi confluentibus ad Obii oſtium mill. Germ. IↃXL. Latitudo vero inter Rha fluvium & dictum ſinum Granvicum CCCLX.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

Complectitur hodie Moldaviæ partem inter Tyram, Iſtrum & Hieraſum amnes; Hungariæ partem inter Patiſſum & Iſtrum; Poloniç regnum ultra Viſtulam, Boruſſiam, Livoniam, Lituaniam, Ruſſiam Albam, hoc eſt, Magni Ducis Moſcoviæ imperium, & minoris Tartariæ partem, quæ Cremea dicitur.

Populorũ in univerſa Sarmatia Ptolomæus complura nomina recenſet. at ut regio hæc Romanis pariter ac Gręcis parum nota, ſic illa incerta. Clariſſimi tamen ac notiſſimi, præter eos quos in Scythia Europæa explicuimus, erant Germanis contermini Venedi, qui nunc ſunt Livones, Boruſſi ac Poloni inter Viſtulam, Lituaniam & Podoliam, tum Iazyges inter Iſtrum & Patiſſum, quos Ptolemæus Metanaſtas cognominat, id eſt, Vagos: Plinius Sarmatas affirmat: Tabula itineraria Sarmatas Vagos.

CAP. XXII.

De incolis Sarmatiæ, fluviis ac montibus: item de Hyperboreis.

GEns quidem univerſa Græcis Sarmatæ dicta fuit, habitu, armis, moribus vivendiq; ratione Scythicę ac Parthicæ ſimilis; ideoque ejuſdem originis cum his fuiſſe conjicere licebat. Verum quum ſibi ipſis dicti ſint *Ruſſacy*, & ad

Ri-

phæos uſq; montes incoluerint, eoſ-
m eſſe credibile eſt, quos Mela Ri-
paces appellat, tanquam poſteri Ri-
pati Noachi abnepotis. Cæterum de
bus geſtis ipſorum,antequam ſub Sla-
rum nomine noſci cœperunt,parum
veterum monumentis reperitur.

Sarmatiæ fluvii.

Flumina in Sarmatia, præter ea quæ
Pontum defluere diximus,fuere,Sue-
cum mare ſive Codanum ſinum pe-
ntes,Chronus,vulgo Germanis acco-
Mämel, Polonis *Niemen:* Rubo in
enedicum ſinum,qui nunc accolis *der*
iegish Bodem, prope Rigam ſeſe exo-
erans;nunc *Divina* Polonis,*die Dune*
erm. Turuntus in Moſcovia, nunc
Velika rzeká: & Cheſinus, in Clylipe-
um ſive Granvicum ſinum ſeſe evol-
ens: nunc Ruſſis accolis *Lovvat*, &
oſtquam emenſus aliquod ſpatium,
Volchovv.

Montes.

Montes ſunt, Carpates, nunc *Krá-*
ák, Poloniam ab Hungaria ſubmo-
vens: Riphæi, qui & Obii, à ſinu Al-
oo ad Obii oſtium extenſi; Ruſſis ſive
Moſchis nunc *Weliki kameny poyas*, id
eſt,magnum lapideum cingulum dicti,
quia orbis cingulum eos perhibent.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

Hyperborei.

Sed operæ pretium fuerit hoc loco cognoſcere ea, quæ de Hyperboreis, fabuloſis celebrata miraculis gente, veteres tradiderunt. Hos alii Europæ, alii Aſiæ dederunt, plerique utrique. Fuerunt (ſi fuiſſe credimus) ſupra LX gradum in litore Septemtrionalis Oceani, ultra Aquilonem (unde & nomen eis à Græcis quęſitum) Riphæoſque montes ſub ipſo ſiderum cardine. Regio aprica, felici temperie, omni afflatu noxio carens, per ſe fertilis. Cultores juſtiſſimi & diutius quam ulli mortalium & beatius vivebant. Quidpe feſto ſemper otio læti non bella noverant, non jurgia, non ægritudinem ullam: ad innocentiam omnem æquale votum. Domus iis nemora lucique, & Deorum cultus viritim gregatimque. in diem arbores victum ſubminiſtrabant. Mors non niſi ſatietate vitæ. ubi eos vivendi tædium ceperat, mortem ultro accerſebant & voluntario interitu caſtigabant obeundi tarditatem. Epulati delibutique ſenes luxu, ac ſertis redimiti, ſemetipſos in pelagus ex certa rupe præcipites dabant. quod genus ſepulturæ beatiſſimum exiſtimabant.

CAP.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

CAP. XXIII.

De Poloniæ regno Provinciiſque ei ſubjectis.

Olonicum regnum, quod vaſtum
nunc obtinet terrarum ſpatium, à
incipio arctis includebatur finibus;
idpe cujus ſumma longitudo inter
caſum & ortum à *Schvvibuſſen* pro-
no Sileſiæ opido juxta *Croſſen* ad
ucznam proximum Ruſſiæ opidum,
n excedebat mill. German. LXXX. La-
udo vero maxime ſinuata inter fon-
n Viſtulæ, & opidum Moſcoviæ
ongrovv, mill. LX. Verum acceſſerunt
ſtmodo ejus titulo, Lituania, Ruſſia
gra ſive Minor, Podolia, Volinia,
delaſſia, Maſovia, Pruſſia, Samogitia
Livoniæ major pars.

Sarmatæ, ut ante retuli, hæc omnia
imo tenuerunt, præter eam Poloniæ
rtem, quæ in veteris Germaniæ ſolo
ra Viſtulam ſita eſt. Quanquam &
uſſiam & Livoniam Germanica gens,
in Germaniæ deſcriptione ex Tacito
mõſtravimus, ab initio incoluit; quæ
hanc diem perpetuo manſit. Solũ eſt
univerſum frumento fertiliſſimum;
ſi qua ſilvæ vaſtiores intercedunt.

Termini autem totius regni Polo-
æ ſunt, à Septemtrione mare Suevi-

cum & ſinus Venedicus, lineaque Pernavia Livoniæ opido ad Dunæ fo tes ducta; qua Sol exoritur, Boryſth nes, ſive *Dnieper;* à meridie Tyras, ſi *Nyeſter*, & Carpates mons; qua occid Sol, Sileſiæ & Marchiæ Brandenburg cæ Pomeraniæque junguntur.

Longitudo harum finium ſumma eſ inter duo opida *Schvvibuſſen* ante di ctum & *Ccyrkaſſy* in ripa Boryſthen ſitum, mill. Germ. cc. Latitudo inte Pernaviam Livonię opidũ & Carpaten monté ſupra Transſilvaniam mill. c I

Dividitur in regiones ac Provincia ſupra dictas; quarum ſingulas explica re aggrediemur.

CAP. XXIV.

Polonia proprie dicta.

POlonia proprie dicta, incolis *Polska* à vocabulo *Pole*, quod Slavonica lingua campum ſignificat, notationé accepit; quia tota campeſtris eſt ac plana.

Dividitur in Majorem & Minorem. Major Germaniæ contermina eſt; Minor Moraviæ, Hungariæ ac Ruſſiæ. Minor ſupremam nunc fert dignitatem ab urbe Cracovia regni capite. At Major dicta fuit altera, cum divideretur regnum, quia illic ſedem fixit Lechus gentis conditor.

Polonia Major.

Majoris caput eſt Poſenania, incolis *ſnan*, German. *Poſen*, urbs præclara ſupra Polonorum cultum ſplendida nporiumque celeberrimum. Secunda Gnæſna, incolis *Gniezno*, German. *nieſen*, mercatu nobilis, antiquiſſima olonicarum, primaque ſedes Princi-m. Reliqua opida ſunt, Caliſia, Pto-nęo memorata, Polonis nunc *Kaliſz*; ancicia, *Plotsko*, & Petricovia, vulgo *otrkovv*, Iuridico conventu (tribu-l incolæ vocant) maxime celebris.

Polonia Minor.

Princeps Minoris eſt Cracovia, vul- *Krakovv*, caput decuſque totius re-i ac ſedes regia: urbs magna atque gens, & licet inter incultas, ipſa ta-en magnifica admodum & ſuperba. orrodunum eſſe Ptolemęi, haud male onjiciunt docti viri. Secunda à Cacro-a eſt Lublinum, vulgo *Lublin*, urbs gregia ac lauta, negotiationibus ſuble-ata: quidpe mercatus eſt totius regni obiliſſimus. Tertia eſt Sendomiria, olonis *Sendomierz*.

Cęterum à Lecho primo gentis con-itore Principes populum rexerunt duſque Boleſlaum Chabrium, qui rimus Poloniæ Rex ab Othone III

Rom.

Rom. Imperatore circa ann. c I ɔ pr
nunciatus eſt.

CAP. XXV.
Lituania, Ruſſia & Podolia.

LItuania, Polon. *Litvva*, Germa
Littavven, ſuos habuit antea Prin
cipes, magni Ducis titulo illuſtres, do
nec Iagello ann. cIɔ ccc LXXXVI in R
gem Poloniæ electus magnum Litua
niæ Ducatum Polonico regno adjun
xit. Regio eſt totius regni vaſtiſſima
ſilvis horrida, paludibus fœda. Longi
tudo ejus maxima inter Polotæ fluv
fontes (qui ſunt in confinibus Livonia
& Moſcoviæ) & *Daſſovv* proximum
Ponto opid. mill. Germ. cc LX. Lati-
tudo inter Chronum & Boryſthenem
amnes mill. LXXX.

Vrbibus, vicis atque ædificiis tota regio plane inculta eſt. Caput eſt Vilna, Germ. *Wilde*, ampla ac ſpatioſa, Cracoviç magnitudinem exæquans, at ligneis plurimum conſtans ædificiis. Major equidem hac at incultior Novogardia, vulgo *Novvigrod*. Clara item atque magna eſt Kiovia, vulgo *Kÿovv*, ad Boryſthenem ſita. *Daſſovv*, ad Pontum accedens, veterum eſt Ordeſſus. *Kavvno*, German. *Kavven*, Mulſo, quod vulgo *Medum* vocant, nobile eſt opidũ.

Ruſſia

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

Ruſſia Nigra.

Provincia hæc inter Poloniam Mi-
rem, Voliniam, Lituaniam, Podo-
m, Moldaviam, Transſilvaniam &
ungariam ſita, Minor dicitur Ruſſia,
e Ruſſia Nigra, Pol. *Czarna Ruſz*, ad
fferentiam Majoris ſive Albæ, quod
t Moſcoviticum Imperium. Latine
uſſos & Ruthenos vocant incolas,
uos à Roxolanis originem atque no-
en habere putant. Ea pars quæ Car-
ticis affixa jugis, incolis *Podogorze*,
uaſi ſubmontana, indigetatur.

Suos aliquando Ruſſia habuit Duces;
oſtmodum Poloniæ regno adjecta.

Caput Ducatus eſt Leopolis, Pol.
vvovv, Germ. *Levvenburg*, quod
ontracte *Lemburg* efferunt; empo-
um Turcicis mercibus celeberrimum.
eliqua opida ſunt, *Przemyſl*, *Halycz*;
elm.

Podolia.

Podolia, Pol. *Podale*, inter Molda-
am, Ruſſiam Nigram, Voliniam &
tuaniam ſita, vaſtiſſimis campis, pe-
ori quam hominibus alendis beni-
nior, paſcuis gaudet mirum in mo-
um luxuriantibus; adeo ut boum in-
entium immania cornua vix è grami-
e appareant.

Caput

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

Caput regionis eſt *Kámienÿecz*, ur mira ac ſtupenda ratione in arduo ſa condita; qua re, cum ſæpius à Tattar Turcis ac Valachis peteretur, inexp gnabilis exſtitit. Reliqua loca ſun *Chmielnik*, *Tzudnovv*, *Bratzlavv* *Orczakovv*, quod Tattari occupatu tenent.

CAP. XXVI.

Volinia, Podelaßia, Maſovia, Livonia, Samogitia.

Volinia.

VOlinia, Pol. *Wolin*, inter Polonian Lituaniam & Ruſſiam Nigram po recta, opida præcipua habet, *Lutzk* *Wlodimirz*, & *Krzemieniec*.

Podelaßia.

Podelaſſia, Pol. *Podlaſze*, inter Li tuaniam, Maſoviam & Boruſſiam po ſita, Lituaniæ quondam pars, ſingula ris poſtea provincia facta, Poloniæ ti tulo acceſſit. Loca notiora ſunt, *Biel* *ko*, *Tykoczÿn*, *Auguſtovv*.

Maſovia.

Maſovia, Pol. *Mázovvſze*, German *die Maſavv*, inter Boruſſiam, Polonia & Podelaſſiam ſita, ſuos habuit ant Duces; quorum ſtirpe exſtincta, Duca tus ann. cIↃ IↃ XXVI. Poloniæ titul

inſertu

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

ſertus eſt. Caput provinciæ eſt Varſvia, Pol. *Wárſʒávvá*, Germ. *Warſvv*, regni comitiis, quæ heic haberi nſueverunt, celebris.

Livonia.

Livonia, German. incolis *Lieſland*, obiliſſima atque ampliſſima regio, ab ptemtrioneFinnico ſinu terminatur; oriente Narva amne & *Peybas* lacu, Magnæ Ruſſiæ Lituaniæque latere ccidentali; à Meridie linea ab opido tuaniæ *Dodina*, in ripa Duinæ fluvii oſito, ad *Memmel* Boruſſiæ opidum rducta; ab occaſu mari Suevico. Lontudo ſumma inter Narvam & *Memel* mill. xc. Latitudo inter mare & *Dodina* mill. LX. Dividitur in quatuor artes, quarum nomina incolis, *Eſten*, *etten*, *Curland* & *Semigallen*. Harum rima Suedicæ eſt ditionis, reliquæ Poono parent: inſula *Ooſel* ad Danum ectat.

Princeps urbium eſt *Riga*, nobile mporium, nec inferior commerciis Rivalia, vulgo *Revel*, Eſteniæ caput. Tertia eſt Dorpatum, vulgo *Derpt*; Veneda, vulgo *Wenden*, Venedico obverſa inui, Magiſtri militiæ ordinis Teutonici ſede nobilitata, Curlandiæ, quæ ſuperioribus annis in Ducatum una cum

Semi-

Semigallia elata, caput *Goldingen*. D
cum autem ſedes *Mitovv*.

Samogitia.

Samogitiæ Ducatus inter Livonia & Boruſſiam ſitus, nullo neque opid neque caſtello, neque eximio aliqu ædificio inſignis, ſilvis ac nemorib horridus, ſolo melle, quod heic pr ſtantiſſimum colligitur, notus eſt.

CAP. XXVII.

De Boruſſia & Caſſubia: item de Epiſc patibus & Academiis regni Polonici.

PRuſſia, vulgo *Preuſſen*, ampliſſim atque illuſtriſſima regio, fluviis a lacubus ſtagnisque frequenter rigua frumento maxime ferax, quibuſdar dicitur perperam Boruſſia, quaſi à Bo ruſcorum antiqua gente, quam Ptole mæus in Moſcoviæ tractu ponit. han huc tranſiiſſe ſuſpicantur. Alluitur Septemtrione ſinu Codano & Chron flumine; ab ortu clauditur Lituania & Podelaſſia; à meridie Maſovia & Polonia; ab occaſu Caſſubia. Porrigitur in longum à Chroni oſtio, ad Toruntum urbem in ripa Viſtulę, mill. Germ. XLV In latum ab opido Podelaſſiæ *Raigrod*, ad Viſtulæ oſtium, totidem.

Diviſa hodie eſt in Regalem, quæ immediate Regi paret; & Ducalem, quæ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

næ Marchionibus Brandeburgicis in
udum conceſſa.

Regalis Boruſſia.

In Boruſſia Regali clariſſima urbium edanum, quæ & Dantiſcum, vulgo *anzighe*, nobiliſſimum Suevici maris nporium, totius regni granarium, ci-tas dives & opulenta, mœnibus, foſſa vallo munitiſſima. Secunda ab hac Torunium, vulgo *Thoorn*: celebre ondam emporium, antequam Geda-m ad id faſtigium perveniret; nunc ndinis maxime clarum. Elbingium, lgo *Elbing*, Anglorum opibus, qui nnis heic negotiantur, in ſingularem orem indies creſcit.

Reliqua opida notiora ſunt, Mariæ-rgum, firmiſſimum munimentum; udontia, Bromberga, Culmia: hæc tiquiſſima & opulentiſſima quon-m urbs. Braunsberga publico Ieſui-rum collegio famigeratum opidum.

Boruſſia Ducalis.

Ducalis Boruſſiæ caput ac ſedes Du-m eſt Regius mons, vulgo German. *ningsberg*, Pol. *Krolevviec*; urbs bilis & celebre maritimis mercimo-s emporium. Eſt præterea verſus temtrionem ultima *Memel*, arx mu-iſſima.

Caſſubia.

Caſſubiæ Ducatus, inter Boruſſiam ac Pomeraniam ſitus, latior olim erat quam nunc patet. Quippe tota ea Boruſſiæ pars quæ circa Viſtulam Pomerellia nunc dicitur, Caſſubiæ Ducibus ante parebat.

At ejus quæ nunc Caſſubia nuncupatur, caput eſt Conicia, Polon. ſive Caſſubiis incolis *Chonitza*, German. *Konitz*. Reliqua opida ſunt, *Slochovv*, *Bütovv*, *Lavenburg*.

Epiſcopatus & Academiæ Polonici regni.

Archiepiſcopatus in univerſo regno ſunt tres, Gnæſnenſis, Leopolitanus & Rigenſis. Epiſcopatus XVI. Academiæ duæ, Cracovienſis & Regiomontana.

CAP. XXVIII.

Moſcovia ſive Rußia Alba Magnus Ducatus.

VLtima Europę regio eſt Ruſſia Alba ſive Major, omnium vaſtiſſima; inculta, ac paludibus ſilvisque invia. Eadem Moſcovia à capite ſuo. Gens ipſa rudis, perfida, ſervituti ſupra modum addicta, vulgato nomine nunc Moſcovitæ appellantur.

Finitur ipſa regio à Septemtrione

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

ari concreto, ab ortu iiſdem finibus
ibus Europa, hoc eſt, Obio ac Tanai
nnibus: à meridie Tanai minore, vul-
Donetz, Deſna & Pſola; ab occaſu
ryſthene & Narva lineaque inter
rum fontes ducta.

Longitudo ſumma inter promonto-
um Litamin, vulgo *Capo Oby*, & Pſo-
confluentem, ad opidum *Czerkaſſy*,
plet mill. Germ. CCC LXXX. Latitu-
inter *Corelenberg* opidum in confi-
o Finlandiæ, & Obium flumen, juxta
idum *Lepin*, mill. CCC.

Dividitur in complures Ducatus ac
ovincias, quæ plerumque à præcipuis
bibus denominantur.

Ducatuum princeps eſt Moſcovia,
colis *Moskavv*; cæteri, *Wolodimir*,
oſaysko, *Tvver*, *Ruszovva*, *Niſſy No-*
vogorod, id eſt, inferior Novogardia,
zan, *Worotin*, *Smolensko*, *Biela*, *Ples-*
vv, *Weliki Novvogorod*, hoc eſt, No-
gardia magna, *Bielejezero*, *Iaroſlavv*,
vviera.

Principatus, *Roſtovv* & *Suldal*.

Provinciæ, *Wolska*, *Corella*, *Wolog-*
, *Vſtiug*, *Dvvina*, *Wiatka*, *Iuhora*,
tzora, *Condora*, *Permen*, *Czeremyſſi*
rni, *Czeremyſſi lugovvi*, *Mordvva*,
argapole, *Meſchora*.

Vrbes Moſcoviæ.

Vrbes in hac regione cunctæ con
ſtant ligneis ædificiis,ac luto illitis; am
plæ quidem ſunt, ſed quarum viis ſæp
latiſſimi campi intercedant.

Caput imperii eſt *Moskvva;* urbs ſu
pra modum atque fidem magna , u
quæ quadraginta unum & quingent
ædificiorum millia complectitur. Ar
eſt in ea magni Ducis, quem incol
Czar, id eſt, Imperatorem vocant, do
micilium viginti millium hominum
capax ; quos præſidii cauſa Magnu
Dux perpetuo alit.

Reliquæ urbes ſunt totidem fere, ii
demque nominibus, quot Ducatus a
provinciæ. Quarum *Wolodimir* capu
erat ante imperii. *Vſtiug* celeberrimum
totius Ruſſiæ in mediterraneis empo
rium. Maritima emporia ſunt S. N
colai & S. Michaëlis Archangeli op
da, à Belgis, Anglis, & Germanici Sue
vicique maris accolis frequentata. I
opidum *Bieleteʒero,* quod in lacu con
ditum. bello ingruente, theſauros M
gnus Dux abſcondit.

Sunt prçterea Magni Moſcoviæ Du
cis imperio ſubjectæ Tattarorum qua
dam nationes Aſiaticæ,de quibus poſt
ea in ipſa Aſia.

L

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

LIBER QVINTVS.

CAP. I.

Summa Aſiæ deſcriptio.

EXplicatis omnibus Europæ partibus, tempus eſt Tanai trajecto Aſiam ingredi. hæc quidpe Europæ connexa, imo nexa, cum & Scythæ Aſiatica gens in ropam ampliſſimo tractu proten- ntur, & Sarmatæ gens Europæa ulti- os fines in Aſiam non minori tractu tendant.

Ipſa terra Aſia ab initio rerum o- nium nobiliſſima; ut quæ prima ge- us mortalium intra ſe conſpexit & in ias mundi partes emiſit. Prima gen- um, ritus, ſacra, mores, rationemque vendi alias docuit. hæc deniq; eſt quę eum ipſum humana ſpecie tulit.

Dictam Græcorum alii volunt ab ſia Nympha, Oceani & Tethyos filia, pethi conjuge, alii ab Aſio Manei ydi filio.

Fines ſunt ab Septemtrione Ocea- us Scythicus; ab Oriente mare Eoum; Meridie mare Indicum, ſive Rubrum; Occidente ſinus Arabicus & Iſth- us qui eſt inter ſinum Arabicum & are internum: atq; inde maria Phœ- icium & Ægæum, Propontis, Pontus,

Mæotis lacus, Tanais amnis & Obiu
flumen.

Longitudo ejus ſumma eſt inte
Helleſpontum & Malaccam extremu
Indiæ emporium mill. Germ. cIↄ ccc
Latitudo inter fauces Arabici ſinus &
Tabin promontorium, quod eſt ad fre
tum *Anian*, mill. cIↄ cc xx.

Diviſa fuit olim univerſa in Majo
rem & Minorem. Regiones quas Majo
complectitur ſunt iſtæ: Sarmatia Aſia
tica, Scythia Aſiatica, Serica, Sinæ, In
diæ, inſulæ ad Indias; in continenti ru
ſus Gedroſia, Carmania, Drangiana
Arachoſia, Sogdiana, Paropamiſis, Ba
ctriana, Hyrcania, Margiana, Parthia
Perſis, Suſiana, Media, Albania, Iberia
Colchis, Armenia, Meſopotamia, Aſſy
ria, Babylonia, Arabia, Syria, Palæſtina
Phœnice, Cilicia, Cappadocia, Galatia
Pontus, Bithynia, Pamphylia, Lycia, &
inſula Cyprus. In minori ſunt hæ: Phry
gia, Myſia, Lydia, Caria, Æolis, Ionia
Doris, & inſula Rhodus.

At hodie tota Aſia in quinque poti
ſimum dividitur partes; quarum I Ta
taria; II China; III Indiæ, ſub quibu
inſulæ adjacentes; IV Perſarum ſiv
Sophorum imperium, ſub quo com
prehenditur Armuziæ peculiare re
gnum; V Turcicum imperium.

CA

CAP. II.

ythia Aſiatica & Sarmatia Aſiatica; item Serica & Sogdiana.

Rima igitur Aſiæ, poſt Tanaim, eſt Scythia ipſaque gens Scythæ, quos rſę Sacas appellavere à proxima gen: antiqui Arimeos dixerunt. In Euopam uſque ad Iſtri oſtia extendi, ſua demonſtravimus; ubi etiam fines rum explicuimus.

At Scythia Aſiatica fines habet, ab ccaſu eoſdem quos ipſa Aſia atque uropa: ab Septemtrione mare Scythium ſive concretum ad *Tabin* uſque romontorium; ab ortu mare Eoum Auxatios Caſiosque montes, quibus Serica hodie Catajæ regno diſtermiatur; & Ottorocoram montem, quo Sinis ſive Chinenſibus diſcernitur: à eridie Emodos montes, quibus ab Iniis; & Sagdia Oxiaque juga, quibus à erſarum ſubmovetur imperio; dein nare Caſpium; mox Caucaſum monem, quo ab Albania; & Coracem, quo b Iberia & Colchide ſeparatur.

Longitudo ejus atque latitudo nobis n Europa dictę ſunt. Complectitur autem hodie totum Tattariæ Aſiaticæ nomen, ſi regnum Catajæ excipias, quod Seres populi olim tenuere; &

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

Zagataię partem nomine *Ocrage*, qua
Sogdii. Diviſa fuit in Sarmatiam Aſi
ticam, Scythiam intra Imaum monte
& Scythiam extra Imaum montem.

Sarmatia Aſiatica.

Sarmatarum Aſiaticorum regio in
cluditur fluminibus Tanai & Rha, ſi
Volga, mari Hyrcano Ponticoque, &
montibus Corace Caucaſoque. Nun
Tattari Czetkaſſi eas terras tenent.

Populi in ea à veteribus Geograph
recenſentur innumeri; at clari Turca
ſive Turci, qui Turcicum condiderun
imperium. Præterea Amazonum mu
liebre genus, omnium clariſſimum.

Scythia intra & extra Imaum montem

Reliqua Scythia Aſiatica in duas di
viditur partes: quæ occaſum ſpectat
Scythia intra Imaum montem; qua
ortum, Scythia extra Imaum dicitur.

In Scythia intra Imaum montem
populi inter alios fuere Saſſones, und
quidam Saxones in Germania ortos nu
gantur; & Sacarum gens magna, nunc
Turckeſtan & *Tagaliſtan*, in confini
bus Indiæ. Atq; in his populi omnium
Scytharum nobiliſſimi Maſſagetæ.

Fluvii.

Fluvii univerſæ Scythię celebres ſunt
Obius

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

bius & Paropamiſus, ad quem nunc
rbs *Camul*, uterque mare Septemtrio-
ale petentes: Iaxartes, nunc *Cheſel;* &
ha, nunc *Volga*, ſive *Volha;* & *Edel*,
mare Hyrcanum erumpentes.

Imaus.

Montium maximus atque celeber-
imus eſt Imaus; cujus Septentrionalis
ars nunc *Alkai* perhibetur; ubi Tar-
riæ Imperatorum ſepulchra. inde
d Gangis fluvii fontes Indiæque fines
cccL mill. Germ. longitudine pro-
nditur.

Serica & Sogdiana.

At Tattarię nunc extremæ ad Eoum
are pars, quæ Citajæ regnum dicitur,
lim fuit Serica regio, quam gens clariſ-
ma Seres incoluerunt. Horum metro-
olim Seram eodem nomine etiam
unc exſtare, quidam contendunt.

Sogdiana etiam regio, inter Oxi de-
teram ripam & Sogdios montes ſita,
uæ Perſici olim Imperii fuit, nunc
attariæ pars eſt, ſub nomine *Ocrage*.

CAP. III.

Summa Tattariæ deſcriptio.

TAttarorum igitur nomen hodie
tota Aſia ampliſſimum eſt, in Eu-
opam etiam, ut ante Scythicum, ex-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

tenſum, ubi Tattaria Minor ſupra m
morata. Gens ipſa fera, atrox, cruen
inconditis moribus & omnium ba
barorum maxime barbara. Regio pl
rimum inculta, triſtis, ſquallida atq
deſerta. Nomen accepit à flumine
Tattar, quod *Mongul* regionem irriga
in mare Septemtrionale effunditur.

Vniverſæ longitudo eſt à Boryſth
nis oſtiis ad *Tabin* uſq; promontoriu
mill. Germ. circiter cIↃ. Latitudo a
Obii oſtio, ad finem *Bramæ* regni i
confinibus Indiæ ac Sinarum, mill. IↃ

Vniverſa dividitur in Aſiaticam &
Europæam, quam ſupra explicuimus.

Aſiatica quinque potiſſimum part
bus diſtribuitur, quarum nomina hæ
Tattaria deſerta, Tattaria *Zagataia*
Turckeſtan regnum, Cataini Magni Im
peratoris imperium, & Tattaria vetu

CAP. IV.

Tattaria deſerta, Zagataia & Turckeſtan.

DEſerta Tattaria inter Tanaim, Vol
gam, Iaxartem amnes, Tapyros
Sebyos Imaumque montes ſita, Sarma
tiæ Aſiaticæ partem partemque maxi
mam Scythiæ intra Imaum monten
complectitur, in hordas complures di
ſtributa; quarum præcipuæ ſunt: Zavol
henſis

nſis,quę & BulgarorumTattarorum horda; Caſanenſis, Nohaigenſis, mmenſis, Schibanskenſis, Coſakenſis, ſtracanenſis, quę quondam peculiare gnum; & Baskirdenſis; pleræque ab pidis cognominatæ.

Harum incolæ cum omnes liberi nte eſſent, nunc Moſcovitarum imrio audientes ſunt; exceptis unis Tuenſibus, qui magno Chano Cataino arent.

Zavolhenſis horda magna quonam dicebantur, quia ex hac cæteræ rtum duxerant; unde etiam Imperaor eorum *Vluchan* appellabatur, id ſt, Magnus Dominus, ſive Magnus mperator.

Aſtracanenſis regni caput eſt urbs *Aſtracan* ſive *Citrachan* prope oſtia olgæ,ſalinis atque emporio clara; qua e cauſa mercatores innumeri ex Moovia, Turcico Imperio, Armeniis & erſide eo confluunt.

Sunt præterea in deſerta Tattaria *Tyrkaſſi* inter Tanaim & Volgam, in ſiatica Sarmatia;& verſus Oceanum, n Scythia intra Imaum, *Mecriti* ac *amoiedi*, quos latine dicas ſemetipſos evorantes; aliique eodem tractu, *Molgo mſai*, *Badai*que; utrique ſolem, el rubrum pannum in ſublime elatum,

tum, venerantes. Cæterum dexte Obii ripæ, circa mediam fluminis pa tem, appoſita eſt urbs magnitudine incolarum numeroſitate ingens *Gr ſtina*, Tattaris & Moſcoviticis negot toribus frequentiſſimum emporium.

Tattari Zagatai.

Deſertæ Tattariæ à meridie conju cti ſunt Tattari *Zagatai*, agro, opi moribusque ceteris cultiores ac nob liores. Fines eorum à Septemtrione Iaxartes flumen; ab ortu *Turkeſtan* r gnum, à meridie Perſicum imperiu ab occaſu mare Hyrcanum.

Caput regionis ac ſedes regum e *Samarcanda*, Tamburlane bellicoſi ſimo Tattarorum Imperatore max me celebris; urbs magna ac lapide ex ſtructa; at parum frequens. *Zahaſſ* ad Oxi oſtia & *Bikent* in mediterra neis clara ſunt emporia, quo Indi & Cataiæ regni incolæ mercandi cauſ conveniunt.

Turkeſtan regnum.

Proximum ab ortu eſt *Turkeſtan* re gnum, veterum Sacarum regio; cuju incolæ ſatis civiles & culti. Vrbium notiſſimæ, *Taskent*, *Cotam*, *Caſcar* *Iarkem*.

CAP.

C A P. V.

Cataini Magni Chani Imperium; item Tattaria vetus.

Otentiſſimum inter Tattaros imperium eſt Magni Chani in regnis *ataja, Tangut, Tainfu:* & in provin- *Tenduc, Camul, Ciarciam, Cara y*, id eſt, Nigra Cataja, & *Teber.* tium ejus eſt à Noruſſis montibus confinibus Tattariæ deſertæ, exten- urque ad *Tabin* uſque promonto- m & fretum *Anian* longitudine 1oc citer mill. Germ. Occupat veterem icam, majorem partem Scythiæ ex- Imaum montem, partemque Scy- æ intra Imaum.

Regnum Catajæ.

Serica eſt ipſum nunc regnum Ca- æ, vulgo *Kitay;* incolis (ut ferunt) eo frequens, & agrorum cultu adeo a, urbiumque ſplendore, ædificio- m nitore, atque omni denique divi- rum genere adeo affluens, uti neque æciæ veteri neque Italiæ cedat.

Vrbium opulentiſſima eſt *Camba-* regia ſedes & caput totius imperii agni Chani, quinque mill. Germ. abitu comprehendens; quam duo- cim ſuburbia, juxta numerum por- rum, circumjacent, frequentiſſimum

Indis

Indis ac Senenſibus mercatoribus e
porium.

Caindu urbs velis ſubtiliſſimis, q
ex arborum corticibus ad uſum fœm
narum conficiunt, maxime eſt cla
Qua re tota olim Serica nota erat. V
de Plinius; *Seres*, inquit, *lanificio no*
les, perfuſam aqua depectentes frondiu
canitiem.

In regno *Tangut* artem typograph
cam ante cIↃ annos inventam fuiſ
nonnulli contendunt.

Tenduc provincia, magni ac pote
tis Regis Presbyteri Ioannis (quod n
men poſtea Abiſſinorum Regi in Afr
ca per errorem datum fuit) quonda
regnum fuit.

Tainfu regnum amplum atque cu
tum vitibuſque fertile, artificibus a
negotiatoribus refertum, armorum
bellicorum nobiliſſima inter Tattaro
officina. Quin Serico ferro jam ind
Plinius palmam tribuit.

Tattaria Vetus.

Poſtrema univerſæ Tattariæ pars e
Vetus Tattaria, inter Paropamiſum
amnem & Sericam ſive Citajç regnum
ad uſque Septentrionalem Oceanum
& fretum *Anian* extenſa.

Dicitur vetus Tattaria, quia hinc
prime

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

imo nomen Tattarorum, ut ſupra
emonſtravimus, exortum eſt. Regio-
s heic & hordæ complures, quarum
omina vix nota aut certa. At *Vng* &
Mongul regiones, *Gog* & *Magog* eſſe,
ri docti docent.

Cap. VI.

De Sinarum regione ſive China.

Attariæ, qua ortum ſolis proſpicit,
adnexum eſt Chinæ regnum, cœli
mperie, fertilitate ſoli, amplitudine,
bibus ac potentia haud cuiquam alii
dens. Gens ipſa (ſi credimus) inge-
o omnes alias ſuperans. Sinas eſſe
olemæi, cum ſitus, tum ipſum voca-
lum maxime cõvincit. Quidpe quod
iſpanis *China*, id Italis Tuſcis *Cina*, &
ermanis *Tſchina* ſcribitur; ubi exi-
am in pronunciatione deprendas
ifferentiam inter *China* & *Sina*. At
norantia Hiſpanicę pronunciationis,
uæ eſt in Ch, Græcę literæ χ pronun-
atio in vocabulo iſto apud alias na-
ones invaluit. Limites habet ab oc-
aſu Damaſios montes, quibus ab In-
ia & Tattaria ſeparatur; ab Septem-
ionibus Ottorocoram, & murum ccc
hill. German. inter hujus crepidines
ontra Tattarorum irruptiones exſtru-
um: ab ortu Oceanum Sinenſem ſive
Eoum;

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

Eoum; à meridie eundem Oceanum
regnum *Sian*. Longitudo ſumma
à Tattarorum, qua mare Eoum ta
gunt, uſque ad regnum *Sian*, mi
German. IↃ c. Latitudo inter Dama
juga & Oceanum mill. ccc.

Dividitur totum regnum in co
plures provincias, quas illi præfectur
vocant: quarum maritimæ ſunt, *Ca*
tan, *Foquiem*, *Chiqueam*, *Nanqu*
Xantum, *Paquin*; mediterraneæ, *Xia*
ſii, *Canſii*, *Sancii*, *Suchnam*, *Huanu*
Iuana, *Fuquam*, *Suinam*, *Quiche*
Quiancii, *Cochinchina*, *Quancii*.

Vrbes per univerſum regnum e
tradunt celebres cc xl, foſſis muriſq
probe munitas, præter opida & pag
quorum infinitus numerus. Ampl
tudo autem urbium ex eo conjicitu
quod *Cantan*, una ex minoribus, t
amplius milliaria Germanica circuit
amplecti dicatur.

De regia varia eſt auctorum tradi
tio alii quidpe *Paquin* eam vocant, al
Xantum, quam eandem putant eſ
Quinſai. In Tattariæ finibus verſu
Septemtriones ſitam eſſe, omnes con
ſentiunt. Ante erat regia *Nanquin*, ma
gna urbs, in medio regni verſus Oce
num poſita. At de urbe *Quinſai* (ſiv
ea Tattarorum Magni Chani, ſive

Sina

narum Regis regia; utrumque enim
dicur) merito prudentiſſimi cujuſq;
lem excedunt ea quæ M. Polus Vene-
s tradidit: continere ſcilicet eam cir-
itu mill. Ital. circiter centum, id eſt,
rm. communia viginti quinque, &
ntium in ea lapideorum duodecim
illia, quorum quidam tantæ altitu-
nis, uti majores naves erecto malo
btermeare queant; lacum item intra
ænia ambitu mill. German. circiter
tem continere; in quo duæ inſulæ
gulas regias ſuperbiſſimo opere ſu-
nentes. per univerſam autem urbem
æſidium triginta millium militum.
rum tamen urbem hanc poſt Marci
li tempora bello diruptam vel alia
avi calamitate deſtructam eſſe, qui-
m putant.

Iapan Inſula.

Inſulæ ab ortu Sinarum regno obja-
nt innumeræ; at duæ inſigniores:
rea, incolis *Caoli*, longitudiue cc xxx
ill. German. latitudine L; & multo
bilior *Iapan*, longitudine mill. CL,
titudine LXX: utraque in complures
tiones, quas Reguli verius quam Re-
s obtinent, diſtributa. Hujus tamen
tentior Rex eſt *Meaci*, urbis totius
ſulæ principis.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

Cap. VII.

De India Veteri.

SInarum regno conjuncta eſt ab occaſu meridieq; India, terra omnium nobiliſſima, auri argentique adeo fœcunda, uti ſolum ejus aureum argenteumque eſſe veteres crediderint.

Nomen accepit ab Indo nobiliſſimo flumine. Clauditur ab occaſu Indo; à Septemtrione Emodis montibus: ab ortu itidem montibus Damaſiis & Meandro: à meridie ſuum mare, quod Indicum appellatur, magnis ſinubus recipit; in quod, ceu duo cornua, longiſſimo excurſu ſeſe emittit.

Longitudo ejus ſumma eſt ab Indi fontibus uſque ad extremum aureæ Cherſoneſi promontorium mil. Germ. circiter IↃ c; Latitudo maxima à Damaſiis jugis in finibus Sinarum ac Tartarorum ad Simyllam promontorium, nunc *C. Comori*, mill. cccc l.

Diviſa fuit olim Gange flumine in duas partes; quarum una verſus occaſum India intra Gangem, altera verſus ortum India extra Gangem, appellabatur.

Tradunt veteres Geographi, fuiſſe in India populorum novem millia, quorum clariſſimi Brachmanes, Indorum Philo

Philoſophi, Græcis Gymnoſophiſtæ di-
ci; & Gangaridæ, quorum regem po-
tentiſſimum Alexander Magnus inva-
dere non auſus eſt.

Vrbium fuiſſe quinque millia, eidem
auctores prodiderunt, præcipua capa-
citate; quarum omnium clariſſima Ny-
ſa, in qua genitum Liberum patrem
Indi arbitrabantur.

Fluvij.

Fluviorum nobiliſſimi ſunt Indus &
Ganges: Indus, quem accolæ quondam
Sandum, nunc diverſis nominibus di-
verſi appellant populi, *Hynd, Duil, In-
der, & Caercede,* in Paropamiſo monte
effuſus undeviginti recipit amnes; ſed
clariſſimos Hydaſpen & Hypaſin, qui
Alexandri iter terminavit. nuſquam
latior quinquaginta ſtadia, aut altior
xv paſſus, ſeptem oſtiis in mare Indicū
evolvitur. Ganges gemmifer & auri
fœcundus, ex Scythicis exoritur mon-
tibus, cujus latitudo minima duo mill.
German. maxima quinq; ubi vadoſiſſi-
mus, menſuram centum pedū devorat.

De Incolis.

Indorum gens vetuſtiſſima nunquam
à natali ſolo receſſit. quare nemini fas
ſit mirari vel hominum vel urbium
copiam. Indiam Liber pater (quem illi

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

apud ſe natum arbitrati) primus cum exercitu ingreſſus eſt, primuſque omnium Indis ſubactis triumphavit. Dehinc Perſæ proxima inter Indum & Gangem armis occupata tenuerunt, donec Alexander, Dario ſuperato, Porum Indorum Regem debellavit. Poſt hunc in pace, ſuis quique Regibus obedientes, egerunt; donec, diu ignoti, tandem Portugallenſibus ſuperiori ſæculo rurſus cogniti fuerunt. Longinquitas regionis occaſionem præbuit fabulis, uti ex veteribus graves etiam ſcriptores, hominum varias monſtroſasque ſpecies crediderint.

CAP. VIII.

Summa Indiæ novæ deſcriptio.

CVM ſuperioribus ſæculis ob feritatem intercedentium populorum terra adiri India nequiret, tam longinqui vero maris navigatio nondum experta eſſet, diu Europæis incognita manſit, cum non niſi ex veterum ſcriptis noſceretur. At primus Guaſco Gama Portugallenſis an. cIↃ cccc xcvii ab Hiſpaniis profectus, ſuperato Bonę ſpei promontorio atq; univerſa Africa circumnavigata, Indiæ oram maritimam perluſtravit. Poſt hunc idem ab aliis feliciter tentatum; miſſique alii aliique ſub-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

ſubinde à Regibus Portugalliæ, qui oram maritimam vi occupatam, arcibus ac propugnaculis munirent. Deprehenſum tunc eſt, varia nationum genera Indias incolere, Hebræos, Perſas, Scythas, Arabas, ipſosque Indos, quorum exigua quædam pars poſt D. Thomæ, ut ferunt, inſtitutionem in fide Chriſtiana permanſerunt. Hanc navigationem diu Portugallenſes & Hiſpani, conſtituto in Indiis ab Portugalliæ Hiſpaniæque Regibus Prorege, ſoli obtinuerunt; donec ſuperioribus annis Hollandis etiam frequentata eſt.

Iiſdem finibus, quibus olim, India nunc etiam circumſcribitur. nam & citra Indum amnem populi quidam, ut olim, nunc etiam Indi dicuntur.

Dividitur etiam nunc, ut olim, Gange fluvio in duas parteis; quarum una *Indoſtan*, quæ olim India intra Gangem; altera *Mangi*, India extra Gangem. Regna univerſam continere tradunt XLVII, quorum quædam nimium modica & arctis admodum finibus conſtricta.

At noviſſimi tamen Geographorum in novem potiſſimum partes ſive regiones univerſam Indiam diviſerunt; quarum nomina ſunt: *Cambaia*, *Narſinga*, *Malabar*, *Orixa*, *Bengala*, *Pegu*,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

Sian, *Camboia*, & Septemtrionalis pars, quæ ferme tertia univerſæ.

CAP. IX.

Cambaia, Narſinga, Malabar, Orixa.

CAmbaiæ regnum in dextro Indiæ cornu ad Indi oſtia ſitum, longitudine occupat mill. German. circiter CLX, latitudine fere totidem.

Vrbium prima eſt, quę regno nomen dedit, *Cambaia*, omnium Indicarum cultu atq; magnitudine pręſtantiſſima; qua de cauſa *Cairum* Indiæ vocitata. Regia ſedes eſt *Campanel*, in edito loco ſeptenis mœnibus cincta. *Goa* in inſula Indi poſita, emporii celebritate, agrorũ ubertate, incolarum multitudine atque ędificiorum magnificentia inſignis urbs, ob munitionis firmitudinem locique ſitum clauſtra regni vocitata.

In eadem inſula *Dio* arx, atque in continenti alia *Damaom*, Hiſpanorum præſidiis cuſtodiuntur.

Celebres quoque ſunt *Beder* & *Decan;* urbes; quarum hæc regno quondam nomen dederat. At citra Indum in Provincia *Guzarate*, quæ pars eſt regni Cambaiæ, præcipua urbs eſt *Ardavat*, Indi ripæ appoſita.

Narſinga.

Narſingam, in dextro itidem cornu ſitam,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

ſitam, duobus lateribus, Occidentali ac Orientali, mare abluit. Longitudo ejus à confinibus Cambajæ & Orixæ, ad promontorium *Comori*, mill. occupat Germ. circiter CL. Latitudo ſumma inter duo maria mill. XC.

Regiæ ſunt duæ: *Narſinga*, unde regno nomen, & *Biſnagar*.

Onor, Batecala & Mangalor, Luſitanæ ditionis. *Colmandel & Maliapor* ab Indis Chriſtianis habitantur: Quarum hæc D. Thomæ ſepulchro clara.

Malabar.

Malabar regio in extremitate dicti cornu ſita, in longum LXXX, in latum XLV mill. Germ. regna continet, ab ſingulis urbibus denominata: *Cananor, Calicut, Coulete, Cranganor, Cochin, Coulam & Travancor.* Horum *Calicut* cętera præſtat; cujus Rex *Samory* incolis, id eſt, ſummus Imperator ac Deus in terris vocatur. Ipſa urbs *Calicut* ampla eſt, at humiliter exſtructa.

In hac provincia Luſitani tria habent munimenta.

Orixa.

Oxiæ regnum, in ſinu Gangetico inter Narſingæ & Bengalæ regna protenſum, caput habet Orixam urbem. At regia eſt *Ramana*.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

CAP. X.

Bengala, Pegu, Sian, Camboia, Indiæ Septemtrionalis.

Bengala.

Bengalæ regnum ab urbe *Bengala* dictum, ad Gangis aliorumque amnium oſtia, in longum C L, in latum C LXX mill. Germ. obtinet.

Ipſa urbs *Bengala*, magna, celeberrimo emporio inſignis, in inſula fluvii *Coſmin* ſita eſt.

Pegu.

Regia hujus regni eſt *Pegu* urbs in inſula poſita, totius Indiæ clariſſima, mœnibus munita, ædificiis elegantiſſimis ornata.

Subjecta autem ſunt Regi *Pegu* & alia regna, quorum *Ava* verſus Septemtrionem, gemmis, equis & elephantis abundat.

Sian.

Sian potentiſſimum regnum, cujus longitudo CCC, lat. CLX conficit mill., urbes inſigniores habet *Sian* regiam, admodum amplam, & *Malacca* in Cherſoneſo aurea ſitam, emporium aromatibus nobiliſſimum; quatuor mill. Germ. amplecti dicitur.

Cam-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

Camboia.

Hujus regni caput eſt *Camboia*; at ſe-s regia *Diam*, quæ quibuſdam *Odia*.

India Septemtrionalis.

Borealem Indiæ partem, quam ter-am univerſæ diximus, quondam in aria regna diviſam, nunc Tattari ex attaria huc transgreſſi obſident. Hi ogores dicuntur, & eorum rex Ma-nus Mogor; cujus regia *Delly*, in con-inibus Cambaiæ & Narſingæ regno-um. Sub hoc Rege urbes claræ, *Man-ao*, *Sanga*, *Moltan*, *Citor* & *Aracan*, ingulorum regnorum capita.

CAP. XI.

Inſulæ in Indico mari.

INſularum in Indico mari tantus eſt numerus, uti haud facile iniri queat; quare præſtantiores ſolum dicendæ.

Princeps eſt atque omnium toto Oriente nobiliſſima *Sumatra*, in com-plura regna diviſa; Secunda eſt *Borneo*; Tertia *Iava* Major, incognitæ magni-tudinis; quam I. Cæſar Scaliger om-nium rerum facili ubereque proventu compendium Orbis appellavit. In hac celeberrimum Emporium *Bantam*.

Dein inſulæ *Celebes*, *Gilolo*, *Ceiram*; quas Sindas eſſe putant Ptolemæi: &

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

inter has ſparſæ Moluccæ; parvæ, at felici aromatum productu nobiles, *Bachian, Tidor, Ternate, Motir, Machian.* IamqueSinarum regno approximantes Philippinæ, quas Baruſſas Ptolemæi interpretantur. Harum maxima *Lutzon*; in qua Hiſpani urbem cōdiderunt *Manilliam.* Secunda eſt *Mindana.* Tertia *Calamianes.* Dein reliquæ minores inter has diſſipatæ. Hinc vero verſus Orientem ſunt aliæ complures, in univerſum Hiſpanis *Iſlas de las Velas.* Hinc rurſus meridiem verſus CL diſtans mill. Germ. eſt nova *Guinea;* quæ an ſit inſula an vero pars continentis terrę Auſtralis, nondum ſatis compertum habemus. At in ſinu Gangetico Narſingæ regno adverſa *Ceylon*, novem regnis diſtincta, antiquis Taprobana dicta.

CAP. XII.

De Perſarum imperio.

PErſarum regnum antiquitus occupabat quicquid præter explicatas terras in Aſia reliquum eſt, quin etiam Indiæ partem & Ægyptum, quæ antiquitus in Aſia cenſebatur, longitudine ab Helleſponto ultra Indi oſtia mill. Germ. IↃ CC, latitudine à Ponto ad ſinus Arabici fauces IↃ quo ſpatio multę regiones atque regna recenſentur, de

quibus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

quibus ordine erit agendum. At primo loco eam partem narrabimus, quæ nunc Perſarum ſive Sophorum imperium dicitur. Hoc clauditur à Septentrione Hyrcano ſive Caſpio mari, & Oxo flumine Caucaſoque monte; ab Oriente Indo; à Meridie mari ac ſinu Perſico; ab Occaſu Euphrate amne & Tigri, qui in illum immergitur, Niphaticis jugis, & Araxe fluvio, qui in Hyrcanum mare evolvitur. Longitudo ejus eſt ab Araxis oſtio ad Indi oſtia milliarium CCCCLX. Latitudo ab Oxo ad mare Perſicum CCLXX.

Regiones heic olim, Gedroſia, Carmania, Drangiana, Arachoſia, Paropamiſis, Bactriana, Margiana, Hyrcania, Aria, Parthia, Perſis, Suſiana, Aſſyria, Media.

CAP. XIII.

Gedroſia, Carmania, Drangiana, Arachoſia, Paropamiſis, Bactriana, Margiana, Hyrcania, Aria, Parthia.

Gedroſia.

GEdroſiæ, quæ nunc *Kheſimur* & *Guzarate*, populi fuerunt Orbitæ, Parſiræ, Muſarnæi, Rhamnæ. Regiones Paradene, Pariſene. Flumen nobile Arbis ſive Arabis. Vrbes inclytæ Parſis, caput regionis, Arbis & Cuni.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

Carmania.

Carmanię veteris nunc regiones ſunt *Kirman*, *Goadel* & *Ormuz* regnum. Populi in ea quondam Iſatichæ, Zuthi, Gadanopydres, Cameloboſci, Sozotæ dicti, Agdenites, Rhudianæ, Ares, Charadræ, Paſargadæ, & Armozæi. Regiones, Modomaſtice, Parepaphitis, Cabadina, Chantonice. Flumen, Samydaces. Mons, Semiramidis. Vrbes Carmana, Samydace, Alexandria, Armuza.

Drangiana.

Drangianæ, nunc *Sigeſtan*, populi Darandæ & Batrii. Regio Tatacene. Vrbes inclytæ Ariaſpe, Prophthaſia.

Arachoſia.

Arachoſiæ, nunc *Candahor*, populi Pargyetæ, qui ante Arimaſpi, poſtea Euergetæ dicti; Sydri, Roplutæ, Eortæ. Vrbes Arachotus, Alexandria.

Paropamiſis.

Paropamiſidis, quæ nunc *Sableſtan*, populi Bolitæ, Ariſtophyli, Ambantæ, Parietæ, Parſii. Vrbes claræ, Carura, quæ & Ortoſpana, Naulibis.

Bactriana.

Bactriana nunc *Coraſan* dicitur; Populi olim Salataræ, Zariaſpæ, Chomari,

Comi,

Comi, Acinacæ, Tambyzi, & Thocarorum magna gens; Maricai, Scordi, Varni, Savadii, Orſiti, Amariſpi. Vrbes duæ regiæ, Bactra & Ebuſmi. claræ item Maracanda, Charracharta.

Margiana.

Populi Margianæ, quæ nunc *Elſawar*, Derbicæ, Maſſagetæ, è Scythia huc transgreſſi; Parni. Daæ, Tapurni. Vrbium clariſſima Antiochia Margiana, ante Alexandria dicta; poſt vero Seleucia.

Hyrcania.

Populi Hyrcaniæ, (unde proximum mare Hyrcanum dicitur) Maxeræ, Aſtabeni, Chrindi. Regio Arſitis. Caput regionis Hyrcana; inde Amaruſa.

Aria.

Ariæ, nunc *Diargument*, populi Niſæi, Aſtaveni, Muſdorani, Caſirotæ, Obares, Elymandri, Borgi. Vrbes, Aria, Alexandria, Bitaxa.

Parthia.

Parthiæ, nunc *Arac*, regiones ſunt, Comiſene, Parthiene, Paratauticene, Tabiene, cujus gens Sobidæ. Caput regni ac regia Hecatompylus à centum portis dicta.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

CAP. XIV.

Perſis, Suſiana, Aſſyria, Media.

Perſis.

POpuli Perſidis, quæ nunc *Farſi*, Meſabatæ, Rapſii, Hippophagi, Suzæi, Mægores, Stabæi. Regiones Parætacene, Miſdia, Mardiene, Toacene. Vrbium clariſſimæ, Perſepolis, caput quondam imperii Perſici, omnium elegantiſſima; Axima, Maraſium, Toace.

Suſiana.

Suſianæ, quæ nunc *Elaran*, gentes Elymæi, quorum regio Elymæa vel Elymais; Coſſęi. Regiones Melitene, Cabamene, Characene, Ciſſia, Chaltapitis, & campus Dera ſive Derius, omnium fertiliſſimus. Fluvii nobiles, Moſæus, Oroates & Eulæus, tam limpidis aquis, ut nullas alias reges bibere voluerint. Vrbes claræ Suſa & Tariana.

Aſſyria.

Aſſyriæ, nunc *Cuſiſtan*, regiones notiores fuere, Arrapachitis, Sitacene, Adiabene, Apolloniates, Calacene, Arbelitis. Populi Garamæi & Sambatæ. Fluvii in Tigrim defluentes, Lycus, Caprus, & Gorgus. Vrbes inſigniores, Ninus, quæ Ninive in Sacris literis quondam clariſſima, à Nino condita; Cteſi-

phon

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

ιon Parthorum regia, & Arbela
ιondam vicus, ubi Darium vicit A-
ιander Magnus.

Media.

Mediæ, quæ nunc *Sarch* dicitur, po-
ıli celebres fuere Caſpii, à quibus ma-
proximum Caſpium vocatur, quod
Hyrcanum ab Hyrcanis; & Caſpiæ
ortæ ab illis; Caduſii, Geli, Dribyces,
varici, Mardi, Carduchi, Gordieni
oſtea dicti; Marundæ, Margaſi, Sagar-
i, Tapuri, Sidices, Vadaſſi. Regiones,
tropatia, Choromiterne, Sagrianica,
agiana, Daritis, Zapavortene, Syro-
ıedia. Vrbium notiſſimæ, Ecbatana,
rſacia, Cyropolis, Europus. Fluvii ce-
bres, Cambyſes, Cyrus, Mardus, qui
Amardus; Strato, Corindas. Mon-
es, Coronus, Iaſonius, Orontes, Za-
rus, Choatras.

CAP. XV.

De varia imperii Aſiatici mutatione,
nova Sophorum regni deſcriptione;
item de regno Ormuz.

INitio rerum penes Aſſyrios Aſiæ, id
eſt, terrarum quæ nunc ſub Turca &
Sopho, imperium ſtetit. Poſtea ad Me-
dos devolutum. ab his ad Perſas per
Cyrum tranſlatum. Dein Macedones,
Alexandro Darium debellante, occu-

parunt.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

parunt. mox cum pars Romanoru
imperio cederet, Parthi, vilis antea at
ignava gens, potentiſſimum in Aſia r
gnum condiderunt; magnis exinde cl
dibus Romanos afficientes, donec ip
à Turcis & Saracenis afflicti fuerun
regnnmq; eorum divexatum. Tande
Perſarum nomen atq; virtus in Soph
iterum emerſit, Iſmaële Rege poten
tiam imperii ſui maxime ſtabiliente.

Nunc Perſarum ſive Sophorum un
verſum imperium in regiones diviſur
eſt, quorum nomina, *Sarc*, *Cuſiſtan*
Elaran, *Farſi*, *Arac*, *Elſabar*, *Diargu*
ment, *Coraſan*, *Sableſtan*, *Candahor*, *S*
geſtan, *Cheſimur*, *Kirman*, *Goadel*; qui
bus accedunt *Ormuz* peculiare regnũ
& *Guzarate* provincia, quam Indorun
in Cambajæ regno diximus. Vrbiun
clariſſimæ ſunt in regione *Sarc*, *Tauri*
regia, IV mill. Germ. circuitu comple-
ctens: *Caſmin* altera regia. Reliquę ſun
Tamai, *Turcoman*, *Derbent*, *Erex*, *Ze-*
ken, *Meren*, *Servan* & *Ardovil*, Sopho-
rum origine inclyta. In *Farſi* regione
Siras regia, urbs pulchra ac ſplendida,
inter majores orientis cõputata, V mill.
Germ. ambitu cõtinens. In *Arac Caſſaim*
urbs opulẽta, & *Hagiſtan* ſive *Hiſpaham*
ob magnitudinem dimidia orbis pars
Perſis dicta. In *Coraſan Iſtigias* regia, urbs

magna

magna atque amœna. In *Candahor* ipſa urbs *Candahor*, emporium Indis & Cinis mercatoribus celeberrimum. In *Kirman*, ipſa urbs *Kirman*, caput regionis.

Regnum Armuſiæ, vulgo *Ormuz*.

Cæterum veteris Carmaniæ nunc pars eſt regnum *Ormuz* admodum potens: quod Plinio Armuzia regio dicitur, populi Armozei. Ptolemæus refert hoc ſitu civitatem Armuzam, & Strabo Armozum, quo nomine hodie cenſeri poteſt *Ormuz* in inſula ejuſdẽ nominis. Rex Saracenus eſt; olim Perſarum, nunc Hiſpaniarum Regis, qui arcem illic obtinet munitiſſimam, ſtipendiarius. Sed hujus regni pars altera eſt in proximo Arabiæ litore.

Caput regni eſt Armuza, vulgo *Ormuz*, urbs ſatis elegans, emporiumque gemmis, unionibus atque aromatibus, quæ India, Perſis & Arabia mittunt, celeberrimum.

CAP. XVI.

De reliquis veteris Aſiæ regionibus, quas nunc Turcarum Imperator obtinet: & ſpeciatim de Albania, Iberia, Colchide & Armenia.

QVod reliquum eſt Aſiæ, Turcicum Imperium totum obtinet. Regio-

nes hic olim fuere, Albania, Iber Colchis, Armenia, Cappadocia, Ga tia, Pontus & Bithynia, Aſia minor ſi proprie dicta, Lycia, Pamphylia, Cilici Syria, Meſopotamia, Babylonia & Ar bia. In inſulis celebriores Cyprus Rhodus, Lesbos, Chios & Cós.

Albania.

Albania nunc Georgiæ pars Orie talis, inter Iberiam & mare Caſpiu ſita, ab Albano flumine nomen habe videtur. Fluviorum nobiliſſimus Cyrus, Caſpium mare abluens. Vrb inſigniores Chabala ſive Cabalaca, A bana & Getara.

Iberia.

Iberia, nunc pars Georgiæ Occide talis, inter Albaniam & Colchidem ſita, gentis Iberorum clariſſimum ſ lum, urbes celebres habuit Artaniſta & Armacticam, ſive Harmaſtim.

Colchis.

In Colchide, quę nunc *Mengrelia* d citur, inter Iberiam & Pontum Eux num ſita, populi fuere Ealæ & Manra unde regioni nunc nomen. Fluvii cel bres, Phaſis, Cyaneus. Montes Caucaſi & Corax. Vrbium clariſſimæ Phaſis Dioſcurias, quæ poſtea Sebaſtopolis.

Arm

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

Armenia Major.

Armenia univerſa dividitur Euphrate amne in Majorem & Minorem. Major eſt quæ nunc in tres partes diviſa, *Turcomannia, Popul*, & *Curdi* appellatur. à Septemtrione Moſchicis montibus ſeparatur à Colchide & Iberia, Cyroque amne ab Albania; ab Oriente Caſpium mare habet & Caſpium montem; à meridie, montem Taurum quo à Meſopotamia, & Nyphatem quo ab Aſſyria diſcernitur; ab Occidente Euphrate amne à minori Armenia diſterminatur. Mediam dividit Antitaurus mons. Fontes heic amnium toto Oriente nobiliſſimorũ, Euphratis ac Tigris; montes Gordyęi & Pariedrus. Regiones ſunt Cotacene, Bocche, Toſarene, Totene, Colthene, Soducene, Syracene, Sacaſene, Baſiliſſene, Hobordene, Arſea, Aciliſene, Aſtaunites, Sophene, Anzitene, Thoſpites, Corinea, Gordiene & Cortæa. Populi, Mardi, Gordiæi. Vrbium notiſſimæ, Armauria, Artaxata, Thoſpia, Artemita, & Tigranocerta.

Armenia Minor.

Armenia Minor, quæ nunc *Pegian* & *Bozoch*, clauditur ab ortu Euphrate amne, à Meridie Amano monte, ab Occaſu & Septemtrione monte Scor-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

diſco. Mediam itidem ſecat Antitaurus. Regiones in ea, Orbaliſſine, Ætulane, Ærethica, Horſene, Orbiſene. item præfecturæ, Cataonia, Morimene, Laviana, Aravene. Fluvius inclytus Melas, qui Euphrati jungitur.

Vrbium principes, Satala, Nicopolis, Melitene, Comana.

CAP. XVII.

Cappadocia, Galatia, Pontus & Bithynia.

CÆterum ſinus ille terrarum, qui eſt inter Ponticum & Cyprium maria, *Natolia* nunc dicitur, ab una provinciarum *Anadole*. Heic olim regiones, Cappadocia, Galatia, Paphlagonia, Pontus & Bithynia, Aſia minor, Lycia, Pamphylia & Cilicia.

Cappadocia.

Cappadocia, quæ nunc quatuor complectitur regiones, *Genech, Suas, Anadole* & *Amaſiam*, ab ortu habet Armeniam Minorem, à Meridie Ciliciam, ab occaſu Pamphyliam & Galatiam, à Septemtrione Pontum Euxinum. Fluvii nobiles Iris & Thermodon. Regiones Lycaonia, Themiſcyrene, Zelitica, Carmanene, Gargarauſene, Gargauritis, Antiochene, Tyranis. Gens Heniochorum magna, ac multis nomi-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

nominibus diſtincta. Vrbes claræ, Comana Pontica cognomine, Neocęſarea, Sebaſtia, Diocæſarea, Maza, quæ & Cęſarea, Iconium, Laranda, Tyana, Trapezûs, Amaſia, Strabonis Geographi cunis decorata.

Galatia.

Galatia, cujus nunc partes *Roni* & *Chiancare*, dicta eſt hæc regio à Gallis, ex Italia poſt incenſam Romam huc transgreſſis; eadem Gallogræcia & Gręcogallia, quia Gallis Græca gens miſta incoluit. Antea Phryges tenuere & Paphlagones. Paphlagoniæ nomen manſit in parte Galatiæ. Includitur autem Galatia à Septemtrione Pontico mari, ab ortu Cappadocia, à Meridie Pamphylia, ab Occaſu Aſia minori & Ponto Bithyniaque. Regiones verſus Septentrionem Paphlagonia, in qua Heneti populi, unde Veneti in Italia: verſus Meridiem Iſauria, ubi urbs Iſaura; & Piſidiæ pars: cujus altera pars in Pamphylia memorabitur. Populi Chalybes, Trœmi, Proſerliminitæ, Byceni, Orondici: & Gallorum nationes, Tectoſagæ, quorum caput Ancyra urbs; Toliſtobogii, Voturi & Ambiani. Vrbes inclytæ, Teuthrania, Sinope, Mithridatis & cunis & ſepulchro nobilitata; Amiſus, Therma, Peſſinûs, quæ Din-

dymene & Cybele ante dicta. Mont ſunt, Olgaſis, Didymus, & qui Cæl norum tumulus.

Pontus & Bithynia.

Quæ ante duæ erant regiones, Pon tus ad ortum ſolis, Bithynia ad occa ſum, poſtea ſub una provincia cenſ ſunt. Terminatur provincia à Septem trione mari Pontico, ab ortu Galatia à Meridie Aſia minori, ab occaſu Pro pontide. Mons clarus eſt Orminius; Flu mina, Parthenius, Hippias, Sangarius Aſcanius. Regiones, Bogdomanis, Ti monitis. Populi, Chalcedonii Marian dini, Caucones, Zygiani. Vrbes inſi gnes, Chalcedon, quæ nunc *Scutari*, Conſtantinopoli adverſa; Nicomedia, Apamea, Heraclea, Nicæa, Pruſias, quæ nunc *Burſia*, & Libyſſa Annibalis interitu ac ſepulchro nota.

CAP. XVIII.

Aſia minor ſive proprie dicta.

ASia proprie dicta, quæ & minor, (nunc tres ejus partes, *Chiutalem, Sarcum* & *Germian*) terminatur ab Septemtrione Bithynia ac Ponto, ab ortu Galatia Pamphyliaque & Lycia, à meridie eadem Lycia & Rhodienſi mari, ab occaſu Ægæo pelago & Helleſponto. Regiones in quas dividitur ſunt hæ;

Phrygia,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

hrygia, Myſia, Lydia & Caria: & quas
ræcæ gentes in litore Ægæo incolue-
unt, Æolis, Ionia & Doris.

Phrygia Major.

Phrygia duplex eſt; altera Major, altera Minor, quæ & Troas.

Majoris Phrygiæ populi Olympeni, Moccadelii, Cydiſſes, Gipetini, Moxiahi. Montium celeberrimus eſt Cadmus, quo à Lycia diſcernitur. Fluvii nobiles Meander & Marſyas. Vrbes inſignes Synnada, & Apamia Cibotus cognomine, ante Celænæ dicta.

Phrygia Minor, ſive *Troas.*

Quæ ante Troas erat, à Phrygibus occupata Phrygia Minor dicta fuit, in ea amnis nobiliſſimus Scamandrus. Vrbium notiſſima Grajorumque monumentis celebratiſſima Ilium ſive Troja, Græcorum decenni obſidio excidioque inclyta. Inde novum Ilium triginta ſtadiis ab veteri diſtans. item Alexandri Troas, quæ & Alexandria.

Myſia Major.

Myſia ſimiliter in Majorem ac Minorem dividitur. In Majori inter Minorem & Phrygiam Majorem ſita populi fuere Olympeni, Trimenothuritæ & Myſomacedones. Montes nobiles Olympus & Cimon. Fluvius Rhyndacus.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

Vrbium notiſſimæ, Antandros, Adramitium, Pergamus, Trajanopolis, Alyda.

Myſia Minor.

In Minori Myſia, quam Helleſpontus & Propontis perfundunt, amnes ſunt celebres Æſepus, Granicus, Simois. Mons Ida, Paridis & Oenones amoribus notus. Vrbes inſigniores Cyzicus, Parium, Lampſacus, Abydus & Dardanum.

Lydia.

Lydiæ pars altera dicitur Mœonia. Flumina in utraque Caicus, Thermus, qui Pactolum auriferis arenis famigeratum (unde χρυσοῤῥόας dictus) recipit, & Caiſtrus, qui Lydiam à Caria diſpeſcit. Montes clari Sipylus, Tmolus, Meſogys, Mimas. Vrbium nobiliſſimæ Thyatira, Sardes, Philadelphia.

Caria.

In Caria flumina Mæander, in Phrygia Majori ortum, & ab hoc receptum Lycus. Montes Phœnix, Mycale & Latmus. Vrbes claræ Tripolis, Laodicéa, Antiochia, Magneſia, Priene, Alabanda, Stratonice, & in littore Miletus, dives quondam atq; potens mari Græcorum civitas, Mynduſque.

Æolis,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

Æolis, Ionia, Doris.

In Æolide urbes inclytę, Cuma, Pho-ea, Elea. In Ionia, Smyrna, Clazome-e, Teos, Lebedus, Colophon, non m Clarii Apollinis oraculo, quam omeri natalibus nobilis; & Epheſus mnium clariſſima: cujus decus tem-um Dianæ, Amazonum opus, adeo agnificum, uti Xerxes cum omnia ſiatica templa igni daret, huic uni pe-ercerit: quod poſtea Heroſtratus, ut omen memoria ſceleris extenderet, cendio deſtruxit. Id poſtmodum ad uguſtiorem cultum Epheſii reforma-unt. In Doride urbes fuere Halicar-aſſus & Cnidus.

CAP. XIX.

Lycia, Pamphylia & Cilicia.

Ycia, quæ nunc *Aldinelli*, termina-tur ab occaſu & Septemtrione Aſia inore, ab ortu Pamphylia, à Meridie ari ſuo, quod Lycium eſt. Montium elebratiſſimus Chimæra nocturnis ſtibus fumum exhalans: unde fabula riformis monſtri in vulgum data eſt, uod Chimæram animal putaverunt. Hinc Ovidius:

Quoque Chimæra jugo mediis in partibus hircum,
Pectus & ora leo, caudam ſerpentis habebat.

In cacumine quidpe Leones haba bant; in medio, ubi paſcuis abun capræ; in radicibus Dracones. Fl celebres, Xanthus, Limyrus. Vrs Patara, Andriace, Telmeſſus.

Pamphylia & *Taurus Mons.*

Pamphylia, quæ nunc *Mente* clauditur ab Septemtrione Galatia, Oriente Cilicia & Cappadocia, à Mi die ſuo mari, quod Pamphylium, Occidente Lycia ac Phrygia Majo Regiones in ea ſunt Carbalia & Piſi pars, cujus alteram partem in Gala memoravimus. Piſidæ antea Soly dicti fuere. Montium nobiliſſimus Taurus; qui totius orbis maximus, Pamphylio mari juxta Chelidonias ſulas exoriens, per varias innumer que gentes, aliis aliiſque nominibus occaſu in ortum ad Scythiæ uſque Indiarum fines extremos extendit pari longitudine fere qua ipſa Aſia, viditque Aſiam univerſam in duas pa tes, quarum altera quæ Septemtri nem ſpectat Aſia dicitur intra Taurur altera quæ Meridiem Aſia extra Tau rum. Porro urbes in Pamphylia in gnes ſunt Side, Seleucia Piſidiæ, Anti chia, Termeſſus & Perga.

Ci

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

Cilicia.

Ciliciæ, quæ nunc *Carmania*, longiſ-
ſimo tractu inter Taurum & Cilicium
mare porrecta, fluvios celebres habet,
Lycadnum, Lamum, Cydnum, Sa-
rum & Pyramum. Vrbes claræ ſunt in
littore, Selenus, Pompeiopolis, ante So-
li Cilicii dicta, Mallus & Iſſus, quæ
ſinui cui adjacet, nomen Iſſici dedit:
intus Tarſus, D. Pauli Apoſtoli natali-
bus clara.

CAP. XX.

*Summa Syriæ deſcriptio: item Palæſti-
næ; ſub qua Idumæa & Iudæa.*

CIliciæ ab ortu jungitur Syria, quon-
dam terrarum maxima & pluri-
mis diſtincta nominibus. Namque &
Aſſyria, & Meſopotamia, & Babylo-
nia, & Phœnice, & Palæſtina, partes
ejus fuerunt. Olim ac diu potens, ſed
cum eam regno Semiramis tenuit, lon-
ge potentiſſima. At poſtmodo Aſſyria,
Meſopotamia & Babylonia avulſis, Sy-
riæ fines fuere à Septemtrione Ama-
nus mons, quo à Cappadocia & Arme-
nia ſeparatur; ab ortu Euphrates amnis,
quo diſcernitur à Meſopotamia, uſque
ad Thapſacum opidum; atq; inde Ara-
bia deſerta; à Meridie Arabia Petræa;
ab

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

ab occaſu ejuſdem Arabiæ Petrææ pa-
te & mari Syriaco, ſive Phœnicio, A-
manoque monte quo à Cilicia ſubm-
vetur. Longitudo inter Sirbonis pa-
dem & Taurum montem, qua e
perrumpit Euphrates, mill. CXL. L-
tudo inter mare & Arabiam deſert
mill. L.

Dividitur in Palæſtinam, Phœnic
Antiochenen, Comagenen & Cœle

Palæſtina.

Palæſtina clauditur à Septemtric
Phœnice, ab ortu Cœleſyria, à Me
die Arabia Petræa, ab occaſu ejuſde
Arabiæ parte & mari Syriaco. Di
fuit quondam Terra Chanaan, à Ch
naan filio Cham, qui eam obtinu
poſteaquam vero Iſraëlitæ eam, pul
antiquis cultoribus, ex divino mand
to obſederunt, Iudęa nuncupari cœpi
Romanis Græciſque ſcriptoribus dic
eſt Palæſtina, à magna olim gente Pa
læſtinorum, quos ſacræ literæ Phil
ſtim vocant. Dividitur iiſdem ſcripto
ribus in Idumæam, Iudæam, Sama
riam & Galilæam.

Idumæa.

Idumææ, quæ in ſacris literis eſt E
dom, inter Arabiam Petræam, Iudæam
& mare internum porrectæ urbs in
gen

s fuit & munita admodum Gaza, Perſæ ærarium vocant) cui inde nen, quod Cambyſes, cum armis yptum peteret, huc belli & opes & uniam intulerat. Expugnatam Alexander vaſtavit.

Iudæa.

Idumæam ſequitur Iudæa, cujus ca- t Hieroſolyma, longe clariſſima ur- m Orientis, non Iudææ modo. Ti- Veſpaſianus captam totam diruit. ia Capitolina poſtea dicta, cum ab io Adriano, mutata nonnihil loci gione, reſtitueretur. Nunc Turcis in- lis *Chutz* eſt. Reliquæ Iudæorum ur- s celebres fuere in litore Aſcalon, ma- a, & non minor Azotus; item Iam- a, & Ioppe, Phœnicum urbs antiquiſ- na, quam Mela ac Plinius antiquio- m terrarum inundatione prędicant. c Andromedam belluæ marinæ ex- ſitam fuiſſe, fabulati ſunt. Intus Em- aus, vicus ante, & Lidda & Hiericus, æ Iericho in ſacris litteris: & prope ieroſolyma Bethlehem, vel nobiliſſi- a in toto orbe terrarum Ieſu Chriſti umani generis Servatoris natalibus.

At pars Iudææ Peræa dicta fuit, hoc ſt, Vlterior; quia πέραν τοῦ Ἰορδάνου, d eſt, trans Iordanem, ſita. In ea Ma- cherûs,

cherûs, ſecunda quondam arx Iu
ab Hieroſolymis.

Iordanis fluvius & Aſphaltites lac.

Sed de Iordane hoc loco retuliſ
conveniat. Iordanis igitur amnis, u
Hebræis *Iarden*, oritur, ut auctor e
Hieronymus, ex duobus fontibus h
procul à ſe diſſitis, quorum alteri
nomen eſt, alteri *Dan;* conjuncti
men amni faciunt *Iordan*, ſive Io
nis. Ipſe amœnus, & quatenus lo
rum ſitus patitur, ambitioſus; acco
ſe præbens, velut invitus Aſphalti
lacum, dirum natura, petit, à quo
ſtremo ebibitur, aquaſque laudatas p
dit, peſtilentibus miſtas. At à fonti
CCCLXXXIV circiter ſtadia prolap
ubi prima vallium fuit occaſio, in
cum ſe fundit Samochoniten; inde
multo majorem, quem Latini Gene
ram, Græcis Geneſaritin & Tiber
dem, ab oppidis appoſitis dixerunt. S
crorum librorum ſcriptores eadem
tione ſtagnum Genezareth & mare T
beriadis vel Galilææ vocant. Inde S
mariam Iudæamque perfundens, ta
dem Aſphaltite lacu retinetur.

Aſphaltites nihil præter bitumen g
gnit; unde & nomen ἀπὸ τῆς ἀσφάλτ
Neque piſces, neque ſuetas aquis vol

cr

[...]s patitur, ſapore corruptor & gravi-[...]e odoris peſtifer. Idem propter ma-[...]itudinem & aquæ immobilitatem, [...]ortuum mare dicitur. Nam neque [...]ntis impellitur, reſiſtente turbinibus [...]tumine, quo aqua omnis ſtagnatur; [...]que navigationis patiens eſt, quo-[...]am omnia vita carentia in profun-[...]um merguntur; nec materiam ullam [...]ſtinet, niſi quæ alumine illinatur. At [...]ullum corpus animalium recipit: tau-[...] camelique fluitant, periti imperiti-[...]ue nandi perinde attolluntur.

Cap. XXI.

[...]amaria, Galilæa, Phœnice & Libanus.

[...] Vdææ jungitur Samaria, aliquanto [...] latius juxta litus extenſa; quidpe & [...]oppe, & Azotus, & Aſcalon Samariæ [...]ppida, ab auctoribus uſurpantur. Ca-[...]put regionis eſt Samaria, quæ & Seba-[...]te; Neapolis & Gamala, atque in litore Apollonia.

Galilæa.

Vltima Palæſtinæ eſt Galilæa, cujus caput in litore Turris Stratonis, eadem poſtea Cæſarea Stratonis, ſive Cæſarea Palæſtinæ, ab Herode Rege de novo condita. Intus ad lacum Geneſaram, ſeu mare Galilææ, Capernaum, Iulias, Bethſaida, Tiberias, Tarichea, inter

lacum & mare Phœnicium Nazare
Chriſti redemptoris noſtri domiciliu
& Cana Galilææ, ſive Minor. At nota
dum hoc loco, unam equidem ha
eſſe Græcis Romaniſque ſcriptorib
Galilæam: in ſacris autem literis du
cenſeri; quarum altera jam explica
Inferior eſt cognomine; altera ve
Phœnices pars eſt, Galilæa Superi
dicta, ſeu Galilæa Gentium.

Phœnice.

Phœnice ante erat, quidquid terr
rum inter Eleutherum flumen & Pel
ſium opidum Ægypti mari interno o
jacet. At poſtea Phœnices termini cō
gnati ſunt duo amnes, à Meridie Che
ſeus, à Septemtrione Eleutherus. Ha
igitur ſacris ſcriptoribus in duas divid
tur partes; Galilæam ſuperiorem ſi
Gentium, quæ eſt inter Cherſei flum
nis oſtia & Antilibanum montem; &
Syrophœnicen inter Antilibanum &
Libanum. Vrbes in univerſa Phœnic
claræ, in litore Ptolemais, ante Ac
dicta, ſacris literis Acon. Tyrus, quon
dam inſula, poſtea vero Alexandri op
pugnantis operibus cōtinens facta; Zo
dicitur in ſacris ſcriptis; & nunc *Sur* in
colis: olim portu clara, urbibus geniti
in Africa Lepti, Vtica & illa Roman
imperi

imperii æmula Carthagine, etiam Gadibus extra orbem cōditis. Poſtea vero omnis ejus nobilitas conchylio atque purpura conſtitit. Sequitur Sarepta, Eliç Prophetæ hoſpitio nota. Dein diu opulenta Sidon; antequam à Perſis caperetur, maritimarum maxima; artifex vitri; Thebarumque Bœotiarum parens. Berytus, quæ & Felix Iulia, nunc etiam clara *Baruto;* Byblus, Botrys & Aradus. Inter hanc & Botryn Tripolis, quam Tyrii, Sidonii & Aradii conditores obmuinuerunt: Dicta ex numero trium opidûm, ſingulis inter ſe ſtadiis diſtantium. Intus Antaradus, Palæobyblus, Marathus. Mons nobilis Libanus, à tergo Sidonis orſus, M.D. ſtad. in Cœleſyriam uſq; porrigitur. Huic par, interjacente valle, mons adverſus Antilibanus obtenditur, quondam muro cinctus. In ea parte Phœnices, quç Galilæa Gentium vocatur, mons eſt celebris Carmelus, & opidum in eo eodem nomine, quondam Ecatana dictum.

Cæterum ipſa gens Phœnicum ſollers hominum genus, & ad belli paciſque munia eximium. Literas & literarum operas, aliaſque etiam artes, maria navibus adire, claſſe confligere, imperitare gentibus, regnum prœliumque eminenti.

CAP. XXII.

Antiochene, Comagene & Cœleſyria

Antiochene.

ANtiochenæ, quæ ſequitur Phœ... cen, caput eſt ipſa Antiochia, c... gnomento Epidaphnes, urbs celeber... ma, Syriam regentium ſedes. Inde n... minori fama Apamia, Laodicea, & ... leucia cognomine Pieria, unde ipſa ... gio Tetrapolis dicta fuit, à quatuor u... bium dictarum numero; eadem & ... leucis. Mons eſt Caſius, unde regio C... ſiotis; & alius Pieria, regioque eode... nomine. Fluvii celebres, Belus, Lyc... & Adonis.

Comagene.

Vltima Syriæ eſt Comagene. Cap... quondam regni, poſtea provinciæ R... manæ, Samoſata, Luciano alumn... maxime nota.

Cœle-Syria.

A tergo dictarum Syriæ regionu... à Iudæa Peræa ad Euphratem uſque ... protenditur alterius Syriæ pars κοίλ... Συρία Græcis dicta. id eſt, Cava Syri... Partes ejus inſigniores ſunt Decapoli... Tetrarchiæ & Palmyrene.

Decapolis regio, à decem urbiu... numero dicta fuit. In his fuere Dam...

ſcu...

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

us caput, Otopon, Philadelphia, Rabana, Scythopolis deductis Scythis, antea Nyſa vocitata, à Libero ſepulta i nutrice, Gadara, Hippos Dios, ella, Geraſa, Canatha.

Supra Decapolitanam regionem ſunt etrarchiæ numero XVII; regionum ſtar ſingulæ, & in regna deſcriptæ. ſigniores ſunt Trachonitis & Paneas, qua Iordanis fontes & urbs Cęſarea, ognomine Paneæ ſeu Philippi.

Palmyrene.

Libanum montem ab Oriente tant Palmyrene; cujus caput Palmyra, bs nobilis ſitu, vaſto undiq; ambitu enis includit agros: ac velut terris emta à rerum natura, privata ſorte ter duo imperia ſumma, Romanom Parthorumque, & prima in diſcrdia ſemper utrimque cura.

In reliqua vero Cœleſyria urbes inzniores ſunt, Zeugma ad Euphratem, mbyce, quæ & Hierapolis, Syris vero agog, nunc *Alepo*. Chalcis, cognoinata ad Belum, unde regio Chalcine fertiliſſima Syriæ; & Cyrrheſtica yrrhus: Beroë & Chalybon, unde gio Chalybonitis, Laodicea ad Libam cognominata, & Thapſacus, in phratis ripa.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

Cap. XXIII.

Meſopotamia & Babylonia.

INter Euphratem & Tygrim regio
ſitu dicta eſt Meſopotamia ; qu.
μέση τῶν ποταμῶν, id eſt, media int
amnes: pars quondam Aſſyriorum r
gni. Nunc *Aiduli* & *Diarbech* part
ejus. Clauditur ab occaſu & Meric
Euphrate, ab ortu Tigri, à Septemtri
ne eodem Tigri & Niphaticis jugi
Lõgitudo ejus eſt inter Niphaten mo
tem, qua Comagenæ jungitur, & S
leuciam Parthorum cognominatam a
Tigrim, mill. CLXV. Latitudo ſumm
inter dictos amnes mill. LXX. Region
in ea ſunt Anthemuſia, Chalcitis, Ga
zanitis, Acabene, Ingine & Ancobar
tes. Vrbes præclaræ Edeſſa, quæ quon
dam Antiochia, Niſibis, ipſa etiam An
tiochia ante dicta, Nicephorium, La
bana, Seleucia ad confluentem Tigris &
Euphratis, jam ante dicta, Carræ, Craſ
clade nobiles. Montes ſunt Maſius &
Singaras. Fluvii in Euphratem defluen
tes Chaboras & Saocoras.

Tigris & Euphrates.

Sed de Tigri & Euphrate, nobiliſſi
mis Orientis amnibus, hoc loco dixiſ
ſe, aptiſſimum fuerit.

Oritu

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

Oritur Tigris, qui nunc accolis *Tigil*, Armenia Majore, fonte conſpicuo in nicie; qua tardior fluit, Diglito, un- concitatur, à celeritate Tigris (ita pellant Medi ſagittam) incipit voca- tranſvectus lacum Arethuſam, oc- rrente Tauro monte ſpecu mergi- r, ſubterque lapſus à latere altero ejus umpit. Alterum deinde tranſit la- m, qui Thoſpites appellatur: rurſuſ- e in cuniculos merſus, poſt xxv M. p. dditur. dein receptis aliis ex Arme- a Aſſyriaque fluminibus, Aſſyriam eſopotamiamque diſterminat, citra- e Seleuciam diviſus in duos alveos, tero Seleuciam, alteró Cteſiphontem tens, inſulam efficit haud modicam. i remeavere aquæ, Paſitigris appella- r, moxq; in lacus Chaldaicos ſe fun- :. inde vaſto alveo profuſus binis iis infertur mari Perſico.

At Euphrates, qui *Frat* nunc accolis, Majori itidem Armenia exorſus, ini- Pyxirates nominatur: ubi Taurum currentem irrumpit, Omira, & ox, ubi perfregit, Euphrates dicitur. de læva Meſopotamiam, dextera riam, Arabiam, Babyloniamque ra- ns, in plures alveos diſpeſcitur; quo- m uno Seleuciam & Tigrim petit; tero, qui Regius dicitur, Babylonem

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

permeans,in paludes Chaldaicas diſtr
hitur: transvectuſque, quondam ſu
ore in mare evolvebatur: poſtea ver
ab accolis agros rigantibus præcluſu
non niſi per Tigrim delatus. Increſc
autem & ipſe Nili modo, ſtatis diebu
ac Meſopotomiam inundat.

Babylonia, nunc *Caldar.*

Aſſyriæ Meſopotamiæque pars era
Babylonia: poſtea vero in ſingularem
provinciam deſcripta. Clauditur à Se
ptemtrione Euphrate, ab ortu Tigri,
Meridie Perſico mari & montibus Ara
biæ deſertæ, ab occaſu iiſdem jugis &
Euphrate amne. Regionum illuſtriſſ
ma eſt Chaldæa, deinde Mardocæa &
Auchanitis; quæ autem Tigri & Eu
phrate tanquam inſula includitur, Me
ſene appellatur. Vrbium clariſſima Ba
bylon, Chaldæorum quondam capu
à Semiramide in ſedem regni Aſſyr
condita. nunc in exiguis ruinis exſtin
cta jacet. Secunda ab hac eſt Vrcho,
quæ Vr Chaldæorum in ſacris ſcripti
dein Borſippa ad paludes: & Teredo
nobiliſſimus inter Tigris oſtia vicus.

CAP. XXIV.

Arabia.

VLtima Aſiæ proximaque Africæ e
Arabia, terrarũ nulli poſtferenda
ampli

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

plitudine ſpatioſiſſima. Quidpe ul- proprios etiam fines, & Euphratem, Meſopotamiam ad Amanum uſque Niphaten monteis, multas Arabum ntes Tigranes magnus deduxit. Hinc nio magna Meſopotamiæ pars Ara- dicitur. Quin & alia haud exigua abum pars fuit in Africa ſub Ægypto, tum illud ſinus Arabici latus cingen-; de quibus poſtea in ipſa Africa.

At propriæ Arabiæ fines fuere ab tu montium juga, quibus à Babylo- diſcernitur, & mare Perſicum; à eridie mare rubrum, ab occaſu Ara- us ſinus & Iſthmus, qui eſt inter hūc um & mare Ægyptiacum; à Septem- one clauditur Palæſtina Cœleſyria- e & Euphrate. Longitudo ejus ſum- a eſt à mari Ægyptio ad fauces uſque rſici ſinus & Corodamum promont. ill. Germ. CCCL. Latitudo maxima ter geminas, hinc Perſici, illinc Ara- i, ſinuum fauces CCCXL. minima ca mediam peninſulæ partem mill. LXXX. Dividitur in Petræam, Deſer- m atque Felicem.

Petræa.

Petræa clauditur ab occaſu intimo nu rubri maris & Ægypto; à Septem- ione Palæſtina & Cœleſyria; ab ortu

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

Arabia deſerta; à Meridie montiu
perpetuis jugis, quibus à Felice ſepar
tur. Dicta Petræa, à Petra capite ſu
urbe celeberrima, Nabatæorum gen
incolente. Reliquę urbes inſignes ſur
Medava & Boſtra. Mons eſt nobilis C
ſius, cum delubro Iovis Caſii; & hau
procul Pompeii Magni tumulus.

Deſerta.

Deſerta, quæ nunc *Arden,* claudit
ab Occidente Petræa & Cœleſyria,
Septemtrione Euphrate, ab ortu mo
tibus, quibus à Babylonia ſubmovetu
à Meridie itidem montibus, quibus
Felice diſterminatur. Plana equide
maxima ex parte; at ſterilis, ideoq
deſerta. Populi illuſtriores Nomad
& Scenitæ; hi ultra Euphratem in M
ſopotamiam protenſi, iidemque i
Felicem.

Felix, quæ nunc *Ayman.*

Ipſa vero peninſula Arabia, int
duo maria Rubrum Perſicumque pr
currens, reliquis partibus major e
multoque lætior ac ditior; cinnami
thuris, aliorumque odorum maxim
ferax; unde inclytum ei Beatæ cogn
men. Fluvii nobiliores duo, Beti
Arabicum, Lar Perſicum ſinus peter
tes. Populorum hic nomina innumer

a

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

clariſſima: Saracenorum non modo fricam, ſed Europam etiam vaſtan- um: Minæorum & Sabæorum, qui bli thus mittunt. Vrbes inſigniores, d Arabicum ſinum Badeo regia, Pud- opolis, Muza, Ocelis: ad Rubrum ma- Arabia & Cana: ad mare Perſicum erra. Intus Oſtama, Maraba, Sabe, anambis Regia, Sapphar; Sabatha & manum.

Cap. XXV.

De Turcico imperio, urbibuſque ſub eo claris.

HÆ igitur ſunt regiones Aſiæ, quæ, cum antea ſub Aſſyriorum, Perſa- rum, Macedonum, Romanorũ, ac ſuo- rum quæq; Regum imperiis omnium nobiliſſimę cenſerentur, Turcarum ad- ventu prorſus devaſtatæ barbarieque poſtrema fœdatæ ſunt. Solent quidpe Turcæ capta aliqua urbe, fabricas o- mnes eminentiores demoliri mœnia- que diruere. Horum autem imperium cœpit ſub annum Chriſti cIↄ ccc, Oſ- mane (quem alii Ottomannum vocant) primo conditore, tenuis conditionis homine Tattaro, Magni Chani milite; à quo deſcendentes Oſmanides regna- runt continua ſerie annos ccc ix, ad uſque Murathem iv. qui nunc imperio

potitur. Prima ſedes imperii fuit in Aſia, in Bithyniæ urbe Pruſa: hinc in Europam Adrianopolim Thraciæ tranſlata; denique Conſtantinopolim, ubi etiam nunc conſiſtit.

Cæterum urbes in tam vaſto imperio perpaucæ ſunt in Aſia memoratu dignæ. Omnium tamen princeps eſt Damaſcus Syriæ, magna, dives, ſplendida atque amœna; omni fructuum genere abundans; emporium celeberrimum, præſtantiſſimis artificibus refertum; officina armorum bellicorum totius imperii nobiliſſima. Sequuntur alia Syriæ emporia clara atque celebria; Alepum, vulgo *Alepo*, non inferior *Damaſco* urbs; magna & frequens. In litore Alexandriola, vulgo *Alexandretta*, Berytus, vulgo *Baruto*, Tripolis Syriæ, vulgo *Tripoli di Soria*, & Ioppe, vulgo *Iaffa*. Ad Pontum in Cappadocia Trapezûs, vulgo *Trabezonda*, Imperii Trapezuntini quondam caput. In Arabia vero Felice *Medina Talnabi*, id eſt, urbs Prophetæ; quia Mahumetis Pſeudoprophetæ delubrum atque ſepulchrum in ea viſuntur. *Mecca*, ejuſdem Mahometis natalibus maxime nota; *Zidem*, *Zibit*, & *Aden*, omnium pulcherrima & munitiſſima, ad fauces ſinus Arabici ſita.

CAP.

CAP. XXVI.

Cyprus & Rhodus.

Cyprus.

INſulæ in Ægæo mari Aſiæ objacent complures. harum nobiliores Leſbum, Chium, Samum & Côn in Europa memoravimus. At in Aſiatico mari ſunt Cyprus & Rhodus. Cyprus, in Iſſico ſinu inter Ciliciam & Syriam, in quatuor majoribus Interni maris computata eſt, novem regnorum, ut referunt veteres auctores, quondam ſedes; cœli clementia ſolique fertilitate beatiſſima: unde Macaria ante dicta fuit. Cyprus autem dicitur ab æris copia, quod hic primum inventum creditur. Incolæ, viri pariter ac fœminæ, in libidinem laſciviamque omni ævo mire proni; unde olim Veneri inſula conſecrata fuit. Longitudo eſt inter duo promontoria, Dinaretum, vulgo *Capo S. Andrea,* & Acamanta, vulgo *Capo S. Epifanio,* mill. XL. Latitudo maxima XV.

Diviſa fuit quadripartito: in Salaminam, Paphiam, Amathuſiam & Lapithiam. Mons in ea nobilis Olympus. Fluvii Lycus & Pediæus. Vrbium clariſſimæ Paphos & Salamis.

Inſula, antequam Romani occuparent,

parent, regibus regebatur; quorum
timus Ptolemęus,accepta fama de R
manorum in inſulam expeditione, v
neno fata pręcepit. Cęterum Por. Ca
Cyprias opes Romam invexit: quæ r
latius ærarium populi Romani, qua
ullus triumphus, implevit. Poſt div
ſum imperium Romanum ſub Græc
fuit Imperatoribus. Anno cIↃ C LXX
Richardus Anglię Rex,cum copias Hi
roſolyma contra Saracenos ducens
tempeſtate ad inſulam dejiceretur, in
ſulani vero non admitterent, vi & ar
mis eam occupavit, & cuidam Gall
Guidoni dedit in regnum. Huic rege
ſucceſſerunt continua ſerie,uſque dun
in Genuenſium ditionem pervenit. In
de Veneti eam rexerunt ab an. cIↃ CCCC
LXXIII ad cIↃ IↃ LXX. quo anno Turca
Selymus Chriſtianis eripuit.

Caput regni eſt *Nicoſia*. Secunda ab
hac Famaguſta, vulgo *Famagoſta*. Ter-
tia Ceraunia, vulgo *Cerines*.

Rhodus.

Minor eſt amplitudine, at par clari-
tate, Rhodus inſula, pluribus nomini-
bus ante vocitata, re nautica maxime
nobilis. Complectitur ambitu mill.
German. XXX. Vrbes in ea fuere claræ,
Lindus, Camirus & Ialyſus, quæ poſtea
Rhodus.

Ante

Ante omnia autem in admiratione
it Solis Coloſſus Rhodi, LXX cubito-
m altitudinis. Hoc ſimulacrum poſt
VI annum terræ motu proſtratum,
d jacens quoque miraculo fuit. Pauci
ollicem ejus amplectebantur. Majores
ant digiti, quam pleræque ſtatuæ.
aſti ſpecus hiabant de fractis mem-
ris. Duodecim annis tradunt effe-
um CCC talentis, quæ contulerant ex
pparatu Regis Demetrii, relicto moræ
edio. Fuerunt alii minores hoc in ea-
em urbe Coloſſi, centum numero; ſed
bicunque ſinguli fuiſſent, nobilitaturi
ocum. Majorem poſtea Sultanus Æ-
ypti Rex, poſtquam Rhodum occu-
averat, nongentis camelis ære impoſi-
o, Alexandriam tranſportari curavit.
De cętero ipſa inſula regibus primum
egebatur: poſtea in Romanorum, una
um Aſia, incidit poteſtatem. Diviſo
mperio ſub Græcis fuit. Dein Saraceni
ccuparunt an. IↃCXV. qui Coloſſum
bſtulerunt. Recuperatam an. CIↃCCC-
VIII Equites Ioannitæ tenuerunt uſque
d an. CIↃIↃXXII, quo Solimannus II
Turcarum Imp. occupavit. Pulſis tunc
Melita conceſſa eſt.

LIBER SEXTVS.

CAP. I.

Summa Africæ deſcriptio.

ASIAE exiguo Iſthmo anne tur maxima orbis terraru peninſula Africa, tria millia triginta circiter mill. Ger ambitu complectens. Iſthmi interca do eſt mill. xxv. Pleraq; Africæ incul & aut arenis ſterilibus obducta, aut ſitim cœli terrarumq; deſerta ſunt, a infeſtantur multo ac malefico gene animalium; in univerſum vaſta eſt m gis quam frequens. Quædam tame partes eximie fertiles. Græcis Libya d citur, à Libya Epaphi filii Iovis fili Africam autem ab Afro Libys Hercul filio dictam volunt. Maria eam cin gunt, qua Sol oritur Rubrum, qua me dius dies Æthiopicum, qua occidit S Atlanticum; ab Septemtrionibus Inter num, Africum ſeu Libycum dictum qua eam alluit. Longitudo ſumma cō putatur ab Herculis freto ad promon torium Bonæ Spei mill. Iↄcc. Latitud inter duo promontoria, Heſperium vulgo *C. Verde*, & Aromata, quod e juxta fauces Arabici ſinus, vulgo nunc *Coarda fui*, mill. Iↄ L. Terra ipſa, niſi qua interno mari accedit, obſcure vete-

ribus

bus nota. Vltra autem Nili fontes ac montes Lunæ prorſus incognita.

Regiones atque gentes in quas diviſa fuit quondam, ſunt, Ægyptus, Cyrenaica, Africa Minor, ſeu proprie dicta, Troglodytæ, Garamantes, Numidia, Mauritania, Gætulia, Libya interior, Arabia Troglodytica & Æthiopia.

CAP. II.

Ægyptus.

PRima Africæ Aſiæque proxima eſt Ægyptus, quam veteres Geographi in Aſiæ regionibus computarunt. At poſteriores, Arabico ſinu, ut ante dictum, inter Aſiam Africamq; termino conſtituto, Africæ eam contribuerunt.

Nomen traxit ab Ægypto Danai fratre; ante Aëria dicta. Terminatur à Septemtrione ſuo mari, id eſt, Ægyptio, ab ortu Arabia Petræa & dicto ſinu; à Meridie Æthiopia, ab occaſu Cyrenaica. Longa eſt à Peluſiaco Nili oſtio ad Catabathmum opidum mill. CL. Lata à Nili oſtiis, ad opidum Metacompſum. Nilo appoſitum, nunc *Conza*, mill. C.

Diviſa fuit generatim in Superiorem, quæ in Meridiem vergit, & Inferiorem, quæ mari interno alluitur. Superiorem rurſus Nilus dividebat in Libycam, qua Occidentem, & Arabicam,

qua

qua Orientem ſpectat. Hinc poſi
Arabægyptii, illinc Libyægyptii, d
Inferioris pars eſt Mareotis, ſive M
marica,ultima verſus Occidentem
renaicæ contermina. Speciatim v
univerſa Ægyptus in complures præ
ſturas deſcripta erat,quas Græco vo
bulo Nomos vocarunt.

De urbibus Ægypti.

Ægyptus ſuper ceteram antiquitis
gloriam, viginti millia urbium ſibi
maſe regnante habitata quondam p
tulit;poſtea quoque ſub Rom. impe
multis, etiamſi ignobilibus, frequen

Clariſſima omnium fuit Alexand
caput Ægypti totiuſque Africę,poſt
letam Carthaginem prima; ab Alex
dro Magno condita; poſtea in tanta
aucta multitudinem atq; frequentia
uti uni tantum Romæ cederet. Secu
da ab hac Dioſpolis, ſive Thebę cogn
mine Ægyptiæ; quas centum por
habuiſſe ferunt; ſive, ut alii ajunt, ce
tum aulas, totidem olim Principum
domos; ſolitaſque ſingulas, ubi neg
tium exegerat, ducenos armatos mil
tes effundere. Deinde Memphis, reg
quondã: juxta quam pyramides, reg
ſepulchra. Turres ſunt faſtigiatæ, ult
celſitudinem omnem, quæ fieri man

poſſi

bſit; itaque menſuram umbrarum e-
reſſæ, nullas habent umbras, regum
ecuniæ otioſa ac ſtulta oſtentatio. Re-
quæ urbes ſunt, Syene, Sais, Bubaſtis,
lephantis, Tentyris, Arſinoe & Aby-
us, Memnonis olim regia; poſtea Oſi-
s fano inclyta: & Arabię contermina,
aritatis magnæ Heliopolis, id eſt, So-
urbs. In Marmarica vicus fuit Apis,
obilis religione Ægypti locus. Fuit &
abyrinthus nullo addito ligno exædi-
catus, domos mille & regias duode-
im perpetuo parietis ambitu ample-
us, marmore exſtructus & tectus,
num in ſe deſcenſum habens, intus
ne innumerabiles vias, multis am-
gibus huc & illuc remeantibus.

CAP. III.

De incolis Ægypti ac Nilo flumine; item de Libya exteriore.

Pſi Ægyptii, hominum vetuſtiſſimos
ſe prædicantes, cum Scythis de gentis
tiquitate olim contenderunt. Anti-
iiſſimos eſſe poſt Syros, vel ipſa ſacra
riptura atteſtatur. Diſciplinarum
omplurium inventores rerumque di-
narum ac ſiderum peritiſſimi dicti
nt. quare ad eos Dædalus, Melam-
us, Pythagoras, Homerus & alii com-
ures eruditionis cauſa profecti.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

Sub regibus eſſe jam inde ab ini
rerum conſueverunt, modo ſuis, mo
Æthiopibus; dein Perſis ac Macedo
bus; moxq; iterum ſuis, donec Roma
Auguſto debellante, in provinciam
degerunt Ægyptum. Poſt hoc Sarac
eam occuparunt: quibus ſucceſſit S
tanorum inclytum nomen, ex Circa
Tattarorum gente ortum. Poſtre
Turcæ ann. cIↄ Iↄ xvi invaſerunt,
etiam nunc tenent,

Nilus.

Sed de Nilo hoc loco pauca quęd
retuliſſe haud abs re fuerit. Terra
Ægyptus expers imbrium mire tam
fertilis, & hominum aliorumque p
fœcunda generatrix. Nilus id effici
mnium in internum mare perme
tium maximus. Hic in Africæ deſer
montibus Lunæ ortus, haud ſtatim
lus eſt, & primum ingentem lacum
lidem, qui nunc *Zaire* & *Zembre*
tur, c xx mill. Germ. permeans, c
diu ſimplex ſævuſque receptis dex
magnis aquis deſcendit, Aſtapus
gnominatus, quod Æthiopum lin
ſignificat aquam è tenebris proflu
tem, circa Meroen, Inſularum, qua
numeras lateque patentes ſpargit,
riſſimam, lævo alveo Aſtabores di

ri, hoc eſt, ramus aquæ venientis è te-
bris;dextero vero Aſtuſapes, quod la-
ntis ſignificationem adjicit,nec ante,
nam ubi rurſum coit, Nilus dictus eſt.
de partim aſper, partim navigia pa-
ns; mox præcipiti curſu progreſſus,
er occurſantes ſcopulos non fluere
menſo fragore creditur, ſed ruere.
ſtea lenis,& fractis aquis domitaque
lentia, & ſpatio feſſus, tandem ad
λ6α opidum per omnem Ægyptum
gus & diſperſus, ſeptem ingentibus
iis in mare Ægyptium ſe evomit. Bis
anno, certis diebus auctu magno
r totam ſpatiatus Ægyptum, fœcun-
s innatat terris. Cauſas hujus incre-
nti varias prodidere; ſed maxime
babiles duas: Eteſiarum eo tempore
adverſo flantium repercuſſum,ultro
ora acto mari: aut imbres Æthiopiæ
ivos,iiſdem Eteſiis nubila illò feren-
us ex reliquo orbe.Idem amnis unus
nium nullas expirat auras.

Libya exterior.

Cæterum à tergo Ægypti verſus Me-
iem, juxta ſiniſtram Nili ripam, Li-
a eſt exterior ad Æthiopiam extenſa.
nc eſt *Elfocat* deſertum & *Gaoga*.

CAP. IV.

Cyrenaica, Africa Minor, Libyæ deſert Troglodytæ & Garamantes.

ÆGypto annexa eſt Cyrenaica regi Ammonis oraculo maxime clar nunc Barchanę provincię dimidia pa Orientalis, eadem Pentapolitana dict à quinque inſignium urbium numer quæ Berenice, Arſinoe, Ptolemais, A pollonia, & ipſa Cyrene, unde regio nomen. Græci hanc condiderunt, Thera inſula Ægæi maris profecti. Ip Cyrenenſes privata ſorte inter Ægy ptios ac Pœnos diu egerunt; dein cu Carthaginienſibus de agrorum finibu magnum ac diuturnum bellum geſſ runt. Mox Carthagine deleta, & ip cum reliqua Africa Romano Imperi ceſſerunt. Poſthinc ſolum eorum Su tanis, tandem Turcis.

Africa Minor.

Sequitur Africa Minor ſive propr dicta. Terminatur à Septemtrione A frico pelago, ab ortu ſinu magnæ Sy tis, à meridie montium perpetuis ju gis; quibus à Libyæ deſertis & Gætul diſcernitur: ab occaſu Tuſca amne. Continet hodie Tunetanum regnum Fluvii in ea clari Cinyphus, Trito

Trit

Tritonidem paludem trahens: Catada, ad Carthaginem ſe devolvens, & Bagradas omnium maximus ad Vticam, ac Tuſca terminus Africæ Minoris.

Populorum varia nomina. Clariſſimi Naſamones, extra Africam propriam etiam Cyrenaicæ & Marmaricæ contermini; quos antea Meſammones Græci appellaverunt, ab argumento loci, medios inter arenas ſitos. & ab his ſublati Pſylli, quorum corpori ingenitum fuit virus exitiale ſerpentibus, ut cujus odore vel fugarent vel ſopirent eas: & ſupra Carthaginem Libyphœnices, iidem & Pœni è Phœnice Tyro profecti, Duce Eliſa ſive Didone, quæ Carthaginem condidit.

Vrbium celeberrimæ Leptis magna, quæ & Neapolis, Abrotonum, Taphræ, Capſa, Thyſdrus, Thapſus, Leptis parva, Rhuſpina, Adrumetum, Clupea, Turres, Vtina & Carthago, Romæ æmula, terrarum cupida, opulentiſſima quondam totius Africæ, antequam Romani tribus bellis devictam deleverunt. Vtica Catonis, qui inde Vticenſis, morte nobilis.

Libyæ deſerta, Troglodytæ & Garamantes.

Ab Africæ minoris tergo verſus Au-

ſtrum Libyæ deſerta fuerunt; ultra e
Troglodytæ, nunc *Berdoa* deſertu
Hos tegit ab auſtro Ater mons, & tra
eum Garamantes populi clari, nu
Borno regnum. Caput gentis fuit Ga
ma, quam hodieque eodem nomin
exſtare tradunt. Debris inclyta aff
fonte, cujus aquæ ex cœleſti quid
vertigine mutant qualitatem, at co
troverſa ſiderum diſciplina; quidpe e
friget calore, calet frigore; à medio
licet die ad noctem mediam aquis f
ventibus, totidemque horis ad m
dium diem rigentibus.

Cæterum & Troglodytas & Gar
mantas olim Romanorum arma
peraverunt.

CAP. V.

Numidia & Mauritania.

Numidia.

A Tuſca amne uſque ad Ampſaga
fluvium litori Africo prætendit
Numidia, Maſiniſſæ Regis nomine m
xime clara, nunc Tremiſenum regnu
eodem porrigitur ſitu. Gens ipſa N
midæ, ante Nomades à Græcis app
lati, à permutandis pabulis, mapal
ſua plauſtris circumferentes, ut nu
Tartarorum fert mos.

Fluviorum celeberrimus eſt Ru
bricatu

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

icatus. Vrbes quam plurimæ nobi-
ſque; ſed Cirtha eminens; Sittiano-
m, poſtquam Romani tenuere, co-
nia dicta: quondam Iubæ & Sypha-
domus, cum foret opulentiſſima.
ein ſequuntur Cullu, Ruſcicade,
lla regia, Tacatua, Hippo regius,
ca, Tabrachæ. Hanc quoque regio-
m debellatam in provinciæ formam
degerunt Romani.

Mauritania.

Vltima ad occaſum eſt Mauritania,
qua præcipua gens Maurorum, unde
omen regioni. Hos Græci Mauruſios
xerunt. Terminantur à Meridie At-
nte minori, quo ſubmoventur à Gæ-
lis: qui & ipſi poſtea oppreſſis & ex-
nctis Mauruſiis Mauritaniæ majo-
m partem occuparunt: ab occaſu eſt
ceanus Atlanticus, à Septemtrione
etum Herculis & mare internum: ab
rtu primo Mulucham habuit flumen,
uod Mauros à Numidis diſcernebat;
quum ea Numidiæ pars, quæ eſt in-
r Ampſagam & Mulucham, Mauri-
niæ adjiceretur, fines huic conſtitu-
s eſt Ampſaga. Continet hodie tria
gna: Darenſe, Fezenſe & Maurocita-
um. Dividebatur autem olim Malva
umine in Cæſarienſem quæ Numi-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

diam contingit,& Tingitanam quę
ceano perfunditur. Regna fuere ad
Cæſarem uſque Imperatorem, qui
duas diviſit provincias.

Cæſarienſis.

Cæſarienſis provincia, quam nu
totam *Dara* regnum obſidet, an
Bocchi regnum appellata fuit. Part
tamen inter Malvam & Mulucham
Maſſęſylorum gens tenuit. Caput pr
vinciæ Iulia Cæſarea, aliquando ign
bilis, cum Iol eſſet; poſtea quia Iu
regia, illuſtris facta. Reliqua opida ſu
Cartenna, Saldæ, Opidum novum, R
ſazus, Ruſcurium, Ruſconia, Tipa
Tubuſuptus & Tucca, impoſitum
mari ac flumini Ampſagæ.

Tingitana.

Tingitana provincia, quam nu
duo regna *Fez* & *Marocco* occupant,
urbe Tingi, quæ nunc vulgo *Tang*
cognomen accepit, ante Bogudia
dicta à Rege Bogud. Opida in ea, Ti
modo dictum, caput provinciæ,
Antæo conditum; Iulia Conſtantia,
lis, Volubilis & Lixus, vel fabuloſiſſi
ab antiquis narrata. Ibi quidpe re
Antæi; certamenque cum Hercule,
Heſperidum horti.

CA

CAP. VI.

Gætuli, Atlas mons, Libya interior & Æthiopia.

Gætuli.

A Tergo Mauritaniarum Africæque Minoris Gætulorum gens, & ipſa ıoque Romanorum armis debellata, nge lateque incoluit, quidpe quæ ho-e occupat quicquid terrarum à *Lem-a* opido ad Oceanum uſque, ſpatio ill. Germanicorum CCCL protendi-r. Hoc ſpatio nunc eſt *Biledulgerit* rovinciæ major pars, ubi *Targa* re-num, & quatuor deſerta, *Lempta, uenziga, Zanhaga, Hair.*

Atlas Mons.

Gætulos à Meridie claudit mons At-s, totius Africæ vel fabuloſiſſimus. E ediis hunc arenis in cœlum uſque tolli prodiderunt celebrati auctores, ſperum, ſqualentem, qua vergat ad tora Oceani, cui cognomen impo-ıit: eundem opacum nemoroſumque, c ſcatebris fontium riguum; qua ſpe-tat Africam, fructibus omnium gene-um ſponte ita ſubnaſcentibus, ut nun-uam ſatietas voluptatibus deſit. In-olarum neminem interdiu cerni: ſile-e omnia haud alio quam ſolitudinum

horrore. Eundemque noctibus mica
crebris ignibus, Ægipanum Satyrorum
que laſcivia impleri, tibiarum ac fiſtul
cantu tympanorumque & cymbalo
rum ſonitu ſtrepere.

Libya interior.

Vltra Atlantem Libya eſt interior a
Nigrum uſque flumen, vaſtarum ſol
tudinum, nunc deſertum *Sarra* dicta.

Æthiopia & Troglodytica.

Iam vero quicquid ultra Nigrum flu
men eſt & Ægyptum, verſus utrum
que mare Atlanticum Rubrumque
Æthiopes tenuerunt, gens omnium
Africę terrę ampliſſima, extra African
à vetuſtiſſimis Geographorum poſita
Ab Æthiope Vulcani filio cognomina
ti; vel, ut alii, ab nigro vultus corpo
riſque colore; αἴθοψ quidpe ſignifica
nigrum.

Diviſa fuit Æthiopia in varia Æthio
pum genera; quorum Ptolemæus in
numera tradit nomina. At clariſſimi
omnium fuere Nigritæ; à Nigro flumi
ne dicti; & Nubiorum gens magna,
unde hodieque vaſtiſſima regio dicitur
Nubia. Ea autem Æthiopiæ pars quæ
Nilo utrimque adjacet, Æthiopia dici
tur ſub Ægypto; atque in ea ad Nili pa
ludes ſeu lacus Cinnamomifera regio.

At

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

At totum ſinus Arabici lævum latus
Arabes tenuere Troglodytæ, unde re-
gio ipſa Troglodytica.

CAP. VII.

De incolis univerſæ Africæ novaque ejus deſcriptione; ac primum de Ægypto.

QVinam mortales Ægyptum anti-
quitus incoluerint, ante dictum
eſt. Reliqua Africę verſus occaſum mari
adjacentia tenuerunt populi comme-
morati. Advenæ autem primi fuere
Phœnicum coloni aliique ex Aſia atque
Ægypto profecti. Poſtea paruit Roma-
nis; mox Græcis Imperatoribus totum
hoc terrarum ſpatium. Deinde Van-
dalis, Saracenis, Arabibus. Nunc par-
tem tenet Turca, partem Serifus, quem
vocant; partem reges alii, partem de-
nique Hiſpaniarum Rex.

At Æthiopes à ſuo ſolo neque receſ-
ſerunt, neque in id alios colonos rece-
perunt, id longinquitas effecit regionis
immenſæque intercedentium deſerto-
rum vaſtitates.

Sed enarrata Africæ antiquitate, res
poſtulat, uti novam etiam ejus deſcri-
ptionem ſubjiciamus.

Dividitur nunc univerſa in ſeptem
potiſſimum partes ſive regiones, qua-
rum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

rum nomina ſunt hæc: Ægyptus, *Ba*
baria, Biledulgerid, Sarra deſertum
Nigritæ, Æthiopia Interior, ſive Sup
rior, quod Abiſſinorum imperium,
Æthiopia Exterior ſive Inferior.

Ægyptus.

Ægypti (quam Turca obtinet) cap
nunc eſt Cairum, vulgo *Alcair*, Ch
dæis Alchabyr, urbs magnitudine ſt
penda, Emporium celeberrimum, C
caſſiorum Ægypti Sultanorum quo
dam regia. Prope eſt *Materea* hort
balſami fruticibus conſitus, quod u
terræ Iudææ quondam conceſſum
hodie niſi in hoc loco, nuſquam c
litur.

Ultra Nilum pyramides viſunt
ſtupendæ altitudinis, ut ante mem
ravimus.

Secunda claritate à Cairo eſt A
xandria, ſplendida quondam atque
opulentiſſima civitas, nunc crebris b
lis deſtructa atque conciſa, celeberr
mum Chriſtianis mercatoribus præb
emporium. Nobile exinde eſt cum ar
opidum *Raſchit*, quod Europæi *R*
ſettam vocant. *Damiata*, olim Pel
ſium, Ptolemæi Geographi incunabu
inſigne eſt.

CA

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

CAP. VIII.

Barbaria.

ÆGypto continuatur nobiliſſima totius Africæ regio Barbaria; in ſex partes diviſa, quarum una eſt provincia Barcana, quinque reliquæ ſunt regna, Tunetanum, Tremiſenum, Feſſanum, Maurocanum & Darenſe.

Barcana regio.

Inter Ægyptum & Tunetanum regnum litori prętenditur Barcana regio, Barce antiqua urbe cognominata, ſoli aſperitate pariter ac ſiccitate ſterilis.

Regnum Tunetanum.

Tunetanum regnum veterem Africam minorem ferme totam occupat. Caput eſt Tunetum, ſive Tuniſa, vulgo *Tuniſi;* inſignis, vetus ac ſatis ampla urbs, quæ ex Carthaginis ruinis crevit; emporium Venetis & Genuenſibus aliiſque mercatoribus celebre. Secunda eſt Tripolis nova, quæ Tripolis Barbariæ dicitur, ad differentiam Tripolis Syriæ: emporium eſt Europæis mercatoribus celeberrimum. *Bona* etiam, quę olim Hippo, D. Auguſtini Epiſcopatu nota, nunc emporium haud poſtremũ. Intus vero eſt Conſtantina Romanorum antiquitatum reliquiis conſpicua.

Regnum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

Regnum Tremiſenum.

Caput regni eſt *Tremiſen*, ampliſſima quondam, bellis graviſſimis poſtea tenuata. In litore eſt *Algier*, emporium ſatis nobile, at piratica infame, Chriſtianis mancipiis refertiſſimum; urbs ipſa mœnibus, arcibus ac tormentis bellicis adeo munita, ut inexpugnabilis credatur.

Regnum Feſſanum.

Ad ipſum fretum Herculis Hiſpaniæ objacet Feſſanum regnum, cujus caput *Fez*, urbs totius Barbariæ Princeps, ingens, opulenta, frequens, ſplendida ac magnificis ſuperbiſque ædificiis miranda.

Tanger, *Sebta*, & *Arzilla*, amplæ ad fretum urbes, Hiſpanicæ ſunt ditionis.

Regnum Maurocanum.

Caput eſt Maurocum, vulgo *Maroc*, ampliſſima ac celeberrima olim, inter maximas univerſi orbis memorata: at poſtea ab Arabibus divexata, nunc maligne colitur. Secunda eſt *Taradante*.

Darenſe Regnum.

Intus Maurocano, Feſſano ac Tremiſeno regnis confine eſt regnum Darenſe ampliſſimum, olim Cæſarienſis Mauritania dictum. Caput eſt *Dara*,

unde

nde regioni nomen, tenuibus, ut to-
m regnum, atque egenis incolis ha-
itata. *Melilla* ad mare internum con-
icua urbs Hiſpano paret.

CAP. IX.

Biledulgerit, Sarra deſertum, Nigritæ, Abiſſini.

AT ergo dictarum regionum eſt *Biledulgerit* regio, longiſſimo tractu ab
gypti confinibus ad Oceanum Atlan-
cum porrecta. Nomen ei à dactylo-
um proventu inditum. Deſerta in ea
unt, *Lempta, Hair, Zuenziga, Zanha-*
a, à ſingulis opidis cognominibus ap-
ellata. Regna *Targa, Berdoa* & *Gaoga*,
idem ab opidis dicta.

Sarra deſertum.

Continuatur huic regioni verſus me-
idiem *Sarra*, cujus longitudo à regno
Gaoga ad regnum *Gualata* extenditur.

Nigritæ.

Inde Nigritarum ampla eſt regio, ad
utramque Nigri amnis ripam: longi-
tudo ejus porrigitur à Nilo & Meroe
nſula, uſque ad Nigri oſtia & Ocea-
num. Regna in ea ſunt hæc, ab urbibus
denominata: *Gualata, Hoden, Geno-*
cha, Senega, Tombuti, Melli, Bitonin,
Guinea,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

Guinea, Temian, Dauma, Cano, Ca-
na. Benin, Zanfara, Guangara, Bor
Nubia, Biafra, Medra.

Æthiopia Interior quæ eſt Abiſſi- norum.

Interiori Æthiopiæ imperat Abi- norum Rex, qui Preſbyter ſive Pret- ſus Ioannes, vulgo *Prete Gianni*, vo- tur; magno, recepto tamen errore; e is quondam in Aſiæ, ut relatum eſt, gno *Tenduc* regnaverit. Abaſenos p pulos recenſet Stephanus in Arabia; u de veriſimile eſt, eos in Africam tra cto ſinu Arabico commigraſſe. Aut ne in ipſa Africa fuerunt ad ſiniſtru Arabici ſinus latus, ubi Arabiam Tr glodyticam ſupra memoravimus. H quidpe nunc ſub Abiſſinorum imper eſt. Alii tamen ab Arabico vocabu *Elhabaſchi* (ſic enim Mauri Principe Abiſſinorum appellant) vulgo factu opinantur Abaſſi, ac deinde Abaſſe quod deniq; commutatione vocaliu in Abiſſinorum nomen evaſit.

Clauditur regnum ab ortu Arabi ſinu & regionibus *Ajana* ac *Zangeb* *ra;* à Meridie *Monomotapa;* ab occa *Congo* & *Medar* regnis; à Septemtrio *Nubia* & Ægypto. Longum eſt ab Æg pto ad *Monomotapa* uſq; mill. Iↄ LXX

Latu

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

tum inter fauces Arabici ſinus & Ni-
um fluvium mill. cccc L.

Dividitur in compluria regna ſive
ovincias; quarum nomina ſunt, *Da-
, Barnagaſſo, Dangali, Dobas, Tri-
nahon, Ambiancantiva, Vangue,
gamidri, Beleguanze, Angote, Balli,
tigar, Olabı, Baru, Gemen, Fungi,
rut, Eſabela, Malemba*. Vrbes in uni-
rſo imperio paucæ ſunt: vicis pluri-
um habitatur, domibus ex creta &
amine conſtructis. Rex ipſe (qui albo
colore fertur) ſub tentoriis degit,
orum ſex millia eum ſequuntur.
ara arx eſt munitiſſima, in monte
mara condita; in qua regis filii ſub
idiſſimo præſidio educantur, donec
re defuncto heres producatur.

CAP. X.

thiopia Exterior ſive Inferior; item inſulæ Africæ adjacentes.

Eliquum Africæ Æthiopia perhibe-
tur exterior ſive inferior; ab Orien-
Meridie & Occidente Oceano per-
a; à Septemtrione quaſi duobus bra-
is Abiſſinorum imperium hinc inde
mplectitur.

Regiones, in quas dividitur, ſunt
gi, *Monomotapa, Zangibar* & *Ajan*.
raque maritimorum à Portugalen-

 ſibus

ſibus tenentur firmiſſimis munime
ac præſidiis.

Congi Regnum.

Congi regnum (quod aliis *Manicon*
Oceano Æthiopico perfuſum, norn
habet à capite ſuo urbe *Congi*. Inc
ſunt Chriſtiani. Terra ipſa flumin
aquis maxime rigua. Dividitur in p
vincias ſex; quas illi *Mani*, id eſt, P
fecturas, vocant. Sunt autem *Ban*
Songo, Sundi, Pango, Batta & Pem
Regia eſt, civitas S. Salvatoris, quę ap
Banza.

Monomotapa Regnum.

Monomotapa vocabulũ ſignificat
peratorem; unde ipſi terræ, cui hic
perat, nomẽ inditum. Solum eſt fe
atque amœnum: amnes aurum,
elephantos magna copia producun

Clauditur regnum ab ortu, Meri
& occaſu Oceano; à Septemtrion
gno *Congi*, Abiſſinorum imperio &
gione *Zangibar*. Longitudo eius e
ter duo maria Rubrum Æthiopic
que juxta Lunæ montes mill. Ge
cccc. Latitudo inter Nili fontes &
montorium Bonæ Spei mill. ccc.

Caput regni ac ſedes regum eſt
nomotapa, ad flumen S. Spiritus.
verſus Septemtrionem mill. circit
diſtat nobile ædificium, amplum a

antiquum, quadra forma ex ingenti-
bus ſaxis conſtructum.

Zangibar & Ajan.

Monomotapę, qua Rubro mari per-
unditur, continuatur *Zangibar* regio;
ujus partes, *Caſares* populi, Monomo-
apæ proximi, & regna *Mozambike*,
iloa, Mombaza ac *Melinde*, ab urbibus
ngulis denominata; quarum *Mozam-
ike* in inſula condita, celeberrimum eſt
uropęis mercatoribus emporium. Se-
uitur verſus Septemtrionem juxta li-
us maris Rubri *Ajan* regio. cujus par-
es duo regna *Del* & *Adea Magadazzo*.

Inſula ad Africam.

Inſularum ad Africam terram maxi-
na eſt in Rubro mari Menuthias, Cer-
e Plinio dicta; nunc vulgo inſula Divi
aurentii, & incolis *Madagaſcar*, id
ſt, Lunæ inſula, felici aromatum pro-
entu dives, longitudine mill. Germ.
c l, lat. lxxx occupans.

At in Atlantico Oceano contra He-
perium promontorium, quod nunc
ſt *Cabo Verde*, Heſperides ſunt inſulæ
uæ; ultraque Gorgades, Gorgonum
uondam domus: nunc in univerſum
las de C. Verde Hiſpanis dicuntur, hoc
ſt, inſulæ promontorii Viridis. Con-
ra Mauritaniam ſunt Fortunatæ, vii

numero, quarum una Canaria vocit- ta, à multitudine canum ingentis m- gnitudinis, ut auctor eſt Plinius. Vn univerſæ Fortunatæ, nunc Canariæ d- cuntur, Hiſpaniarum Regi ſubject. Vltra verſus Septemtrionem eſt Cern nunc *Madera* dicta.

Atque hæc eſt totius Africæ brev deſcriptio.

CAP. XI.

Summa Americæ deſcriptio.

PErluſtrato veteri terrarum orbe, q prima erat continens, cupido nu eſt atque cura, in occidentem conve ſo navis curſu, novas petere terras, n vumque orbem, ſuperioribus ſæcu plane ignotum, cognoſcere. Itaque Africa ab Nigri oſtiis verſus occide tem brumalem mill. Germ. ccc xx profectis nova conſpicitur terra, prio continenti magnitudine, ſi non ant ferenda, certe æquiparanda. Eadem, non continentes, ſed utriuſque inſul reſpicias, Europæ quam Africæ pr pior, mill. cc navigatione inter H berniam & Canadam intercedente.

Iam inde antiquiſſimis temporib cognitam fuiſſe Europæis, ex Plato ſimul atque Diodoro Siculo proba poteſt. Apud Platonem in Timeo ſace

do

otes Ægyptii narrant Soloni Athe-
ienſi, qui Iͻ c circiter annis ante na-
um Ieſum vixit, inſulam fuiſſe quon-
am contra fretum Herculeum Africa
mul & Aſia majorem, nomine Atlan-
dem. poſtmodum vero immani terrę
otu, ingentique unius diei ac noctis
luvione, ſub vaſto gurgite merſam
iiſſe: ac inde mare, quod eam inſulam
fretum Gaditanum interjacebat, im-
eabile & inſcrutabile redditum, limo
aulatim impediente, quam inſula ſub-
dens prębuiſſet. Et Diodor. lib. v tra-
t, Phœnices, vetuſtiſſimis inde tépo-
bus, quum extra Columnas Herculis
fricæ litora legerent, ingentibus ven-
orum procellis, ad longinquos in O-
ano tractus fuiſſe abreptos; ac per
ultos dies vi tépeſtatis jactatos, tan-
em ad Inſulam perveniſſe ingétis ma-
itudinis, in alto Oceani pelago con-
a Afticam in occaſum verſus jacen-
m: cujus ſolum amœnum ac frugi-
rum, & amnibus navigabilibus irri-
uum, ſumtuoſisq; ędificiis inſtructum.
æc ſane inſula ex ſitu ac magnitudine
ulla alia eſſe poteſt, quam quæ nunc
ulgo dicitur *America:* nec facile de ea
eque Ægyptii Sacerdotes, neque So-
on, qui librum de ea conſcripſit, teſte
trabone lib. 1, neque Diodorus, hoc

confingere ſive ſomniare potuerun
quæ revera ita eſſe nunc ſatis compe
tum habemus. Auctor autem libelli d
Mundo, qui ab aliis Ariſtoteli, ab ali
Theophraſto adſcribitur, verſio ver
ejus latina Apuleio, alias, præter har
noſtram, quam Europæ, Africæ & Aſi
nominibus diſtinximus, tradit eſſe in
ſulas magnas. antiquiſſimi illi mortal
haud dubie intellexere Americam &
Magellanicam. Carthaginienſes adit
illius inſulæ cæteros Europæos proh
buiſſe, ibidem tradit Diodorus. Quan
do & qua de cauſa Pœni eam naviga
tionem intermiſerint, ita ut jam inde
Romanorum imperio ad ſuperius uſq
ævum nihil de iis terris auditum ve
adnotatum ſit, plane incertum eſt.

Dicta nunc eſt tota hæc continen
America, ab Americo Veſputio Floren
tino, qui Emanuelis Portugalliæ Regi
auſpiciis à Gadibus ann. cIↃ cccc xcvii
profectus, primus ex Europæis (quan
tum memoria proditum) eam ingreſ
ſus eſt. Quanquam hoc prior Chriſto
phorus Columbus Genuenſis an. cIↃ
cccc xcii inſulas Americę Hiſpaniolam
Cubam & Imaicam adierit. Poſt ho
frequentes in eam navigarunt Hiſpani
Galli, Angli: quorum alii aliis inibi re
gionibus detectis, nomina ſua quiqu
lingu

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

ſua impoſuerunt. Mediterraneorum
nitio parum certa eſt; maxime quæ
ſus Septemtrionem. Maritimæ au-
n oræ Hiſpanorum armis maxima
parte ſubactæ.

At eadem terra nonnullis India Oc-
entalis nuncupatur, quia eodē tem-
re, quo India Orientalis in Aſia, hæc
m detecta fuit; tum quod utriuſque
olis ſimilis ac pene eadem vivendi
io: nudi quidpe utriq; agunt. Inclu-
ur magno undique Oceano; ab ortu
lantico, qui vulgo *Mar del Nort* di-
ur; à Meridie Magellanico freto, quo
Auſtrali terra diſpeſcitur; ab occaſu
cifico mari, vulgo *Mar del Zur*. A
ptemtrione equidem litus Europæi
ndum cognitum habent. at Concre-
perfundi pelago neceſſe eſt; cum ab
era poli parte Aſia atque Europa,
imæ continentis, ſive primæ magnæ
ulæ partes, ei objaceant; quæ & ipſæ
dem mari alluuntur. Longitudo ejus
mma inter duo freta, *Anian* & Ma-
llanicum, mill. Germ. cIɔ cIɔ cccc.
titudo maxima inter promonto-
m vulgo *C. de Fortuna*, juxta fretum
nian, & promontorium vulgo *C. de*
eton in Nova Francia, mill. cIɔ ccc.

Dividitur uniuerſa in Septemtriona-
m, quæ & Mexicana, & Meridiona-

 lem,

lem; quæ & Peruviana; exiguo Iſthm[o] alteram ab altera diſcernente.

Cap. XII.

America Septemtrionalis ſive Mexicana.

AMerica Septemtrionalis, quibuſdam Mexicana appellatur, à principe t[o-] tius urbe *Mexico*. Longitudo ejus [...] inter fretum *Anian* & Iſthmum, q[ui] Meridionalis ei annectitur, mill. cIↄ I[...] Latitudo eadem quæ univerſæ.

Dimidia ejus pars verſus Occide[n-] tem æſtivum ſita, introrſus plane inc[o-] gnita etiam nunc jacet; nec quidquam præter litora, in ea detectum. Quin [&] totum Boreale univerſæ Americæ la[-] tus in quantum verſus polum exten[-] datur, prorſus latet.

Altera vero pars in regiones divid[i-] tur complures, quarum nomina ſun[t] Canada, Nova Francia, Virginia, Flor[i-] da, Nova Hiſpania, Nova Granata, Ca[-] lifornia; & in Occidentali latere a[d] fretum *Anian* duo regna, *Quivira* & *Anian*, unde freto cognomen.

Canada.

Canada à fluvio cognomine dicta [...] inſula an pars cõtinentis, parum adhu[c] conſtat. Quantum ejus cognitum eſt, dividitur in Eſtotilandiam, Corterea[-] lem

m, Terram Laboratoris & inſulas adjacentes, ingentis magnitudinis: quarum præcipuæ, *Goleſme*, *Beauparis*, *Mont de Lions*, & Terra nova, eadem & *Terra de Baccalaos* dicta, ob ingentem hujuſmodi piſcium in ejus pelago multitudinem, qui etiam naves transeuntes retardent.

Solum Canadæ quamtumvis acerrimis frigoribus obnoxium, eximie tamen fertile, aurique metallis dives. Incolæ ſatis ingenioſi & artium mechanicarum peritiſſimi, pellibus amicti degunt: ceterum Galliarum regis imperio ſubjecti.

Nova Francia.

Nova Francia à Gallis, Regis Franciſci primi auſpiciis detecta, præter raras ſegetes & legumina quædam, omnium rerum inops, à feris ac quibuſdam in locis anthropophagis, in univerſum idololatricis gentibus incolitur. Pars tamen ejus, quæ ad mare accedit, *Norumbega* ab urbe cognomine dicta, cœlo potitur ſalubri ſoloque fœcundo.

Virginia.

Novæ Franciæ jungitur Virginia; quę à vico maritimo ejuſdem vocabuli; vel, ut alii à Rege *Viguina*; vel à Regina Angliæ Eliſabetha, cujus auſpiciis detecta, nomen aceepit; ante *Apal-*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

chem vocitata. Terra ſterilis atque m ligne culta: litus importuoſum. Op dum eſt *Medano.*

Cap. XIII.

Florida, Nova Granata, California Nova Hiſpania.

FLorida inter Virginiam & Nova Hiſpaniam porrecta, nomen hab à Dominica Palmarum, quæ Hiſpan *Paſqua de Flores* dicitur. Hoc quidp die Portugallis detecta. Solo gaudet a mœno ac feraci. At incolæ ſunt barba ri, ſordidi ſupraq; humanum modur feri; vermibus, ſerpentibus alioque ve nenatorum animalium atque inſecto rum genere veſcentes. Quare Hiſpan pariter atque Galli regionem hanc oc cupare ſæpenumero nequidquam ten tarunt. tandem Hiſpanis ceſſit.

Nova Granata.

Caput hujus provinciæ eſt *Granata* opidum, unde ei nomen. Incolæ & cor pore, & animo reliquis Americanis candidores juſtioreſque.

California.

California, quæ inter ſinum cognominem (quem Hiſpani *Mar Vermejo,* id eſt, mare Rubrum vocant) & mare Pacificum ceu peninſula excurrens, ſolo eſt arido, ſterili atque deſerto.

Nova

Nova Hiſpania.

Noviſſima Septemtrionalis Americæ
Meridionali contermina eſt Nova
iſpania, omnium ampliſſima longe-
e cultiſſima. Cœlum habet, quam-
s ſub torrida Zona, clemens ac tem-
ratum; ſolum auri, argenti, æris at-
e ferri metallis ſcatens, omnique
imalium genere abundans, mare
rimque piſcibus & oſtreis margariti-
ris refertum. Regiones, in quas di-
ditur, præcipuæ ſunt iſtæ: *Nova Ga-
ia, Mechoacan, Mexicana, Iucatan,
uatimala, & Nicaragua.*

In Nova Galitia, coloniæ ab Hiſpanis
eductę ſunt *Compoſtella, S, Spiritus, Cõ-
ptio, S. Michaël, Guadalajara, Culiacã.*
In *Mechoacan* caput regionis eſt opi-
um *Mechoacan.* Colonię Hiſpanorum
aſcuar & Valliadolid, egregia empo-
a; hoc etiam Epiſcopatu inſigne.

Mexicanæ regionis caput eſt *Mexico*
mnium Americanarum princeps, olim
a medio lacus ingentis Venetiarum
nſtar palis ſuperſtructa: poſtea ab Hi-
panis ad ripam ejuſdem lacus tranſla-
a ſatis culte nunc habitatur, ambitu
eſqui mill. Germ. Sedes eſt Proregis,
uem Rex Hiſpaniarum mittit; item
& Archiepiſcopi. Imprimuntur heic
libri,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

libri, cuditurque moneta. Secunda
hac eſt *Teſcuro*, amplitudine Mexic
exæquans, dein tertia Anglorum
vitas, lanificio maxime nobilis. Ca
rum mons eſt in Mexicana region
ignibus perpetuis inſignis.

Iucatan Cherſoneſus agro feraciſſi
incolas fert omnium bellicoſiſſimos.

Guatimalæ caput eſt *Guatimala*, j
ridico conventu perpetuique præſid
præſentia celebris.

In *Nicaragua* opida ſunt *Grana*
& *Leon*.

CAP. XIV.

America Meridionalis ſive Peruvian

AMericæ Septemtrionali xx circit
milliarium Germ. iſthmo anneċt
tur America Meridionalis, quibuſdar
Peruviana dicta, à Provincia *Peru*, o
mnium præſtantiſſima. Ipſa ingẽs pen
inſula Africaque paullo minor, form
triquetra in tria panditur ampliſſim
latera. Cuneorum unus Septemtrio
nalem ſpectat Americam, alter Afri
cam, tertius Magellanicam. Longitud
ejus patet Septemtrionem inter, &
Meridiem, mill. Germ. cIↄ. Latitud
ſumma inter occaſum ortumq; Iↄ ccc
Regiones quibus diſtinguitur ſunt hæ
Caſtella aurea, Bogota, Peruvia, Chili

Chica,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

hica, Braſilia, Caribana, Guiana, Biqui-
, omnes Oceano perfuſę. Intus vero in
Mediterraneis, Amazonum regio, *Pa-*
uan, Picora, Moxos, Vram, Charchas. Flu-
iorum duo nobiliſſimi, *Maragnon,* qui
: *Orelliana* & Amazonicus: & alter Ar-
enteus, vulgo Hiſpanis *Rio de Plata.*

Caſtella Aurea.

Caſtella aurea, vulgo Hiſpanis *Ca-*
illa del oro, aſpera atque inculta regio
cœloque gravi, auri metallis abundat;
nde & nomen. Opida inſigniora in
pſo Iſthmo habet duo, diverſis litori-
us appoſita; quorum unum vulgo
Nombre de Dios, id eſt, Nomen Dei,
mare ſpectat vulgo dictum *del Nort;*
lterum *Panama,* mare Pacificum.

Peruvia.

Peruvia regio, vulgo *Peru* omnium
novi orbis auri argentique metallis no-
biliſſima, nomen accepit à flumine
Peru mediam ſecante. Clauditur ab
Oriente montium perpetuis jugis, à
meridie *Chili* regione, ab Occidente
mari Pacifico, à Septemtrione *Bogota*
regione. Occupat longitudine inter Se-
ptemtrionem & Auſtrum mill. ccc lxx.
Latitudine inter Occidentem & Orien-
tem c lxx. Dividitur in Maritimam
& Montanam.

Mari-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

Maritimæ opida clara ſunt *Li*[illegible] ſedes Proregis & Archiepiſcopi,cui ſu[illegible] ſunt Epiſcopi x v; & *Camana*. Mon[illegible] næ inſignia opida ſunt *Cuſco*, to[illegible] Provinciæ princeps, & *Quito*. *P*[illegible] auri metallis opulentiſſimum.

Chili.

Sequitur regio Chili, amplitud[illegible] Peruviam fere exæquans. Caput [illegible] opidum S. Iacobi.

Chica.

Chili regioni continuatur *Chica*[illegible] gio,freto Magellanico affixa. In hac [illegible] tagonum gens eſt ſtupendæ proceri[illegible] tis, novem & ſummum decem pedu[illegible] menſuram implens. Ex his quida[illegible] Magellane (is primus in has oras de[illegible] tus) inſpectante, ſeſquicubitales ſag[illegible] tas citra nauſeam per guttur ad ſtom[illegible] chi fundum egere; hoc ſcilicet arg[illegible] mento corporis robur oſtentantes.

Braſilia.

Braſilia vaſta regio,ut quæ quarta[illegible] Meridionalis Americę partem obtine[illegible] ſaccari ſingulari atque ubere proven[illegible] maxime nobilis eſt. Præcipuum opi[illegible] eſt Portus omnium ſanctorũ, præfe[illegible] totius provinciæ ſedes. Portus aute[illegible] celeberrimus eſt opidum *Pernambuc*[illegible] intus opida *Aſſumtio* & *Paraguate*.

Reliqu[illegible]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

Reliquæ regiones introrſus aut non [c]ognitæ, aut obſcuræ ſunt; nullis ibi [l]ocis memoratu dignis.

CAP. XV.

De inſulis novi Orbis.

[I]Nſularum, quæ Americæ ab Oriente objacent, ingens eſt numerus. At ha[r]um nobiliores *Hiſpaniola*, *Cuba* & *[Ia]maica*.

Priores duæ ejuſdem eſſe videntur [m]agnitudinis, niſi quod hæc longior, [i]lla latior. Occupat *Cuba* longitudine [m]ill. c xc, latit. xxx. *Hiſpaniola* long. [c]xl, lat. liv. Opida in utraq; complu[r]ia. Caput Hiſpaniolæ S. Dominicus: [C]ubæ S. Iacob; in hac eſt *Havana* ce[l]eberrimus Americæ totius portus.

Iamaica, quæ Europæis S. Iacobi di[c]itur inſula, implet longitudine l mill. [l]at. xx. Caput eſt *Sivilla*. Secunda ab [h]ac eſt *Oriſtan*.

Atque hæc eſt brevis Americæ uni[v]erſæ explicatio.

CAP. XVI.

Magellanica.

POrro peractis duabus prioribus continentibus, reſtabat uti tertiam univerſi terrarum orbis partem aggrederemur, illis amplitudine forſitan haud inferiorem. Verum cum etiam nunc

nobis

nobis incognita jaceat, nec conſt
continens una, an plures in inſulas
ſecta ſit; nihil habemus in preſens, qu
de ea huc referamus; niſi nominis b
vem expoſitionem. Dicitur Terra A
ſtralis, quia nobis ultima in auſtru
verſus ſita eſt. Eadem Terra incogni
qui nemo ingreſſus. Deniq; Magella
ca, quia Magellani primum conſpec

FINIS.

ARGVMENTA
rerum quæ hiſce ſex libris
continentur.

LIBER I.

CAPVT. PA

I. *QVid Geographia, & quid Glob ſeu Orbis terræ.*
II. *De Globi partibus & Circulis.* 1
III. *De quatuor majoribus Circulis.* 1
IV. *De quatuor minoribus Circulis.* 1
V. *De Zonis.* 1
VI. *De Parallelis & Climatibus.* 2
VII. *De Globi in partes* CCC LX *ſection item de ambitu terræ, & longitudin ac latitudine ejus.* 2
VIII. *De quatuor Mundi Regioni de Ventis.* 2
IX. *De locorum menſuris.* 3

X. D

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

De Oceano ejuſque partibus. 32
. De magnis ſinubus Oceani. 35
I. De Mari Interno. 37
II. De Navigatione Oceani. 40
V. Summa totius orbis diviſio. 42

LIBER II.

Summa Europæ deſcriptio. 45
. De Hiſpania. 47
I. Diviſio Hiſpaniæ Veteris. 49
. De Nobilioribus Hiſpaniæ fluviis, & Vrbibus olim claris. 52
. De incolis Hiſpaniæ, ac recentiori ejus diviſione. 53
I. De Vrbibus, Portubus, & Academiis hodie claris. 58
II. De Inſulis ad Hiſpaniam. 60
III. De Gallia. 61
X. De Gallia Braccata, quæ & Narbonenſis provincia. 63
. De Gallia Comata, ac prima ejus parte Aquitania. 65
XI. De Gallia Celtica, ſeu Lugdunenſi. 66
XII. De Gallia Belgica; item Fluminibus univerſæ Galliæ Transalpinæ. 68
XIII. De incolis Galliæ, ac poſteriori ejus diviſione. 72
XIV. De recentiori Galliæ, ejuſque in varias Provincias diviſione. 76
XV. De Vrbibus Galliæ celebribus, Academiiſque illuſtribus. 78

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

XVI. *De Sabaudia, ac Burgundiæ Com- tatu.*
XVII. *De Helvetiis & Valleſiis.*
XVIII. *De Hodierna Belgica, ſive de I- feriore nunc Germania.*
XIX. *De præcipuis Inferioris German. Vrbibus.*
XX. *De Britannicis Inſulis.*
XXI. *Diviſio Veteris Britanniæ, item a fluviis & opidis.* 9
XXII. *De Incolis Britanniæ.* 9
XXIII. *De Anglia.* 10
XXIV. *De Scotia.* 10
XXV. *De Hibernia.* 10

LIBER III.

I. *De veteri Germania.* 10
II. *Diviſio Veteris Germaniæ, ac pri- mum de Vindilis & Ingævonibus.* 11
III. *De Iſtævonibus, Hermionibus, atque Baſtarnis, item Suevia, & Veterum Germanorum habitationibus.* 114
IV. *De Vindelicia & Norico.* 120
V. *De fluviis, ſilvis ac montibus Ger- maniæ.* 121
VI. *De Incolis Germaniæ.* 123
VII. *Quota pars Germaniæ ſubjecta fue- rit Imperio Romano.* 125
VIII. *De variis Germaniæ Regnis, ac noviſſima ejus diviſione.* 127
IX. *De Imperii Germanici provinciis, citra Rhenum in Gallico ſolo ſitis.* 129

X. *Sue-*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

Suevia , Franconia , Palatinatus Rheni. 133
. *Palatinatus Superior, Bavaria, Salisburgienſis Archiepiſcopatus, Tirolis Comitatus.* 135
II. *Croatia, Vinidorum Marchia, Carniola, Carinthia, Stiria & Auſtria.* 136
III. *Bojohæmia, Moravia, Sileſia, Luſatia.* 138
IV. *Marchia Brandeburgienſis, Pomerania, Meckeloburgium, Holſatia.* 141
V. *Luneburgienſis Ducatus, Bremenſis Archiepiſcopatus, Friſia Orientalis, Weſtfalia, Clivia & Montanus Ducatus.* 144
XVI. *Haßia, VVetteravia, Buchovia, Thuringia.* 146
XVII. *Miſnia, Saxonia, Brunſvicenſis Ducatus.* 148
XVIII. *De Archiepiſcopatibus & Academiis Germaniæ.* 150
XIX. *Daniæ Regnum.* 151
XX. *Norvagia, Finnomarchia, Iſlandia, Gronlandia, Frieſlandia.* 152
XXI. *Suedia, Botnia, Scrickfinnia, Lappia, Finnia.* 155
XXII. *De Italia & variis ejus nominibus.* 157
XXIII. *De diviſione veteris Italiæ.* 159
XXIV. *Ligures, Taurini, Cottij & Ideonni Regna; Salaßi, Lepontij, Euganei, Rhæti, Veneti, Carni, Hiſtri.* 161

Z 2 XXV. De

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

XXV. *De Gallis Ciſalpinis.* 16
XXVI. *Etruria & Vmbria.* 16
XXVII. *De Sabinis & Latio.* 16
XXVIII. *Picentes, Veſtini, Marrucini, Peligni, Marſi, Frentani, Samnites, Hirpini.* 17
XXIX. *De Campania & Picentinis, Apulia, Calabria.* 17
XXX. *De Lucanis, Brutiis & Magna Græcia.* 17
XXXI. *De fluviis Italiæ.* 17
XXXII. *De Montibus Italiæ.* 18
XXXIII. *De variis Italiæ incolis.* 18
XXXIV. *De noviſſima Italiæ diviſione.* 18
XXXV. *Hiſtria, Forum Iulium, Marchia Tarviſiana, Griſones, Helvetiorum ſtipendiarij, & Pedemontium.* 186
XXXVI. *Lombardia, & Genuenſis ager.* 188
XXXVII. *Tuſcia, Romaniola, Marchia Anconitana, Romanus ager & Ducatus Spoletanus.* 191
XXXVIII. *De Regno Neapolitano.* 194
XXXIX. *De Vrbibus Regni Neapolitani.* 196
XL. *De Epiſcopatibus Italiæ, Academiis, & urbium clariſſimarum Epithetis.* 197
XLI. *De Sicilia.* 199
XLII. *De incolis Siciliæ & nova ejus deſcriptione.* 202
XLIII. *De Sardinia & Corſica.* 204

LIBER

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

De Pannonia. 207
. De incolis Pannoniarum & de Regno Hungariæ 209
I. De Sclavonia & Boſnia. 211
. De Illyrico. 212
De incolis Illyrici, & nova ejus deſcriptione. 214
. De Græcia, & ſumma ejus diviſione. 215
I. De Epiro & Peloponneſo. 217
III. De Hellade, ſeu Græcia proprie dicta, & Theſſalia. 219
. De Macedonia. 221
De Fluviis, Montibus ac Inſulis Græciæ adjacentibus. 224
I. De incolis Græciæ & nova ejus deſcriptione. 226
II. De Creta Inſula. 228
III. De Thracia. 230
IV. De Vrbibus veteris Thraciæ, Fluviis ac Montibus. 231
V. De incolis Thraciæ & urbibus nunc claris: item de Patriarchis Græcanicæ religionis. 233
VI. De Mœſia. 235
VII. Summa univerſæ Scythiæ deſcriptio. Item de veteri Scythia Europæa. 237
VIII. De Dacia. 240
IX. Tranſſilvaniæ, Valachiæ & Moldaviæ deſcriptio. 242

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

xx. *Tattaria minor; ubi Taurica Cher- ſoneſus.* 24
xxi. *Sarmatia Europæa.* 24
xxii. *De incolis Sarmatiæ, fluviis a- montibus: item de Hyperboreis.* 24
xxiii. *De Poloniæ regno Provinciisqu- ei ſubjectis.* 25
xxiv. *Polonia proprie dicta.* 25
xxv. *Lituania, Ruſsia & Podolia.* 25
xxvi. *Volinia, Podelaſsia, Maſovia Livonia, Samogitia.* 25
xxvii. *De Boruſsia & Caſſubia: item d- Epiſcopatibus & Academiis regni Po- lonici.* 25
xxviii. *Moſcoviæ ſive Ruſsia Alba Du- catus Magnus.* 25

LIBER V.

i. *Summa Aſiæ deſcriptio.* 26
ii. *Scythia Aſiatica & Sarmatia Aſia- tica; item Serica & Sogdiana.* 26
iii. *Summa Tattariæ deſcriptio.* 26
iv. *Tattaria deſerta, Zagataia & Turckeſtan.* 26
v. *Cataini Magni Chani Imperium item Tattaria vetus.* 26
vi. *De Sinarum regione ſive China.* 27
vii. *De India Veteri.* 27
viii. *Summa Indiæ novæ deſcriptio.* 27
ix. *Cambaia, Narſinga, Malabar Orixa.* 27
x. *Bengala, Pegu, Sian, Camboia, Indi-*

Septem

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

Septemtrionalis. 280
. *Inſulæ in Indico mari.* 281
I. *De Perſarum imperio.* 282
II. *Gedroſia, Carmania, Drangiana, Arachoſia, Paropamiſis, Bactriana, Margiana, Hyrcania, Aria, Parthia.* 283
V. *Perſis, Suſiana, Aſſyria, Media.* 286
. *De varia imperii Aſiatici mutatione, nova Sophorum regni deſcriptione; item de regno Ormuz.* 287
I. *De reliquis veteris Aſiæ regionibus, quas nunc Turcarum Imperator obtinet: & ſpeciatim de Albania, Iberia, Colchide & Armenia.* 289
II. *Cappadocia, Galatia, Pontus, Bithynia.* 292
III. *Aſia Minor ſive proprie dicta.* 294
X. *Lycia, Pamphylia & Cilicia.* 297
. *Summa Syriæ deſcriptio: item Palæſtina; ſub qua Idumæa & Iudæa.* 299
I. *Samaria, Galilæa, Phœnice & Libanus.* 303
II. *Antiochene, Comagene & Cœleſyria.* 306
III. *Meſopotamia & Babylonia.* 308
IV. *Arabia.* 310
V. *De Turcico imperio, urbibuſque ſub eo claris.* 313
VI. *Cyprus & Rhodus.* 315

LIBER

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

I. *Summa Africæ deſcriptio.* 318
II. *Ægyptus.* 319
III. *De incolis Ægypti ac Nilo flumine item de Libya exteriore.* 32
IV. *Cyrenaica, Africa Minor, Libyæ deſerta, Troglodytæ & Garamantes.* 324
V. *Numidia & Mauritania.* 326
VI. *Gætuli, Atlas Mons, Libya interior & Æthiopia.* 329
VII. *De incolis univerſæ Africæ novaque ejus deſcriptione: ac primum de Ægypto.* 33
VIII. *Barbaria.* 333
IX. *Biledulgerit, Sarra deſertum, Nigritæ, Abiſſini.* 335
X. *Æthiopia exterior ſive inferior; item inſulæ Africæ adjacentes.* 337
XI. *Summa Americæ deſcriptio.* 340
XII. *America Septemtrionalis ſive Mexicana.* 344
XIII. *Florida, Nova Granata, California, Nova Hiſpania.* 346
XIV. *America Meridionalis, ſeu Peruviana.* 34
XV. *De Inſulis Novi Orbis.* 35
XVI. *Magellanica.* 351.

FINIS.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 29